

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de meening der Bank.

INHOUD : Economische toestand van België (November 1939). — Economische wetgeving. — Statistieken.

ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIË

(November 1939)

I. — ALGEMEEN OVERZICHT.

Alvorens de bespreking in te zetten van de begroting van 's Lands middelen en van de wetsontwerpen tot heffing van nieuwe belastingen, die er, omzeggens, een integreerend deel van uitmaken, heeft de Kamer een verklaring aanhoord van den Eerste-Minister die nadrukkelijk wees op het gevaar dat we zouden kunnen lopen zoo we maar alleen aandacht schonken aan de economische vraagstukken en ons, aan den anderen kant, volkomen veilig waanden op militair plan. « Het gaat niet op, te dezer het licht der zon te willen loochenen » zegde de Eerste-Minister. « Het probleem waarvan ons zijn of niet zijn als volk en het bestaan zelf van ons land afhangen, is er in de eerste plaats geen van economischen aard : het is er een van politieken en tevens van militairen aard.

» Niet dat de economische factor, noch het volume der moeilijkheden welke wij hier op onzen weg zullen vinden, moet onderschat worden, neen, doch er zit, in de problemen die worden gesteld, een rangorde van belangrijkheid en van hoogdringendheid. Aldus gezien, hebben wij, in de allereerste plaats, er voor te zorgen, dat ons land zijn onafhankelijkheid beware, en zijn verdediging verzekerd zij.

» Men heeft goed praten waar men beweert dat de economie moet vooropgaan, omdat het land slechts dan zijn leger onder de wapens zal kunnen houden en de mobilisatie bekostigen, als het in de vrucht van

zijn arbeid de onontbeerlijke hulpmiddelen daartoe zal kunnen vinden. Natuurlijk, in een wereld waarin de chronologische orde aan de vereischten der logika zou beantwoorden, waarin de gebeurtenissen mekaar zouden opvolgen zooals de gronden die, in den loop van een goed gebouwde redeneering, worden aangevoerd, moest en kon er met de opbeuring van 's lands huishouding worden begonnen, ten einde den hoorn des overvloeds boordevol te kunnen vullen; men zou daarna, door middel van een matige heffing op den aldus overdadig ontstanen rijkdom, de financiën eens voor goed weer vlotbrengen en, ten slotte, als dit alles gedaan is, de organisatie van 's lands verdediging op het getouw zetten en daarbij met kwistige hand uitgeven en... dan eerst het gevaar aan onze grenzen zien opduiken.

» Hebben wij er schuld aan, dat de dingen een heel ander uitzicht hebben gekregen? Wij staan ineens vóór al de problemen tegelijk. En daar ligt het gevaar, dat stante pede moet worden gekeerd. Waar wij, in de mate van het mogelijke, onze beste krachten zullen besteden aan de voorbereiding van een betere economische toekomst, moet er onmiddellijk voor onze veiligheid worden gezorgd en dag na dag betaald wat ze kost. Betalen op ons inkomen eerst, en vervolgens op ons kapitaal. We weten, trouwens, dat, op zijn best genomen, het land er van zijn pluimen zal bij laten, doch, ik zeg, dat het beter is

ergens een pond vleesch te worden weggesneden, dan er het leven bij in te schieten. »

't Is dus van uit den hoek der buitengewoon hoge uitgaven welke ons, door de mobilisatie van het leger en dezes behoeften, worden opgelegd, dat de toestand dient te worden beschouwd, met klaar en duidelijk vóór oogen de idee, dat er, voor een langen tijd, geen beternis te verwachten is, en het financieel probleem, goedschiks kwaadschiks, moet worden opgelost, liever vandaag dan morgen, zoo goed mogelijk en wat het ook moge kosten. Daarvoor zullen, primo, fiscale offers moeten worden gebracht en, secundo, de markt aangesproken voor een leening.

Zoo nu, evenwel, de financiering van onze mobilisatie op het voorplan van de Regeeringsbezorgdheid moet staan, toch spreekt het vanzelf, dat de groote beteekenis van de economische vraagstukken, niet op het achterplan kan worden geschoven. Laten we even nagaan wat er in dit opzicht is gedaan sedert, bij de vlug toenemende verscherping van den internationalen toestand, het voor iedereen duidelijk werd, dat het sindsdien losgebarsten conflict niet meer te vermijden was.

De massale moeilijkheden en de ingewikkeldheid van de op te lossen problemen, stelden de Regeering vóór een toestand zooals er nog nooit een te zien is geweest. Aandacht moest worden geschonken aan tal van al met eens en alle te gelijk opduikende vraagstukken: voorraden en prijzen, voorziening van het land in zake grondstoffen, de industrie, de landbouw en event. de ravitailleering en de rantsoeneering der bevolking.

Onmiddellijk heeft de Regeering een reeks economische maatregelen uitgevaardigd, die dan, in den loop der dagen, hand over hand, werden aangevuld, doch nog vaak herzien en herkneed zullen moeten worden.

Den 7ⁿ September, werd door de Kamers een wet gestemd waarbij aan den Koning buitengewone machten werden verleend, welke Hij zou behouden tot op den dag waarop het leger terug op vredesvoet zou worden gebracht. De Regeering heeft hier het Parlement niet willen over het hoofd zien, en heeft deze machten, die het geheele financieele en economische domein bestrijken, slechts gevraagd voor gevallen van hoogdringendheid en heeft er tot dusver maar luttel gebruik van gemaakt. Extra-machten heeft de Koning eveneens voor Kongo en Ruanda-Urundi verkregen. Krachtens deze machten, kan de Koning welken maatregel ook nemen, die normaliter niet zonder wet zou mogen worden getroffen.

Denzelfden dag nog en om het hoofd te kunnen bieden aan de uitgaven voortvloeiend uit de verscheidene buitengewone maatregelen welke ons door de internationale gebeurtenissen werden opgelegd, werd aan de Kamers gevraagd een extra-crediet van 2 miljard te stemmen om de uitgaven voor de nieuwe behoeften te kunnen financieren.

Zonder dralen moest worden uitgezien naar de gapingen die mogelijk in de meest benodigde verbruiksgoederen konden bestaan en dadelijk moesten worden gevuld. Vandaar allerlei maatregelen opdat het land doorlopend over aanzienlijke voorraden zou beschikken. Dit is met name het geval voor bevroren vleesch, waarvan ieder importeur, op de plaatsen aangeduid door het Ministerie van Economische Zaken en Middenstand, een voorraad moet bezitten ter grootte van 20 pCt. van het hem om het halfjaar toegekende contingent (1). Daarenboven, mogen tal van goederen niet meer worden uitgevoerd, dan op vertoon van een speciale vergunning. Dit is met name het geval voor het meerendeel der levende dieren, voor de veehouderijproducten, veevoeder, meststoffen, granen, koffie, cacao, fruit en groenten, suiker, wol, rubber, terwijl daarenboven de in- en doorvoer van al deze goederen evenmin zonder vergunning kan geschieden (2).

Om nu deze maatregelen doeltreffend te maken, moesten er statistische gegevens over de in het land aanwezige reserves bij de hand zijn, en zoo komt het, dat van zekere voedingswaren en goederen van dagelijksch gebruik de voorradige quantumts werden geteld, telling die om de maand zal worden herhaald (3).

De heer Minister van Economische Zaken en Middenstand en de heer Minister van Ravitailleering hebben evenwel de goederen aangewezen, welke niet aan den omloop mogen worden onttrokken, dit met het doel de misbruiken waartoe de handel in zekere voedingswaren of verbruiksgoederen aanleiding zou kunnen geven, te voorkomen en te beteugelen (4).

Daar nu een dergelijke economische politiek niet zonder een aandachtig gevolgde prijzenpolitiek te voeren was, moest natuurlijk de volstrekte vrije speling van vraag en aanbod worden ingedijkt omdat, zoo niet, al te ontstuimig oploopen der prijzen te vreezen was en meteen identieke beweging van de hiermede in verband staande loonen.

Hoofdvereishte is, handhaving van een zeker prijzenevenwicht met het buitenland om onze concurrentiekracht op haar volle potentiaal te kunnen houden. Bij besluit-wet van 9 September, werd verbod uitgevaardigd op de nationale markt producten te verkopen of te koop te bieden tegen prijzen hooger dan de

(1) Koninklijk besluit van 9 Augustus 1939.

(2) Koninklijke besluiten van 25, 28, 30 Augustus, 1 September 1939; ministerieele besluiten van 4 en 7 September 1939; wet van 7 September 1939; koninklijk besluit van 9 September 1939; ministerieele besluiten van 15 September 1939; koninklijk besluit van 18 September 1939; ministerieel besluit van 18 September 1939; koninklijke besluiten van 25 en 29 September 1939; ministerieele besluiten van 29 September en 10 October 1939; koninklijk besluit van 10 November 1939.

(3) Koninklijk besluit van 22 September 1939. Ministerieele besluiten van 2, 4, 31 October en 25 November 1939. Ministerieel besluit van 23 November 1939. Cf. ook koninklijk besluit van 17 October 1939.

(4) Ministerieele besluiten van 27 September, 27 October en 14 November 1939.

« normale » (5). Bij ministerieel besluit van 19 September, wordt de verkoopprijs der inlandsche tarwe vastgesteld op *fr* 135 per metrieke centenaar. Laten wij, voorts, nog vermelden, dat, in zake prijzen, de bevoegde ministers, bij besluit-wet van 10 November, machtiging hebben verkregen om zich de gegrondheid van de groot- en kleinhandelsprijzen te doen bewijzen.

Van den buitenlandschen handel hebben wij hooger gezegd, dat de in-, door- en uitvoer van zekere goederen niet mocht geschieden dan op vertoon van een speciale vergunning.

Ten einde in de vervanging te voorzien van event. gezonken eenheden van onze handelsvloot, die, in oorlogstijd, een buitengewoon aanzienlijke taak te vervullen heeft, werd er een organisatie op touw gezet van onderlinge verzekering tegen oorlogsrisico's, de *Amarig* geheeten (6). De polis van dit organisme, waarbij alle schepen onder Belgische vlag, inclusief visschersbooten, verplichtenderwijze verzekerd zijn, dekt de *molestisico's*, welke door de gewone polissen niet worden gedekt.

Om nu, in zake arbeidsbemiddeling en werkloosheid, de beslissingen en de uitvoeringsmaatregelen te bespoedigen, zijn de bevoegdheden van den Algemeenen Raad en van het Directiecomité van den Nationalen Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid geschorst en in handen gegeven van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg, met dien verstande, dat het directiecomité in functie is gebleven als raadgevend lichaam (7). De publiekrechtelijke lichamen, alsmede de instellingen van openbaar nut, hebben nu toelating om gedurende vijf uren per dag en tegen *fr* 5 steungeld meer per dag, de werklozen bij wijze van verplichting te doen arbeiden (8).

Aandacht werd eveneens geschonken aan het probleem der in België verblijvende vreemdelingen. Den 15ⁿ September jl., werden deze laatsten geteld en den 25ⁿ November werd een koninklijk besluit afgekondigd houdende reglementeering van hun beroepsbedrijvigheid. In denzelfden gang van gedachten, zij nog vermeld, dat, t.o.v. de al te sterk aangegroeide verhouding in het aantal buitenlandsche arbeiders die thans in de steenkolenmijnen werkzaam zijn, de Regeering zekere maatregelen heeft getroffen met het doel een grooter aantal arbeiders uit eigen volk naar de steenkolenontginning terug te brengen. Aldus heeft

zij o.m. een deel van het crediet dat voor het uitbetalen van de vergoedingen en den werklozensteun bestemd is, als toelage verdeeld onder de mijnbazen die steuntrekkende geheel werklozen aanwerven, met het oog op hun herscholing (9).

Onder de huidige omstandigheden, krijgt de landbouwpolitiek een buitengewone beteekenis. Een der belangrijkste besluiten die op dit gebied zijn genomen, is stellig dit van 23 September, met betrekking tot de uitbreiding van zekere teelten. Een besluit van denzelfden datum schrijft verplichte uitbreiding van de teelten voor en wel in dezer voege : 50 pCt. voor de tarwe, 40 pCt. voor de rogge, 20 pCt. voor de bieten en 30 pCt. (en 10 pCt. volgens de gewesten) voor de aardappelen. Een later besluit (10) voorziet zekere vrijstellingen tot een beloop van 15 pCt. der algeheele oppervlakte opgelegd aan de gemeente die vrijstelling verkrijgt. Ingeval de vrijstellingen deze grenzen overschrijden, moet er tot compensatie worden overgegaan in de mate waarin deze grenzen overschreden zijn.

Maatregelen werden genomen in zake het malen van tarwegraan, ten einde meel te hebben waarin al de substanties die in het graan besloten liggen, aanwezig zijn. Bovendien, heeft de Regeering verboden nog langer tarwe te gebruiken als veevoeder en daarenboven mag geen tarwe meer worden verkocht dan door toedoen van den Nationalen Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwproducten en dan nog onder de voorgeschreven vormen (11).

De gedeeltelijke mobilisatie van het leger heeft aan den anderen kant een reuzenaantal belangrijke problemen gesteld, welke terstond moesten worden opgelost. Vanaf 23 Augustus, was de Regeering maatregelen gaan voorzien, die event. zouden genomen worden als de kwestie der vergoedingen aan eigenaars en huurders van door het leger bezette gronden, zou ter sprake komen. Waar de bestaande rechtspleging niet toelaat een gebouw in bezit te nemen dan na een tijdsverloop van drie maanden, krijgt de Minister van Landsverdediging de macht om de gronden die hij voor het aanleggen der verdedigingswerken noodig acht, voor den duur van één jaar in huur te nemen. In zake opeischingen, ontstonden heel wat moeilijkheden, vooral op landbouwgebied, daar zekere boeren moeilijk hun oogsten konden binnenhalen. De Regeering heeft daarin voorzien met in elke provincie een Scheidsrechterlijke Commissie op te richten voor landbouwaangelegenheden in zake burgerlijke opeischingen, in welker bevoegdheid al de betwistingen liggen welke haar, na gemeenschappelijk overleg, door de betrokken partijen worden voorgelegd (12). Speciale maatregelen werden eveneens afgekondigd

(5) Besluit-wet van 9 September 1939. Koninklijk besluit van 21 September 1939. Besluit-wet van 27 October 1939.

Koninklijke besluiten van 25, 28, 30 Augustus; 1 September 1939; ministerieele besluiten van 4 en 7 September 1939; wet van 7 September 1939; koninklijk besluit van 9 September 1939; ministerieele besluiten van 15 September 1939; koninklijk besluit van 18 September 1939; ministerieel besluit van 18 September 1939; koninklijke besluiten van 25 en 29 September 1939; ministerieele besluiten van 29 September en 10 October 1939; koninklijk besluit van 10 November 1939.

(6) Koninklijke besluiten van 7 en 8 Augustus 1939; ministerieel besluit van 28 Augustus 1939; beslissing van den Ministerraad in dato 26 Augustus 1939; koninklijk besluit van 16 September 1939.

(7) Koninklijk besluit van 2 September 1939; ministerieel besluit van 13 November 1939.

(8) Besluit-wet van 30 September en 28 October 1939; ministerieel besluit van 30 October 1939.

(9) Koninklijke besluiten van 2 September en 24 November 1939.

(10) Ministerieel besluit van 5 October 1939.

(11) Besluit-wetten van 22 en 23 September 1939; ministerieel besluit van 23 September 1939.

(12) Ministerieel besluit van 27 Augustus 1939.

om het mangel aan landbouwarbeidskrachten te verhelpen (13).

Laten wij hier enkele besluiten vermelden welke ter gelegenheid van de mobilisatie genomen zijn; het zijn de volgende :

Besluit-wet houdende vereenvoudiging van de procedure inzake betaling van de militaire opeischingen (14).

Koninklijk besluit houdende vaststelling van den voet waarop de vergoedingen aan de rechthebbenden der wederopgeroepen of onder de wapens gehouden soldijtrekkende militairen zullen worden uitbetaald (15).

Koninklijk besluit waarbij de daghuur van opgeëischte paarden en voertuigen, alsmede de eereloonen of vergoedingen voor het eventueel opgeëischt personeel worden bepaald (16).

Besluit-wet waarbij de uitoefening van het recht tot opeiseling van motorbrandstof, door de burgerlijke overheden, afhankelijk wordt gesteld van het voorafgaande visa der militaire overheden. Koninklijk besluit tot vaststelling van het bedrag der vergoedingen verschuldigd voor de prestaties van huisvesting en event. van voeding opgeëischt ten voordeele van de vluchtelingen, en ministerieel besluit van denzelfden datum houdende vaststelling van het bedrag der vergoedingen te betalen aan de inwoners voor huisvesting en event. voor voeding van de ambtenaren, beambten en bedienden van de openbare besturen.

Reeds bij het eerste alarmsein, nam het Departement van Steun en Ravitaillerie voor de burgerlijke bevolking, zijn werkzaamheden op (17). Door dit departement werd de verdeeling gereguleerd van de voedingswaren in geval van moeilijkheden in 's Lands ravitaillerie, en werden de rantsoeneringskaarten in gereedheid gebracht (18).

Ten aanzien van den nieuwen toestand, wordt aan den anderen kant, voor eerlang, de herinrichting voorzien van het Ministerie voor Economische Zaken, waarbij rekening zal worden gehouden met wat op dit gebied in het buitenland als het beste doorgaat.

De Regeering onderzoekt meteen hoe ze best haar diverse werkzaamheden zou coördineeren en denkt daarbij aan de reorganisatie van den Ravitailleriedienst, die eerst bij het Ministerie van Landsverdediging was ondergebracht.

Ettelijke nieuwe diensten zijn reeds in het leven geroepen of te werk gesteld. Deze zijn de volgende : de Dienst voor Zeevisserij (19); de Nationale Dienst voor het vervoer over de binnenwateren (20);

(13) Koninklijk besluit van 29 Augustus 1939.

(14) Besluit-wet van 29 September 1939.

(15) Koninklijk besluit van 27 October 1939.

(16) Koninklijk besluit van 14 October 1939.

(17) Ministerieel besluit van 28 Augustus 1939; twee koninklijke besluiten van 1 September 1939; koninklijke besluiten van 2 en 22 September 1939.

(18) Besluit-wet van 9 November 1939; ministerieel besluit van 10 November 1939.

(19) Koninklijk besluit van 23 Augustus 1939.

(20) Ministerieel besluit van 29 Augustus 1939; koninklijk besluit van 4 October 1939.

de Nationale Autovervoerdienst (21); het Gemengd Comité van het vervoer over zee (22).

De groote bezorgdheid welke de Regeering aan den dag legt, om de studie van de economische vraagstukken op het voorplan te houden, wordt bevestigd door het feit, dat, begin December, op haar initiatief, een zeker aantal afgevaardigden werden opgeroepen, zoo van werkgevers als van werknemersorganisaties, om onder mekaar en in het bijzijn van den Eerste-Minister, van den Minister van Economische Zaken en van den Minister van Arbeid, overleg te plegen in zake middelen die zouden dienen aangevend om tot stabilisatie te komen van de bezoldigingsvoorwaarden der arbeiders, zooals dit reeds in Engeland en Frankrijk het geval is. Getracht wordt hier, het gehots te vermijden dat voortvloeit uit de plotse schommelingen der productievoorwaarden, tengevolge vooral van den oorlogstoestand.

Daarna moet nog ter hand worden genomen de studie van het prijzenprobleem, van de werking der collectieve loonovereenkomsten, van het indexcijfer, van de aanpassing der sociale wetgeving.

Wel te verstaan, het gaat er in den geest der Regeering alleen om uitzonderingsmaatregelen van tijdelijken aard.

Hieruit blijkt, dat de oorlog die aan onze grenzen woedt, van onze leiders een uitermate zwaren arbeid vergt, en zoo het waar is, dat de politieke, militaire en financieele problemen op het voorplan van hun bezorgdheid staan, even waar is, dat de economische vraagstukken scherp in het oog worden gehouden.

Deze laatste zijn, trouwens, alle ver van opgelost. Er zijn er zelfs die nog niet eens ernstig zijn aangesneden. En wat meer is, toegegeven moet worden, dat, in zoo buitengewone omstandigheden als deze welke wij thans beleven, geen enkele oplossing ooit als definitief mag worden beschouwd. Onvermijdelijk moet, wegens het opduiken van nieuwe feiten, het gedane worden verbeterd, herzien bijgewerkt.

De Regeering zal het dus met haar arbeid op het economische plan moeten volhouden, ja, zich nog grootere krachtsinspanningen moeten getroosten. De oorlogseconomie, waartoe wij goedschiks kwaadschiks zijn moeten overgaan, vraagt tucht zonder morren, en dit zoo vanwege de voortbrengers als vanwege de verbruikers. De tot dusver afgekondigde wettelijke maatregelen, waarop we zoo pas hebben gewezen, mogen stellig niet onderschat worden, maar dat ze nog verre van voldoende zijn, staat buiten kijf. Andere moeten volgen, die ons, zij het met tegenzin, een stap verder zullen brengen op den weg der geleide economie. Edoch, vóór oogen staat ons het voorbeeld van de andere landen, zoo neutrale als oorlogvoerende, voorbeeld waaruit allerduidelijkst blijkt,

(21) Ministerieel besluit van 2 September 1939.

(22) Koninklijk besluit van 27 October 1939; ministerieel besluit van 27 October 1939.

dat, in de huidige omstandigheden, een land niet mag worden prijsgegeven aan de vrije speling der machten die, in normale tijden, aan het economische leven eener natie ten grondslag liggen. Contrôle is noodig en ze moet worden geduld, ten minste tijdelijk en onder voorwaarde, dat ze zal worden opgeheven zoodra de omstandigheden zich zullen hebben gewijzigd en zij derhalve kan worden gemist.

* * *

Wat nu de financieele krachtsinspanning betreft, die andermaal van het land wordt verwacht, na al de zeer zware offers die het reeds heeft gebracht, hiervan kan men zich een denkbeeld vormen als men nagaat, hoe de Regeering te dezer haar schatting maakt: 8 à 9 milliard zullen moeten worden gevonden, zoo rekening wordt gehouden met wat de mobilisatie kost, met het cijfer dat voor de buitengewone begrooting zal noodig zijn en met den teruggang der ontvangsten als gevolg van den huidigen toestand.

Dit totaal van 8 à 9 milliard moet w.t.v. worden gevonden buiten het bedrag van het gewoon normaal budget.

In het hoofdstuk over de publieke financiën, vindt de lezer een beknopt overzicht van de maatregelen welke de Minister van Financiën heeft voorgedragen om in al deze behoeften te voorzien.

Nu er van onze bevolking dergelijke zware offers worden gevergd om de landsverdediging op peil te brengen, is het niet ondienstig even een blik te werpen op hetgeen bij onze oorlogvoerende burens werd gedaan. Stellig, en laten wij zeggen, Goddank, is de toestand verre van identiek, doch analogieën zijn er bij de vleet en de lessen die we daar kunnen halen, zijn op prijs te stellen.

In Groot-Brittannië, heeft onlangs de Kanselier van de Schatkist, in verband met de oorlogsuitgaven, eenige cijfers vooruitgezet. Sedert het uitbreken van de vijandelijkheden, zijn de budgetaire uitgaven met £ 900 miljoen gestegen. Heden ten dage verteert de Engelsche Staat 7 miljoen per dag, tegen 4,5 miljoen, vóór het uitbreken der vijandelijkheden, gedurende de periode van intensieve afwerking van het herbewapeningsprogram en minder dan drie miljoen het vorige jaar. Daar nu de Schatkistbehoefte hand over hand moeten toenemen naarmate de oorlog meer uitbreiding neemt, belooft de eerste oorlogsbegroting, die, ultimo Maart 1940, afsluit, het bedrag van £ 1.935 miljoen. Sir John Simon deelde mede, dat 995 miljoen hiervan op het provenu der belastingen van het loopende fiscale jaar zou worden genomen, en 940 miljoen gevraagd aan de kapitaalmarkt.

Te dien einde werden talrijke belastingsverhogingen gestemd, en mede de bases van de vrijstellingen verlaagd. Aldus zij vermeld, dat de *income-tax* die bepaald was op 5 shilling 6 pence per pond of 27,50 pCt., opgevoerd werd tot 7 shilling per pond of 35 pCt., voor het halfjaar van October 1939 tot Maart

1940 en tot 7 shilling 6 of 37,50 pCt. voor het fiscale jaar dat 1 Augustus 1940 inzet. En voegen wij daar nog aan toe, dat 7 pCt. de hoogste voet is die ooit werd bereikt, ja, zelfs 1 shilling hooger is dan deze welke we aan het einde van den wereldoorlog hebben gekend. De bijkomende ontvangsten welke, tengevolge van de omwerking der fiscale wetgeving, voorzien zijn, beloopten £ 140 miljoen voor de *income-tax*, £ 8 miljoen voor de *super-tax* en £ 6 miljoen voor de erfenisrechten.

Voor de onmiddellijke behoeften, heeft, bij den inzet der vijandelijkheden, het Parlement credieten toegestaan ten bedrage van £ 500 miljoen, deels te dekken door middel van heffingen op het egalisatiefonds en deels door middel van heffingen op het goud van de Bank of England.

Maatregelen werden getroffen om al de verrichtingen in verband met den wisselkoers onder het gezag van de Regeering te brengen. Aldus werd het goud van de Bank of England overgeboekt naar de Schatkist en een zeer strenge wisselcontrôle ingesteld. Afgekondigd werd, bovendien, dat het, voortaan, zonder speciale toelating, verboden is activa onder zich te houden die zouden bestaan uit zekere duidelijk opgegeven deviezen als b.v. dollars, guldens, Belgische en Zwitsersche franken, Skandinavische kronen. Al de Britsche activa in buitenlandsche valuta zijn opgeëischt voor rekening van de Schatkist.

Tot dusver heeft de Britsche regeering de kapitaalmarkt nog niet aangesproken. Onlangs, heeft de Britsche Schatkistkanselier de campagne voor ingezet verklaard ten gunste van de mobilisatie van het kleine spaarwezen en maakte het den belanghebbenden kond, dat eerstdaags zou worden overgegaan tot een nieuwe emissie van *Saving Certificates*, alsmede tot een emissie van *National Defence Bonds*, tegen 3 pCt. En nochtans zijn de huidige voorwaarden van de markt verre van gunstig voor het plaatsen eener groote leening op langen termijn, vermits, op de basis der beursnoteringen van ult. November, de 3 1/2 pCt. *War Loan*, nog 3 3/4 pCt. rendeert.

Zooals blijkt uit de cijfers betreffende de inschrijvingen van Schatkistcertificaten, heeft de Britsche Schatkist haar uitgaven ruim kunnen financieren met het provenu der uitgegeven *tap bills*. In November, nochtans, is, door den band, het gezamenlijk bedrag van de *tap issue*, maar luttel veranderd, en werden de behoeften in ruimere mate gedekt door den *tender*, zooals trouwens blijkt uit volgende opstelling:

	TENDER	TAP
	(miljoenen £)	
2 September	500	618
30 September	510	677
28 October	561	702
25 November	665	680

In de tweede helft van November, steeg *tender-issue* met £ 35 miljoen per week, met — in dato 17 November — een maximaal bedrag van 65 miljoen, het oogste cijfer dat sedert den vorigen oorlog ooit werd bereikt. De teruggang der *tap bills* schijnt er evenwel op te wijzen, dat de uitzetting van November de loopende behoeften overschrijdt.

In *Frankrijk* kon de mobielmaking der financieele reserves van het land met een minimum van stoornissen worden doorgevoerd, dank aan de stabiliteit die niet alleen de Fransche geldmarkt heeft gekenmerkt, doch ook het geheele openbare en private financieewezen.

De Regeering heeft een stel technische maatregelen uitgevaardigd; dit met het oog op de organisatie van het financieewezen in tijd van oorlog.

Eerst kwam de invoering en de organisatie van de wisselcontrôle (23). Deze contrôle gaat uit van het standpunt, dat al de beschikbare hulpmiddelen binnen de landsgrenzen moeten worden gehouden en er dient belet, dat private personen zich rijk maken door te speculeeren tegen de nationale munt, terwijl het land door de oorlogsramp wordt geteisterd. Tot elken staatsonderhoorige werd dan ook het verzoek gericht de bedragen te willen opgeven van de buitenlandsche activa waarover hij beschikt. De contrôle beteekent niet, dat deze buitenlandsche activa den Staat moeten worden ter hand gesteld, neen, alleen het provenu aan deviezen uit deze activa moeten aan het wisselkantoor worden overhandigd, waar voortaan de deviezenhandel zal worden gecentraliseerd. De Fransche maatregelen verschillen hier van de Engelsche die eischen, dat alle buitenlandsche activa aan de Schatkist moeten worden afgestaan. Vermeld zij, daarenboven, nog, dat, zonder machtiging van de Banque de France, geen enkele verrichting in verband met den goudhandel mag worden gedaan.

In zake belastingen, zij vermeld het decreet van 9 September, houdende beperking van de buitengewone winsten behaald door nijverheids- of handelsondernemingen, dank aan de mobilisatie. Het handelt zich echter maar om een omzet van meer dan *fr* 500.000 in den loop van één jaar. Daarenboven zal de buitengewone aanvullende belasting van 2 pCt. op het inkomen, ingediend in November 1938, op grond van het financieel saneeringsprogramma, met ingang van 1 Januari a.s., tot 4 pCt. worden opgevoerd. In bijzondere gevallen, zal dit cijfer tot 15 pCt. worden verhoogd, zoo b. v. voor degenen die geen soldaat zijn geweest.

De oorlog wordt vooral gefinancierd door middel van emissies op de geldmarkt (kortten en halflangen

(23) Twaalf decreten en besluiten in dato 9 September 1939 en verschenen in het *Journal Officiel* van 10 *ditto*; twee besluiten tot toepassing in dato 12 en 13 September 1939, verschenen in het *Journal Officiel* van 14 September 1939; een decreet van 9 September 1939 op activa in het buitenland, verschenen in het *Journal Officiel* van 17 September 1939; een reeks rectificerende decreten, verschenen in het *Journal Officiel* van 17 September 1939.

termijn), en daarvoor wordt, in de eerste plaats, de basis verruimd, waarop de bewapeningsbons, die, zooals geweten, het hoofdbestanddeel voor de financiering der begrooting uitmaken, worden uitgegeven. Een bewapeningscomité bestaande, met name, uit personaliteiten behorende tot de wetenschap, de economie en de finacie, is met de propaganda belast, die, inzonderheid, gevoerd wordt door middel van plakbrieven in de private instellingen en in de handelshuizen.

De inzet van de propaganda voor de bewapeningsbons, ging gepaard met een ordening van de kortlopende schuld. De gewone Schatkistbons op 6 en op 12 maanden, zullen in 't vervolg « Bewapeningsbons » worden geheeten, terwijl de emissie van de bons der nationale defensie op 18 maanden, uitgegeven door de *Caisse Autonome de la Défense nationale*, zal worden stopgezet. Deze maatregel drong zich op, wilde men al de voor 's lands verdediging onontbeerlijke hulpmiddelen in den schoot der Schatkist samenbrengen.

Wat nu den rentestand betreft, hier heeft men zich aan het huidige peil van de markt gehouden: thans 2 1/2 pCt. voor de stukken op 6 maanden en 3 pCt. voor de bons op één jaar. Na het stopzetten van de uitgifte der bons op 18 maanden, biedt de Fransche markt de volgende beleggingsmogelijkheden: gewone Schatkistbons op 75 à 105 dagen, bewapeningsbons op 6 maanden, 1 jaar en 2 jaar, en ten slotte de oude bons van de nationale defensie op 3 jaar, welke rente, bij decreet van 30 September, op 4 pCt. werd gebracht.

De rol voorheen gespeeld door de bons der nationale defensie, tijdens den wereldoorlog, berust thans bij de bewapeningsbons. Een flink gevoerde propaganda zal de toeneming van de circulatie dezer bons in de komende maanden, moeten in de hand werken. Bovendien neemt de Staat alle mogelijke maatregelen om te verkrijgen, dat deze stukken als betaalmiddel worden gebruikt, en laat met name toe, dat de schadeloosstelling voor de Staatsopeischingen en bestellingen, uitbetaald wordt met deze bons in plaats van met bankbiljetten.

Ten slotte, zij nog vermeld, dat, bij decreet van 1 September, de Schatkist 25 milliard aan voorschotten van de Banque de France bekomt en voorschotten van de Banque d'Algérie tot een beloop van 1 milliard. Op den laatsten weekstaat van de Banque de France, per 28 December, komt het werkelijk bedrag aan voorschotten op *fr* 14,2 milliard neer.

Naar Dr Funck verklaart, geschiedt de financiering van den oorlog in *Duitschland* op de volgende bases: geen inflatie, noch deflatie, strenge contrôle op prijzen en loonen, zware belastingen op de buitengewone oorlogswinsten.

Op fiscaal gebied, zij vermeld de verhooging met 50 pCt. op de inkomens, voor den geheelen duur van

den oorlog; aangestipt zij daarbij, dat de naamlooze vennootschappen de belasting op het inkomen niet hoeven te betalen; zij zijn alleen schatplichtig voor de belasting op de gemeenschappen, die tot dusver niet verhoogd werd.

Provincies en gemeenten van het *Reich* werden aangeslagen voor een bijkomende belasting. Voor de eerste, beloopt de *Kriegsbeitrag* 15 pCt. van het hun toekomende aandeel op de inkomens, op de collectiviteiten en op het omzetcijfer. Voor al de gemeenten dooreengenomen, beloopt de maandelijksche oorlogsbelasting 2,5 à 5 pCt. van de grondbelasting (hetzij 30 à 60 pCt. 's jaars), 7,5 pCt. van de bedrijfsbelasting (90 pCt. 's jaars), en 10 pCt. van de burgerlijke belasting (120 pCt. 's jaars). De uit dezen hoofde voorziene ontvangsten beloopten 250 miljoen Reichsmark voor den *Kriegsbeitrag* der provinciën en 1.250 miljoen voor de bijzondere belasting welke de gemeenten hebben af te dragen.

Deze verhoogingen werden ingevoerd ondanks het feit, dat, sedert 1933, de fiscale lasten tweemaal zwaarder waren geworden dan voorheen en, dat de Staat nagenoeg de geheele maandelijksche besparingen tot zich trekt. Hier zij er op gewezen, dat dit slechts mogelijk is geweest, dank aan een strenge deviezencontrôle en dank ook aan het verbod op de effectenemissies zonder speciale toelating, zoodat de Staat de hand kon leggen op al de spaargelden die werden ingebracht. De Regeering is voornemens ditmaal het standpunt van tijdens den wereldoorlog te verlaten, standpunt volgens hetwelk de financiering van den oorlog zou moeten geschieden door middel van leeningen op langen termijn, ten einde de zware lasten van het conflict over de komende geslachten te kunnen verdeelen.

Om de financiering van de huidige Staatsuitgaven te kunnen begrijpen, moet men even terug naar net oogenblik waarop het nieuw financieel plan (24) werd voor den dag gehaald, t.t.z. naar den dag waarop de Staat, die onwrikbaar besloten was niet aan muntinflatie te doen en er toch iets moest op vinden om het gebrek aan baargeld te verhelpen, de belastingbons (*Steuergutscheine*) invoerde welke de dubbele rol speelden van schatkistbons en van betaalmiddel. Dit stelsel heeft evenwel maar een kortstondig leven gehad. De nieuwe uit den oorlogstoestand gesproten omstandigheden bewezen alras, dat het moest worden opgegeven. Sedert 1 November, is dit een afgedane zaak. Dank zij de nieuwe Reichsbankwet, worden den dag van vandaag de niet door de normale ontvangsten van het *Reich* gedekte uitgaven gefinancierd door middel van schatkistwissels (*Reichsschatzwechsel*) en van renteloze Schatkistbons (*Reichsschatzanweisungen*).

De *Deutsche Industrie Bank* en de *Effa* zijn met de financiering belast van de industrietakken welke,

met de toestemming van hoogerhand, credieten mogen aanvragen. Onder industrieele ondernemingen, zijn de belastingbons nog steeds gangbaar.

De emissie van de bewapeningsbons (*Wehrmachtverpflichtungsscheine*) waarmede reeds dadelijk na het uitbreken van het conflict de legeruitgaven werden gedekt, werd beperkt tot een plafond van R.M. 500 miljoen.

In *Nederland* kost de mobilisatie van de land- en zeelegers, evengoed als elders, aanzienlijke bedragen. De uitgaven worden gemiddeld geschat op 1,7 miljoen gulden per dag; tot dusver zijn ze gefinancierd door middel van Schatkistcertificaten. Van 1 September tot 23 November, vertoonden de weekstaten geleidelijke verhooging van het gezamenlijke bedrag aan Schatkistbiljetten, dat, tusschen deze data, van 98 miljoen op 3.008 miljoen gulden is gaan liggen. In totaal, bedraagt thans de vlottende schuld zoowat 480 miljoen gulden.

Toestand van de Schatkist.

DATA	Creditsaldo bij de Nederlandsche Bank	SCHATKISTPAPIER IN OMLOOP		
		Schatkistbiljetten	Schatkistpromessen	
			Totaal	Rechtstreeks bij de Nederlandsche Bank ondergebr.
1939 1 Augustus.	45.600.000	154.941.000	64.000.000	—
1 Septemb.	—	135.098.000	98.000.000	23.000.000
1 October.	—	122.625.000	186.000.000	51.000.000
1 Novemb.	—	103.983.000	219.500.000	9.000
23 Novemb.	—	99.914.000	300.800.000	30.000

Ten einde een gedeelte dezer kortlopende schuld te consolideeren, heeft de Nederlandsche Regeering tot uitgifte besloten van een leening op langen termijn, aflosbaar in veertig jaar, tegen 4 pCt. 's jaars, en dit in weerwil van de geldschaarschte op de markt. De heerschende rentestandaard is thans vrij hoog en nog lichtjes naar hausse overhellend. De dagen welke de emissie der leening voorafgingen, werden prima accepten verhandeld tegen 2 1/4 pCt., Schatkistpapier op 3 maanden, 6 maanden en 1 jaar resp. tegen 2 pCt., 2 3/8 pCt. en 3 à 3 1/8 pCt.

De voorwaarden waaronder de leening — die 300 miljoen zou bedragen waarvan 60 miljoen door de openbare kassen, werd genomen — werd uitgeschreven, waren voor het publiek allesbehalve aantrekkelijk, te meer nog daar de emissie tegen pari geschiedde. Een nieuwigheid in *Nederland*, was evenwel het volgende: de houders dezer effecten zouden hun stukken onmiddellijk kunnen besteden aan het afdragen van zekere belastingen, als daar zijn de belasting op het kapitaal en de speciale defensiebelasting. Aan den anderen kant, heeft het *Beleggersfront* — een vereeniging van institutioneele beleggers, die voor doel heeft den rentestandaard te beïnvloeden door middel van een gemeenschappelijk gevoerde actie — besloten onder de huidige voorwaarden niet afzijdig te blijven.

(24) Cf. *Tijdschrift voor Inlichting en Documentatie*: April 1939, blz. 516.

Niettemin heeft het resultaat van de leening aan de verwachtingen niet beantwoord, daar het publiek amper fl 100 miljoen heeft opgenomen. De voornaamste oorzaken dezer mislukking liggen eensdeels aan de liquiditeitszorg, anderdeels aan het rendement van de leening zelve.

Men weet nog niet wat er zal gedaan worden in verband met het niet ingeschreven gedeelte. Zal de Regeering dwangmaatregelen afkondigen om bedoeld gedeelte aangevuld te krijgen of zal ze de 140 restee-

rende miljoen eveneens door de Rijksfondsen laten opnemen of zal ze, ten slotte, de leening laten sluiten en onmiddellijk daarop een andere semi-gedwongen uitgave?

Uit het voorgaande blijkt, dat overal de eerste oorlogsmoanden in hoofdzaak gefinancierd zijn met het provenu van emissies van kortlopende bons en, dat de eerste poging tot plaatsing van een geconsolideerde leening, niet bijster gelukkig mag worden genoemd.

II. — FINANCIËLE MARKTEN.

DE WISSELMARKT.

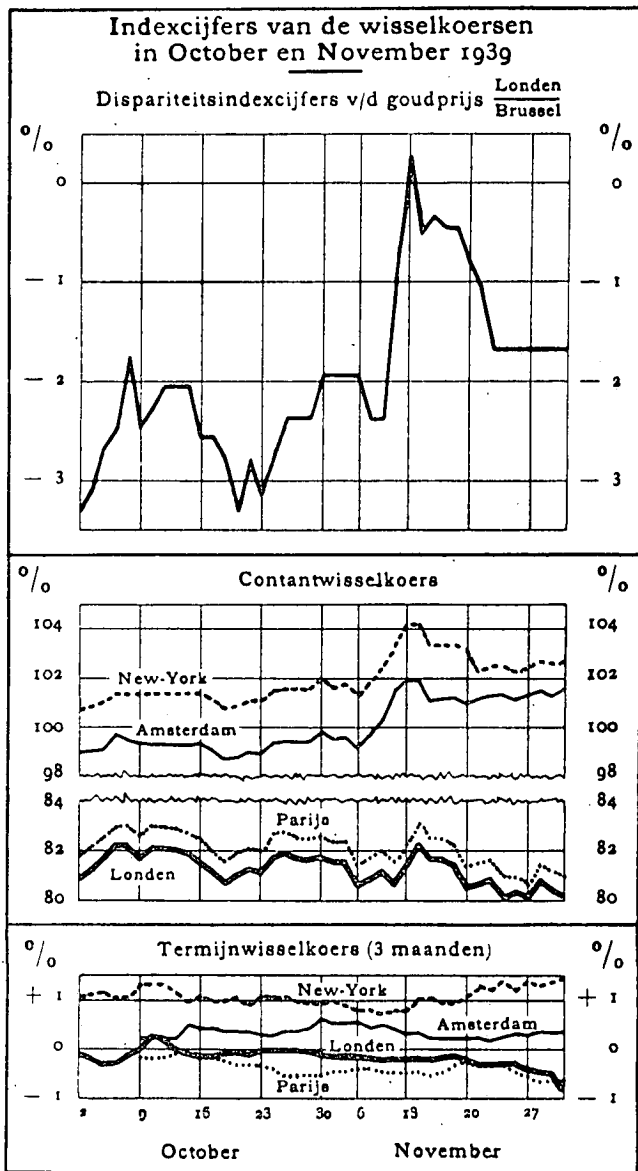
Contant. — Gedurende de eerste helft van de maand, hebben wij de vraag naar deviezen zien toenemen, nadien echter weer geleidelijk zien slinken totdat ze, ten slotte, door het aanbod ietwat werd voorbijgestreefd. Van 1 tot 13 December, is er opnieuw, doch in zeer bescheiden mate, enig goud afgevloeid; 14 December was de markt weer in evenwicht.

De weerspiegeling van dit verloop is duidelijk zichtbaar in den dollarkoers die, in vlug tempo, oploopt van *bg* 6 tot *bg* 6,15, daarna keert maakt om trapsgewijze de helling weer af te dalen en in de buurt van *bg* 6,06 te blijven stilstaan. Begin December herstelde hij zich geleidelijk tot op *bg* 6,085, daalde daarna tot *bg* 6,07 en verder tot *bg* 6,0575.

De andere wisselmarkten volgden nagenoeg parallel. Pond sterling dat eerst van *bg* 24 tot *bg* 23,73 was teruggelopen, herwon hand over hand den verloren afstand en haalde zelfs *bg* 24,20 om daarna op *bg* 23,945 te gaan liggen. Fransche franc moest, van de eene maand op de andere, enig terrein prijs geven en liep terug van *bg* 13,6025 tot *bg* 13,425; aanvang December werd zijn notering geschorst, in afwachting, dat het statut der buitenlandsche rekeningen in Frankrijk nauwkeuriger werd omschreven. Ze werd hervat den 7ⁿ en trapsgewijze steeg de koers van *bg* 13,435 tot *bg* 13,5675. Gulden en Zwitsersche frank, die eerst verscheidene punten hadden bijgewonnen, zijn op hun stappen moeten terugkeeren, al zijn, per slot van rekening, hun koersen hooger gebleven dan degene welke wij, aan het begin der maand November, hebben gekend.

Volgende opstelling toont aan hoe, van 3 November op 14 December 1939, deze valuta's hebben geëvolueerd.

	Notering per 3 Novemb.	Notering per 14 Decem.	Hoogste	Laagste
			tusschen beide data	
Pond sterling	24,006	23,945	24,20	23,5025
Dollar	6,005	6,0575	6,15	5,98
Fransche franc	13,6025	13,5675	13,72	13,325
Gulden	318,775	321,625	326,30	317,625
Zwitsersche frank	134,60	135,80	137,95	134,25

(1) Het dagelijksch dispariteitsindexcijfer van den goudprijs te Londen en te Brussel wordt berekend met behulp van onderstaande formule:

$$\frac{\text{Sterlingprijs van één kg. fijn goud te Londen} \times \text{Pondenkoers te Brussel}}{\text{fr. 33.193,50}}$$

De indexcijfers van den contantwisselkoers worden op willekeurige basis berekend.

De indexcijfers der termijnwisselkoersen op drie maanden worden berekend in procenten van den contantwisselkoers.

Reichsmark die eerst haar positie had vooruitgeschoven en wel van *bg* 241,50 tot *bg* 247, moest naderhand den terugtocht aanvaarden tot *bg* 242,875, doch bleef koershoudend tusschen *bg* 243 en *bg* 243,80.

Voor de Italiaansche lira werd maximum *bg* 31,4120 betaald, en *bg* 30,2435 minimum.

Na gedurende de geheele eerste helft van de maand, tamelijk veel veld te hebben gewonnen, zijn de Skandinavische kronen opnieuw ingezakt om, ten slotte, hooger te gaan liggen dan hun vertrekcijfer. Zoo klom trapsgewijze Stockholm tot *bg* 146,65, doch naderhand terugliep tot *bg* 144 om, ten slotte, tusschen dit cijfer en *bg* 144,85 te gaan liggen. Hunnerzijds, daalden Oslo en Kopenhagen resp. van *bg* 136,59 en *bg* 116,20, tot *bg* 135,90 en *bg* 115,75, doch konden zich nadien weer oprichten tot *bg* 140 en *bg* 120; van 15 November tot 14 December schommelde Oslo tusschen *bg* 137 en *bg* 138,80, en Kopenhagen tusschen *bg* 117 en *bg* 118,10.

Canadeesche dollar liep eerst terug van *bg* 5,355 tot *bg* 5,3125, doch kon vervolgens weer inloopen tot *bg* 5,4425. Ietwat later, vinden wij hem terug op *bg* 5,25, punt waarop hij gedurende enkele dagen standhoudt, totdat hij, tenslotte, weer lossen moet, om verhandeld te worden tegen *bg* 5,13-5,14. In December vinden wij hem terug op *bg* 5,31, na geleidelijke stijging.

Bij escudo ging het eerst van *bg* 21,80 naar *bg* 21,50 en vervolgens naar *bg* 22,20; later schommelde de koers tusschen *bg* 21,95 en *bg* 22,20.

Termijn. — De geheele maand November door, is het agio op den dollar (één en drie maanden) praktisch onveranderd gebleven: om en bij *fr* 0,10 en *fr* 0,375. In den loop van de eerste helft van December, groeide de premie geleidelijk ruimer uit; thans doet ze *fr* 0,265 voor één maand, en *fr* 0,575 voor één kwartaal. Voor dezelfde perioden doet de gulden resp. *fr* 0,05 en *fr* 0,10 opgeld. De Fransche franc werd ietwat loomer. Voor één kwartaal, is het verlies gestegen van *fr* 0,30 tot *fr* 0,55. Pond sterling, dat eerst dezelfde richting was ingegaan, is terug op pari gekomen en wordt thans lichtjes boven den contantkoers verhandeld.

Agio en disagio op de voornaamste termijnvaluta's
(in pCt. per jaar van den contantkoers).

	Londen		Parijs		Amsterdam		New-York	
	1 mnd	3 mnd	1 mnd	3 mnd	1 mnd	3 mnd	1 mnd	3 mnd
Augustus maandgemid.	-1,39	-1,10	-0,29	-0,16	+0,35	+0,42	+1,09	+1,46
September »	-1,54	-1,77	-0,84	pari	+0,58	+0,19	+4,35	+4,52
October »	-0,17	-0,85	-0,52	-0,97	+1,64	+1,38	+3,43	+4,37
November »	-1,84	-0,96	-1,03	-1,71	+1,59	+1,40	+4,29	+4,40
13 November...	-1,20	-0,60	-0,84	-1,76	+1,44	+1,36	+3,12	+3,24
20 »	-1,32	-0,68	pari	-0,88	+1,44	+1,-	+3,96	+4,28
27 »	-2,04	-1,36	-0,96	-2,12	+2,28	+1,24	+4,92	+5,60
4 December...	-4,08	-3,40	-	-	+1,44	+1,12	+4,92	+5,92

GELDMARKT.

Onder de inwerking van allerlei factoren als daar zijn de ongerustheid over den internationalen politieken toestand en de lastige momenten in het bankwezen, is, vanaf de maand November, de bankbiljet-circulatie, die, in den loop der maanden September en October, lichtjes was afgenomen, opnieuw gaan toenemen. Op den weekstaat per 14 December, komt ze voor met *fr* 27.842 millioen, wat een aangroei beduidt van *fr* 406 millioen t.o.v. het voorheen, op den datum van 7 September, waargenomen maximum. De gezamenlijke terstond opeischbare verbintenissen van de Bank, hebben nagenoeg hetzelfde verloop gehad en vertoonen een verhooging van ca. een miljard frank sedert ult. October.

In hoofdzaak, moet de oorzaak dezer evolutie worden gezocht in de uitzetting van het binnenlandsch crediet verstrekt door de Centrale Bank onder den vorm van disconteerings. Op 26 October, vertegenwoordigden deze laatste een totaal bedrag van *fr* 2.760 millioen. Op 14 December liepen zij tot *fr* 4.667 millioen, waaruit blijkt, dat het onder dezen vorm verstrekte crediet met *fr* 1.907 millioen is toegenomen. In den loop van dezelfde periode, zijn de voorschotten tegen verpanding van Belgische openbare fondsen, met *fr* 196 millioen opgelopen, terwijl de effectenportefeuille met *fr* 192 millioen is afgenomen. Hier is, sedert 12 October, de teruggang vrijwel bestendig. In totaal, is, van eind October tot 14 December het door de Centrale Bank uitgereikte crediet met *fr* 1.903 millioen gestegen.

Compensatie voor deze uitzetting, geeft in zekere mate de eenigszins verarmde dekkingsreserve van de Bank. Inderdaad, van 26 October tot 14 December, vertoonen de goudvoorraad een teruggang van *fr* 52 millioen en de buitenlandsche deviezen en goudwaarden een vermindering van *fr* 945 millioen. Bij het beoordeelen dezer cijfers, moet evenwel rekening worden gehouden met het feit, dat, in den loop dezer periode, het goudbezit van den Staat is hersteld; trouwens, van 26 October tot 14 December, is de gezamenlijke monetaire dekking, bestaande uit de goudreserves van Bank en Staat, slechts met *fr* 618 millioen geslonken.

Op de markt, is, sedert November, de rentestand maar weinig veranderd. Voor call-geld wordt 1,5 pCt. gevraagd en het particuliere disconto voor handelspapier bedraagt 3,0625 à 3,125 pCt. De wekelijksche inschrijvingen op Schatkistcertificaten gaan tegen zowat 2,75 pCt. van de hand.

De betrekkelijk kalme evolutie van de Belgische geldmarkt, vergeleken met het verloop op het meereendeel der andere Europeesche markten gedurende de jongste maanden, en met name op die van Amsterdam en Londen, verdient wel eenige aandacht. Stellig, t.o.v. het peil waarop ze in Augustus lagen, zijn de staatsfondsen wel eenigszins aangetrokken, doch

van tastbare hausse kan amper worden gesproken. Er zit, ten slotte, ook veel meer regelmaat in den opgang.

Vergelijkende staat van de Nationale Bank van België in November 1939.

(Maandgemiddelden, in millioenen franken.)

	T. o. v. October 1939	T. o. v. Novemb. 1939
ACTIVA.		
Goudvoorraad	— 96	+ 928
Buitenlandsche deviezen en goudwaarden	— 693	— 812
Binnenlandsche wissels	+ 958	+ 1.907
Beleeningen op Belgische overheidsfondsen ..	+ 186	+ 702
PASSIVA.		
Bankbiljetten in omloop	+ 371	+ 4.856
Rekening-courantsaldi :		
Schatkist	— 5	— 598
Diversen	— 110	— 1.192
Totaal	— 115	— 1.790
Onmiddellijk opvraagbare verbintenissen	+ 256	+ 3.065

Met deze evolutie, die, in de thans heerschende tijdsomstandigheden, bevredigend mag worden genoemd, vormt deze van de kapitaalmarkt een levendig contrast.

Aanbestedingen van Schatkistcertificaten op drie maanden voor rekening van den Staat

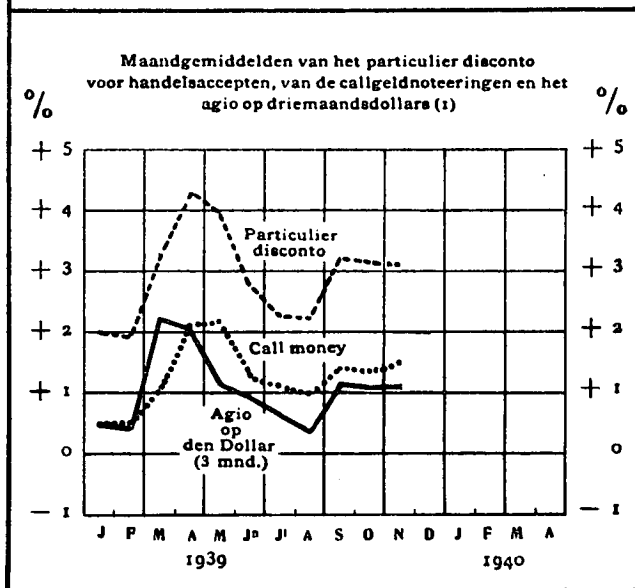
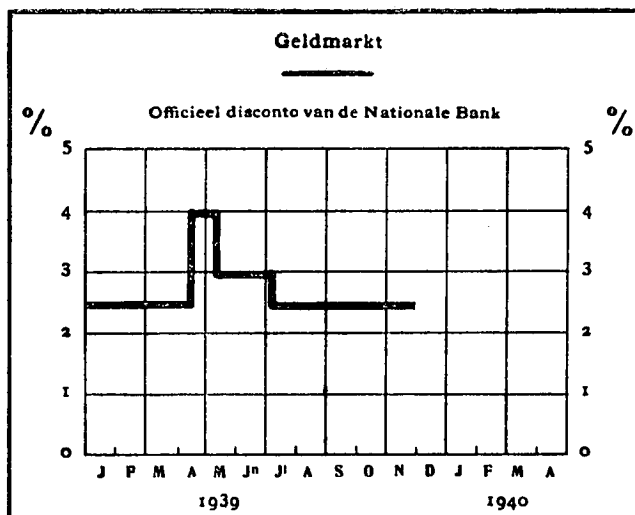
(in millioenen franken).

DATA	Aangeboden bedragen	Verhouding van de gevraagde tot de aangeboden bedragen	GEMIDDELTE RENTESTANDEN		In omloop zijnde bedrag
			van de inschrijvingen	van de toewijzingen	
6 October ..	50	1,20	2,7333	2,73	500
13 » ..	40	1,25	2,75	2,75	500
27 » ..	40	1,45	2,7427	2,74	500
3 November	40	1,125	2,7444	2,74	500
10 »	40	1,—	2,75	2,75	500
17 »	40	1,—	2,75	2,75	500
24 »	50	1,14	2,748772	2,7475	500

In den loop van de maand November, zonken de obligatiekoersen buitengewoon diep. De 4 pCt.-geünificeerde, die, begin September, 85,80 stond, viel op 67, in November. Sindsdien wist ze zich evenwel weer op te richten en wel derwijze, dat ze, 15 December, 77,50 noteerde. In dit redres, zijn de interventies van de Nationale Bank op de markt, voor niets tusschen, wat trouwens bewezen wordt door de in- en uitbewegingen van haar effectenbezit. De andere vastrendeende waarden hebben een zelfde verloop gehad, ofschoon de obligaties van de provincie- of gemeenteleeningen betrekkelijk minder diep zijn gevallen, wat evenwel

niet mag worden gezegd van de obligaties van nijverheids- en handelsvennootschappen, welker inzinking nog grootere afmetingen heeft aangenomen.

Op één jaar afstand, is het kapitaalrendement aanzienlijk gestegen. In dato 1 December, is het, voor de 4 pCt. Geünificeerde Schuld, geklommen van 4,48 pCt. tot 5,63 pCt. (5,16 pCt. in dato 15 December), van 4,62 pCt. tot 5,64 pCt., voor de provincie- en gemeenteleeningen en van 4,72 pCt. tot 6,65 pCt. voor de 4,5 pCt. leeningen van nijverheids- of handelsondernemingen.

De agio's zijn uitgedrukt in procenten van den contantkoers op basis van drie maanden.

Ook de markt der niet-vastrendeende waarden geeft ons een beeld van de terughoudendheid der spaarders en toont aan hoe diep bij deze laatsten de liquiditeitszorg zit. Dooreengenomen, waren, in October, de effecten koershoudend, doch gingen, in November, opnieuw de helling af. Geen wonder dus, dat de kapitalisatierente op een zeer hoog peil is gaan liggen.

III. — OPENBARE FINANCIËN.

Begin December, heeft het Parlement de bespreking ingezet van de nieuwe fiscale wetsontwerpen waarover hier, verleden maand, met een paar woorden werd gerept, en van de budgetten voor 1940.

Vooraf wilde de Minister van Financiën een en ander mededeelen over wat de Schatkistbehoefte in den loop der jongste maanden waren geweest. Hij memoreerde, dat, waar ult. Juli, het totaal aan Schatkistbons 1.025 miljoen bedroeg, ditzelfde totaal opgelopen was tot 1.300 miljoen in Augustus, tot 2.800 miljoen begin November en tot 3.620 miljoen den 25ⁿ van dezelfde maand, dit cijfer zijnde het laatste waarover de Kamer beschikt. Rekening houdend met de 1.025 miljoen van ult. Juli, en met de behoeften die tot aan het einde van het jaar, de normale behoeften van de Schatkist zouden geweest zijn, oordeelt de Minister, dat, om den oorlogswagen aan het rollen te krijgen, er 1.425 miljoen is uitgegeven moeten worden.

In zake begrotingen, heeft de Minister gewezen op het gebrek aan evenwicht, veroorzaakt door de inzinking van de fiscale ontvangsten op het budget van 1939. De minder-waarde der ontvangsten t.o.v. de vooruitzichten, komt op de volgende bedragen neer : Augustus, 82 miljoen; September, 165 miljoen; October, 156 miljoen. Daartegenover staan de al maar door toenemende uitgaven ter bekostiging van de mobilisatie, uitgaven, die, in October, 10 miljoen per dag vergden en thans 11 miljoen.

Het extra-crediet van *fr* twee milliard toegestaan bij de wet van 7 September 1939, tot dekking van de kosten veroorzaakt door de diverse buitengewone defensiemaatregelen, is dan ook ontoereikend geble-

ken en moest er om verhooging van hetzelfde worden verzocht. In de memorie van toelichting, die het desbetreffend aanzoek voorafgaat, wordt met name het volgende gezegd :

« Evenwel overschrijden de op dit extra-crediet tot 31 December e.k. aan te rekenen uitgaven, en vooral de voor dienzelfden datum aan te wenden uitgaven, in aanzienlijke mate het huidig bedrag van het crediet, zooals blijkt uit onderstaande tabel. Daaruit volgt de noodzakelijkheid het bedrag van het crediet groot *fr* twee milliard, tot *fr* drie milliard honderd miljoen op te voeren. »

Hieronder de verdeling van de nieuwe credieten naast deze van September jl. :

MINISTERIES	Credieten van 7-9-1939	Voorgestelde credieten
Ministerie van Landsverdediging .fr.	1.447.446.820,—	2.547.446.820,—
Ministerie van Binnenlandische Zaken	500.000.000,—	500.000.000,—
Ministerie van Ravitaillerie	8.283.500,—	8.283.500,—
Ministerie van Verkeerswezen	21.600.000,—	21.600.000,—
Ministerie van Financiën	300.000,—	300.000,—
Ministerie van Openbare Werken	15.000.000,—	15.000.000,—
Ministerie van Nationale Voorlichting	769.680,—	769.680,—
Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg	6.000.000,—	6.000.000,—
Ministerie van Justitie	600.000,—	600.000,—
	Fr. 2.000.000.000,—	3.100.000.000,—

Deze cijfers slaan alleen op de uitgaven van nu tot einde 1939.

De Kamer bespreekt thans het budget voor 1940. Wanneer het zal gestemd zijn, zullen wij in de gelegenheid zijn het even onder de loupe te nemen; een synthese ervan krijgen onze lezers dan een andere maal.

IV. — DE GRONDSTOFFENMARKTEN.

Tengevolge van het oorlogsgebeuren, krijgt de grondstoffenmarkt allengs een nieuw aanzicht. Transportmoeilijkheden en -risico's, restricties en eenzijdige goederencontrôle zijn het bestaande evenwicht komen verbreken. Doch hand over hand treedt, onder de verschillende nationale markten, nieuwe solidariteit in die, ofschoon nog onvast wel is waar, niettemin voorhanden is en eens te meer getuigenis aflegt van de sterke onderlinge gebondenheid der wereldeconomie. Tal van internationale kartels, symbolen van de moderne marktstructuur, konden op ruimere bases en mits meer soepelheid in de werkmethodes, worden gehandhaafd.

De op heel de lijn ingetreden hausse van September jl., waarop een poosje rust volgde, ja, zelfs ietwat daling, kwam opnieuw tot uiting in de eerste helft van December, maar dan zoo ontstuimig en zoo alomvattend, dat er, gedurende enkele dagen, daadzakenlijk van een *boom* kon worden gesproken. Het meereendeel der niet-metaalhoudende grondstoffen, en met name de granen, tarwe, katoen en rubber, namen aan deze haussebeweging deel. Eigenaardig is, evenwel, het feit, dat de speculatie geen oog had voor de metalen, ja, dat zelfs in dezen hoek achteruitgang werd geboekt, behalve voor tin dat werkelijk de

hoogte is ingevlogen, tengevolge van de afschaffing der maximaprijzen.

Het valt niet te loochenen, dat de huidige fractionneering der markten een gunstige factor is voor het prijshouden der koersen in de verschillende landen die, wegens hun geografische ligging, wel geen anderen uitweg zullen hebben dan zich schikken naar de omstandigheden en vrede nemen met onregelmatige en alles behalve zekere aanvoeren van de grondstoffen die ze noodig hebben voor hun industrieën en het levensonderhoud hunner bevolking.

Bij deze technische en toch objectieve hausseoorzaak komen dan nog factoren van psychologischen aard. De aanzienlijke aankopen door de regeeringen van Frankrijk en vooral van Engeland, hebben de speculatie in de hand gewerkt, die, te rechte of te onrechte, gemeend heeft, dat de huidige tendenties van de vraag een hooger prijzniveau wettigden.

Dank zij den steun der overzeesche producenten, heeft Groot-Brittannië zich nagenoeg de geheele koper- en tinproductie, alsmede het overwegende deel der cacao- en wolproductie, uit zijn koloniaal rijk, naar zich toe weten te halen, zoodat feitelijk al deze goederen aan de wereldmarkt onttrokken worden. De groote verbruikslanden zullen derhalve voor hun voorzieningen bij andere landen moeten gaan aankloppen. Daar, op dit gebied, de toekomst alles behalve zeker is en geleerd door het experiment van 1914-1918, zoeken ze liever dadelijk hun behoeften voor de komende maanden te dekken. Uit het oog mag, evenwel, niet worden verloren, dat, van den eenen kant, de reusachtige productiecapaciteit die over de wereld verspreid ligt en, aan den anderen kant, de opgestapelde reserves gevoegd bij de uitschakeling van aanzienlijke grondstofafzetgebieden tengevolge van het oorlogsgebeuren, zooveel modereerende factoren zijn en blijven die — zie de evolutie in de termijnmarkt — wel eens de stemming naar baisse zouden kunnen doen omslaan.

Verzendingen van tarwe en tarwemeel.

Bron : Broomhall's Corn Trade News.

TIJDVAK (1)	VERZENDINGEN (2)		
	naar Europa	naar de andere landen	Totaal
	(in duizenden quarters)		
1935-1936	44.790	17.304	62.094
1936-1937	59.614	14.809	74.423
1937-1938	51.100	12.889	63.989
1938-1939	56.631	18.476	75.107
1938-1939 (3)	19.945	4.260	24.205
1939-1940 (3)	14.564	3.568	18.132

(1) Het tarwejaar begint 1 Augustus.

(2) Tarwemeel werd herleid tot tarwe in korrel tegen 70 pCt.

(3) Van begin Augustus tot 27 November.

Verzendingen van maïs.

Bron : Broomhall's Corn Trade News.

TIJDVAK (1)	VERZENDINGEN		
	naar Europa	naar de andere landen	Totaal
	(in duizenden quarters)		
1935-1936	39.548	5.349	44.897
1936-1937	38.352	8.963	47.315
1937-1938	40.115	7.901	48.016
1938-1939	34.348	369	34.717
1938-1939 (2)	25.932	260	26.192
1939-1940 (2)			17.769

(1) Het maïsjaar begint 1 April.

(2) Van begin April tot 25 November.

Verzendingen van gerst en haver.

Bron : Broomhall's Corn Trade News.

TIJDVAK (1)	GERST	HAYER
	Verzendingen in duizenden quarters	
	1935-1936	10.056
1936-1937	8.286	3.647
1937-1938	9.827	3.995
1938-1940	9.046	2.890
1938-1939 (2)	4.760	941
1939-1940 (2)	2.178	932

(1) Het graanjaar begint 1 Augustus.

(2) Van begin Augustus tot 28 November.

Naar luid van de jongste inlichtingen over de Zuid-Amerikaansche teelten, zou dit jaar niet op rijke oogsten moeten worden geteld. Geen wonder dus, dat, sedert einde November, de *tarwenoteeringen* snel opliepen in weerwil van de nog bestaande reuzenstocks. De totale hausse sedert medio-Augustus, met inbegrip dus van de felle stijgingen in den loop van September, bedraagt ca. 70 pCt., zooals trouwens blijkt uit de volgende noteeringen te Chicago :

		(In cents per bushel van 27,215 kg.)
21 Juli	64,—	(maandgemiddelde : 65,83)
21 Augustus	67,81	(maandgemiddelde : 66,10)
21 September	86,75	(maandgemiddelde : 83,78)
21 October	85,38	(maandgemiddelde : 83,88)
21 November	88,63	(maandgemiddelde : 87,86)
21 December	108,—	

Volgens de laatste gegevens, beslaat, in *Argentinië*, het bezaaide areaal wintertarwe 17.826.000 acres, tegen 19.093.000 vorig jaar. De laatste ramingen betreffende den oogst van 1939 geven 17 millioen quarters, tegen 42 1/2 millioen in 1938. Het jaar 1935 was, onder de tarweoogsten der laatste jaren, het slechtste, met een opbrengst van 17 1/2 quarters. Kwestie van qualiteit, zal naar alle waarschijnlijkheid de huidige oogst beneden de *standard quality* blijven.

Op de basis van de vorige ramingen, zou zich volgens de *George Broomhall's Corn Trade News*, de graansituatie in Argentinië voor 1940 als volgt voordoen :

	In quarters
Oprieuw per 31 December 1939.....	8.000.000
Oogst van 1939.....	17.000.000
	TOTAAL.....
Minus de binnenlandsche behoeften.....	25.000.000
Blijft voor den uitvoer en carry-over.....	13.000.000
	12.000.000

Voor de productie van het noordelijk halfrond, is, tegen de gewoonte in, de tweede officieele raming van de *Canadeesche tarweoogst* gevoelig hooger dan de eerste : 130 miljoen centenaren tegen 122 miljoen, wat dus 7 pCt. meer zou zijn (cijfers ontleend aan het *Bulletin mensuel de statistique agricole et commerciale*, te Rome). Op deze basis, zou dit, voor Canada, een buitengewoon rijke oogst zijn en wel de rijkste die het land ooit heeft gekend, behalve in 1928, dat een recordjaar was met zijn 154 miljoen centenaar, en in 1927 dat 130,5 miljoen centenaar gaf.

Voor *Australië*, schat *Commonwealth Statistician* den thans aan den gang zijnden tarweoogst op 182.568.000 bushel tegen 154 1/2 miljoen netto vorig jaar.

Bij regeeringsbesluit, wordt aan de tarweverbouwers een prijs gegarandeerd van 3/- per bushel *FOB* voor tarwe in zakken, en 2/10 per bushel stort. Naderhand werd deze prijs met p. 1 1/2 per bushel verhoogd; ook het plafond der regeeringsvoorschotten voor den nieuwen oogst, werd verhoogd en op 23 miljoen Australische ponden gebracht. De gansche productie van 1939 moet op de markt te koop worden geboden. Vermoed wordt, dat de regeeringsverliezen op deze transactie aanzienlijk zullen zijn, de kansen op verkoop tegen meer dan £ 10 of 13 miljoen, zijnde uiterst miniem. De Federale Regeering heeft aan de verschillende Staten laten weten, dat de volgende oogst niet langer op dezelfde basis gefinancierd zal worden; voorts heeft zij de landbouwers tot cultuurwisseling aangezet.

Bij de oorlogvoerenden, wordt de tarwehandel onder strenge contrôle gehouden. Engeland voerde, 1. December, een nieuwe reglementeering van dezen handel in, reglementeering krachtens dewelke de Minister van Voeding de quota's van den inheemschen tarweoogst zal bepalen, die bestemd zijn voor de volksvoeding aan den eenen kant, en zullen dienen als veevoeder, aan den anderen kant. De oogst zal niet door de regeering worden opgekocht, doch door personen wien ze daartoe opdracht zal hebben gegeven.

In de *maïsmarkt* trad na de flauwe stemming van October en het grootste deel van November, tegen het einde dezer maand, licht redres in, redres dat zich, in de eerste helft van December, op al de markten, scherper en scherper is gaan afteekenen.

Per 18 December, noteerde *Maïs Western n° 2 mixed*, te New-York, 73,50 cents per bushel, wat overeenkomt met een stijging van 13,9 pCt. in één maand tijds.

Voor het loopende oogstjaar, wordt thans het Argentijnsche oogstoverschot op 15.160.000 quarters geraamd, waarvan, begin November, 2.900.000 quarters nog in het binnenland geëntreposeerd waren en 12.170.000 quarters uitgevoerd, tegen 13.436.000 vorig jaar.

In de komende maanden zal Argentinië slechts geringe hoeveelheden maïs kunnen vrijgeven, weshalve de maïsinvoerlanden voor een groot deel hunner aankopen op de Vereenigde Staten zullen aangewezen zijn, die over aanzienlijke voorraden beschikken.

Op de Antwerpsche markt nam de vraag toe, en ondanks de belangrijke aanvoeren, bleven in December de noteeringen flink prijshoudend.

De thans te Antwerpen voorradige maïs is quantitief hooger dan verleden jaar op hetzelfde tijdstip: einde November, was er 78.200 t. voorradig, tegen 20.700 t. medio-November.

Voor *gerst en rogge* is, op al de wereldmarkten, de stemming duidelijk naar hausse georiënteerd.

Te onzent, is gerst zeer gezocht en liepen, te Antwerpen, de noteeringen vlug op, met name van \$ 3,40 per 29 November, tot \$ 4,05 per 13 December.

Noteeringen voor uitheemsche granen te Antwerpen.

(Noteering « cif » beschikbaar, omgerkend in Belgische franken.)

GRAANSOORT	28 Sept.	4 October	11 October	18 October	25 October	2 November	8 November	21 November	29 November
Manitoba III Atlantic	114	110	111	110	111	113	112	109	115
Rosafé	101	94	96	89	90	89	94	92	103
Hardwinter I	108	101	103	103	100	104	110	106	114
Lijnzaad	225	209	205	196	189	195	197	181	207
La Plata-Maïs	104	100	99	97	96	98	103	—	103
Gerst 64/65 kg.	115	110	100	101	99	100	102	98	103
Rogge 72/73 kg.	108	104	102	103	90	90	92	91	97

Voorloopig schat het Internationaal Landbouw-instituut te Rome, de wereldroggeproductie op 270 miljoen centenaren, cijfer dat een weinig lager ligt dan dit van het voorafgegane jaar, het beste sedert den oorlog.

Onderhavige tabel geeft een beeld van de wereldroggeproductie sedert 1926 (excl. de U. S. S. R.) :

TIJDVAK	Europa	Noord-Amerika	Andere continenten	Totaal
Gemiddelde 1926-1930 ...	221	14	4	239
Gemiddelde 1931-1935 ...	228	10	6	245
Jaar 1936	214	8	7	229
Jaar 1937	207	14	5	226
Jaar 1938	248	17	8	273
Jaar 1939 (voorloopige raming)	250	14	6	270

delde productie voor de vijf-jaren-periode 1933-1934 à 1937-1938.

Volgens de nieuwe ramingen van F.-O. Licht, zou, voor 1939-1940, de Europeesche suikerproductie 7 miljoen 359.000 t. bedragen, excl. de U. S. S. R., en 9.859.000 t., incl. dit land. Wij plaatsen even deze cijfers naast die van de campagnes 1938-1939 en 1937-1938 : respect. 6.405.000 t. en 8.705.000 t., en 7 miljoen 176.000 t. en 9.676.000 t.

Blijkens de gegevens uit New-York — de eenige nog functionneerende internationale markt — zijn, in November, en na de baisse der twee vorige maanden, de suikernoteeringen vrij prijshoudend gebleven. Slechts kortstondig was een opwaartsche ruk tijdens de eerste helft van de maand. Vertrokken van uit den hoek der speculatie en geprikkeld door sommige aankopen, werd hij alras door de arbitrageverkoop en de talrijke kettingverklaringen op December, geneutraliseerd.

Wekelijksche middenprijzen van enkele landbouwproducten op de toonaangevende markten van België.

WEEK	TARWE Goede handels-soort 100 kg.	ROGGE 100 kg.	HAVER 100 kg.	GERST 100 kg.	SPELT 100 kg.	BOTER de kg.	EIEREN per stuk	AARDAPPELEN		CICHOREI 100 kg.	STROOVLAS 100 kg.
								Gelder-sche Muizen	Indus-trie-aard-appelen		
								100 kg.	100 kg.		
1939 October 2 tot 8	134,30	118,66	89,—	150,62	97,50	18,35	0,81	33,75	38,—	102,50	123,75
9 tot 15	134,30	118,75	88,20	151,37	99,50	17,74	0,73	33,25	37,18	102,50	130,62
16 tot 22	134,10	115,25	87,40	149,—	99,—	17,19	0,73	32,75	37,27	109,—	131,—
23 tot 29	133,90	113,—	87,—	145,50	100,—	18,22	0,83	33,66	36,46	110,—	134,75
November 30 October tot 5	133,80	110,25	85,20	144,—	97,—	20,81	0,89	33,87	36,87	110,—	135,37
6 tot 12	134,20	109,33	93,10	142,75	95,50	20,47	0,87	32,25	36,37	109,50	124,66
13 tot 19	134,20	108,—	83,75	140,—	95,—	19,47	0,79	33,—	35,85	106,—	140,37
20 tot 26	134,20	104,—	82,—	138,25	94,—	21,22	0,71	32,90	36,50	105,—	145,37
December 27 November tot 3 ...	134,20	105,50	81,60	137,75	94,—	22,28	0,68	33,75	36,83	105,—	142,50

De gunstige ramingen in verband met de *suiker-campagne* van 1939, die te voren door het Internationaal Landbouw-instituut gepubliceerd werden, zien we thans in zijn Novembernummer bevestigd. Uit bijna alle landen, wordt gevoelige productieverhoging vermeld, niet alleen t.o.v. vorig jaar, dat veeleer flauw was, maar ook t.o.v. van het gemiddelde vijf-jaren-cijfer, t.t.z. dit van 1933-1934 tot 1937-1938. Van uitermate groote beteekenis was de productieangroei in Duitschland, Bulgarije, Finland, Litauen, Roemenië, Zwitserland en Yoegoslavië; hij mag aanzienlijk worden genoemd voor België en Denemarken en bevredigend voor de andere landen, excl. Spanje, Polen, wegens het recente gebeuren aldaar, en Tsjechoslowakije, waar de voortbrenging sedert ettelijke jaren reeds achteruitloopt tengevolge van vroegere overproductie. Van de U. S. S. R. weten we alleen, dat de gezamenlijke suikerbietenproductie 40 pCt. hooger is dan de gemiddelde van de vorige vijf-jaren-periode; andere gegevens zijn niet voorhanden. Voor geheel Europa, incl. de U. S. S. R., zou de suikerproductie 16 pCt. hooger liggen dan deze van de vorige campagne en 17 pCt. hooger dan de gemid-

Belgische suikernijverheid

(in tons ruwe suiker) (1).

Bron : Ministerie van Financiën.

TIJDVAK (2)	Productie	Verbruik	Voorraaden op het eind van het tijdvak
1935-1936	240.947	244.815	63.177
1936-1937	343.101	250.019	52.242
1937-1938	239.440	252.095	73.095
1938-1939	194.986	247.633	27.122
1938-1939 (3)	54.244	45.452	73.014
1939-1940 (3)	78.095	63.485	55.424

(1) De herleiding van witte suiker in ruwe suiker werd gedaan op de volgende basis : 9 ruwe suiker = 8 witte suiker.

(2) Het suikerjaar begint 1 September.

(3) Eerste twee maanden.

Begin December, lagen de noteeringen voor het beschikbare, op het peil van begin November. Daarentegen won termijn aan vastheid en krom hooger dan ooit te voren.

De Belgische suikermarkt is, na de sterke vraag van September en October, daaromtrent terug kalm geworden; de noteeringen zijn evenwel prijshoudend met, van de eene maand op de andere, lichte hausse.

Suikernoteeringen
(koersen begin van de maand).

DATA	Markt van New-York (1) Beschikbaar (Cubaansche) kosten vracht	BELGISCHE MARKT (2)	
		Ruwe suiker basis 88° gewoon (3)	Gekristalliseerde suiker gewoon (4)
1938 December	2,10	174,0	204,0
1939 Januari	1,95	179,0	209,0
Februari	1,88	175,0	204,5
Maart	1,90	175,0	204,5
April	1,98	187,0	218,5
Mei	1,99	210,0	246,5
Juni	2,—	199,0	232,5
Juli	2,—	202,0	236,0
Augustus	2,—	199,0	231,0
September	2,—	205,0	238,5
October	2,7925	198,0	232,0
November	1,45	192,0	226,0
December	1,45	198,0	232,0

- (1) Noteeringen in cents per lb. voor ruw centrifugaal 95° polarisatie.
 (2) Noteeringen in franken per 100 kg., excl. accijns.
 (3) Nominale noteeringen.
 (4) Gemiddelden der koop- en verkoopnoteeringen.

Dank zij de geregelde vraag uit de Vereenigde Staten, heeft de rubbermarkt haar vaste stemming aan het begin van November kunnen handhaven. Sindsdien teekent zich te Londen en te New-York een uiteenlopende stemming af.

Terwijl, van November op December, New-York met 2 à 3 cents achteruitliep, werd Londen nog vastter.

Laten we evenwel opmerken, dat, in weerwil van de sterling-baisse, Londen bijster weinig op de speculatieve tendenties in Amerika gereageerd heeft, wshalve het prijzenverschil tusschen beide markten ietwat afnam.

In November, werd het geautoriseerde uitvoercontingent voor het eerste kwartaal van 1940, met 5 pCt. verhoogd en vastgesteld op 80 pCt. van de basistonnage. Beweerd wordt, dat, tengevolge van deze beslissingen, de Britsche regering de 80.000 t. rubber, die ze voor de uitvoering van het ruilaccord met de Vereenigde Staten van Amerika noodig heeft, gemakkelijk en zonder den normalen gang van de markt te hinderen, zal kunnen koopen. Opduikende geruchten uit *Mincing Lane*, laten vermoeden, dat nagenoeg de helft reeds aangekocht zou zijn; doch Engeland denkt er aan, zegt men, deze zaak tot einde Mei of misschien wel tot een nog lateren datum te verschuiven.

De netto wereldrubberinvoer bedroeg, volgens het *International Regulation Committee*, 113.457 t. in October, tegen 93.976 t. in Juli. Voor de periode Januari-October, beliep de uitvoer 819.546 t. tegen 745.556 t. voor de overeenkomstige periode van 1938. Nog gevoeliger is de vermeerdering van de zichtbare wereldrubberconsumptie, die, van het eene jaar op het andere, en op de basis van de eerste tien maanden, van 748.929 op 890.857 t. is gaan liggen, met het gevolg, dat de stocks neiging tot krimpen vertoonen. Juiste gegevens hieromtrent, zijn evenwel, sedert den aanvang van de vijandelijkheden, niet meer voorhanden. Terloops zij herinnerd, dat einde Augustus, er 370.419 t. voorradig was, tegen 540.868 t. voor de overeenkomstige maand van 1938.

Terwijl, in November-December, de statistische katoenpositie nagenoeg onveranderd bleef, was de stemming zoowel te Liverpool als te New-Orleans,

Ruwe rubber.

Bron: *International Rubber Regulation Committee*.

Quota van het vierde kwartaal 1939 = 75 pCt.
eerste kwartaal 1940 = 80 pCt.

TIJDVAK	EXPORTEN OP DE WERELDMARKT				VERBRUIK		VOORRADEN		Noteering te Londen voor Standard ribbed smoked sheet (in pence per lb. van 0,4536 kg.)		
	Gecontroleerde gebied.		Niet gecontroleerde gebieden	Totaal netto-exporten	Zichtbaar wereldverbruik	Overschot (+) of tekort (-) van de totale exporten t. o. v. het verbruik	aan het eind van het tijdvak	Verhouding in procenten tot het verbruik van de jaaperiode eindigend op de aangegeven maand	Gemiddelde noteering	Hoogste	Laagste
	Netto exporten	Overschot (+) of deficit (-) t. o. v. de toegelaten exporten									
(in duizenden Engelsche tons van 1.016 kg.)											
1936	838,5	+ 5,0	25,9	864,4	1.037,9	- 173,5	538,0	51,8	7 3/4	11 3/16	6 1/4
1937	1.131,7	- 1,6	32,7	1.164,4	1.095,1	+ 69,3	644,8	58,9	9 1/2	13 7/16	6 11/16
1938	838,4	+ 26,8	32,0	870,4	932,5	- 62,1	594,8	63,8	7 7/32	8 1/2	5 5/16
1939 Januari	83,4	+ 14,2	3,7	87,1	88,4	- 1,3	584,4	61,4	7 31/32	8 3/16	7 9/16
Februari	68,0	- 2,1	2,9	70,9	83,1	- 12,1	567,9	58,5	7 31/32	8 1/4	7 11/16
Maart	66,6	- 2,5	3,1	69,7	94,2	- 24,5	544,3	55,2	8 5/32	8 3/8	7 7/8
April	71,5	+ 4,5	2,9	74,4	85,9	- 11,5	517,6	51,7	7 31/32	8 1/16	7 7/8
Mei	65,2	- 3,8	2,7	67,9	88,5	- 20,5	510,7	50,5	8 1/16	8 5/16	7 7/8
Juni	59,0	- 9,5	2,4	61,4	90,1	- 28,7	499,6	48,5	8 1/4	8 5/16	8 3/16
Juli	93,3	+ 13,3	2,7	96,0	86,6	+ 9,4	497,3	47,7	8 9/32	8 7/16	8 3/16
Augustus	81,9	- 1,7	2,7	84,6	95,6	- 11,0	477,7	44,9	8 5/8	8 13/16	8 7/16
Septem'er	90,8	+ 8,2	3,2	94,0	82,8	+ 11,2			9 25/32	10 3/4	9 1/4
October	110,3	+ 10,3	3,2	113,5	95,6	+ 17,9			10 5/32	11 3/16	9 1/2
November									(1) 11 6/23	11 3/4	11 1/16

(1) Voorloopig gemiddelde.

Noteringen van enkele koloniale producten te Antwerpen.

Bron : N. V. Bunge, Antwerpen.

SOORT	Basis van de notering	24 October	31 October	7 November	14 November	21 November	28 November	5 December
Rubber : Kongo smoked sheets.	fr./kg.	14,—	14,50	14,75	14,50	14,75	15,—	15,—
Palmpitten Kongo	fr./1.016 kg.	2.125,—	2.100,—	2.100,—	2.100,—	2.125,—	2.150,—	2.200,—
Palmolie :								
Plantage Kongo	fr./100 kg.	355,—	370,—	375,—N	352,50	355,—	352,50N	357,50
Kongo gewone soort	fr./100 kg.	285,—	290,—	280,—	275,—	275,—	270,—	275,—
Grondnoten Kongo	fr./1.016 kg.	2.900,—N	2.750,—	2.900,—	2.900,—N	2.950,—	2.950,—	3.000,—
Kopal Congo, gewone ongesorteed	fr./100 kg.	310,—	300,—	300,—	300,—	300,—	300,—	300,—
Cacao, gewone soort (1)	fr./50 kg.	295,—	300,—	285,—	290,—	300,—	300,—	305,—
Santos-koffie	fr./kg.	6,—	6,—	6,—	6,—	6,—	5,50	
Koffie Kongo Robusta, gewone soort	fr./kg.	6,—	6,—	6,—	6,—	6,—	6,—	

(1) Gemiddelde prijs van Akkra, Bahia, Thomé en/of Kongo.

uitermate vast. Te New-Orleans, werd de katoenprijs, die, aan het begin van November, op 9,07 cents gevallen was, geleidelijk door de speculatie aangetrokken, met het gevolg, dat, ult. de maand, katoen 9,85 cents genoteerd werd en opliep tot meer dan 11 cents, rond medio-December. De huidige noteringen liggen nagenoeg op het peil, waarop intrekking van gewarandeerde katoen door de aanplanters, een voordelige transactie wordt, wat dan ook den uitvoer in de hand werkt.

Het lijkt wel, dat het stemmen van de *Neutrality Act* in de Vereenigde Staten, waarbij aan de Amerikaanse schepen verboden wordt voor belligerenten bestemde goederen te vervoeren, de voornaamste prikkel is geweest voor de markten der invoerlanden, gezien den grondigen ommekeer die daarna op de vrachtenmarkt heeft plaats gehad en de verhoogde ingewikkeldheid der situatie van de Amerikaanse uitvoerders. Een andere factor van hausse, was het bericht over de onderhandelingen tusschen Egypte en Engeland, voor aankoop, door dit laatste, van even groote hoeveelheden katoen als het quantum dat normaliter door Duitsland en door de door haar bezette gebieden wordt opgenomen. Genoteerd zij, ten slotte, dat de hausse nog is toegenomen in verband met de vaste stemming te Bombay, waar voor de zandzakkenfabricage getracht wordt jute te vervangen door katoen.

De zoo pas gepubliceerde voorloopige ramingen in zake katoenverbruik gedurende de laatste campagne, die 31 Juli 1939 ten einde loopt, geven voor het geheele wereldverbruik, 63,4 miljoen centenaren, dit cijfer zijnde het hoogste dat ooit werd geboekt, behalve het recordcijfer van 1936-1937. Dit bedrag overtreft met nagenoeg 2 miljoen centenaren, de consumptie van het voorafgegane katoenjaar. Voorts zij nog aangestipt, dat, gedurende de laatste vier jaar, de wereldkatoenconsumptie boven de 60 miljoen centenaren is gebleven.

Volgende statistiek geeft ons een idee van het verbruik der verschillende katoenvarieteiten sedert 1926 (in miljoenen centenaren) :

	Amerik.	Indische	Egypt.	Diversen	Totalen
Gemiddelde 1926-1927					
à 1930-1931	31,1	10,0	3,2	10,3	54,6
Gemiddelde 1931-1932					
à 1935-1936	28,7	9,5	3,0	14,0	55,7
Campagne 1936-1937 ...	29,9	12,0	4,3	22,5	68,7
Campagne 1937-1938 ...	24,5	11,7	3,9	21,4	61,5
Campagne 1938-1939 ...	25,1	11,5	3,9	22,9	63,4

Blijkens deze gegevens, zijn het vooral de katoenvarieteiten uit de nieuwe productielanden, die voortdurend verbruiksaccres boeken, terwijl de consumptie van Amerikaansch-Indische en Egyptische katoen op hetzelfde peil blijft, ja, zelfs terugloopt. Aan deze evolutie liggen fundamenteele en ingewikkelde oorzaken ten grondslag.

In dit verband schrijft *Le Bulletin mensuel de statistique agricole et commerciale* : grondige verschuivingen in de hierarchie der katoenlanden, alsmede in de relatieve belangrijkheid der katoenverbruikslanden zijn zich aan het voltrekken; in den internationalen handel in grondstof en in afgewerkte producten, heerscht een bijna volslagen verwarring; een geheele ommekeer in de internationale verdeling van de katoennijverheid zelf, heeft zich voorgedaan : de mededinging onder de verschillende katoenvarieteiten heeft zoo'n vinnig karakter aangenomen, dat ter handhaving hunner vroeger verworven posities, de regeeringen er soms toe genoopt worden bijna wanhopige maatregelen te treffen. Het lijkt wel, dat men een totale ontwrichting van wat vroeger de wereldmarkt genoemd werd, tegemoet gaat, waar men zoekt deze door min of meer gesloten markten te vervangen.

Aan het einde van het vorige katoenjaar, werden de voorraden op 48 miljoen centenaren geraamd, waarvan hierna het detail :

	Amerik.	Indische	Egypt.	Diversen	Totalen
Zichtbare voorraad	28,3	2,5	1,3	5,1	37,2
Onzichtbare voorraad ...	3,2	2,7	0,9	4,0	10,8
TOTALEN ...	31,5	5,2	2,2	9,1	48,0

Aan het einde van het katoenjaar, bedroeg het beschikbare 111,4 miljoen centenaar, waarvan ca. 57 miljoen Amerikaansche katoen; daarin was begrepen de productie van 1938-1939 (61 miljoen centenaar) en het *carry over* van de vorige campagne (50,4 miljoen centenaar).

Het globale verbruik (63,4 miljoen) afgeteld van het nog voorradige, blijft er een *carry over* van 48 miljoen centenaar, wat een vermindering betekent van 2.400.000 centenaar, t.o.v. van de vorige campagne.

Blijkens bovenstaande opstelling, omvat dit cijfer, 31,5 miljoen centenaar Amerikaansche katoen, of 65 pCt., waarvan ca. 28 miljoen centenaar zich in de Vereenigde Staten van Amerika bevinden.

De katoenkringen schatten de wereldproductie van de loopende campagne, op 60 à 62 miljoen centenaar, tegen 61 miljoen in 1938-1939 en een gemiddelde van 63,5 miljoen voor de vijf vorige campagnes.

In wol heerscht besluiteloosheid, wat te wijten is aan de onzekere vooruitzichten van de markt. Te New-York schommelden, in November, de prijzen tusschen een minimum van 106 cents per lb. en een maximum van 111,3 cents: naderhand stegen ze nog lichtjes tot rond medio-December; in de tweede helft van de maand zijn ze plots gaan begeven en vielen tot op ca. 103 cents, niveau waarop ze in de tweede week van September reeds hadden gelegen.

Van 1 Juli tot 30 September 1939, vond, volgens *National Council of Wool selling Brokers of Australia*, Australische wol afnemer voor 11.767 balen; d.i. 235.189 balen minder dan in 1938, zelfde periode. Ultimo September 1939, bedroeg de in de *Commonwealth* voorradige wol 1.113.874 balen, tegen 704.545 één jaar te voren.

De wolindustrie werkt thans op volle kracht, vooral in Engeland, waar de fabrieken dag en nacht draaien.

Groot-Brittannië heeft verreweg het grootste deel der wolproductie van het Imperium opgekocht. Dit beteekent een jaarlijksch quantum van 910 miljoen lbs., ter geschatte waarde van £ 66.750.000, te verdeelen over Australië: £ 43,5 miljoen of 60 pCt., Nieuw-Zeeland: £ 12,5 miljoen en Zuid-Afrika: £ 10.750.000.

Uitermate sterk is thans de vraag naar zijde, dit in verband met de fabricage van valschermen en ballonhulsel. In tal van landen, tracht men door extra-maatregelen, de zijdeproductie te verhoogen, vooral in Frankrijk, waar de productie voor 1940 zal worden opgevoerd tot twee maal deze van 1939.

Het Internationaal Landbouwinstituut heeft zoo pas zijn ramingen van de wereldproductie aan ruwe zijde in het licht gezonden. Ondanks de ongunstige weergesteldheid, zijn de resultaten van het zijdejaar, afgeteekend beter, ofschoon, door den band, toch nog lager dan het gemiddelde. Exclusief de productie van China en Hindostan, mag de wereldproductie van ruwe zijde, voor het loopende jaar, op 41 miljoen kg. worden geschat, wat 12 pCt. meer is dan in 1938.

De noteeringen voor *bevroren Argentijnsche zware ossen* brokkelden nog af: ingezet tegen 13 3/4 cents *fab*, liepen ze terug tot 13 1/4 cents, prijs dien ze gedurende geheel de tweede helft der maand hebben gehouden.

Al ligt de doorvoer nagenoeg op het peil van verleden jaar, zelfde tijdstip, de verkoop daarentegen is geslonken tot één tiende van wat hij voorheen was. Trouwens, tal van zaken, die normaliter te Antwerpen worden afgehandeld, gaan wegens de huidige omstandigheden voor deze markt verloren. De verkoop bij inschrijving, die 24 November jl. plaats vond, en over 6.278 stuks huiden Liebig koeien en stieren ging, bedroeg niet meer dan het saldo eener vlottende lading van boven de 19.000 huiden, waarvan de twee derden aan Groot-Brittannië

Beweging van de markt van behaard leder te Antwerpen in November 1939.

Bron: *Grisar & Co, Antwerpen.*

	Plata en Rio-Grande droog	Plata en Rio-Grande gezouten	Gedroogd en gezouten Diverse gedroogde soorten	Diverse gezouten soorten	Kalfsvellen vachettes, geitenvellen	Totaal	Overeenstemmende cijfers	
							1937	1938
Voorraad einde October	2.440	—	406	—	165	3.011	44.301	54.883
Aanvoeren in November	2.300	36.490	1.295	—	78	40.163	52.164	68.046
TOTALEN...	4.740	36.490	1.701	—	243	43.174	96.465	123.529
Verkopen in November	1.290	340	106	—	—	1.736	17.834	22.268
Transito in November	3.450	36.150	1.595	—	243	41.438	78.631	101.261
	1.800	36.150	1.000	—	—	38.950	41.472	38.689
Voorraad einde November	1.050	—	595	—	243	2.488	37.159	62.572
Aanvoeren sedert 1 Januari	57.363	369.125	91.565	24.090	931	543.074	731.035	1.029.007
Verkoop sedert 1 Januari	2.311	97.134	41.631	10.496	1.026	152.598	218.353	216.573
Transito sedert 1 Januari	56.363	292.976	56.070	20.399	—	425.808	533.161	767.092

werden afgezet. De *Compagnie Liebig* verkocht eveneens aan Engeland het saldo van haar Colonderproductie van de jongste campagne, hetzij ca. 38.000 huiden.

De markt van ruwe *konijnenvellen*, was onvast in kleine behaarde vellen, dit in verband met het verwerpen van de eischen der ophalers, door de scheerders, wijl de prijzen der gefabriceerde producten de hausse der grondstoffen niet volgen.

Aanzienlijke bestellingen van geappreteeerde producten, uit Groot-Brittannië, gaven aan deze sedert begin September lusteloze markt, een veel vasteren toon.

De sterke vraag die, sedert het losbarsten der vijandelijkheden in West-Europa, op de markt der *niet-ijzerhoudende metalen* kan worden waargenomen, is, rond ult. November, begin December, nog lichtjes gaan toenemen. De hausse op de prijzen die, aan den anderen kant, op de andere grondstoffenmarkten is ingetreden, ligt niet zoo zeer aan de reële toestanden dezer markten, dan wel aan beweeggronden van psychologischen aard. In dit geval verkeert stellig de Britsche markt, waar een zekere ongerustheid nopens de voorzieningsmogelijkheden in verband met mogelijke verscherping der transportmoeilijkheden en met de absorptie van een goed deel der normale voortbrenging onder vorm van onvervreembare stocks, merkbaar is. Te verwonderen is het dan ook geenszins, dat de speculatieve markten zich eens te meer tot de werkdadige productie keeren, die grooter is dan wat de consumptie noodig heeft. Deze wanverhouding is van dien aard, dat ze, eensdaags, de tendenties van de markt wel ondersteboven zou kunnen gooien.

Kopernoteeringen te Londen en te New-York.

Bronnen :
 Noteeringen : { Koper te Londen : *The Metal Bulletin*.
 Koper te New-York : *Wirtschaft und Statistik*.

TIJDVAK	GEMIDDELDE KOPERNOTEERINGEN		
	te Londen		te New-York
	Standard contant	Electrolytisch	Electrolytisch
	in £ per Engelsche ton van 1.016 kg.		in cents per lb. van 0,4536 kg.
1936.....	38- 9- 7	42-17- 8 1/10	9,47
1937.....	54-10- 7 1/5	60- 1- 7	13,17
1938.....	40-14-11 9/10	45-16-10	10,00
1939 Januari ..	43- 3- 3 9/14	48 18- 1 1/7	10,01
Februari ..	42- 4- 6	47-16- 9	9,80
Maart	42-19- 6 18/23	48-11- 3 15/23	9,96
April	42- 1- 5 1/12	48- 5- 0	9,89
Mei	41-13-11 17/44	47-18- 8 7/22	9,82
Juni	42- 0- 5 35/44	47-19- 0 9/22	9,84
Juli	42-18- 9 5/14	49- 2- 9 4/7	10,06
Augustus ..	44-14- 5 23/44	50-18- 3 6/11	10,31
September..	46- 0- 0 (2)	51- 0- 0 (2)	11,40
October ..	46- 0- 0 (2)	51- 0- 0 (2)	12,24 (1)
November ..	46- 0- 0 (2)	51- 0- 0 (2)	13,04 (1)

(1) Voorloopige cijfers.
 (2) Officieele maximumprijzen.

Op de *kopermarkt* is, practisch gesproken, de internationale contrôle opgeheven, althans geschorst voor een onbepaalden tijd wegens het feit, dat de producenten uit het Britsch Imperium de verbintenissen hebben aangegaan het grootste deel van hun productie uitsluitend aan Engeland af te staan. Zelfs, indien een officieele beslissing dezen feitelijk bestaanden toestand niet kwam bekrachtigen, zouden de koperproducenten niettemin hun vrijheid terugkrijgen, daar, onder deze voorwaarden, de niet Britsche bij het Koperkartel aangesloten producenten alleen dit organisme niet zouden kunnen in leven houden.

Het ziet er uit alsof de laatste week van November de aanhef is van een nieuwe phase op de kopermarkt, sedert het inzetten der vijandelijkheden.

Tijdens de afgelopen phase, hadden groote industrielanden en vooral de Vereenigde Staten en Frankrijk massale aankopen gedaan, die werden stopgezet in den loop der tweede helft van November, omdat, op dit oogenblik, de voornaamste consumenten voor de komende maanden ruim voorzien waren.

Op de Amerikaansche markt, werden, in November, nog aanzienlijke hoeveelheden koper gekocht voor rekening van buitenlanders en met name voor de Fransche regeering die met zekere Amerikaansche producenten contracten had over jaarlijksche leveringen van 300.000 t. Amerikaansch, Chileensch en Kongolesch koper, tegen den prijs van 12,50 cents per lb. f.a.s. New-York voor de eerste zes maanden. Deze prijs, die om de drie maanden zal worden herzien, is ietwat lager dan deze betaald door de andere koopers, Japan en de U.S.S.R. hebbende resp. 13,10 cents en 13,20 cents betaald.

In de laatste twee weken, is de tendens ietwat zwakker geworden, wat te wijten is aan het feit, dat, voor het eerste kwartaal van 1940, de Amerikaansche verbruikers hun oogst binnen hadden. Koopen werden gesloten met Japan, tegen 12,95 cents, te leveren in December, en tegen 12,90 cents te leveren in Januari.

Naar *Metal Bulletin* schrijft, zouden de bronsfabrikanten een daling in de productie voorzien van zoowat 15 pCt. voor de twee of drie volgende maanden. Daarenboven, zal de Amerikaansche koperindustrie hoe langer hoe meer af te rekenen hebben met de concurrentie van Zuid-Amerika. Men hoort hier en daar de meening vooruitzetten, dat de geheele productie wel niet zoo gemakkelijk zal kunnen worden afgezet, om reden, dat de maandelijksche verscheppingen van zoowat een 25.000 t. naar Frankrijk slechts een fractie van de algeheele productie vertegenwoordigen en, dat de verruiming van dit afzetgebied wel zou kunnen worden te niet gedaan door de schorsing van den afzet in de U.S.S.R. tengevolge van den aanval op Finland.

Gemiddelde noteringen van lood en zink.

Bronnen : Noteering te Londen : *The Metal Bulletin*.
Noteering te New-York : *Wirtschaft und Statistik*.

TIJDVAK	LOOD		ZINK	
	te Londen	te New-York	te Londen	te New-York
	Good soft pig, current month	Spot	Good ordinary Brands, current month	East St-Louis spot
	in £ p. Eng. ton van 1.016 kg.	in cents per lb. van 0,4536 kg.	in £ p. Eng. ton van 1.016 kg.	in cents per lb. van 0,4536 kg.
1936 ...	17-11-11 7/10	4,70	14-18- 4 3/5	4,90
1937 ...	23- 6- 6 1/8	6,01	22- 5- 1 19/20	6,52
1938 ...	15- 5- 3 4/5	4,74	13-19- 9 1/2	4,61
1939 :				
Januari ...	14-10- 8 3/14	4,83	13-13- 7 4/7	4,50
Februari ...	14- 5- 7 7/8	4,80	13-10- 5 1/4	4,50
Maart ...	14-13- 2 11/23	4,82	13-14- 6 18/23	4,50
April ...	14- 6- 8 5/6	4,78	13- 8-10 1/4	4,50
Mei ...	14- 9- 7 10/11	4,75	13-14- 4 7/44	4,50
Juni ...	14-11- 3 15/44	4,80	14- 0- 5 5/11	4,50
Juli ...	14-15- 0 5/7	4,85	14- 4- 8 3/7	4,52
Augustus ...	16- 0- 9 6/11	5,04	14-12- 6 15/22	4,72
Septemb. ...	16-12- 6 (1)	5,47	15- 0- 0 (1)	6,10
October ...	16-12- 6 (1)	5,50 (2)	15- 0- 0 (1)	6,50 (2)
Novemb. ...	16-12- 6 (1)	5,50 (2)	15- 0- 0 (1)	6,50 (2)

(1) Officieele maximumprijs.
(2) Voorloopige cijfers.

Het prijzenverloop op de kopermarkt heeft de aandacht gehad van het *Department of Labor*, dat klachten had ontvangen. Het *National Economic Committee* zal een vergelijkende studie opzetten van

de evolutie der prijzen en der stocks sedert Augustus, om te zien of de opgenomen bewegingen werkelijk op accres van de vraag terug te voeren zijn.

In Groot-Brittannië, hebben zich de officieele maximumnoteringen tot dusver op £ 46 voor *standard-cash*, en op £ 51 voor electrolytisch koper kunnen handhaven. Dit plafond zal eerlang worden verhoogd en met name op £ 62 de ton electrolytisch koper gebracht. In de fabrieken die voor het leger werken, blijft de consumptie zeer hoog. De Britsche regering heeft contractueel en tegen prijzen die niet zoo heel veel van deze van vóór den huidige oorlog verschillen, de geheele productie van de Rhodesiaansche fabrieken opgekocht, zoodat ze reuzenvoorraden koper heeft kunnen opstapelen. Deze prijzen kunnen niet worden gewijzigd, zolang geen aanzienlijke verandering in den kostprijs komt.

Daar wij nu over geen volledige statistische gegevens beschikken, kunnen wij ook maar moeilijk den toestand van de markt met eenige juistheid beoordeelen. We vinden het evenwel niet ondienstig hier de opstelling te publiceeren die we aan het *American Bureau of Metal Statistics* ontleenen en betrekking heeft tot de *blister*-koper-productie in de voornaamste landen, excl. de U.S.S.R., Japan en Duitschland.

Tin.

Quota : vierde kwartaal 1939 = 100 pCt.
Quota : eerste kwartaal 1940 = 120 pCt.

Bronnen : Verbruik, productie, exporten en voorraden : *Statistical Bulletin of the International Tin Research and Development Council*.
Noteering te Londen : *The Metal Bulletin*.
Noteering te New-York : *Wirtschaft und Statistik*.

TIJDVAK	Zichtbaar wereldverbruik (1)	Wereldproductie (1)	EXPORTEN OP DE WERELDMARKT		TOTAAL DER VOORRADEN (3)		GEMIDDELTE TINNOTEERING	
			Reële exporten (2)	Overschot(+) of tekort (-) der geautoriseerde exporten (2)	Absolute cijfers (4)	In pCt. van het jaarlijksch verbruik	te Londen	te New-York
							Standard contant	Straits
			(in duizenden Engelsche tons van 1.016 kg.)					
1936.....	159,9	179,9	153,0	- 20,3	26,7	17	204-12- 8 7/20	46,44
1937.....	199,1	207,9	179,7	- 32,5	36,3	18	242- 6- 6 7/10	54,34
1938.....	151,5	148,7	119,4	+ 5,5	49,4	33	189-12- 0	42,30
1939 Januari	11,3	15,8	13,3	+ 5,1	52,0	35	215-11- 4 3/7	46,44
Februari	11,0	10,1	7,7	- 0,5	49,5	33	214- 0- 8 1/4	45,70
Maart	13,6	8,6	5,0	- 3,3	50,9	34	215-10- 2 14/23	46,21
April	14,3 (*)	11,7	9,1	+ 1,8	50,1	33	218-10- 7 1/2	47,07
Mei	13,8 (*)	9,1	6,9	- 0,3	43,8	29	225-14- 9 3/11	49,02
Juni	11,4 (*)	7,4	5,3	- 2,0	39,4	26	227-12-10 1/11	48,84
Juli	12,2 (*)	14,2 (*)	12,2	- 8,0	39,5	25	229-18- 4	48,54
Augustus	15,1 (*)	9,6 (*)	7,2 (*)	- 13,6 (*)	34,6	22	229-18- 9	48,74
September	11,5 (*)	23,4 (*)	20,8 (*)	-	39,4	25	229- 8- 9	nominaal
October							229-19- 5 19/22	55,28 (*)
November.....							230- 0- 0	52,26 (*)

(1) Productie of verbruik der bij het Kartel aangesloten of niet-aangesloten landen met uitsluiting alleen van het ter plaatse, in China, geraffineerd en verbruikt tin.
(2) Exporten van de bij het Kartel aangesloten landen : Belgisch-Kongo, Bolivia, Fransch Indo-China, Malakka, Nederlandsch-India, Nigeria en Siam.
(3) Hierin begrepen de gezamenlijke zichtbare wereldvoorraden, plus het *carry-over* in Malakka en in Europa, alsook de voorraden der smelterijen.
(4) Jaarcijfers : gemiddelde van de voorraden aan het einde der maand; maandcijfers : voorraden aan het einde der maand.
(*) Voorloopige cijfers.

LANDEN	1938	1939		
		1 ^o kwartaal	2 ^o kwartaal	3 ^o kwartaal
(In duizenden tons)				
Vereenigde Staten.....	74,7	16,0	12,6	10,4
Mexico.....	40,9	10,3	14,2	11,1
Canada.....	238,1	57,4	64,2	64,2
Chili.....	372,0	82,0	78,0	84,3
Peru.....	39,0	9,6	8,8	9,5
Zuidslavië.....	46,3	13,8	11,7	9,9
Italië.....	2,9	0,8	0,7	0,7
Indië.....	6,0	1,6	2,0	1,9
Turkije.....	2,5	0,7	0,9	1,0
Australië.....	19,2	4,6	6,9	6,0
Afrika.....	386,0	89,9	85,5	85,5
TOTAAL....	1.227,8	287,7	286,4	301,2

Wat inzonderheid België betreft, hier wordt thans voor zoowat 60.000 metr. t. koper per jaar verbruikt, tegen 35.000 metr. t. het vorige jaar. Het Kongoleesche koper, dat door het binnenland wordt verbruikt, zal, net als voorheen, te Hoboken worden geraffineerd; wat overblijft zal te Panda worden bewerkt of naar Noord-Amerika verscheept. In Kongo, worden thans werken uitgevoerd om de productiecapaciteit der bestaande instellingen op te voeren.

Van de *tinmarkt* wordt een feit van beteekenis vermeld, nl. de afschaffing, per 11 December, van den maximumprijs van £ 230 per ton, vastgesteld, in dato 17 September, bij decreet van het Britsch Ministerie van Voorziening en sindsdien in zwang gehouden. Men zal het zich nog wel herinneren, dat deze maatregel aanleiding had gegeven tot tijdelijke tinschaarschte in Engeland, de Vereenigde Staten hebbende zich koper gesteld tegen heel wat hogere prijzen dan de zoo pas vermelde: prijzen die toen op den koers van £ 285 à £ 290 neerkwamen. Toen de markt weer vrijkwam, liepen, tijdens de eerste zitting van het *Metal Exchange*, de noteringen vlug naar omhoog, tot een maximum van £ 275. Naderhand werden ze door een felle reactie opnieuw tot £ 259 per t. naar omlaag gehaald.

Omstreeks medio-November, konden de tinreserves, in de openbare stapelhuizen van Groot-Brittannië, op zoowat 3.000 t. worden geschat, terwijl *Buffer Pool* er slechts geringe hoeveelheden op de markt kon brengen. Groote toevoeren verhoogden, nog vóór einde November, de reserves met meer dan 5.000 t. De groote verbruiksindustrieën konden evenwel hun tin maar per dag aankrijgen, daar de verkoop bij *London Metal Exchange* op 25 t. per dag was beperkt.

In de Vereenigde Staten, volgde op de haussetendens van October en van een deel van November, een glad omgekeerde stemming. Waar in October het maandelijksche koersgemiddelde op 55,28 cents was gaan liggen, deed het 52,26 cents in November en

werd toen herhaaldelijk onder de 50 cents genoteerd met name voor de leveringen op verren termijn. Onlangs heeft, krachtens de *Strategic Materials Act*, de regeering 500 t. tin gekocht, tegen 47,74, op 90 dagen.

In twee maanden tijds is, in Amerika, de consumptie gestegen van 5.000 t. tot 9.000 t. per maand, dit in verband met de groote bedrijvigheid in de automobiël- en vliegtuigfabrieken, die van de legerbestellingen goed profiteeren.

Phelps Dodge Corporation en *American Metal Company* trachten thans de Boliviaansche ertsen te bewerken, die tot dusver rechtstreeks naar de Britsche smeltovens werden verscheept. Sedert den oorlog, is men, in Amerika, aan de tinindustrie duchtig aandacht gaan besteden. In de belanghebbende Britsche kringen, wordt dit pogen van zeer dichtbij gevolgd, trouwens uitgesloten is het niet, dat daardoor de huidige structuur van de tinmarkt rechtstreeks en voor goed wordt gewijzigd.

In November, is het quantum voorhanden zijnde tin met meer dan 2.000 t. geslonken en wel van 30.695 t. op 28.319 t. Het *carry-over* aan de Straits Settlements steeg van 1.340 t. tot 4.375 t., terwijl in de Europeesche smeltondernemingen het voorradige van 4.924 t. op 4.676 t. terugliep.

Om metaalschaarschte op de wereldmarkt te voorkomen, en de Amerikaansche prijzen t.o.v. de Engelsche op een normaal peil te brengen, heeft het Internationaal Tinkartel het voor de eerste drie maanden van 1940 geautoriseerde exportquantum verhoogd: eerst tot 100 pCt., daarna op 120 pCt. van de standaardtonnages. Door het feit, dat deze percentages werden goedbevonden, is de geautoriseerde uitvoer van het eerste kwartaal op een totaal van 62.300 t gaan liggen, tegen 51.994 t. voor het vierde kwartaal van 1939.

Gedurende het derde kwartaal van het loopende jaar, kon Belgisch Kongo het haar toegekende contingent niet opgebruiken. Het tekort vertegenwoordigt 1.930 t. De groote Nederlandsche tinsmelterijen, evenals de Belgische, hebben het rythme hunner bedrijvigheid moeten vertragen tengevolge der blokkemaatregelen. *Metal Bulletin* weet evenwel te zeggen, dat, in verband met de geleidelijke ontwikkeling der blikindustrie, Groot-Brittannië het middel zou overwegen om aan ons land een grooteren toevoer van grondstof te verzekeren, ten einde in de stijgende behoeften van 's lands consumptie te voorzien.

Het wereldverbruik aan *lood*, dat naast het koper een oorlogsmetaal bij uitstek is, schrijdt thans met gezwinden pas vooruit.

In Groot-Brittannië, waar loodhandel en loodgebruik onder strenge contrôle staan, zorgen overeenkomsten met de producenten uit het Imperium, voor regelmatige voorziening.

Daar de Londensche loodbeurs gesloten is en er maximaprijzen gesteld zijn, is geen enkele inlichting over vraag en aanbod voor handen. Loodgebruik is verboden, tenzij voor het allernoodzakelijkste. Deze maatregel heeft de geheele bouwnijverheid stilgelegd.

De tendentie der wereldprijzen, aan den eenen kant, de stijging der vrachten en andere met de zeescheepvaart verband houdende uitgaven, aan den anderen kant, zijn voor de Britsche overheid aanleiding geweest tot herziening van de voorheen vastgestelde maximaprijzen. Bij onlangs genomen besluit — en met name in den loop van de laatste week van December — werd het plafond der loodkoersen verhoogd van £ 17,5 tot £ 25 per long ton. Deze prijs ligt nog heel wat lager dan de noteeringen op de New-Yorksche markt. Hier, trouwens, wordt, sedert aanvang September, 5,50 cents per lb. genoteerd, of zowat £ 31. Het vasteland kent alleen erratische prijzen, wat te wijten is aan onvasten toevvoer.

Na de progressieve koersenhausse te New-York, vanaf het uitbreken der vijandelijkheden tot ult. September, zijn de *zink*-prijzen een merkwaardige stabiliteit gaan vertoonen, die geduurd heeft tot aan de eerste dagen van December. Toen vielen de koersen van 6,50 cents per lb., op 6 cents per lb., waar ze, sindsdien zijn blijven hangen, zooals blijkt uit volgende opstelling :

Zinknoteeringen te New-York.

	(In cents per lb. van 0,4546 kg.)
31 Augustus	4,75
Van 7 September tot 11 September	6,—
Van 12 September tot 26 September	6,25
Van 27 September tot 2 December	6,50
Sedert 2 December	6,—

De prijsval is, zegt men, te wijten aan de concurrentie der buitenlandsche producenten, en, onder hen, vooral aan de Mexikaansche en de Canadeesche, die het Europeesche afzetgebied grootendeels hebben zien verloren gaan.

Kenmerkend voor de zinkmarkt in Groot-Brittannië, is de strenge contrôle op den afzet en de groote vraag vanwege de verbruiksfabrieken.

Het feit, dat de munitiefabricage, sedert aanvang September, verdubbeld is en in de toekomst nog aanzienlijk zal stijgen, is aanleiding geweest tot een reuzenacres van de vraag naar zink. De maximumprijs van £ 15-12-6 per ton, zal eerlang worden verhoogd tot £ 25-15-0, ingevolge een besluit van het Britsche Ministerie van Voorziening.

Tengevolge van de verovering van Polen, beschikt Duitschland over enorme zinkreserves; veel grooter dan voor de binnenlandsche consumptie noodig is. Het Reich heeft getracht een deel van het overschot af te zetten aan Zweden. Of deze pogingen geslaagd zijn, is niet geweten.

De Belgische en Nederlandsche zinkmarktprijzen liggen hooger dan de Engelsche, maar net als voor lood, voelt zich de handel gehinderd door de contrabandecontrôle van de belligerenten.

V. — GROOT- EN KLEINHANDELSPRIJZEN.

Van October tot November, liep het indexcijfer der groothandelsprijzen met 27 punten op, hetzij 3,7 pCt. Dit maakt 28,3 pCt. verhooging sedert Juli.

De hausse die van October tot November is ingetreden, bestrijkt feitelijk maar enkele categorieën van producten, als daar zijn b.v.b. de brandstof (11,3 pCt.), de aardolie en haar derivaten (15,9 pCt.), de textielproducten (16,6 pCt.), en inzonderheid de jutestoffen (64,8 pCt.) en de rubber (23,7 pCt.). In de andere productengroepen, zijn, door den band, de prijzen nagenoeg stabiel gebleven, met uitzondering van de vetten die met 7,8 pCt. terugliepen.

Na de vrij aanzienlijke hausse van September tot October, is het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, in November en December, telkenmale nog ietwat gestegen en wel met 2,1 pCt. in November en 1,3 pCt. in December. Het indicium der kosten van levensonderhoud IIIe categorie, vertoont, zijnerzijds, voor elkeen van deze twee maanden, een hausse van 2,1 pCt. en der kleinhandelsprijzen van 0,8 pCt.

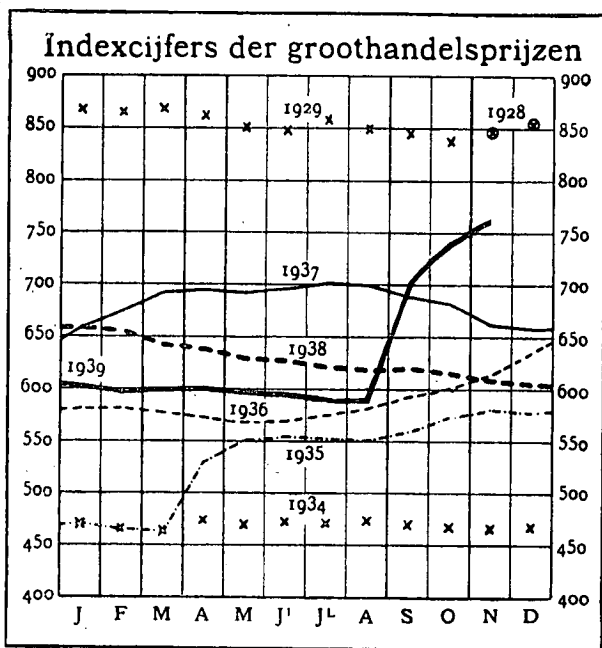
Op één jaar afstand, is het Decemberindicium der kleinhandelsprijzen met 7,9 pCt. opgelopen, terwijl dat van de kosten van levensonderhoud het bij een hausse van 2,1 pCt. heeft gelaten.

In de vorige kroniek, werd aandacht gevraagd voor de ernstige problemen welke, in de huidige omstandigheden, door de aanpassing der loonen aan de prijzenhausse, worden gesteld. Deze kwestie is aan de aandacht der Regeering niet ontsnapt. Om haar een oplossing te zoeken, die, economisch gesproken, adequaat zou zijn en op sociaal gebied rechtvaardig, heeft de Regeering een nationale conferentie bijeengeroepen van de werkgevers en werknemers, bestaande uit de vertegenwoordigers der vakbonden van bazen en werklui. Schoon de inzet dezer conferentie verder reikte dan het loonenprobleem in zijn verband met het prijzenverloop, werd dit laatste dan toch maar eerst onder de loupe genomen, gezien zijn hoogdringendheid.

Indexcijfers der groothandelsprijzen in België.

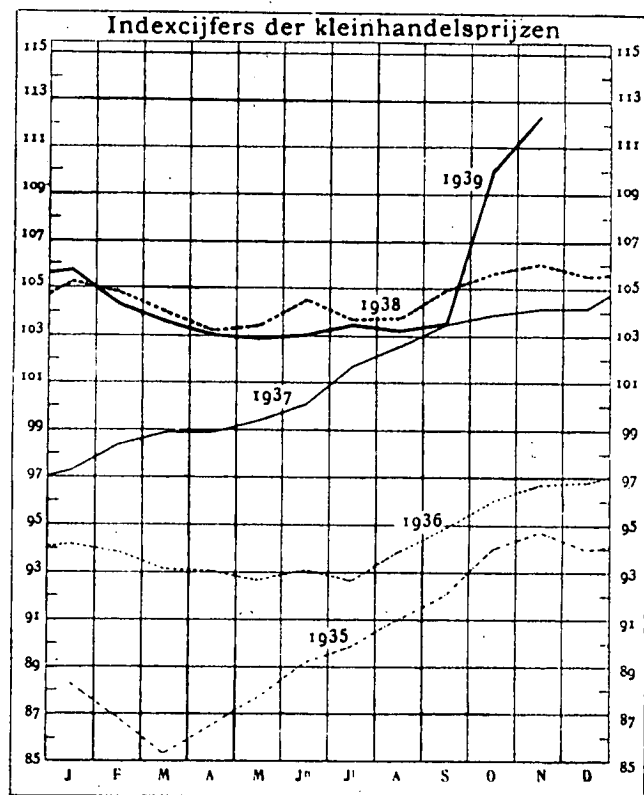
(Basis : April 1914 = 100.)

CATEGORIE VAN PRODUCTEN	Aantal producten	Indexcijfers voor November 1939	VERMEERDERING OF VERMINDERING				Relatieve toename of vermindering t. o. v. het beslag tot Juli 1939 pCt.
			t. o. v. October 1939		t. o. v. November 1938		
			in absolute cijfers	in relatieve cijfers (pCt.)	in absolute cijfers	in relatieve cijfers (pCt.)	
Voedingswaren	16	638	- 1	- 0,2	+ 124	+ 24,1	+ 27,9
Brandstoffen	4	969	+ 98	+ 11,3	+ 132	+ 15,8	+ 15,2
Toer en derivaten	3	712	- 17	- 2,3	+ 152	+ 27,1	+ 43,0
Metaalproducten	17	842	+ 35	+ 4,3	+ 157	+ 22,9	+ 25,5
Petroleum en derivaten	7	1.467	+ 201	+ 15,9	+ 561	+ 61,9	+ 60,3
Ceramische producten	9	846	- 8	- 0,9	- 13	- 1,5	- 2,1
Glasproducten	3	626	0	0	+ 77	+ 14,0	+ 2,0
Chemische producten	12	637	+ 5	+ 0,8	+ 35	+ 5,8	+ 12,7
Kunstmeststoffen	5	531	+ 1	+ 0,2	+ 11	+ 2,1	+ 5,6
Vetstoffen	7	651	- 55	- 7,8	+ 215	+ 49,3	+ 58,4
Textielproducten (gezamenlijke)	19	842	+ 120	+ 16,6	+ 275	+ 48,5	+ 53,4
Wolproducten	5	754	+ 68	+ 9,9	+ 175	+ 30,2	+ 40,1
Vlasproducten	5	1.196	+ 223	+ 22,9	+ 375	+ 45,7	+ 67,3
Jutewaren	2	964	+ 379	+ 64,8	+ 603	+ 167,0	+ 104,2
Katoenproducten	7	627	+ 14	+ 2,3	+ 137	+ 28,0	+ 30,6
Bouwmaterialen	14	841	- 1	- 0,1	+ 68	+ 8,8	+ 9,9
Harsproducten	2	856	- 38	- 4,2	+ 338	+ 64,6	+ 76,5
Huiden en leder	9	643	+ 17	+ 2,7	+ 175	+ 37,4	+ 36,5
Tabak	1	727	0	0	+ 227	+ 45,4	+ 33,4
Papier	1	756	+ 9	+ 1,2	+ 106	+ 16,3	+ 17,4
Rubber	1	188	+ 36	+ 23,7	+ 50	+ 36,2	+ 36,2
ALGEMEEN INDEXCIJFER	129	762	+ 27	+ 3,7	+ 152	+ 24,9	+ 28,3

* Maxima- en minimapunten bereikt door de indices.
Basis : April 1914 = 100.

Om algemeene en overdreven hausse op prijzen en loonen te vermijden — hausse die voor het economische en maatschappelijke leven van het land onheilvolle gevolgen zou hebben — was de conferentie de meening toegedaan, dat, voor het algemeen belang

Jaar 1935 tot 1938 : Oud indexcijfer 1914 teruggebracht op basis van het nieuw indexcijfer : jaar 1936 tot 1938 = 100.
Jaar 1939 : nieuw indexcijfer.

van het land, zooveel mogelijk stabiliteit en van prijzen en van loonen geboden was.

In zake prijzen, heeft de conferentie aan de Regeering den wenk gegeven in de eerste plaats er voor te zorgen, dat het land geen gebrek lijde aan algemeene

consumptiegoederen en haar gevraagd, dat zij haar invloed zou gebruiken, en de macht die zij uit de hand van den wetgever heeft ontvangen, om elke prijzenhousse op die goederen zooveel mogelijk in te dijken.

In zake loonen, staat de conferentie er op, dat de diverse paritaire commissies niet van de volgende punten zouden afwijken :

1) Toepassing, wat betreft het Novemberindexcijfer 1939, van de resp. bestaande collectieve overeenkomsten ;

2) Overleg plegen in zake onderstaande wijzigingen aan hun overeenkomsten (alles buiten de collectieve overeenkomsten blijvende onaangeroerd), wijzigingen die caduc worden, zoodra het koninklijk besluit houdende afkondiging der legermobilisatie, wordt ingetrokken :

a) Bij het vertrekken, de loonen stabiliseeren voor drie maanden, hetzij tot Februari 1940 (December, Januari, Februari) ;

b) Voortaan de loonschommelingen op de volgende twee bases toepassen (vóór het eerst op den index van ultimo Februari 1940) :

1) Het indexcijfer dat in aanmerking dient genomen, is het rekenkundig gemiddelde der indexen van tenminste drie maanden (en niet meer van één bepaalde maand) ;

2) Loonsveranderingen zijn toepasselijk op schijven van 5 pCt. indexschommelingen, het vorig jaar aldus als indexbasis dienend ; het niet in aanmerking komende deel blijft dan beschikbaar voor volgende berekeningen ;

c) In 't vervolg de loonen stabiel houden voor drie maanden na elke toegepaste loonenfluctuatie en herbeginnen zooals gezegd sub 2 hierboven ;

d) De opzeggingspreadvies van drie maanden en langer, welke thans in de resp. collectieve overeenkomsten voorkomen, tot op één maand terugbrengen ;

e) De kwestie weder opnemen in den schoot der paritaire commissie bij de nijverheden en nijverheidstakken, die, vóór de mobilisatie, collectieve overeenkomsten hadden welke steunden op een gemiddelde van indexcijfers over verscheidene maanden (nl. cijfer per kalenderkwartaal), dit met het oog op hun aanpassing aan de hooger aangehaalde beschikkingen ;

3) Daarenboven afspreken, dat, zoo de toepassing van het hooger vastgelegd stelsel, moet doen uitschijnen : Aan het einde van Februari 1940, een indexschommeling die twee volledige schijven van 5 pCt. bestrijkt, er op de data voorzien bij de resp. overeenkomsten maar één loonenfluctuatie van 5 pCt. zal worden toegestaan, de conferentie moettende alsdan onmiddellijk door de Regeering worden bijeengeroepen voor nieuw onderzoek van het loonenprobleem, hierbij rekening houdend met de ervaring, t.t.z. met de nieuwe feiten betreffende het algemeen belang van 's land huishouding en met allerhande andere elementen ; op een anderen datum, onverschillig denwelken, nadat, sedert het ontstaan van onderhavige overeenkomst, een loonenfluctuatie van 5 pCt. reeds toepassing zal hebben gevonden en, dat verdere toepassing van hooger bedoelde overeenkomst, 's lands industrie in een moeilijk parket brengt of dreigt te brengen, zal, op verzoek van één enkele der partijen en vóór toepassing nog van een event. nieuwe loonenfluctuatie, de Regeering de Nationale Conferentie bijeenroepen, om het loonenprobleem terug onder het oog te nemen, zooals in vorige paragraaf gezegd.

VI. — DE INDUSTRIELE BEDRIJGHEID.

DE STEENKOLENINDUSTRIE.

In November, is de vraag naar brandstof onverminderd blijven aanhouden, doch uitermate groot was deze naar industriekolen.

Voor den binnen het land afgezette huisbrand, kon een zekere loomheid worden waargenomen, behalve voor zekere anthracietsoorten. De onmiddellijke behoeften zijn blijkbaar grootendeels voldaan, trouwens grossisten en particulieren hebben, uit hoofde van de gebeurtenissen, en vrezend voor prijzenhousse, zeer vroeg hun voorraad opgeslagen. Het heeft er allen schijn van, dat op toeneming der verzendingen niet moet worden geteld, ten ware het

weder ernstig zou gaan verkoelen en de koude een tijd lang bleef duren.

Steeds even sterk blijft de vraag naar industriekolen, vooral naar vette. Fijne cokeskolen worden hoe langer hoe meer gevraagd, vooral door het Groothertogdom, waar de Deutsche toevoer sterk afgenomen is, om niet te zeggen geschorst.

De brikettenfabricage is uitermate bedrijvig. Benevens de sterke vraag naar uitvoerbriketten, worden thans aanzienlijke bestellingen gedaan door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen die bezig is met groote voorraden briketten op te slaan.

Uit het buitenland komen aanzienlijke bestellingen toe, zoo van uit Frankrijk, als uit Nederland, Zwit-

serland, Italië en zelfs Spanje. Met de verzendingen naar Zwitserland, heeft het een tijdje lang, alles behalve op wiertjes geloopt, doch nu zijn de moeilijkheden van de baan en gaat het verkeer weer regelmatig zijn gang.

Groote aandacht wordt nog steeds geschonken aan het probleem der extractieverhooging. Geweten is, dat het terugroepen onder de wapens van een groot percentage mijnarbeiders, voor de productie een groote slag is geweest. Nagenoeg 2.900 delvers en 600 « porions », werden door de mobilisatie van het leger, aan de mijn onttrokken. In overleg met de militaire overheid, heeft, van deze beide categorieën, de Regeering 3.000 man uit den legerdienst ontslagen.

Blijkens het verslag Eyskens aan de Kamer-Commissie belast met het onderzoek van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken, zouden er 4.000 arbeiders aan de mijn teruggegeven zijn, waaronder evenwel arbeiders die niet tot de beide hooger bedoelde categorieën behooren. De mijnbazen hebben deze arbeiders niet aanvaard, dit om den terugkeer tot de mijn, van de nog onder de wapens zijnde delvers niet te verhinderen. Aan den anderen kant, werden nog 2.000 mijnarbeiders door het leger opgeroepen.

Om de steenkolenproductie hooger op te voeren, zijn de volgende maatregelen getroffen: a) vrijstelling van de gemobiliseerde ingenieurs, porions en mijnarbeiders; b) aanwerving van nieuwe arbeidskrachten; c) herziening van de reglementeering op den arbeidsduur; d) uitbreiding van de outilleering.

De eerste twee maatregelen hebben reeds vruchten afgeworpen; inderdaad, we zien de personeelbezetting van de mijnen stijgen van 116.000 man in September tot 126.000 man in November.

De Regeering gaat accoord in zake den maatregel sub C. De dagelijksche arbeidsduur, incl. het dalen en stijgen, bedroeg, voor de ondergrondse arbeiders, 7 u. 30, sedert 1 Februari 1937. Voor de bovengrondsche, is de arbeidsduur acht uren gebleven, krachtens de wet van 14 Juni 1921.

Zoo pas is een Koninklijk besluit verschenen waarbij de duur van den ondergrondschen mijnarbeid gereguleerd wordt. De arbeidsduur per jaar zal 2.312 uren bedragen. Gerekend op 51 weken per jaar, de week betaald verlof afgetrokken, komt de arbeidsduur neer op gemiddeld 45 u. 20 minuten per week.

Het verslag aan den Koning wijst er op, dat hem de gunstige kant der hervorming hierin ligt, dat de vaststelling van den jaarlijkschen arbeidsduur met een breed opgevat dagelijksch maximum, een zekere soepelheid laat bij het indeelen van den werktijd, in den loop van het jaar. Het wordt, zoo doende, dan ook mogelijk, zonder de feestdagen te moeten verzaken, den verloren tijd in te winnen en daadwerkelijk tot den gemiddelden arbeidsduur van 45 u. 20 minuten te komen, terwijl nu de 45 uren niet ten volle bereikt worden.

En zoo komt het, dat met de toepassing van den acht-uren-dag, de 2.312 uren in 289 arbeidsdagen kunnen afgedaan worden en, dat er met inbegrip van de gewone feestdagen, 17 rustdagen aan de arbeiders kan worden toegestaan, hetzij één rustdag per drie weken, buiten de Zon- en de betaalde verlofdagen, alsmede buiten den 365ⁿ dag en event. den 366ⁿ, die eveneens rustdagen worden.

Het aantal gevierde feestdagen gaat van 11 tot 17, zoodat, door den band, dit stelsel een niet te versmaden aantal bijkomende rustdagen geeft, met dien verstande, dat ze worden ingewonnen door dagelijks een half uurtje langer te werken.

Wegens het uitsparen van de improductieve oogenblikken voortvloeiend uit het concentreeren der werkuren op een geringer aantal werkdagen, zal het rendement in schijnbaar sterkere mate worden beïnvloed dan het de betrekkelijk kleine verhooging van den aanwezigheidsduur aanduidt. Geoordeeld wordt, dat het, per maand, met zowat 65.000 à 100.000 t van de gezamenlijke Belgische mijnproductie, hooger zal gaan liggen. Berekend op de basis van de maximale productieverhooging, zou de meer-ontvangst zowat een 80 miljoen kunnen bedragen, denkt men. Uit het tweevoudig oogpunt van het Belgische bezit aan beschikbare brandstof en van de exploitatievoorwaarden in de Belgische mijnen, lijkt het nieuwe stelsel niet ongunstig te zijn. Een oplossing aan het kolenprobleem zooals dit laatste thans gesteld wordt, brengt het evenwel niet, althans niet tijdens de oorlogsperiode.

Voorzien moet trouwens worden, dat, naar aanleiding van het verhoogd bedrijvigheidsrhythme in de reusachtige massa's kolen verslindende industrieën, zooals de metaalnijverheden, België's behoeften aan brandstof automatisch moeten stijgen. Aan den anderen kant, schijnt aanzienlijke verruiming van de buitenlandsche afzetgebieden niet uitgesloten, en met name in de landen die, vóór den oorlog, in Engeland, Polen en Duitschland kochten. De blokkade tegen Duitschland verruimt, op dit gebied, aanzienlijk onze horizonten.

Onthouden moet eveneens worden, dat, sedert eenigen tijd, de Deutsche steenkolenafzet in België, bijna geheel van het tooneel verdwenen is. Schoon reeds heel wat in volume verminderd, bedroeg hij, tijdens de jongste maanden, toch nog 100.000 à 150.000 t per maand. Hieruit volgt mangel aan zekere kolensoorten, waarin wij met eigen middelen moeten voorzien.

En zoo komt het, dat, ondanks den terugkeer van een zeker aantal mijnarbeiders en de verlenging van den arbeidsduur, het voor de Belgische steenkolenmijnen hoe langer hoe moeilijker zal zijn om in de behoeften van de binnen- en buitenlandsche markten te voorzien, zoo niet de effectieven van het arbeidende personeel nog worden opgevoerd.

* * *

De steenkolenprijzen die, 6 November jl., reeds met 12 pCt. zijn gestegen, werden, 18 December, bij beslissing van de mijnbazen, opnieuw met fr 3 per ton verhoogd.

De Regeering heeft deze nieuwe verhoging niet willen goedkeuren en bij ministerieel besluit werd vastgelegd dat « bij het verkoopen door de producenten, de prijzen der verscheiden steenkolensoorten en der briketten, in zwang op 16 December 1939, bij de producenten, niet mogen worden overschreden » en, dat « bij het verkoopen door wederverkoopten (niet-producenten) de prijzen van de producenten, plus de winstmarge, in zwang op 16 December 1939, niet mogen worden overschreden ».

Bovenstaand besluit werd natuurlijk genomen met vóór oogen de beschouwing, dat, in de huidige omstandigheden, de prijzenkwestie voor de binnenlandsche markt van groot belang is, daar ze zichtbaar inwerkt op de evolutie van de kosten van levensonderhoud in 't algemeen (1).

* * *

In November jl., bedroeg, in België, de steenkolenproductie 2.512.270 t, tegen 2.512.680 t in October en 2.530.050 t in November 1938.

De opdelving per bekken is, voor de maanden November 1939, October 1939 en November 1938, als volgt te vergelijken :

	Nov. 1939	Oct. 1939	Nov. 1938
Couchant de Mons	354.060	376.030	407.000
Centrum	357.290	374.530	363.860
Charleroi	654.800	665.550	678.450
Namen	31.050	32.020	32.910
Luik	452.750	450.570	480.330
Limburg	662.320	613.780	568.500
	2.512.270	2.512.680	2.530.050

Zooals voorheen, werd er op verre na niet opgedolven wat er verbruikt werd. De stocks die, ult. Augustus, nog 2.211.790 t bedroegen, waren ult. September reeds geslonken tot 1.922.940 t en tot 1.644.800 t eind October; thans zijn er nog slechts 1.525.760 t voorhanden. Sedert het inzetten der vijandelijkheden, zijn dus de Belgische steenkolenvoorraden met 686.030 t verminderd. Volgende opstelling geeft de onderverdeling der voorraden aan :

	Nov. 1939	Oct. 1939	Aug. 1939
Couchant de Mons	253.900	274.900	371.720
Centrum	216.490	274.510	407.840
Charleroi	707.610	748.050	912.640
Namen	74.860	71.680	79.400
Luik	118.130	119.060	198.990
Limburg	154.480	156.600	241.160
	1.525.760	1.644.800	2.211.790

* * *

(1) Cfr. Tijdschrift van November 1939, blz. 452.

Bij de cokeskolen loopen de prijzen gestadig naar omhoog : Frankrijk en Zwitserland nemen er ons aanzienlijke hoeveelheden af, tegen al maar door stijgende prijzen. Een metaalonderneming in Henegouwen, heeft, in afwachting, dat haar nieuwe ovens gereed zijn, een oude batterij van zestien ovens weer aangestoken.

Zooals het meerendeel der internationale kartels, schijnt het cokeskartel zich evenmin te zullen kunnen handhaven. Het loopt nog tot 31 Maart 1940 en heel waarschijnlijk zal het op dien dag als vanzelf verdwijnen.

Daarentegen is er meer eenheid in de zienswijze van de verscheidene categorieën van Belgische producenten gekomen : metaal-cokesovens, onafhankelijke cokesovens, enz., en getracht wordt een Belgisch kartel tot stand te brengen. De Belgische voortbrengers oordeelen, dat de huidige omstandigheden dan toch eens zullen moeten veranderen en zoeken tot een volledige verstandhouding te komen.

In de tijden die we thans beleven, voelt zich de cokesnijverheid geenszins gehinderd door het verdwijnen van het Internationale Cokeskartel. Wapenfabrieken en metaalnijverheid in 't algemeen, verbruiken reusachtige hoeveelheden cokeskolen; geen wonder dan ook, dat de vraag naar deze brandstof aanzienlijk is.

METAALNIJVERHEID.

De metaalmarkt blijkt gunstig gestemd. De productie kan de vraag niet bijhouden, zoodat de leveringstermijnen al maar door worden verlengd, inzonderheid bij den uitvoer, daar een belangrijke tonnemaat aan het binnenland moet worden voorbehouden.

In November, werden tal van hoogovens opnieuw aangestoken, zoodat thans het peil van de maand Augustus bereikt is, nl. 45 in werking tegen 39 in October.

MAAND	Henegouwen	Luik	Andere provincies	Rijk
Augustus	21	16	8	45
September	17	14	7	38
October	19	13	7	39
November	20	16	9	45

Hieronder een vergelijkende tabel der verschillende producten :

	Augustus	September	October	November
Gietijzer	280.340	206.140	255.900	136.470
Ruw staal	276.510	105.680	254.930	289.790
Afgewerkt staal	184.20	144.720	195.840	212.740
Afgewerkt ijzer	2.450	2.600	3.850	2.680
Gietelingen	5.760	6.080	5.990	5.930

Uit deze cijfers blijkt, dat in tegenstelling met de gevoelig toegenomen staalproductie, het gietijzer een dalende lijn is gaan volgen, wat te wijten is aan het verminderd aantal in werking zijnde hoogovens in September en October. Het heraansteken van vijf hoogovens, in November, noodzakelijk geworden tengevolge van de sterke orderpositie der staalfabrieken, laat evenwel flinke heropleving voorzien. Voorts is deze teruggang van de gietijzerproductie ook nog te wijten aan het schaarsch geworden aantal arbeidskrachten en een min of meer gevoelde grondstoffenrantsoeneering. In October echter is hierin verbetering gekomen, verbetering die nog toegenomen is in November, dank zij onderhandelingen met de belligerenten.

Van onze leveringen aan het buitenland, is de beteekenis voor onze ijzer- en staalindustrie, genoegzaam bekend om er niet verder te moeten over uitweiden.

In de laatste tijden is evenwel onze productie grootendeels naar de binnenlandsche markt gegaan, en vooral naar het leger. Men is, momenteel, ver van de klassieke verhouding van 40 pCt. voor het binnenland, en van 60 pCt. voor het buitenland verwijderd.

Bij dezen toestand moet een oogenblik worden stilgehouden. Het uitbreken der vijandelijkheden heeft, natuurlijk, de oorlogvoerenden verplicht hun eigen ijzer- en staalproductie aanzienlijk op te voeren, ten einde in hun behoeften aan materieel te voorzien, en ze tevens gedwongen zich uit de buitenlandsche markten terug te trekken, althans gedeeltelijk. Frankrijk en Engeland hebben, zonder aarzelen, hun exportnijverheid, voor de fabricage van oorlogsmaterieel, op den achtergrond gelaten.

Heden ten dage — en waarschijnlijk zoolang omvangrijkere krijgsverrichtingen geen grootere consumptie van materieel zullen vergen — kan het tempo dezer fabricage ietwat worden vertraagd en neemt het niet langer al de productieve krachten van het land in beslag. En zoo komt het, dat de Fransche en Britsche metaalproducenten, opnieuw hun aandacht aan den uitvoer zijn gaan wijden en, dat hun concurrentie op onze markten weer wordt aangevoeld, waar ze sedert Augustus om zoo te zeggen was verdwenen. Daar de private behoeften, sedert den oorlog sterk zijn afgenomen, is het risico van een snelle wanverhouding tusschen vraag en aanbod op de wereldmarkt, niet uitgesloten en zou deze toestand aan de Belgische uitvoerders moeilijkheden kunnen berokkenen, den dag waarop de bestellingen voor 's lands verdediging zullen afnemen.

Mogelijk is deze toestand slechts als zeer tijdelijk te aanschouwen, want zoodra de vijandelijkheden zich weer zullen gaan toespitsen, is het klaar, dat de oorlogvoerende partijen, hun uitvoer opnieuw op den achtergrond zullen moeten schuiven en deze de plaats zal moeten ruimen voor de oorlogsproductie, wat ons

vanzelfsprekend zou toelaten een deel der wereldmarkt te heroveren.

* * *

De binnenlandsche prijzen zijn zoo pas verhoogd, wat voor de voornaamste producten aanleiding was tot de volgende wijzigingen : ruw staal en profielijzer, *fr* 1.375 de ton in plaats van *fr* 1.250; zwaar, halfzwaar en dun plaatijzer, *fr* 1.610 in plaats van *fr* 1.475; fijn plaatijzer, *fr* 1.900 in plaats van *fr* 1.750. Ofschoon doorgaande als minimaprijzen, zijn het wel degelijk de marktprijzen voor alle transacties.

Dit oploopen der noteeringen is feitelijk het gevolg van andere stijgingen : driemaal reeds, heeft de metaalnijverheid loonsverhooging moeten toestaan ingevolge het stijgen van het indexcijfer; daarenboven werden de kolenprijzen verhoogd alsmede deze van de bijproducten, als daar zijn : ijzermangaan, spiegel, enz. en ten slotte is de prijs van het in Zweden, Spanje en verschillende andere landen bestelde ijzererts (excl. Frankrijk) sterk omhoog gelopen. Daarbij komt dan nog de vermeerdering van de transportkosten en van andere diensten.

Bij den uitvoer zijn de prijzen bij het oude gebleven; deze worden trouwens door den band gedictieerd door de wet van vraag en aanbod.

De toestand in de constructiewerkplaatsen mag over het geheel als bevredigend worden genoemd, zowel voor het rollend materieel, als voor de mechanische en metalieke constructie in 't algemeen; onze werkplaatsen mochten zich verheugen in de ontvangst van heel wat flinke bestellingen aan timmerwerk, uit het Oosten, Zuid-Afrika en onze kolonie. De 500 tankwagons, welke door de Fransche spoorwegen aan de Belgische industrie, werden besteld, zijn er ondertusschen 1.000 geworden. Aanzienlijke aanbestedingen zouden, naar wordt gemeld, weldra plaats hebben in Brazilië en Siam, en, met name voor dit laatste land, zouden ze loopen over een bestelling van 500 gesloten wagens. Daarenboven wordt nog vernomen, dat naar luid van een bericht uitgaande van de belanghebbende firma's, de levering door Duitschland aan Argentinië, van rollend materieel tegen graan en wol, overeenkomstig het Duitsch-Argentijnsche ruilakkoord, niet zal kunnen doorgaan, zoodat deze belangrijke zaak terug op de markt zal worden gebracht.

Gemeld wordt ook nog, dat sommige ondernemingen die voorheen, door bemiddeling van Duitsche exportfirma's, aan het buitenland leverden, met deze laatste zijn overeengekomen om voortaan, zoolang de oorlog duurt, rechtstreeks met de buitenlandsche cliënteel dezer firma's te mogen onderhandelen, met dien verstande, dat deze betrekkingen zullen ophouden, zoodra de oorlog ten einde is.

GLASINDUSTRIE.

De gebeurtenissen zijn de Belgische glasindustrie in al haar compartimenten, zonder de minste uitzondering, ondersteboven komen gooien. Hier en daar wordt, op dit oogenblik, wel eenige beternis in den ruitenglasuitvoer geboekt, maar dit belet niet, dat sedert weken, de zwakheid groot blijft, zoo in tafels als in ruitenglas.

De oorzaak ligt niet elders dan in de moeilijkheden van het vervoer ter zee, in de krimpings van de buitenlandsche vraag, in het schier uitblijven van de vraag naar fantasieartikelen, enz. Kortom, zonder bepaald slecht te zijn, is de toestand verre van normaal. Er is dan natuurlijk ook geen sprake van productieverhooging, en in de tafelglasfabricage, zullen zelfs heel wat koelovens blijven ledigstaan.

De toestand is aan 't stabiliseeren bij de flacons- en flesschenfabrikanten, maar vooral op de binnenlandsche markt. Geoordeeld wordt evenwel, dat betere tijden in aantocht zijn, wegens de — momenteel althans — uitgeschakelde concurrentie van Tsjecho-Slowakije.

TEXTIELINDUSTRIE.

Meldenswaardige veranderingen hebben zich, tijdens de maand November, in den toestand onzer textielmarkten niet voorgedaan. Het zakenleven kende evenwel ietwat vertraging, tengevolge vooral van de onzekerheid in zake voorziening, die inzonderheid voor katoen en jute aan den dag is getreden.

Voor de textielindustrieën in hun geheel genomen, is, volgens de berekeningen van het *Research Institute* te Leuven, het productie-indexcijfer gestegen van 103 in September en 95 in Augustus, tot 115 in October, wat een bevestiging is van hetgeen we voorheen over het bedrijvigheidsaccres in het meerendeel der fabrieken na het uitbreken der vijandelijkheden hebben vernomen. Het productietempo zou thans ietwat zijn gedaald, schijnt het.

Katoenindustrie.

Kalme grondstoffenmarkt, de geheele maand November. Voorzieningen gaan beter, zijn althans minder moeilijk, dan vóór twee drie maanden. Waar, normaliter, onze katoenspinnerijen zoowat 24.000 ballen per maand verwerken, kregen zij er, in September en October, slechts 20.000 toegevoerd. Sindsdien is de toestand eenigszins beter geworden: er is Amerikaansche katoen aangekomen en daar onze spinners er ook Congoleesche hadden kunnen aankrijgen, konden de fabrieken blijven draaien. Dit belet evenwel niet, dat mangel aan stocks zich doet voelen en vrees voor werkloosheid niet ongegrond is, zoo de toevoer al te ver achteruitblijft.

De orderposities van de spinners verzekeren werk tot aan het einde van het eerste kwartaal van 1940. Nieuwe bestellingen komen minder vlug binnen. Trou-

wens, de weverijen gaan, in de huidige omstandigheden, zeer ongraag langlopende verbintenissen aan en voor stockwerk voelen ze evenmin veel. De bestellingen zijn verminderd, wat te wijten is aan het feit, dat de kleinhandel niet anders meer koopt dan van dag tot dag, en dan nog maar het strikt noodzakelijke.

Fabrieken die voor het leger werken, draaien op volle kracht. Vooral de weverijen met getouwen waarop wol en katoen gemengd kan worden geweven, komen hier in aanmerking. Waar dekens worden geweven — die onze troepen te velde broodnoodig hebben — wordt steeds met drie ploegen gewerkt.

Natuurlijk, dat voor de weverijen alles afhangt van de mate waarin de spinnerijen kunnen leveren.

Onze uitvoerhandel is niet meer dezelfde, dit spreekt vanzelf. Onze buurlanden koopen nog, doch veel, veel minder. Thans worden nog bestellingen afgewerkt van vóór het uitbreken van het conflict. Dit is, met name, het geval voor de bestellingen uit Nederland, waarvan de prijzen toenmaals lager lagen dan de huidige. De Nederlandsche importeurs hebben dan ook tegen extra-verhooging van dezelfde geen bezwaar gehad, rekening houdend met de oorzaken van de hausse, die zijn: verhooging van de assurantiepremie en stijging der grondstoffenprijzen.

De Vereenigde Staten en Zuid-Amerika, die de beste afnemers waren van onze stoffeeringsweefsels en van onze katoenen tapijten, zijn van onze markten verdwenen, uit vrees natuurlijk voor de al te groote transportrisico's. Ze betwisten daarbij nog onze prijzen, die, naar hun oordeel, te hoog zijn.

Daarenboven vernemen wij, dat er in Amerika aan gedacht wordt, aldaar zelf fabrieken te bouwen, waar tapijten en stoffeeringsweefsels — onze specialiteiten — zouden worden vervaardigd.

Wolindustrie.

Op de groote ruwe-wolmarkten, is alle bedrijvigheid weggestorven om reden, dat Engeland de geheele productie van haar Dominions, op de zeldzame nog opene markten, heeft opgekocht.

In België, is de toestand niet veranderd. In al hun compartimenten, kunnen de fabrieken vrij goed doorwerken; inzonderheid degene die voor het leger werken. Legerbestellingen gaan trouwens, steeds voor.

Spinnerijen en weverijen zijn niet slecht op dreuf. De bestellingen uit privaten hoek, zijn evenwel ietwat minder dan vóór enkele weken.

Desondanks, blijven de leveringstermijnen vrij lang, ja, schijnen nog langer te willen worden.

Wasscherijen en kammerijen draaien op vertraagd tempo, wegens slechten toevoer van grondstoffen.

In den loop van de eerste elf maanden van het jaar, hebben de openbare drooginstellingen te Vierders, Dison en Oost-België, 30 1/2 miljoen kg. wol bewerkt, tegen 24 1/2 miljoen kg. in 1938 en 27 1/2 miljoen kg. in 1937.

**Kamwolvoorraden in de wolkammerijen van België
op einde November 1939**

(medegedeeld door de Scheids- en Verzoeningskamer voor Wol- en Kamwol, te Antwerpen, Meir 12.)

	Einde October	Einde November	Vershil
Merinos	3.012.127,—	1.922.962,—	— 1.089.165,—
Crossbreeds.....	1.165.278,—	658.305,—	— 506.973,—
	4.177.405,—	2.581.267,—	— 1.596.138,—

De Belgische wolkammerijen hadden, ult. September, 4.468.339 kg. kamwol voorradig. Twee maanden later, was dit cijfer tot 2.581.267 kg. geslonken, hetzij een vermindering van 1.887.072 kg. Deze voorraden vertegenwoordigen slechts een deel van de in het land bestaande wolreserves. Ingevolge een verzoek om opgave der voorraden per 15 September, kon worden opgemaakt, dat de binnen de landsgrenzen aanwezige reserves bedroegen: 25.000 t wol eigen bezit van landgenooten en ca. 2.500 t buitenlandsch bezit. Uitvoeren hebben plaats gehad, onder vergunning en de stocks werden ingeteerd. Desondanks, was er, naar de correspondent van de Antwerpsche *La Métropole* schrijft, in België, nog wol voorradig genoeg voor een normale consumptie van een voljaar.

Het stelsel der vergunningen voor woluitvoer is, 24 November, gewijzigd. De oude vergunningen werden geannuleerd en nieuwe aanvragen moesten worden ingediend. Vergunningen overdragen van den eenen handelaar op den anderen, is verboden.

Wat de uitvoeren betreft, komen de bestellingen van afgewerkte producten goed binnen en zijn belangrijk, zoodat onze fabrieken geen tekort aan werk zul-

len hebben en dit onder voorwaarden die niet slecht zijn, ofschoon, zooals altijd, de prijzen der afgewerkte producten het eenigszins lastig hebben om de hausse op de grondstof bij te houden.

Vlas- en jute-industrieën.

Verscheiden weken lang, was de vlasmarkt vol animo, met opgaande noteering. Naderhand trad kalmte in en gemeld wordt, dat deze laatste weken de transacties wel wat vertraagd zijn.

Flax Central Board, die sterk had gekocht, ergo, koersvastheid in de hand had gewerkt, heeft zoo pas zijn prijzen verminderd. De Fransche spinners hebben dezen nieuwen toestand te baat genomen, en zijn middelmatige qualiteiten gaan beginnen koopen. Met dit land worden thans flinke zaken gedaan.

Met Amerika wordt het minder.

Duitschland blijft een van onze voornaamste afnemers; het zoekt vooral middelmatige en prima qualiteiten te koopen.

Men ontmoet koopers uit Ierland, Zwitserland en Zweden, op onze markten.

Spinnerijen en weverijen werken goed door en hebben over de voorwaarden niet te klagen.

De jutemarkt ligt nagenoeg stil; zaken worden er nog zelden gedaan, wegens de schaarschte aan grondstof. De spinnerijen hebben bestellingen te over, evenals de weverijen die het tempo hunner bedrijvigheid nog heel wat zouden kunnen opvoeren indien ze niet zoo'n last hadden van de garenavoorziening, en zoo de handenarbeid eenigermate kon worden verbeterd. Tal van ondernemingen moeten noodgedwongen hun getouwen laten stilliggen.

Openbare drooginrichtingen in de streek van Verviers

(openbare drooginrichting te Verviers, openbare drooginrichting te Dison, en openbare drooginrichting van het Oosten).

VERGELIJKENDE BEWEGING	NOVEMBER			JANUARI TOT ULTIMO NOVEMBER		
	1937	1938	1939	1937	1938	1939
Wol, kammingsafval, gewasschen en ver- koolde afval	1.139.098,—	1.806.277,—	2.396.465,—	16.871.234,—	16.187.483,—	21.231.040,—
Gekaarde garens	94.390,—	47.944,—	139.543,—	1.108.124,—	604.094,—	1.040.654,—
Kamwol	333.498,—	318.761,—	49.432,—	3.555.642,—	3.476.737,—	3.235.311,—
Kamgarens	215.660,—	242.099,—	249.354,—	2.862.909,—	2.115.734,—	2.442.139,—
Enkel gewogen	193.817,—	259.138,—	389.659,—	3.177.626,—	2.270.607,—	2.697.109,—
	1.976.463,—	2.674.219,—	3.224.453,—	27.575.535,—	24.654.655,—	30.646.263,—

VIII. — VERVOER.

VERVOER TE LANDE (1).

Het goederenvervoer op de lijnen der Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, geeft nog steeds blijk van uitstekende bedrijvigheid. Dank zij haar reserves aan materieel, heeft de Maatschappij aan de geheele vraag kunnen voldoen, en dit ondanks heel wat immobilisaties voor de behoeften van het leger.

Het reizigersverkeer is toegenomen ondanks den fellen achteruitgang in September.

Hier volgen de vergelijkende cijfers over vervoer en ontvangsten voor de maand October van de jaren 1938 en 1939 :

(In miljoenen)	October 1938	October 1939	Vershil in pCt.
Reizigers-kilometers.....	485,0	(1) 466,9	— 3,7
Tons zware goederen.....	5.907,0	6.016,0	+ 1,9
Tons lichte goederen.....	104,5	99,2	— 5,0
Ontvangsten.....	225,3	211,3	— 6,2

(1) Incl. militaire transporten.

Voor de eerste tien maanden, doen zich de financiële resultaten van de N. M. B. S. als volgt voor :

(In miljoenen franken)	1938	1939	Vershil
Verkeersontvangsten.....	2.130,1	2.180,3	+ 50,2
Uitgaven (incl. financiële lasten).....	2.307,0	2.247,4	— 59,6
Financiële uitkomsten.....	— 176,9	— 67,1	+ 109,8

Wat het verkeer betreft, hier zijn, voor dezelfde periode, de uitkomsten de volgende :

(In duizenden eenheden)	1938	1939	Vershil in pCt.
A. — Reizigers-kilometers :			
Gewone reisbiljetten en afslagkaarten.....	1.930,2	1.754,8	— 9,1
Gewone abonnementen en schoolabonnementen.....	1.427,8	1.354,0	— 5,2
Vereenigingsabonnementen en abonnementen voor 5 en 15 dagen.....	236,2	205,6	— 13,0
Werkabonnementen.....	1.612,6	1.543,8	— 4,3
TOTAAL.....	5.206,8	4.858,2	— 6,7
B. — Tons-kilometers :			
Zware goederen.....	4.195.566	(1)4.559.000	+ 8,7
Lichte goederen.....	91.713	84.410	— 8,0
TOTAAL.....	4.287.279	(1)4.643.410	+ 8,3

(1) Voorloopige cijfers.

In November, is de stand van het reizigersverkeer vrijwel gelijk gebleven. In den goederensector, blijft de bedrijvigheid toenemen, als gevolg van de uitste-

(1) Resultaten ontleend aan het Tijdschrift voor economische documentatie der Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, November 1939.

kende positie onzer basisnijverheden. De ontvangsten over November, zouden zoowat 209 miljoen bedragen, zoodat ze twee miljoen lager zouden liggen dan deze over November 1938.

* * *

Bij de openbare autobusdiensten, is de toestand weer ongeveer normaal geworden, dank zij de omstandigheid, dat de eigenaars van bussen hun opgeëischte wagens hebben teruggekregen.

Bij de openbare autocardiensten, staat de bedrijvigheid volkomen stil; dit komt hierdoor, dat, in het leger, tal van autocars de vrijgegeven autobussen zijn gaan vervangen. Zorgelijk blijft de toestand in het vervoer per autovrachtwagen; meer dan drie duizend wagens blijven opgeëischt en het wegvervoer ondervindt de nadelige gevolgen van den teruggang der transporten die hooge taxes kunnen betalen, alsmede van de tariefverhoogingen wegens stijging van den benzineprijs die sedert den oorlog met ca. 50 pCt. is opgelopen.

ZEESCHEEPVAART.

Vorige maand wezen wij op de groote belangstelling van regeeringswege voor de maatregelen die moeten worden getroffen, willen wij het voor ons land onontbeerlijke vervoer ter zee in stand houden.

Het probleem is nagenoeg onafzienbaar en de oplossingen die onder het oog kunnen worden genomen, moeten zorgvuldig gewikt en gewogen worden, daar sommige onder hen verbintenissen op langen termijn omvatten, waarvan de gevolgen moeilijk te voorzien zijn.

Derhalve hebben wij ons voorgenomen den grond van de zaak nader toe te lichten, zij het dan ook in meer algemeenen zin; wij blijven ten anderen bij de hoofdgegevens van het probleem.

Laten we eerst zien hoe dit laatste gesteld wordt. In feite gaat het hierom : aan den eenen kant, toevoer, naar België, over de zeeën, van de goederen die het land noodig heeft en, aan den anderen kant, afvoer, langs denzelfden weg, van onze exportgoederen, waarvan het provenu dienen moet voor het betalen onzer inkoop in het buitenland.

Wat wij aan goederen over zee vervoeren, neemt in onzen gezamenlijken buitenlandschen handel een aanzienlijke plaats in : 11 miljoen t., in 1938, op een totaal van 31,6 miljoen t. dat toen het cijfer van onzen invoer was, kwam van over zee, en 8 miljoen t. op een uitvoercijfer van 22 miljoen t., werd langs denzelfden weg het land uitgezonden.

Dat de oorlogsomstandigheden deze cijfers van quantum en proporties, zijn komen wijzigen, spreekt van zelf.

De vraag is echter : in welke mate ?

Moeilijk om zeggen, althans voor het oogenblik. Men moet het nochtans, al was het maar bij benadering, zoeken te weten, wil men de tonnemaat onzer toekomstige behoeften kunnen berekenen, om ze aangevoerd te krijgen.

Blijkens de statistische gegevens over den buitenlandschen handel, en blijkens de gegevens ook over den toestand van den groothandel en de industrie, hebben wij nagenoeg 75 producten of productengroepen noodig om de economische bedrijvigheid van het land in stand te houden; hun gewicht vertegenwoordigt 90 pCt. van onze invoeren in 1938 en meer dan 9 miljoen t. aangevoerd van over zee.

Rekening houdend met de mogelijkheid van een zekeren teruggang der invoeren en de stookmiddelen afgeteld, zou de Belgische invoer langs den zeeweg, zoowat 8 miljoen in beslag nemen, in tijden van daaromtrent normale bedrijvigheid.

Het vervoer der voedingsmiddelen alleen vraagt 2,5 miljoen t. en 1 miljoen t. het verkeer tusschen Congo en België en het vervoer der voor onze industrie onmisbare grondstoffen; dit maakt tezamen zoowat 3,5 miljoen t.

Tusschen deze beide uiterste cijfers in : 3,5 en 8 miljoen, wordt op dit oogenblik, het probleem der Belgische behoeften, onder den vorm van het vervoer ter zee gesteld.

Men kan nu deze beredeneering herbeginnen met den uitvoer als onderwerp.

Op den gezamenlijken uitvoer van de hoofdproducten, is 5,6 miljoen t. over zee gegaan. Dit cijfer kan blijkbaar worden behouden voor 1940.

Laten we terloops zeggen, dat het probleem der tonnemaat bij den uitvoer, niet op dezelfde wijze wordt gesteld als bij den invoer. Zoo voor dezen laatste een oplossing is gevonden, dan zal het feit, dat deze tonnemaat voorhanden is of schaarsch, voor gevolg hebben of handhaving van het normaal verkeer of verplichting tot uitzien naar beperkte afzetgebieden werwaarts vervoer nog mogelijk is.

Deze verkeersverschuivingen in verband met de internationale gebeurtenissen, zijn reeds aan den gang en vorderen snel of traag, al naar gelang de schaarschte aan tonnemaat en dit zoo voor den in- als voor den uitvoer.

Dezelfde oorzaken zijn ook de gebruiken komen wijzigen in zake vorm van de koop- en de verkoopcontracten.

En zoo komt het, dat wegens de moeilijkheden om vracht te vinden of om er tegen eenigszins stabiele voorwaarden te verkrijgen, de verkooper vaak de *clausule cash and carry* opdringt.

Hoe schaarscher de vervoermiddelen, hoe grooter de centralisatie van den internationalen handel zal worden.

Hoofdzaak is thans te weten of onze behoeften — zelf beperkt zooals daar even gezegd — in den loop der komende maanden bevredigd zullen kunnen worden en hoe.

In België, gaat in normale tijden, het vervoer uit en naar de Belgische havens, voor de drie vierden, langs de machtige uitheemsche lijnen die in onze handelsmetropool uitloopen of er uit vertrekken. In dit verkeer, speelt onze handelsvloot een uitermate bescheiden rolletje : ze vervoert zoowat 10 pCt. van het geheel.

Het probleem van het zeevervoer in België, ware dus op te lossen langs den weg van het vrije handelsverkeer op zee, voor zooveel w.t.v. dit net van reguliere lijnen, geheel of gedeeltelijk, kon behouden blijven, en de nationale vloot, hetzij in haar huidige staat, hetzij uitgebreid, een min of meer belangrijke complementrol kon spelen.

Wij moeten, evenwel, al dadelijk, laten opmerken, dat de transportcapaciteit van de gezamenlijke wereldhandelsvloot, reeds, door het ingrijpen van zekere elementen, sterk gehavend is.

Bij het losbreken der vijandelijkheden, bedroeg de wereldtonnage 68,5 miljoen b.t. In dit totaal waren voor 11,5 miljoen t. petroleumschepen begrepen en bovendien nog een zeker aantal schepen met koelinrichtingen voor het vervoer van fruit, enz.

Zoo we nu deze eenheden van de gezamenlijke tonnage aftrekken, dan komen wij tot het cijfer van zoowat 55 miljoen b.t. voor de geheele wereldhandelsvloot.

Van dit cijfer moet nog worden afgetrokken de gekelderde of de hier of daar in havens geblokkeerde tonnemaat, ad 4,5 miljoen b.t.

In dato 15 December 1939, bedroegen de verliezen op zee, zij alleen, nagenoeg 800.000 t. Dit geldt evengoed voor de oorlogvoerende schepen (incl. de Duitse) als voor de neutrals : 580.000 t., tegen 220.000 t.

Een andere oorzaak van den teruggang van het vervoerpotentiaal, ligt in het ophouden van de neutralschepen in de contrôlehavens voor het nazien der zgn. contrabandegoederen. Dit vaak langdurige oponthoud vermindert het aantal vaarten dat een schip per jaar kan doen en vermeerderd natuurlijk de behoeften aan tonnemaat in evenredigheid. Zoo een schip vervoerend een lading graan van 8.000 t. uit de Vereenigde Staten van Amerika naar onze havens, in normale tijden, ongeveer twaalf reizen per jaar kan doen en aldus theoretisch 96.000 t. graan kan vervoeren, zal dit transportvermogen tot op de helft van dit cijfer vallen, zoo het, tengevolge van gedwongen oponthoud, maar zes reizen per jaar kan doen. In dit uiterste geval, zou de vloot het dubbel moeten zijn van wat ze in normale tijden is, om tot hetzelfde resultaat te komen. Voor de neutralscheepvaart, kunnen, op dit oogenblik, de verliezen aan gebruikte tonnemaat, op zoowat 30 pCt. worden geschat. Beteris in dezen toestand is mogelijk, zoo

de contrôlediensten zich de opgedane ervaring ten nutte maken.

Voor de oorlogvoerende landen, is het stelsel der convoivaarten onder de bescherming van oorlogseenheden, eveneens een factor van vertraging in de heen- en weervaart. Een convooi vaart volgens den gang van het traagste schip van de groep en, bij het afreizen, moeten de vooraan liggende eenheden de laatst binnengekomene afwachten.

Tijdens de eerste — zeer korte — periode van den oorlog ter zee, werden vooral de oorlogvoerenden getroffen, daar toen vooral de onderzeeërs aan het werk waren; tijdens de tweede periode, deze van den mijnenoorlog, worden alle vlaggen getroffen.

Hoe groot ook, in de toekomst, de verliezen door oorlogsgeweld zullen zijn, te constateeren is, dat ze van nu af aan reeds, zeer ernstige gevolgen na zich slepen.

Men vergete evenwel niet, dat naast de kelderingen de aanbouw van nieuwe eenheden op al de werven sterk werd bespoedigd. Aan het einde van 1940, zal

men hiervan het resultaat zien. Engeland alleen, bestelde van April tot Augustus, 750.000 t.

Andere aftrekkingen zijn nog te doen, zoo men alleen stilblijft bij de tonnage voor het goederenvervoer. Aldus moeten van de wereldtonnage nog worden afgetrokken de passagiersbooten, zekere vracht- en passagiersbooten varende tusschen de havens van de handelsmetropolen en deze van de koloniën, en de kustvaarders die zich buiten de grenzen van onze kustwateren houden.

De aldus ingeperkte tonnage, is grootendeels niet meer te onzer beschikking en in ons havenverkeer van geen tel meer. Het aantal Britsche (+ Dominions) en Fransche schepen, die Antwerpen, Gent of Brugge aandeden, is fel geslonken.

Op dezen toestand wijzen, te Antwerpen, de statistieken bij de invaart. Neemt men het laadvermogen van de ingevaren schepen, in Moorsomton, voor de eerste drie maanden van den oorlog, dan komt men tot de volgende landenclasseering :

1 ^o Groot-Brittannië :	17,8 pCt. met 334.566 T. tegen	23,7 pCt. met 1.430.000 ton in normale tijden.
2 ^o Nederland :	17,3 pCt. met 325.453 T. tegen	7,4 pCt.
3 ^o Noorwegen :	11,9 pCt. met 224.571 T. tegen	7,6 pCt.
4 ^o België :	11,7 pCt. met 220.137 T. tegen	4,8 pCt.
5 ^o Griekenland :	7,3 pCt. met 137.792 T. tegen	2,1 pCt.
6 ^o Vereenigde Staten :	6,3 pCt. met 119.275 T. tegen	3,1 pCt. met 187.121 ton in normale tijden.
7 ^o Denemarken :	5,4 pCt. met 102.430 T. tegen	3,6 pCt.
8 ^o Zweden :	5,4 pCt. met 101.667 T. tegen	3,7 pCt.
9 ^o Frankrijk :	4,8 pCt. met 91.012 T. tegen	8,8 pCt. met 531.183 ton in normale tijden.

Deze opstelling is op dit oogenblik al niet meer juist. De Amerikaansche schepen zijn tengevolge van het stemmen der *Neutrality-Act*, uit onze havens weggebleven, en Japansche zijn er weinig of geen te verwachten, daar Japan thans haar gansche tonnemaat in de Chineesche wateren en den Stillen Oceaan noodig heeft.

Na aftelling van deze geheele tonnage, dus van de 38,5 miljoen ton die ze bedraagt, beschikt, in principe, de wereldmarkt nog over 12,5 miljoen ton, behoorende tot de koopvaardijvloeden van de Noorderlanden, van Griekenland (waarvan 90 pCt. trampschepen) en van Italië.

Noorwegen met haar vloot van nagenoeg 5 miljoen ton, blijft de groote voerman van het buitenland. Nederland (ca. 3 miljoen t.) kon ons ook nog wel een handje toesteken, doch haar grootste eenheden varen, voor het meerendeel, op haar eigen overzeesche bezittingen.

De vervoermiddelen waarover de neutrale koopvaardijvloeden nog beschikken, worden eveneens minder, tengevolge van de tijdsbevrachtingen ten voordeele van de belligerenten en wegens de contrôlemaatregelen van de regeeringen.

Nu reeds zien we Engeland, dat nochtans 18 miljoen ton in de vaart heeft, plus 3 miljoen ton van haar Dominions en haar koloniën, voor haar bevrach-

ting bij de neutralen aankloppen. Na Griekenland, kwamen daarvoor Noorwegen en Italië aan de beurt.

Het kan best zijn, dat het hier slechts om tijdelijke noodwendigheden gaat, in verband wellicht met de Amerikaansche *cash and carry*-politiek. Dit zou evenwel herhaling van de vraag niet uitsluiten, noch toewijding van dezelfde; de toestand zou zelfs definitief kunnen worden, daar de oorlogvoerenden een reuzentonnemaat noodig hebben voor het vervoer van hun oorlogsmateriaal en hun troepen.

Uit wat vóórgaat moge blijken, dat het probleem der koopvaardijtonnage nu reeds ernstig voor ons gesteld wordt. Zoo gingen b.v.b. het ertsvervoer uit Indië en uit de Afrikaansche en Spaansche havens naar Antwerpen, de toevoer van bevroren vleesch uit Argentinië, van rijst uit Azië, van katoen uit Indië, van plantenvezels, rubber en koek eveneens uit Indië, al niet zonder eenige moeilijkheden.

Bij den uitvoer, zijn verschillende verzendingen voor Britsch Indië, China en Japan, opgehouden.

Dus mag onze in- en uitvoerhandel, benevens op de Belgische koopvaardijvloot, thans vooral op de Skandinavische en Nederlandsche scheepvaart tellen, en in eenigszins mindere mate, op de Engelsche en Fransche lijnen.

Men vergete evenwel niet, dat het handhaven van deze lijnen en van het aantal uitvaarten in groote mate zal afhangen van de houding der resp. regeer-

ringen t.o.v. hun schepen, van hun eigen behoefte en van de bevrachtingen of opeischingen waartoe ze zullen moeten overgaan om er in te voorzien.

Wat Noorwegen betreft, deze groote voerman over de uitheemsche havens, zal natuurlijk een deel harer tonnage voor Engelsche rekening varen, zooals dit trouwens ook tijdens den oorlog 1914-1918 het geval was. Er zullen echter nog wel enkele eenheden overblijven voor den dienst naar de neutrale havens.

Ook de Nederlandsche booten zouden onze havens kunnen blijven aandoen, althans in zekere mate en voorbehoud gemaakt voor de hooger bedoelde eenheden die op de koloniën varen. Aan den anderen kant, kon de Nederlandsche vloot een deel van de Belgische trafiek langs de Nederlandsche havens om verzekeren, doch dit ware dan ten nadeele van de eigene havens.

Wat er ook van zij, de voor de vrije markt varende reeders hebben er alle belang bij onze havens zoo lang als 't gaat te blijven aandoen, dit ter wille van de hooge vracht die er wordt betaald. In welke verhouding dit zou geschieden, is moeilijk om zeggen.

De eenige zekere factor van toekomstige transportmogelijkheden ligt bij de Belgische koopvaardijvloot, onder voorbehoud w.t.v. van de min of meer vlugge heen- en weervaart en van het aantal gekelderde eenheden. Zij, trouwens, vaart op onze havens, zij doet regelmatig Engeland aan (ooster- en westerkust); zij vaart op Hamburg, Spanje en Portugal, Griekenland, Frankrijk, Italië, Klein-Azië en de Zwarte zee, Egypte en Palestina, Algerië en Tunis, New-York, de golf van Mexico en Cuba, Brazilië, La Plata en Uruguay, Belgisch Kongo.

In dato 1 Januari 1939, beschikte zij over 94 zeebooten, met tezamen 365.000 t. Sindsdien zijn 6 eenheden met een gezamenlijke tonnage van 20.000 t van het Belgisch register geschrapt en zijn, in de eerste drie oorlogsmaanden, vijf schepen van tezamen 15.000 t tengevolge van gewone zeerampen of van oorlogsfeiten verloren gegaan.

In dato 15 December, was, in korte woorden gezegd, haar vervoercapaciteit de volgende :

9 petroleumtankschepen van ca. 90.000 t nuttig laadvermogen;

44 lange-vaartschepen : 268.250 t nuttig laadvermogen;

30 kustvaarders : 23.715 t.

Deze vloot kan zooals ze thans vaart, zoowat 2.100.000 t per jaar vervoeren.

Zetten wij nu even deze cijfers naast deze van 's Lands behoeften :

Normale vervoermogelijkheden onder Belgische vlag	2.100.000 t
Minimale behoeften	3.500.000 t
Normale behoeften	8.000.000 t

Eerste indruk : ongunstig, natuurlijk. Maar — en gelukkig — blijft er heel wat tonnage beschikbaar bij de buitenlandsche vloten, om ons handels- en indus-

trieleven in stand te houden. Genoteerd zij, bovendien, dat, t.o.v. de drie vorige maanden, het handelsverkeer ter zee, tijdens de eerste drie oorlogsmaanden, met één derde is geslonken.

* * *

Niet minder ernstig voor den huidigen toestand, is de hausse op de vracht, want naast het probleem der beschikbare scheepsruimte, duikt er onmiddellijk een ander op, met name dit van de vrachttarieven.

Het kan niet worden geloofend, dat de vracht aanzienlijk gestegen is. Rond medio-December, is de hausse nog gaan toenemen, toen, voor zekere vaarten, 25 pCt. verhoging werd toegestaan aan de Engelsche booten, die onder contrôle varen om, op afstand, de vrachten van de vrije markten te volgen.

Het volsta, hier ten titel van inlichting, even de huidige cijfers van de La Platamarkt naast die van de maand Augustus te plaatsen : een vaart van Argentinië op Antwerpen werd toen ± 18 sh. betaald, en 100 sh. medio-December. Een nog grotere hausse voor eerlang is trouwens niet uitgesloten — men spreekt van 120 sh. — zoo rekening wordt gehouden met het tijd-chartepartij-tarief, dat 17 sh. is. Voor een schip dat 8.000 t graan laadt, beduidt zulk tarief £ 42.500, waarbij dan nog komt £ 3.500 molestverzekeringsspremie, £ 3.500 steenkolen, £ 1.500 havengeld, £ 4.000 laadgeld : alzoo, alles bijeen : £ 55.000. Zoo nu rekening wordt gehouden met de ontvangsten uit de vracht van 6.500 t kolen van Engeland naar Buenos-Ayres, en die zoowat £ 6.175 vertegenwoordigt, dan blijft er £ 48.825 te verdeelen over 8.000 t, hetzij £ 6 of 120 sh. per ton.

Onmogelijk is het evenwel niet, dat we hier te doen hebben met een kortstondig piekmoment in de hausse en, dat we ons nog aan plotse schommelingen op dit gebied mogen verwachten.

De aanhoudende hausse van deze jongste drie maanden, is toch wel eenigszins verontrustend. Waar bij den aanvang der vijandelijkheden, er van schaarschte aan tonnage allesbehalve spraak was, en de vracht vrijwel laag stond, ligt nu de vraag naar tonnemaat hooger dan het aanbod, zoodat de economische wet der prijzen zal beginnen te spelen naar mate de tonnemaat al schaarscher en schaarscher zal gaan worden.

De hausse op de vrachttarieven is, in zekere mate, goed te praten, zoo rekening wordt gehouden met de stijging der loonen, alsmede met deze van de brandstof en van de molestverzekeringen. In België ontvangt de bemanning een *war bonus* van 70 pCt. en zijn de sociale lasten voor event. oorlogsschade met 50 pCt. verhoogd. De hausse op de brandstofprijzen is aanzienlijk te noemen; men oordeele : bunker-kolen : meer dan 25 pCt.; briketten : 20 pCt.; *gas-oils* : nagenoeg 80 pCt.; *fuel-oils* : 140 pCt.

Wat de molestverzekeringen betreft, volstaat het er op te wijzen, dat, voor één enkele reis naar Kongo,

of naar een van de Amerikaansche havens, een Belgisch schip 2 pCt. van zijn waarde betaalt. Dit wil zeggen, dat een schip van het *Copacabana*-type, met 7.750 t laadbare ruimte en een momenteele waarde van zoowat 40 miljoen, fr 800.000 betaalt voor één enkele heen- en terugreis. Voor één reis op Zuid-Amerika, komt de molestverzekering de ton vervoerde goederen met fr 100 bijkomende kosten bezwaren.

Voor de Belgische vloot, zooals ze nu in de vaart ligt en op de basis van het huidige premiepercentage, kost de molestverzekering zoowat 30 miljoen per jaar.

Daarbij komt nog de verhooging van het havengeld. De havenadministraties en het loodswezen zullen, zooals zij tijdens den wereldoorlog deden, hun tarieven verhoogden omdat ze, ten slotte, ook zij met zwaardere algemeene onkosten en met speciale oorlogslasten rekening moeten houden. Te Antwerpen, is er sprake van 50 pCt. verhooging der haventarieven.

Bij al deze hausse veroorzakende factoren, komt zich dan nog voegen de noodzakelijkheid eener vluggere amortisatie der nieuw gebouwde of zeer duur gekochte schepen. Trouwens, het verschil tusschen de vóóroorlogsche waarde van een boot en haar hedendaagsche, moet volledig zijn afgeschreven vóór den terugkeer van den normalen toestand en vóór den val der vrachten en van de waarde der schepen.

Zelfs voor de oude schepen, moet de waarde der gewone molestverzekeringen worden opgevoerd, wijl rekening moet worden gehouden met de noodzakelijke vervanging in geval van verlies.

Deze hausse op de vrachtprijzen, die voor onze economie van een buitengewoon groote beteekenis zou kunnen zijn, zou, desnoods, niet kunnen worden ingedijkt dan met behulp van opvorderingsmaatregelen en dan, waarschijnlijk, nog maar alleen voor de nationale eenheden. Een dergelijke inperking van de handelsvrijheid zou, naar wij vermoeden, niet denkbaar zijn, dan gepaard gaande met andere maatregelen op meer dan één ander gebied van onzen handel en onze industrie. Wat er ook van zij, de tarieven vastgelegd na gemeenschappelijk overleg tusschen Staat en reeders, zouden met de haussefactoren waarvan hooger sprake, rekening dienen te houden.

* * *

IX. — BUITENLANDSCHE HANDEL.

België's economische bedrijvigheid en haar uitvoer zijn door den oorlog grondig gewijzigd. Vóór 4 September, stelde zich vooral het probleem der afzetgebieden, dat herhaaldelijk op deze plaats werd behandeld. Dat het in verband met de vijandelijkheden, zich nog scherper is gaan stellen en aan ingewikkeldheid nog toenam, spreekt van zelf. De sedert tal van

Voor België, is de nationale handelsvloot het eenige zekere element waarover het land beschikt, zoo onder opzicht van vervoercapaciteit als onder dit van het vrachtenbedrag. Zooals hooger gezegd, kan dit land slechts een beperkt deel van de trafiek opnemen, doch men vraagt zich af of dit deel niet op te voeren ware.

Twee middelen kunnen onder het oog worden genomen : dadelijke aankoop van buitenlandsche tonnage en zelfaanbouw.

Koopen : er is niet zoo heel veel te koop. Het meerendeel der landen die tonnemaat te over hebben, laten niet meer, of nog zelden verkoopen en dan nog maar bejaarde eenheden. Zweden, Noorwegen, Denemarken en Nederland hebben alle verdere uitreiking van exportvergunningen voor schepen stopgezet, behalve in zeer buitengewone gevallen en dan nog tegen zeer hooge prijzen voor kleine kustvaarders. Eén uitzondering : een Noorsch langevaart-schip kon onder Belgische vlag worden gebracht, en wel de *Ronald* van 6.322 b.t. en 10.000 Dw.t. Twee kustvaarders van resp. 500 en 700 Dw.t. zijn onlangs ook de Belgische vlag gaan hijschen.

Het schijnt dus niet, dat door koopen van buitenlandsche eenheden, de Belgische tonnage onmiddellijk op ernstige wijze zal kunnen worden opgevoerd.

Blijft de zelfaanbouw. Ook hier, staan we vóór beperkte mogelijkheden. Trouwens, er verlopen maanden — 12 à 15 — alvorens de eerste bestellingen vaarklaar zijn.

Eén werf slechts kan booten van groote tonnage, voor de transatlantische vaart, bouwen; haar huidige productiecapaciteit mag op 25.000 t per jaar worden geschat. Een andere werf kan schepen van middelmatige grootte opzetten (3 à 4.000 t) en 12.000 t per jaar bouwen. Drie werven kunnen schepen van het kleine tonnage-type bouwen (600 en 400 t). Haar jaarlijksche productie gaat tot 5.000 t.

Drie eenheden van 5.800 b.t. elk, staan thans op stapel; de aanbouw van nog twee andere ligt in 't verschiep, evenals deze van twee stuks van 2.700 t en van nog twee andere van ca. 1.500 t.

De uitvoering van een dergelijk bouwprogramma vergt, ten slotte, aanzienlijke kapitalen, en hier zij er, terloops, op gewezen, dat één enkele boot van, laten we zeggen, 5.800 b.t. of 8.000 Dw.t., ten minste 40 miljoen frank kost.

Duitschland zal nauwer en nauwer de banden toehalen met de landen die binnen haar natuurlijke invloedssfeer liggen; wij bedoelen hier, in de eerste plaats, de veroverde gebieden als daar zijn Bohemen-Moravië en Polen, vervolgens Centraal-Europa, de Balkanlanden, de U.S.S.R. en in zekere mate de groep der neutrale landen van Noordwest-Europa.

Waar Groot-Brittannië en Frankrijk een actieve handelspolitiek zullen voeren — wat trouwens hun inzicht en in hun eigen belang is — zullen zij hun invloedssfeer uitbreiden in het Middellandsche-Zeegebied, het Naburige-Oosten, Afrika en Amerika. Hun groeiende economische verbondenheid en meer bepaald de financiële en monetaire conventie die zij, begin December, onder mekaar hebben gesloten, zullen hun actiemiddelen heel wat kracht bijzetten. T.o.v. de toespitsing van de uitvoerpolitiek harer groote buurlanden, wordt de positie van een klein land als België, automatisch uitermate moeilijk.

Maar afgezien van dit alles, is de oorlog de beschermmaatregelen nog komen verhoog en verscherpen. Frankrijk heeft haar prohibitie bij den invoer tot alle goederen uitgebreid (decreet van 1 September). Daarenboven stelde het wisselcontrôle in, dit om alle beschikbare middelen binnen de grenzen te houden en te voorkomen, dat het algemeen welzijn, door speculatie tegen 's lands munt, worde geschaad. Dit nieuwe stelsel vertoont evenwel niet dezelfde starheid als het Deutsche b.v.b., noch is op zichzelf een hinderpaal voor den handel, doch gebonden aan het restrictiestelsel, laat het toe in de importgoederen een keuze te doen en zodoende den invoer in de gewenschte richting te sturen.

Groot-Brittannië dat tot net vóór den oorlog niets anders had dan een systeem van contingenteeringen, voor enkele landbouwproducten en dan nog, als onderdeel eener de nationale productie bestrijkende *marketing-scheme*, heeft onlangs een stelsel van verreikende beperkingen ingevoerd waarvan er enkele als prohibitief te beschouwen zijn, althans tijdelijk. Daarnevens voerde Groot-Brittannië eveneens wisselcontrôle in, zij het dan ook een zeer losse, die, blijkbaar, tot dusver, de transacties niet in den weg staat.

Sedert jaren reeds had Duitschland een stelsel in zwang, waarmede het, zonder haar toevlucht tot nieuwe maatregelen te moeten nemen, haar ganschen importhandel, naar beliefte kon nagaan, leiden en inkrimpen.

Wij hebben het hier enkel over de belligerenten, doch ook elders werden restrictie maatregelen getroffen, die, al voelen wij ze niet zoo direct aan als de hooger vermelde, daarom niet minder nadeelig op onzen uitvoer inwerken.

Doch deze nieuwe stokken in ons economische radderwerk, zijn amper van tel vergeleken met de nieuwe moeilijkheden die voor 's lands ravitaillering opduiken. Vóór den oorlog, hadden wij op dit gebied niets te vreezen en waren onze grieven onbestaande. Dit

is nu anders. Gezegd mag worden, dat, om hun patriomonium te vrijwaren en hun verdediging te verzekeren, al de Europeesche landen zonder uitzondering; den uitvoer der voornaamste producten hebben verboden, of althans streng beperkt. Een eerste hinderpaal dus, doch niet de zwaarste. Sedert het inzetten van de vijandelijkheden, hebben Frankrijk en Engeland eerst en naderhand ook Duitschland, maatregelen tegen de oorlogscontrabande getroffen, met het gevolg, dat onze ravitaillering, vertraging onderging en in enkele gevallen dreigde achterwege te blijven.

Over de wettelijkheid van de getroffen maatregelen willen wij het hier niet hebben, daarvoor is het hier trouwens de plaats niet. Het volsta er op te wijzen, dat, practisch gesproken, zij den geheelen invoerhandel bestrijken. Een juiste definitie van de uitdrukking « contrabandegoederen » kon tot dusver door niemand worden gegeven; men is het hierover nooit eens geworden, laat staan over het opmaken van een contrabandegoederenlijst. Het gevolg daarvan is, dat elke Staat zelf de lijst opmaakt der voorwerpen die hij als contrabandegoederen beschouwt en ze dan ook in den loop van den oorlog naar beliefte wijzigt. Wij hebben alzoo drie contrabandelijsten; ze zijn opgesteld in algemeene bewoordingen en bestrijken feitelijk nagenoeg alle goederen. Alle drie maken onderscheid tusschen absolute contrabande en voorwaardelijke contrabande. Voor de eerste, volstaat het, dat de goederen voor het vijandelijk grondgebied bestemd zijn, om aangeslagen te kunnen worden. Voor de tweede, moeten de goederen bestemd zijn, niet voor particulieren van den vijandelijken Staat, maar voor den vijandelijken Staat zelve.

Op de drie lijsten, wordt door contrabande verstaan: wapens en munitie, brandstof, vervoermateriaal, verkeers- en inlichtingsmiddelen, edele metalen, munten, alsmede werktuigen, outilleering, machines of stoffen allerhande die bij de fabricage van al deze voorwerpen kunnen worden aangewend of bij dezer gebruik dienstig zijn. Wat de voorwaardelijke contrabande betreft, deze bestrijkt alle goederen bestemd voor voeding en kleeding, incl. alles wat tot de voortbrenging van dezelfde dienstig kan zijn. Feitelijk, komt het dus hierop neer, dat alle goederen, van welkdanigen aard ook, als contrabandegoederen kunnen worden beschouwd.

Daar nu ook België voor den Duitschen importhandel een land van doorvoer is, wordt hier een streng oog in 't zeil gehouden en tal van schepen die onze havens moesten aandoen, werden door de Franco-Britsche contrôle lichamen langdurig opgehouden.

Vrijlating der aldus opgehouden goederen, kon niet worden bekomen dan tegen verbintenis aangegaan door den importeur, dat ze niet naar Duitschland zouden worden doorgezonden.

Gaandeweg is de geëischte verbintenis aan ingewikkeldheid gaan toenemen en ook meer algemeen

gaan worden. Het gaat er hier thans niet meer om een garantie tegen het niet-weder uitvoeren van het betrokken product, neen, men is nu zóó ver, dat een product niet alleen niet meer mag worden doorgevoerd in zijn natuurlijken staat, doch ook niet meer in verwerkten vorm, onverschillig denwelken. Bovendien mag invoer van deze of gene goederen niet voor gevolg hebben, dat een deel van den in het land ten bate van Duitschland bestaanden voorraad van die goederen, kunne vrijkomen. *In casu*, treedt Duitschland nog strenger op: een private verbintenis volstaat niet, het wil er nog een officieele bij.

Dat de Regeering niet met gerusten gemoede de gevolgen van dergelijk regime tegemoetziet laat zich allicht begrijpen; ook heeft ze, vanaf de eerste oorlogsweken, getracht den grondstoffeninvoer, alhier, op een normaal peil te houden. En hier staat het bestaan zelf van het Land op het spel. Nagenoeg al de door onze nijverheden verwerkte grondstoffen, een gedeelte van de meststoffen en van de producten die onze landbouwers en onze veehouders noodig hebben, komen uit het buitenland en worden thans door de belligerenten gecontroleerd.

Het houdt natuurlijk geen steek, dat onze invoer onder den greep zou liggen van oorlogswetten, en niet een zekere stabiliteit vertoonen. Dit was dan ook de inzet der onderhandelingen met Frankrijk en Groot-Brittannië, die van den beginne af op groote moeilijkheden stuitten. Voor België kon er, natuurlijk, geen sprake zijn van bijtreding tot de Engelsche en Fransche maatregelen, wat, trouwens, een inbreuk op haar neutraliteitspositie zou beteekend hebben. De zaak werd des te ingewikkelder, daar reeds bij het uitbreken van de vijandelijkheden, het *Reich* ons liet weten waarin, naar zijn oordeel, de plichten der neutralen bestonden. Zooals uit verschillende destijds gepubliceerde communiqués kan worden afgeleid, bestaan deze plichten in het handhaven van het normale ruilverkeer met iederen oorlogvoerende. Een zulke eisch — gesteld, dat hij billijk zij — is allesbehalve gemakkelijk om bevredigen, wanneer de goederen welke naar het oorlogvoerende land worden gezonden, bestaan uit of voortkomen van grondstoffen herkomstig uit landen waarmede het op oorlogsvoet leeft, of die door deze laatste gecontroleerd worden.

Onder dergelijke omstandigheden, moest dus een economische neutraliteitspolitiek worden opgebouwd. Aan deze politiek liggen de vijf volgende punten ten grondslag:

1. Uitvoerverbod op de voornaamste goederen onmisbaar voor 's Lands verdediging of voor de veiligheid zijner bevolking (lijst hierbij);

2. Uitvoervergunning voor een reeks producten naar de drie oorlogvoerende landen, alleen binnen de perken van het normaal verkeer (verder ook de lijst van de in aanmerking komende goederen);

3. Besprekingen zijn hangend in verband met sommige producten die voor de oorlogvoering van buitengewone beteekenis zijn en door de belligerenten worden geproduceerd of er door gecontroleerd. Deze producten zijn met name de volgende: wol, katoen, rubber, ertsen, niet-ijzerhoudende metalen en hout. In afwachting van een uitkomst, verbiedt België den wederuitvoer van deze producten in hun invoervorm. Wordt alleen toegelaten de uitvoer der vanaf deze goederen verwerkte of in nationale fabricages opgenomen producten. Uitvoer van deze goederen binnen de perken van het normale ruilverkeer, is toegelaten;

4. Doorvoer over het Belgische grondgebied blijft vrij. We zijn daartoe verplicht en dit niet alleen door onze neutraliteitspolitiek, maar ook door de Barcelona-conventie. Er zijn gevallen die transitovergunning vergen. Wat de Belgische Regeering vooral betracht, is de handhaving, op bevredigende hoogte, van de goederenvorraden die voor onze huishouding onmisbaar zijn en, met het oog daarop, kan zij van de importeurs een verklaring eischen aan de hand van dewelke zij zich kan vergewissen of de in te voeren goederen voor verbruik bestemd zijn of voor den doorvoer. De Regeering houdt er de hand aan, dat de aanstippen der voorafgaande verklaring worden nageleefd;

5. De handel met de neutrale landen blijft vrij. Voor de onder § 2 bedoelde producten, wordt, in principe, uitvoer, evenwel, slechts binnen de perken van het normaal verkeer toegelaten. Overschrijding van deze grens wordt alleen geduld wanneer de Belgische Regeering er ten volle van verzekerd is, dat de kwestieuze goederen of derivaten er van, niet naar een oorlogvoerende land zullen worden gezonden. Voor de producten *sub* § 3, wordt, in principe, hun uitvoer naar de neutrale landen slechts toegestaan in geval van zekerheid, dat ze niet naar de oorlogvoerende landen verder zullen worden doorgezonden.

Lijst der aan uitvoerverbod onderworpen goederen.

N ^o van het tarief	AANDUIDING DER PRODUCTEN
1 excl. 1f	Levende dieren, behalve paarden.
1 excl. 2c3	Versch vleesch, zelfs afgekoeld of bevroren, behalve varkensvleesch.
14b, 15b, 16, 10a 2A	Eetbare vetten, walvischoliën en -vetten.
20	Vetten.
51	Graan.
105e	Palmpitten.
Ex. 110	Kapok.
Ex. 110b	Gebleekte katoen.
110c1	Linters.
113	Chineesch gras.
117c 8A, 117c9	Ruwe palmolie, ricinusolie.
118b3	Lak.
120	Rubber en gutta-percha, balata en dergelijke producten.
121	Kamfer.
128	Voeder, stroo, enz.
Ex. 140	Kwarts.
151	Ruwe grafiet.
164	Talk.
166	Ruw mica.
167	Natuurlijk kalkphosphaat.
170a	Ruwe zwavel.
173	Ruwe borax.
182 excl. 182g	Metaalertsen, behalve ijzererts.
Ex. 182g	Geroost kies en « purple ore ».

N^o van het tarief

AANDUIDING DER PRODUCTEN

Ex. 183	Asschen, afvalproducten metalen bevattend, vermeld onder ex. 287.
195	Petroleum-, lei- en bruinkoololiën en andere smeeroliën, vaselineolie uitgezonderd.
Ex. 215	Vaste vleeschextracten.
245	Margarine on bereide eetbare vetten.
281	Vloeibaar broom.
285	Kwikzilver.
286	Roode en witte phosphoor.
Ex. 287	Enkelvoudige lichamen elders niet genoemd noch begrepen :
	— Chroom;
	— Mangaan;
	— Molybdeen en zijn zouten;
	— Titanium;
	— Tungsteen en zijn zouten;
	— Uranium;
	— Vanadium en zijn zouten;
	— Natrium en zijn zouten.
Ex. 313g2	Titanium en tetrachloruur.
384a	Geraffineerde borax.
384f	Koolstoftetrachloruur.
400, 401, 400a excl.	Looistoffen, excl. run van eikeboomen.
422a	« Carbon black ».
426	Grafiet voor den kleinhandel.
457 excl. 457d	Zeep, toilet- en geneskrachtige zeepen excl. Afgewonden of getweerde zijde.
494	Garens van vlokzijde, enkele of getwijnde.
495	Mijnhout, dwarsliggers, gezaagd hout ander dan dwarsliggers, hout voor geweren.
Ex. 634, ex. 639, 640, 658	Absorptieketen.
Ex 637	Mica.
787	Ferrometallicke legeringen.
867a	Nikkel, de anoden uitgezonderd.
960 tot 963	

Lijst der goederen waarvan de uitvoer slechts toegelaten is binnen de grenzen der normale handelstroomingen.

N^o van het tarief

AANDUIDING DER PRODUCTEN

4	Levend of gedood wild.
8	Versche room en melk.
10	Kaas.
11	Honig.
13	Bijenwas.
14a	Eetbare vetten van dieren tot het paardenras behoorend.
15a	Vet, voortkomende van dieren tot het rundvee-, schapen- of geitenras behoorend.
17	Beender- en afvalvet.
19 excl. 19a2A	Vischoliën en -vetten behalve deze van walvisch wanneer zij een nijverheidsgebruik hebben.
23	Kleine dierenvellen.
20a	Kameelgeitenharen.
47	Darmen.
52 tot 58	Bijproducten van granen.
Ex. 59	Mostaardmeel.
62a	Cacaoboonen.
63	Koffie.
64	Specerijen.
72	Gedroogde groenten.
105 excl. 105c	Oliehoudende granen.
114c	Kunstwol.
114d	Kokosvezels.
114e	Niet genoemde weefbare stoffen.
116	Cacaovet.
117 excl. 117c8A en 117c9	Plantenoliën en -vetten.
118a	In de geneskunde gebruikte gom.
118b2	Terpentijn.
Ex. 118b3	Niet genoemde gom, excl. lak.
122	Terpentijngeest.
150	Schuurmiddelen.
165	Ruw asbest.
171	Steen-, salino- en zeezout.
172	Ruwe magnesia.
Ex. 183	Metaalslakken, ijzerschuim, enz. voor wegberharding.
190 tot 192, 194	Producten uit de distillatie van steenkool en van koolteer.

N^o van het tarief

AANDUIDING DER PRODUCTEN

Ex. 195d2	Vaselineolie.
202	Meel van granen en zetmeel.
203	Deegwaren.
204	Cerealine, gepelde maïs, enz.
205	Brood, scheepsbesluit en andere producten van de gewone bakkerij.
209	Leverpastei van alle soort, al dan niet getruffeerd.
211	Ingelegd wild.
213	Ingelegd vleesch niet genoemd.
Ex. 215	Vleeschextracten excl. de vaste extracten.
220, 222	Vermorzelde cacao, schillen en cacao in poeder.
223	Chocolade.
235 tot 243	Bietwortelsuiker en rietsuiker, melassen.
Ex. 266	Ethyl-alcohol.
271 tot 276	Afval van de voedingsnijverheid.
279	Metaalachtig arsenik.
284	Magnesium.
290	Chloor.
294	Watervrije ammoniak.
297	Magnesiumoxyde.
303	Watervrij arsenikzuur.
307cl	Gewoon zoutzuur.
307gl en g2	Gewoon en geconcentreerd citroenzuur.
307h	Oliezuur.
307 i	Stearinezuur.
307ml	Gewoon zwavelzuur van 60° Baumé en minder.
311	Bijtende soda.
Ex. 315a	Calciumhypochloriet.
Ex. 316c	Sodachloraat.
322d	Chlooralumi. en andere niet genoemde aluinen.
326	Witte magnesia.
328	Soda en potaschromaat en -bichromaat.
330	Mangaanzouten.
334	Geraffineerd potaschnitrat.
341	Zilverzouten.
Ex. 346	Diméthylaniline.
Ex. 356	Phtallicke alcohol.
360	Mierenaldehyd.
384c	Geraffineerde of gedistilleerde glycerine.
Ex. 384h	Geraffineerd ammoniaknitrat :
	— Dinitrochlorobenzeen;
	— Chlorobenzeen;
	— Dinitrotolueen;
	— Diphenylamine;
	— Butylphtalaat;
	— Ethylphtalaat.
407	Koperoxyde.
418	Uraniumoxyde en -protoxyde.
422b	Zwartzel en mineraal zwart.
431	Vernis.
441	Beenderlijm.
457d	Toilet- en geneskrachtige zeepen.
458	Olieachtige stoffen en producten van de distillatie van gealceiseerde koolteer.
461	Wit gelooid en hard gedroogde geitjesvellen.
462	Gelooid en getouwde huiden met haar.
463	Gezeemtouwd leder.
464	Perkamentachtig gemaakt leder.
465	Divers leder.
466a, b, 1 en 2	Geverfd of als marokijn bewerkt leder.
467	Vernist leder.
469	Kunstleder.
471 tot 476	Uit vel en leder vervaardigde werken.
477	Leder in banden gesnoeden voor hoeden.
478 tot 482, 485 tot 488	Uit leder vervaardigde werken.
496	Kunstzijdegarens.
511	Andere uit kunstzijde vervaardigde weefsels elders niet genoemd.
578a 1	Pharmaceutische watten.
597	Amarildoeken.
Ex. 633, 638	Timmerhout (naaldboomen), gezaagd hout.
700-701	Rubber in bladen.
703 tot 721 (excl. 704)	Uit rubber vervaardigde werken, de caoutchoucbanden voor voertuigwielen uitgezonderd.
723	Vodden- en houtpap.
737	Amarilpapier.
793	Kunstmolenstenen van amaril.
801 tot 804	Uit asbest vervaardigde weefsels en werken.
866a 1B. Ex. 866a2 en ex. 866c2	Platina.
Ex. 960	Nikkelen anoden.
1199a	Schietkatoen.

ECONOMISCHE WETGEVING.

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officieele berichten die voor de algemeene economie van het land een bijzonder belang vertoonen en in het Belgisch Staatsblad werden gepubliceerd in den loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de belangrijkste wetten en besluiten worden in extenso overgenomen. De overige wetteksten worden eenvoudig vermeld, met een verklarende nota.

Ten einde het raadplegen te vergemakkelijken,

zijn deze wetten en besluiten onder de volgende hoofden gerangschikt :

- I. Algemeene economische en sociale wetgeving.
- II. Wetgeving betreffende openbare en private financiën.
- III. Binnenlandsche handelswetgeving.
- IV. Buitenlandsche handelswetgeving.
- V. Nijverheidswetgeving.
- VI. Arbeidswetgeving.
- VII. Internationale wetgeving.

I. — ALGEMEENE ECONOMISCHE EN SOCIALE WETGEVING.

Koninklijk besluit van 16 November 1939

reglementeering van de beroepsbedrijvigheid der vreemdelingen
(Staatsblad, 27-28 November 1939, blz. 7925).

II. — WETGEVING BETREFFENDE OPENBARE EN PRIVATE FINANCIËN.

Koninklijk besluit van 8 November 1939

waarbij de Nationale Maatschappij voor Goedkoope Woningen en Woonvertrekken wordt gemachtigd om, onder RijkswaARBorg, een vierde leening uit te geven, nominaal groot 300 miljoen frank (Staatsblad, 23 November 1939, blz. 7826).

Gelet op de wet van 11 October 1919, houdende oprichting van de Nationale Maatschappij voor Goedkoope Woningen en Woonvertrekken, gewijzigd bij die van 28 Juli 1921; — Gelet op de wet van 20 April 1931, waarbij de Nationale Maatschappij voor Goedkoope Woningen en Woonvertrekken gemachtigd wordt om een derde leening uit te geven; — Gelet op de wet van 1 Mei 1939, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend voor het gezondmaken en in evenwicht brengen van de openbare financiën, het bekomen van gunstiger voorwaarden voor de ontwikkeling van 's lands economie en het voorzien in andere dringende noodwendigheden, inzonderheid op haar artikel 1, I, d en e; — Op de voordracht van Onzen Ministerraad, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De Nationale Maatschappij voor Goedkoope Woningen en Woonvertrekken wordt ertoe gemachtigd, onder Rijksgarantie, tegen de voorwaarden en bij klassen in overleg met de regeering te bepalen, een leening aan te gaan, nominaal groot 300 miljoen frank, tot dekking van de aangewende en de gedurende de jaren 1939, 1940 en 1941 aan te wenden uitgaven voor den strijd tegen de krotwoningen en het bouwen van woonvertrekken voor weinig bemiddelde gezinnen.

De uitgaven voor den strijd tegen de krotwoningen moeten ten minste de drie vierden van het bedrag der leening bereiken, zegge 225 miljoen.

Indien, op het einde van het jaar 1941, een niet uitgegeven saldo overblijft, zal ditzelve tot betalingen in 1942 kunnen aangewend worden.

Art. 2. De rentecoupons van bedoelde leening en, eventueel, de aflossingspremie zijn vrijgesteld van alle tegenwoordige en toekomstige cedulaire belastingen ten behoeve van den Staat, alsmede van alle heffingen ten behoeve van de provinciën en de gemeenten.

De titels van de leening zijn eveneens vrij van zegel.

Art. 3. De handteekeningen te stellen door de Nationale Maatschappij op de uit te geven obligatiën van deze leening kunnen door naamstempels worden vervangen.

Art. 4. De voor de renteuitkeering en de aflossing van die leening noodige annuïteit wordt telken jare op de Rijksschuldbegroting uitgetrokken.

Ter gedeeltelijke compensatie van de aldus voorziene lasten zal de Nationale Maatschappij aan de Schatkist zes en zestig annuïteiten van 2,75 pCt. uitkeeren, berekend tegen den rentevoet van 2 pCt. 's jaars, voor de in den strijd tegen de krotwoningen aangewende kapitalen, en zes en zestig annuïteiten van 3,50 pCt., berekend tegen den rentevoet van 3 pCt. 's jaars, voor de tot het bouwen van woonvertrekken voor weinig bemiddelde gezinnen aangewende kapitalen.

De annuïteiten die ten laste van de Nationale Maatschappij vallen loopen met ingang van 1 Januari van het jaar volgende op dat waarin zij de van de leening voortkomende gelden ontvangen zal hebben; de door de aangenomen maatschappijen te betalen annuïteiten, met ingang van den 1er Januari

van het jaar volgende op dat waarin, de voorschotten zullen uitgekeerd geweest zijn; eene en andere zijn jaarlijks betaalbaar.

Buitendien zal de Nationale Maatschappij aan den Staat een rente uitkeeren, berekend tegen 2 pCt. en 3 pCt. 's jaars, op de sommen die zij op het bedrag van de leening zal hebben genomen, voor het tijdsverloop tusschen den datum van die opnemingen en den 1ⁿ Januari van het jaar met ingang waarvan de aflossingsannuïteit begint te loopen.

Eenzelfde rente wordt, voor hetzelfde tijdsverloop, door de aangenomen maatschappijen aan de Nationale Maatschappij op de haar verleende voorschotten uitgekeerd.

Art. 5. Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Volksgezondheid zijn belast met de uitvoering van dit besluit.

Koninklijk besluit van 14 November 1939

betreffende de vereffening der in artikel 37 en 43 van de wet van 25 Juni 1930 bedoelde ondernemingen (Staatsblad, 19 November 1939, blz. 7750).

Koninklijk besluit van 25 November 1939

tot verleening van 's Rijks waarborg aan een leening der Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (Staatsblad, 27-28 November 1939, blz. 7923).

VERSLAG AAN DEN KONING.

Sire,

De gewijzigde statuten van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen machtigen deze inrichting er toe « door uitgifte van obligatiën of onder iederen anderen vorm, leeningen aan te gaan tot samenstelling van het bedrijfskapitaal noodig voor de rechtstreeksche exploitatie van de buurtlijnen ».

Het verslag aan den Koning, dat samengaat met besluit nr 36 van 17 Augustus 1939 houdende goedkeuring van deze bepaling, formuleert dat « de regeering voornemens is van de haar bij artikel 1, I, littera e, van de wet van 1 Mei 1939 verleende bevoegdheid gebruik te maken, door tegenover derden den goeden afloop te waarborgen van de door de Nationale Maatschappij aan te gene verbintenissen, waarvan deze laatste werkelijk den last zal dragen ».

Volgens de vooruitzichten zullen de in het kader van deze wetgeving tot stand te brengen thesauriedisponibiliteiten 50 miljoen frank niet te boven gaan.

Het ontwerp van besluit dat wij de eer hebben Uwe Majesteit ter goedkeuring voor te leggen voorziet het toekennen van 's Rijks waarborg aan de ten beloope van dit bedrag uit te geven leeningen.

Artikel 10 van de wet van 24 Juni 1885 houdende inrichting van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen houdt in dat de regeering de voorwaarden bepaalt waaronder zij rente en aflossing van de geëmitteerde obligatiën waarborgt, doch houdt tevens in dat de verbintenissen van den Staat, als borg voor obligatiën, wettelijk zouden beperkt zijn.

De last der in negentig jaar aflosbare leeningen welke de Nationale Maatschappij tot dusver heeft uitgegeven ter vertegenwoordiging van de annuïteiten haar verschuldigd door de openbare besturen, inschrijvers op het kapitaal van de spoorwegen, wordt vooraf bepaald voor den duur van de leening en kan dus gemakkelijk door den wetgever worden beperkt.

Het geldt niet even zoo wat betreft de samenstelling van het bedrijfskapitaal.

Het bedrag van bedoelde leening zal gedurig veranderen al naar de behoeften van de kas der Nationale Maatschappij doch 50 miljoen frank niet te boven gaan; rente- of discontovoet zal, bij iedere belegging, worden bepaald, rekening gehouden met den toestand van de kapitaalmarkt en den vervaltijd van het uit te geven papier.

Onder die voorwaarden is het, ten aanzien van bedoelde bijzondere leeningen, wenschelijk slechts de grens van 50 miljoen in de wet op te nemen en aan de regeering de zorg over te laten het peil van de verbintenissen te bepalen, welke de financiële verrichtingen, welke de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen overeenkomstig het koninklijk besluit nr 36 van 17 Augustus 1939 zal uitvoeren, voor den Staat medebrengen zal.

Gelet op de wet van 1 Mei 1939 waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend voor het gezondmaken en in evenwicht brengen van de openbare financiën, het bekomen van gunstiger voorwaarden voor de ontwikkeling van 's lands economie en het voorzien in andere dringende noodwendigheden, en inzonderheid op artikel 1, I, littera e, van deze wet, waarbij de Koning ertoe gemachtigd wordt 's Rijks waarborg toe te kennen voor de thesauriehandelingen en leeningen van de openbare inrichtingen of van de inrichtingen van openbaar nut, van de met een opdracht bekleede of onder toezicht staande organismen; — Gelet op artikel 10 van de wet van 24 Juni 1885 op de buurtspoorwegen; — Gelet op het koninklijk besluit nr 36 van 17 Augustus 1939 houdende goedkeuring van de wijzigingen aan de statuten der Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen; — Op de voordracht van Onze in Rade vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De regeering wordt ertoe gemachtigd 's Rijks waarborg, in hoofdsom en rente, aan door de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen aan te gene leeningen te verbinden voor een bedrag dat in hoofdsom vijftig miljoen frank (50.000.000 fr.) niet te boven gaat, met het oog op de samenstelling van het voor de rechtstreeksche exploitatie van de buurtspoorwegen noodig bedrijfskapitaal.

De regeering wordt ertoe gemachtigd het bedrag van de uit hoofde van dezen waarborg door het Rijk aangegane verbintenissen te bepalen.

Art. 2. Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Verkeerswezen zijn belast met de uitvoering van dit besluit.

III. — BINNENLANDSCHE HANDELSWETGEVING.

Ministerieel besluit van 31 October 1939

tot inrichting van de telling der voorraden van hout in de schors of gezaagd (Staatsblad, 1 November 1939, blz. 7249).

Ieder natuurlijk- of rechtspersoon, die houder is van hout in de schors of gezaagd, is verplicht dit aan te geven in de vormen en overeenkomstig de modaliteiten voorzien in artikels 3 en 4 van dit besluit.

Dit hout zal worden aangegeven per categorie, volgens de hierna vermelde specificaties :

a) Het loofhout, omvattende de volgende groepen van producten :

1° Zaag- en timmerhout : eik en esch; beuk; populier; de andere houtsoorten;

2° Mijnhout;

b) Het naaldhout, omvattende de volgende groepen van producten :

1° Zaaghout,

2° Palen,

3° Mijnhout;

c) Het pilhout in de mijn gebruikt.

De aangifte der voorraden zal volgende aanduidingen vermelden :

1° Naam, woonplaats of maatschappelijke zetel en het beroep (voorwerp van het bedrijf indien het gaat om een rechtspersoon) van den aangever;

2° Datum der aangifte;

3° Wat betreft het loof- en naaldhout : de inhoud in kubieke meters; wat betreft het pilhout : het gewicht in ton. Voor deze drie producten dient er afzonderlijk te worden aangegeven het hout zich bevindend in magazijn of in stapelhuis, het gekapt hout neergelegd ter plaatse of in de stations en het hout op stam door de kooplieden aangekocht;

4° De Belgische of vreemde herkomst;

5° De opslagplaats.

De aangifte der voorraden zal om de twee maand gedaan worden en voor de eerste maal op 1 November 1939.

Worden niet onderworpen aan de verplichtingen opgelegd door huidig besluit, de eigenaars van bosschen, alsook de houders van een hoeveelheid hout van minder dan 25 kubieke meter.

Besluit-wet van 9 November 1939

betreffende de reglementeering der verdeeling van de eetwaren bestemd voor menschenvoeding en de producten van eerste noodwendigheid, in geval van moeilijkheden inzake ravitailleering (Staatsblad, 11 November 1939, blz. 7390).

Gelet op de wet van 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend; — Gelet op Ons besluit van 1 Mei 1939, gewijzigd door Onze besluiten van 1 en 2 September 1939, houdende oprichting van het Departement van Steun en Ravitailleering voor de Burgerlijke Bevolking; — Gelet op Ons besluit van 3 September 1939, houdende oprichting van het Ministerie van Ravitailleering; — Overwegende dat het noodzakelijk en spoedeisend is, reeds van nu af, de reglementatie te bepalen van de verdeeling der eetwaren bestemd voor menschenvoeding en der producten van eerste noodwendigheid, in geval van moeilijkheden inzake ravitailleering van het land; — Op de voordracht van Onzen Minister van Ravitailleering en op eensluidend advies van Onzen Ministerraad, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

TITEL I. — ALGEMEENE BEPALINGEN.

Artikel 1. In geval van moeilijkheden inzake ravitailleering, bepaalt Onze Minister van Ravitailleering de eetwaren bestemd voor menschenvoeding en de producten van eerste noodwendigheid, waarvan de verdeeling is gereglementeerd; hij organiseert de rantsoenering er van.

Art. 2. De verdeeling aan de verbruikers van de waren bedoeld bij artikel 1 wordt gereglementeerd door middel van rantsoeneringskaarten en rantsoeneringszegels.

De rantsoeneringskaart is een persoonlijk document, dat den houder ervan het recht geeft zich, tegen betaling en door middel van rantsoeneringszegels, waren aan te schaffen waarvan de verdeeling is gereglementeerd.

Het rantsoeneringszegel vertegenwoordigt de grootte van het rantsoen.

Art. 3. De bevoorrading der kleinhandelaars, grosiers, voortbrengers en invoerders in waren bedoeld bij artikel 1 en de bevoorrading der voortbrengers in grondstoffen kunnen, door middel van ravitailleeringsborderellen, worden gereglementeerd.

Deze documenten zijn voor de handelaars, in de hiernavastgestelde voorwaarden, een bewijs tot het bekomen van een voorraad. Voor de voortbrengers maken zij, onder dezelfde voorwaarden, het middel uit tot rechtvaardiging van de bestemming, die zij aan hun voorraad van grondstoffen en van vervaardigde producten hebben gegeven.

Art. 4. Onze Minister van Ravitailleering kan het vervoer van de waren bedoeld bij artikel 1 en het vervoer van de producten dienende tot de vervaardiging er van, onderwerpen aan de aflevering van een geleibrief, die de waar of het product dient te vergezellen.

Art. 5. Onze Minister van Ravitailleering stelt de modellen vast van de kaarten, zegels, borderellen en geleibrieven door dit besluit voorzien.

Art. 6. Het te koop bieden en het verkoopen op de openbare markten van de waren bedoeld bij artikel 1 zijn verboden.

Art. 7. Behoudens door Onzen Minister van Ravitailleering te bepalen uitzonderingen, zijn het te koop bieden en het verkoopen van deur tot deur en op den openbaren weg van de waren bedoeld bij artikel 1 verboden.

TITEL II. — REGLEMENTEERING VAN DE VERDEELING.

HOOFDSTUK I. — *De rantsoeneringskaart.*

Art. 8. Aan elken op de bevolkingsregisters ingeschreven persoon kan slechts één rantsoeneringskaart worden afgeleverd.

Dit is tevens het geval ten opzichte van elken vreemden onderdaan op de vreemdelingenregisters ingeschreven of houder van een tijdelijk verblijfbewijs. De rantsoeneringskaart aan een vreemden onderdaan afgeleverd heeft maar een tijdelijken geldigheidsduur en is met een roode diagonaal doorstreept.

Behoudens uitzonderingen door Onzen Minister van Ravitailleering te bepalen, overhandigt elke onder de wapens geroepen militair, houder van een rantsoeneringskaart, deze aan den commandant van zijn administratieve eenheid, die ze bewaart gedurende den tijd dat de bezitter er van onder de wapens is.

Elke militair, op geregelde wijze gedurende een tijdsbestek van meer dan dertig dagen van zijn korps afwezig, of er van vrijgesteld aan de menage van zijn eenheid deelt te nemen, kan zich, op overlegging van zijn verlofbrief of van zijn marschbevel, of van een speciaal bewijs, een tijdelijke rantsoeneringskaart doen afleveren.

Art. 9. De rantsoeneringskaart moet samen met de identiteitskaart of met een voorloopig verblijfbewijs worden overgelegd :

Van den houder (personen van vijftien jaar en ouder);

Of van den persoon, die den houder ten laste heeft (kinderen van minder dan vijftien jaar oud).

Elke persoon mag enkel de kaart gebruiken die hem op geregeld wijze is afgeleverd.

Art. 10. Onze Minister van Ravitailleering bepaalt den geldigheidsduur van de rantsoeneringskaart.

Art. 11. Onze Minister van Ravitailleering bepaalt de voorwaarden van aflevering, van vernieuwing en van vervanging der rantsoeneringskaart.

Art. 12. Onze Minister van Ravitailleering voorziet de gemeenten van rantsoeneringskaarten.

Art. 13. De gemeentebesturen houden een comptabiliteit van de rantsoeneringskaarten, die naar de onderrichtingen van Onzen Minister van Ravitailleering dient opgemaakt.

Art. 14. De gemeentebesturen zijn geldelijk verantwoordelijk voor het degelijk bewaren en het gebruiken van de rantsoeneringskaarten die zij in depot hebben.

Deze kaarten worden in een tegen diefstal beveiligde plaats in gezegelde pakken bewaard; deze laatste moeten op zichtbare wijze het getal der kaarten vermelden die ze bevatten.

De arrondissementscommissarissen zien periodiek het getal en den staat van bewaring na van de kaarten in het bezit van de in hun gebied gelegen gemeenten.

De door den arrondissementscommissaris geopende pakken, dienen door hem opnieuw gesloten en van zijn zegel voorzien.

Art. 15. De rantsoeneringskaarten worden opgemaakt en afgeleverd door de zorgen van het gemeentebestuur van het hoofdverblijf van den rechthebbende, op bevel van den gouverneur der provincie, in de door Onzen Minister van Ravitailleering bepaalde voorwaarden en tijdsbestekken.

HOOFDSTUK II. — *De rantsoeneeringszegels.*

Art. 16. Vanaf den dag door Onzen Minister van Ravitailleering vastgesteld en behoudens door hem te bepalen uitzonderingen, mag de verkoop aan de verbruikers van de bij artikel 1 van dit besluit bedoelde waren enkel geschieden tegen overhandiging van het rantsoeneeringszegel door den koper aan den verkoper; de verkochte hoeveelheid mag niet grooter zijn dan de door het zegel vertegenwoordigde hoeveelheid.

Art. 17. Het rantsoeneeringszegel vertegenwoordigt één of meer dagelijksche rantsoenen van een bepaalde waar.

Art. 18. De zegels worden aan de gemeentebesturen afgeleverd door de zorgen van Onzen Minister van Ravitailleering.

De bepalingen van artikel 14 van dit besluit zijn tevens van toepassing op de bewaring en op het gebruik van de rantsoeneeringszegels door de gemeentebesturen.

De rantsoeneeringszegels mogen slechts worden afgeleverd op vertoon van de identiteitskaart of van een voorloopig verblijfbewijs en onder de door Onzen Minister van Ravitailleering vastgestelde voorwaarden.

Behoudens de door Onzen Minister van Ravitailleering te bepalen uitzonderingen worden de zegels uitgereikt door het gemeentebestuur, dat de rantsoeneeringskaart heeft afgeleverd.

Art. 19. De gemeentebesturen houden een comptabiliteit van de rantsoeneeringszegels die naar de onderrichtingen van Onzen Minister van Ravitailleering dient opgemaakt; zij zenden aan voormelden Minister een uittreksel van deze comptabiliteit op den laatsten dag van het verlopen tijdsbestek van dertig dagen afgesloten.

HOOFDSTUK III. — *Zegelborderellen en verzendingsborderellen.*

§ 1. — Kleinhandelaars.

Art. 20. De kleinhandelaar plakt op speciale borderellen de rantsoeneeringszegels, die hem door de koopers worden overhandigd.

Deze borderellen worden door de gemeentebesturen afgeleverd onder de door Onzen Minister van Ravitailleering vastgestelde voorwaarden.

Art. 21. De bevoorrading van elken kleinhandelaar inzake waren waarvan de verdeling is gereguleerd, is aan een door het gemeentebestuur afgeleverde speciale machtiging onderworpen.

Om deze machtiging te bekomen, overhandigt de kleinhandelaar, tegen ontvangstbewijs, het zegelborderel aan voormeld bestuur. Dit bestuur annuleert de zegels en levert den kleinverkooper een machtiging tot bevoorrading af voor de hoeveelheden der waren, die overeenstemmen met deze door de op de borderellen geplakte zegels vertegenwoordigd.

Art. 22. De gemeentebesturen zenden periodiek naar den gouverneur der provincie de zegelborderellen overhandigd door de kleinhandelaars, met afschrift van de machtigingen tot bevoorrading, die zij hun hebben afgeleverd.

Art. 23. Onze Minister van Ravitailleering kan den kleinhandelaar het houden opleggen van een boek, vermeldende voor elke der bij artikel 1 bedoelde waren, de hoeveelheden waarvoor hij machtigingen tot bevoorrading heeft bekomen, alsmede de door zijn leverancier werkelijk geleverde hoeveelheden.

§ 2. — Grossiers.

Art. 24. Onze Minister van Ravitailleering kan de bevoorrading van de grossiers inzake waren waarvan de verdeling is gereguleerd, aan een speciale machtiging onderwerpen.

Hij kan tevens de verzending van deze waren aan het gebruik van een verzendingsborderel onderwerpen.

Art. 25. De grossier houdt een gespecificeerde comptabiliteit van de bij artikel 1 van dit besluit bedoelde ingekomen en uitgaande hoeveelheden van waren.

§ 3. — Voortbrengers en invoerders.

Art. 26. Onze Minister van Ravitailleering kan de bevoorrading der voortbrengers en invoerders inzake waren waarvan de verdeling is gereguleerd, aan een speciale machtiging onderwerpen.

Hij kan tevens de verzending van deze waren aan het gebruik van een speciaal verzendingsborderel onderwerpen.

HOOFDSTUK IV. — *Inspectie- en contrôlemaatregelen.*

Art. 27. De opsporing, de vaststelling en de vervolging van de inbreuken op de bepalingen van dit besluit, alsmede op deze van de besluiten genomen in uitvoering er van, geschieden overeenkomstig de artikelen 6 en 7 van dit besluit-wet dd. 27 October 1939.

HOOFDSTUK V. — *Strafbepalingen.*

Art. 28. Elke inbreuk op de bepalingen van dit besluit, alsmede op die van de besluiten genomen in uitvoering er van, wordt gestraft overeenkomstig de bepalingen van artikelen 8, 9 en 10 van de besluit-wet dd. 27 October 1939.

Art. 29. De bepalingen van hoofdstuk IV van titel III van boek II van het Strafwetboek zijn van toepassing op het namaken en op het vervalschen van de kaarten, zegels, geleibrieven, borderellen en machtigingen tot bevoorrading in dit besluit voorzien.

Art. 30. Onze Minister van Ravitailleering is belast met de uitvoering van dit besluit, dat van kracht wordt den dag van de bekendmaking er van in het *Belgisch Staatsblad* en ophoudt van kracht te zijn den dag, waarop bij koninklijk besluit zal worden bepaald, dat het leger op vredesvoet wordt hersteld.

Ministerieel besluit van 10 November 1939

genomen in uitvoering van de besluit-wet dd. 9 November 1939, betreffende de reglementering van de eetwaren bestemd voor menschenvoeding en de producten van eerste noodwendigheid, in geval van moeilijkheden inzake ravitailleering (Staatsblad, 11 November 1939, blz. 7394).

Besluit-wet van 10 November 1939

waarbij aan den Minister van Economische Zaken en Middenstand en aan den Minister van Ravitailleering machtiging wordt verleend om, elk wat hem betreft, de rechtvaardiging der groot- en kleinhandelsprijzen te vorderen (Staatsblad, 23 November 1939, blz. 7823).

Gelet op de wet dd. 7 September 1939 en, inzonderheid, op §§ 30, 40 en 90 van artikel 1 van deze wet; — Overwegende dat het noodig en spoedischend is, ten einde de regelmatig ravitailleering van de bevolking te verzekeren, maatregelen te treffen van aard om den Minister van Economische Zaken en Middenstand en den Minister van Ravitailleering in de mogelijkheid te

stellen de rechtvaardiging der gestelde prijzen te vorderen en dit met het oog op de controle van de groot- en kleinhandels-prijzen; — Op de voordracht van Onze in Rade vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. Tot op den dag bij koninklijk besluit bepaald voor het terug op vredesvoet stellen van het leger, kunnen de Minister van Economische Zaken en Middenstand en de Minister van Ravitailleering, elk wat hem betreft, van de voortbrengers, verdeelers of handelaars de rechtvaardiging vorderen der door hem gevraagde groot- of kleinhandelsprijzen. Te dien einde kunnen zij overgaan tot ieder onderzoek, ondervraging, de overlegging eischen van om het even welke boeken, bescheiden en documenten die hun noodig blijken.

Art. 2. De weigering de elementen tot rechtvaardiging, bij artikel 1 bedoeld, te verstrekken wordt gestraft met een gevangenzetting van vijftien dagen tot drie maanden en met een boete van 100 tot 100.000 fr. of met slechts een dezer straffen.

Iedere valsche verklaring of ieder opzettelijk verzwijgen in de verklaringen wordt met dezelfde straffen bestraft.

Al de beschikkingen van boek I van het Strafwetboek, daarin begrepen hoofdstuk VII en artikel 85, zijn toepasselijk op deze inbreuken.

De rechtbank kan daarenboven bevelen dat het vonnis aangeplakt worde op de plaatsen door haar aangeduid en, geheel of bij uittreksel, ingelascht worde in de dagbladen welke zij aanduidt, alles op kosten van den veroordeelde.

Art. 3. De Minister van Economische Zaken en Middenstand en de Minister van Ravitailleering duiden, elk wat hem betreft, de ambtenaren, beamten of alle andere personen aan gelast met het onderzoek, de ondervragingen, enz., voorzien bij artikel 1.

Art. 4. Alle officieren der gerechtelijke politie, evenals de personen bedoeld bij artikel 3, zijn bevoegd

om de inbreuken vast te stellen op onderhavig besluit en op de besluiten in uitvoering ervan getroffen; hun processen-verbaal hebben rechtskracht tot bewijs van het tegendeel.

Art. 5. Onze Minister van Economische Zaken en Middenstand en Onze Minister van Ravitailleering zijn belast, elk wat hem betreft, met de uitvoering van dit besluit, dat zal vigeeren van op den dag zijner bekendmaking in het *Staatsblad*.

Ministerieel besluit van 14 November 1939

waarbij de koopwaren aangeduid worden die aan den omloop niet mogen onttrokken worden (Staatsblad, 15 November 1939, blz. 7457).

Gelet op de besluit-wet dd. 27 October 1939, is het verboden de hierna vermelde koopwaren aan den omtrek te onttrekken :

- De ruwe rubber;
- De hersmolten rubber;
- De afval van werken uit rubber;
- De gebruikte banden.

Ministerieel besluit van 23 November 1939

betreffende de maandelijksche telling der voorraden van sommige eel- en koopwaren van eerste noodwendigheid (Staatsblad, 25 November 1939, blz. 7868).

Ministerieel besluit van 25 November 1939

tot inrichting van de telling der voorraden van wol (Staatsblad, 26 November 1939, blz. 7895).

IV. — BUITENLANDSCHE HANDELSWETGEVING.

Koninklijk besluit van 10 November 1939

betreffende den in-, uit- en doorvoer van zekere goederen (Staatsblad, 15 November 1939, blz. 7455).

De invoer, de uitvoer of de doorvoer van de hierna vermelde producten wordt onderworpen aan het voorafgaandelijk overleggen van een machtiging afgeleverd overeenkomstig de beschikking van artikel 2 van de overeenkomst dd. 23 Mei 1935 :

- Koloniale waren;
- Allerlei zaden, zaazaden en vruchten;
- Allerlei plantaardige producten;
- Vette stoffen en plantensappen;
- Voertuigen andere dan voor spoorwegen.

Ministerieel besluit van 14 November 1939

betreffende den uit- en doorvoer van zekere goederen (Staatsblad, 15 November 1939, blz. 7456).

Artikel 1. De uit- en doorvoer van navermelde producten worden, vanaf 16 November 1939, onderworpen aan het voorafgaandelijk overleggen van een machtiging afgeleverd overeenkomstig de beschikkingen van artikel 2 van de overeenkomst dd. 23 Mei 1935 :

Zaden en zaazaden van voeder-, nijverheids- en woudplanten (nr 106 van het toltarief);
Vruchten, bessen, zaden en zaazaden elders niet genoemd noch begrepen (nr 108);
Gom, gom-hars en hars (nr 118);
Vertinde platen (blik) (nr 883b);
Verniste of bedrukte platen (blik) (ex nr 883e);
Vertinde, vertind-geverfde en vertind-verniste blikken dozen (ex nr 902c2);
Bedrukte blikken dozen (ex nr 902e);
Onderstellen voor automobielvoertuigen (nr 1100bis);
Terpentijngeest (nr 122);
Radiators voor verwarmingsinrichtingen (nr 1060).

Art. 2. De uit- en doorvoer van navermelde producten worden, vanaf 16 November 1939, niet meer onderworpen aan het voorafgaandelijk overleggen van een machtiging :

- Versche peren (nr 93);
- Versche appelen (nr 95a);
- Versche druiven, andere dan geplet (nr 98a3).

Koninklijk besluit van 25 November 1939

betreffende den uitvoer van kalksteenen (Staatsblad, 29 November 1939, blz. 7943).

Wordt onderworpen aan het voorafgaandelijk overleggen van een machtiging, de uitvoer van kalksteenen en andere steenen bestemd tot de vervaardiging van cement, kalk en dergelijke, niet gebrand (nr 158 van het toltarief).

VI. — ARBEIDSWETGEVING.

Koninklijk besluit van 23 November 1939

tot verleenig aan sommige categorieën van werkloozen, van een speciaal steungeld gedurende de winterperiode (Staatsblad, 26 November 1939, blz. 7901).

Koninklijk besluit van 24 November 1939

betreffende de herscholing van de arbeiders in de steenkool-industrie (Staatsblad, 26 November 1939, blz. 7902).

Gelet op Ons besluit dd. 25 Mei 1936 houdende inrichting van de openbare en kosteloze arbeidsbemiddeling voor werknemers; — Gelet op Ons besluit dd. 2 September 1939 betreffende de herscholing van de werkloozen in de steenkolenindustrie; — Overwegende de spoedischende noodzakelijkheid om uitzonderingsmaatregelen te nemen ten einde aan de steenkolenindustrie de haar noodige geschoolde werkkrachten te verzekeren; — Gelet op het advies van den Nationalen Dienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid; — Op de voordracht van Onzen Minister van Ravitailleering, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De Nationale Dienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid is er toe gemachtigd een gedeelte van het crediet bestemd voor de betaling der werkloozenvergoedingen en -tegemoetkomingen te besteden aan het verlenen van toelagen aan de werkgevers der steenkolenindustrie, die zich er toe verbinden Belgische arbeiders werkzaam als ongeschoolde werklieden in den ondergrond der mijnen voor ondergrondschen geschoolden arbeid op te leiden.

Art. 2. Om de bij dit besluit bedoelde toelagen te kunnen genieten moeten de werkgevers de verbintenis aangaan :

1° Aan de op te leiden ongeschoolde werklieden, zoodra ze met hun opleiding aanvangen, een loon uit te keeren dat minstens gelijk is aan het minimumloon der geschoolde ondergrondsche arbeiders;

2° Aan deze in opleiding zijnde ongeschoolde werklieden, aan 't einde van elke maand, een vakkundig bekwaamheidsonderzoek te doen ondergaan en deze wier geschiktheden onvoldoende mochten blijken, ter zijde te stellen;

3° Als ondergrondsche ongeschoolde arbeider in dienst te nemen, een volledig werklooze gekozen onder de door den Nationalen Dienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid voorgestelde kandidaten voor elken onder de bij dit besluit voorziene voorwaarden in opleiding gestelden ongeschoolden arbeider.

Art. 3. De bij artikel 1 bedoelde toelagen worden verleend voor elken ondergrondschen ongeschoolden arbeider in opleiding gesteld overeenkomstig de bepalingen van dit besluit, op grond van tien frank per dag van tewerkstelling en ten beloope van acht en zeventig dagen van tewerkstelling.

Art. 4. Onze Minister van Ravitailleering is belast met de uitvoering van dit besluit, dat van kracht wordt den dag der bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Voor Inhoudstafel, zie op de laatste bladzijde van het Tijdschrift.)

BEVOLKINGSSTATISTIEK VAN BELGIË.

Bron : Ministerie van Binnenlandsche Zaken — Centrale Dienst voor de Statistiek.

TIJDVAK	Geboorten	Sterfgevallen	Geboorte-overschot	BINNEN- EN BUITENLANDSCHE TREK		Bevolking op het einde van het jaar	Aantal huwelijken
				Immigratie	Emigratie		
1934	131.736	96.851	34.885	15.094	18.486	8.275.552	62.692
1935	126.304	102.132	24.172	16.397	16.240	8.299.940	63.160
1936	125.511	101.595	23.916	17.655	13.510	8.330.959	64.749
1937	125.495	104.163	21.332	22.185	14.199	8.361.220	63.435
1938	130.604	108.682	21.922	14.491	16.110	8.386.553	61.402
1938 Acht eerste maanden	88.733	74.655	14.078				41.093
1939 Acht eerste maanden	88.263	81.197	7.066				39.457
1939 Januari	11.029	10.590	439				3.358
Februari	10.658	13.189	— 2.531 *				4.380
Maart	11.688	14.001	— 2.313 *				2.257
April	11.192	10.164	1.028				7.209
Mei	11.259	9.285	1.974				6.085
Juni	10.594	8.579	2.015				4.609
Juli	11.105	7.828	3.277				5.477
Augustus	10.738	7.561	3.177				6.082

(*) Overschot der sterfgevallen op de geboorten.

GELDMARKT.

I. — DISCONTOVOET EN RENTESTAND VOOR BELEENINGEN (in %).

TIJDVAK	OFFICIEEL RENTETARIEF VAN DE NATIONALE BANK					PARTICULIER DISCONTO	CALL MONEY	PROLONGATIERENTE (bij de Caisse Gén. de Rep. et de Dépôts)		PROLONGATIERENTE op Belgische fondsen ter Beurs van Brussel genoteerd (gemiddeld. jaarren'te)			
	Disconto			Beleeningen en voorschott. op Belgische overheidsfondsen	Voorsch. op Belgische overheidsfondsen met ten hoogste 120 dagen looptijd			Handels-papier	in de markt	Contant-waarden	Termijn-waarden	Eerste helft van de maand	Tweede helft van de maand
	Accepten en warrants	Buitenlandsche wissels	Niet geaccepteerde wissels en promessen										
	(2)	(*)	(2)										
Jaargemiddelden :													
1937	2,—		2,50	3,—		1,157	0,552	5,50	4,63				
1938	2,61		3,20	3,70		2,386	0,760	5,82	4,96		4,57		
Maandgemiddeld. (1):													
1938 September	3,—		3,50	4,—		3,255	1,038	6,—	5,—	7,60	—		
October	2,92 (3)		3,50	4,—		3,—	0,865	6,—	5,—	4,38	3,36		
November	2,50		3,50	4,—		2,008	0,518	6,—	5,—	4,40	4,02		
December	2,50		3,50	4,—		2,213	0,50	6,—	5,—	3,66	4,—		
1939 Januari	2,50		2,50	4,—		2,—	0,50	6,—	5,—	3,52	4,07		
Februari	2,50		3,50	4,—		1,98	0,52	6,—	5,—	4,42	3,64		
Maart	2,50		3,50	4,—		3,28	1,06	6,—	5,—	4,—	4,79		
April	3,28 (4)		4,28 (4)	4,78 (4)		4,28	2,125	6,—	5,—	8,53	15,48		
Mei	3,37		4,37	4,87		3,99	2,203	6,87	5,87	6,87	5,16		
Juni	3,—		4,—	4,50		2,794	1,38	6,—	5,—	4,24	3,39		
Juli	2,58 (5)	1,50 (6)	3,58 (5)	3,66 (5)	2,50 (6)	2,297	1,142	6,—	5,—	3,33	3,65		
Augustus	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	2,242	1,026	6,—	5,—	4,11	—		
September	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	3,222	1,4013	6,—	6,—	—	—		
October	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	3,188	1,375	6,—	6,—	—	—		
November	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	3,109	1,50	6,—	5,—	—	—		
Weekcijfers :													
1939 November 6..	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	3,0625	1,50	6,—	6,—				
13..	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	3,—	1,50	6,—	5,—				
20..	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	3,125	1,50	6,—	5,—				
27..	2,50	1,50	3,50	3,50	2,50	—	1,50	6,—	5,—				

(1) Prolongatierente bij de « Caisse Générale de Reports et de Dépôts »: rente per eind van de maand; overige gegevens: maandgemiddelden.

(2) Tot en met 26 October 1938, gold het disconto voor accepten eveneens voor de bij een bank gedomicilleerde niet-geaccepteerde wissels. Vanaf dezen datum geldt voor hen het disconto voor niet-geaccepteerde wissels. Sedert 2 Januari 1939, worden alle wissels getrokken ter gelegenheid van verkoopen op afbetaling tegen het maximum-tarief verdisconteerd.

(3) Van 1 tot 26 October: 3 %; van 27 October tot 16 April 1939: 2,5 %.

(4) Van 17 April, tot 10 Mei, 4 - 5 - 5,50 %.

(5) Vanaf 11 Mei, 3 - 4 - 4,50 %.

(6) Vanaf 6 Juli, 2,50-3,50-3,50 %.

(7) Nieuw tarief sedert 6 Juli 1939.

(*) Geaccepteerde en documentaire wissels en bankaccepten ter vertegenwoordiging van verkoopen in het buitenland van in België vervaardigde producten (deze discontorente is slechts toepasselijk op in Belgische muntsoort gesteld papier).

II. — RENTEVOET DER AANBESTEDINGEN VAN SCHATKISTCERTIFICATEN EN BONS
OP KORTEN TERMIJN (in %).

TIJDVAK	STAAT (Certificaten op 3 maanden)		KOLONIE (1) (3 maanden)		HERDISCONTEERING- EN WAARBORGINSTITUUT.				Regie der Telegrafen en der Telefonen (Kasbons op 3 maanden)
	van	tot	van	tot	2 maanden		3 maanden		
					van	tot	van	tot	
Jaarcijfers (uiterste rentevoeten) :									
1937.....	0,45	1,905	0,485	1,—	0,40	1,375	0,485	1,75	—
1938.....	1,316	2,81	3,—	3,25	1,375	1,75	1,625	1,70	—
Maandcijfers (uiterste rentevoeten) :									
1938 September.....	2,69	2,75	—	—	—	—	—	—	—
October.....	2,18	2,6875	—	—	—	—	—	—	—
November.....	1,61	2,02	—	—	—	—	—	—	—
December.....	1,56	1,81	—	—	1,65	1,75	1,70	1,875	—
1939 Januari.....	1,51	1,67	—	—	—	—	1,53	1,625	1,96
Februari.....	1,48	1,54	—	—	—	—	—	—	—
Maart.....	1,91	2,49	—	—	—	—	—	—	—
April.....	2,49	2,50	—	—	—	—	—	—	—
Mei.....	2,48	2,49	—	—	—	—	—	—	—
Juni.....	2,475	2,50	—	—	—	—	—	—	—
Juli.....	2,27	2,44	—	—	—	—	—	—	—
Augustus.....	2,23	2,50	—	—	—	—	—	—	—
September.....	2,50	2,62	—	—	—	—	—	—	—
October.....	2,73	2,75	—	—	—	—	—	—	—
November.....	2,7444	2,75	—	—	—	—	—	—	—
Recente aanbestedingen :									
1939 6 October.....		2,73	—	—	—	—	—	—	—
13 —.....		2,75	—	—	—	—	—	—	—
27 —.....		2,74	—	—	—	—	—	—	—
3 November.....		2,7444	—	—	—	—	—	—	—
10 —.....		2,75	—	—	—	—	—	—	—
17 —.....		2,75	—	—	—	—	—	—	—
24 —.....		2,7475	—	—	—	—	—	—	—

(1) De vlottende schuld van de Kolonie bestaat gedeeltelijk uit Schatkistbons, uitgegeven door rechtstreeksche onderhandelingen of door middel van aanbesteding.

III. — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOOD TER ALGEMEENE SPAAR-
EN LIJFRENTKAS.

Netto interestvoeten, in %.

TIJDVAK	BANKEN. — Depositorekeningen :						ALGEM. SPAAR- EN LIJFRENTKAS (tegoed op spaarboekjes)			NATION. MAATSCH. VOOR KREDIET AAN DE NIJVERHEID	
	dadelijk opvraag- baar	veertien- daagsche rekeningen	met vijftien dagen vooropzeg	op één maand	op drie maanden	op zes maanden	tot 20.000 fr.	20.000 tot 100.000 fr.	méer dan 100.000 fr.	op één jaar	op twee jaar en méer
Jaargemiddelde :											
1937.....	0,50	1,046	1,02	1,40	1,60	1,75	3,—	1,75	1,25	2,29	2,29
1938.....	0,50	1,10	1,16	1,40	1,60	2,12	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
Maandcijfers (1) :											
1938 September.....	0,50	1,20	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
October.....	0,50	1,20	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
November.....	0,50	1,20	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
December.....	0,50	1,20	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
1939 Januari.....	0,50	1,20	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
Februari.....	0,50	1,20	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
Maart.....	0,50	1,15	1,13	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
April.....	0,50	1,20	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,— (*)	2,— (*)
Mei.....	0,50	1,30	1,18	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
Juni.....	0,50	1,30	1,18	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
Juli.....	0,50	1,30	1,18	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
Augustus.....	0,50	1,30	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
September.....	0,50	1,30	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
October.....	0,50	1,30	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
November.....	0,50	1,30	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—

(1) MAANDCIJFERS : Veertiendaagsche rekeningen : rentevoet van de « Caisse Générale de Reports et de Dépôts », derde en vierde week der maand; rekeningen dadelijk opvraagbaar, met vijftien dagen vooropzeg, en op 1, 3 en 6 maanden : gemiddelde rentevoeten der voornaamste credietinstellingen.

(*) Sedert 10 Mei, rentevoeten gewijzigd als volgt : 3 pCt. netto.

WISSELMARKT EN MARKT DER EDELE METALLEN.

I. - NOTERINGEN VAN EDELE METALLEN TE LONDEN.

Verhanding	ZILVER		Goud		DATUM
	In franken (2) per kg.	In d. per ons (1) voor 222/240 fijn	In franken per kg. (3)	In sh. en d. per ons (1)	
Goud	447,49	21 1/4	33,114,01	141/8	1937 4 Januari
	411,03	19 1/4	33,043,32	139/5	1938 3 Januari
Zilver	401,33	19 1/2	33,058,78	144/8 1/2	1938 3 October
	397,41	19 1/2	33,047,07	146/1	2 November
	402,34	20 1/16	33,065,92	148/6 1/2	1 December
	420,44	21 1/8	33,146,57	150/0 1/2	1939 3 Januari
	399,58	19 15/16	33,063,57	148/7 1/2	1 Februari
	412,19	20 7/16	33,225,99	148/5	1 Mart
	402,97	20	33,211,82	148/6	1 April
	402,58	20 3/16	33,871,64	148/6	1 Mei
	397,09	19 15/16	32,811,44	148/5	1 Juni
	360,17	18 1/16	32,877,88	148/6 1/2	1 Juli
	335,46	16 13/16	32,898,77	148/6 1/2	1 Augustus
	359,48	21 1/16	32,898,77	148/6 1/2	1 September
	373,08	21 5/8	32,171,64	168/0	3 October
	405,74	23 1/4	32,542,98	168/0	1 November
	413,08	23 1/2	32,779,39	168/0	1 December

(1) 1 ons troy = 31,103481 gram.
 (2) Berkend op grond van den pondenkeers te Brussel, den dag van de notering. Vanaf November 1938 op den keers van den belga te Londen, om II uur.
 (3) Berkend op grond van den pondenkeers te Brussel, den dag van de notering. Vanaf November 1938 geschiedde deze berekening op basis van den Rixingkeers te Londen, om II uur, en op den keers van den belga te Londen, om hetzelfde uur. — Met ingang van September 1939 geschiedt de berekening op grond van den keers van de Bank of England vastgestelden keers.
 (4) Rixingkeers te Londen, om II uur.
 (5) Keers door de Bank of England bepaald.

II. - CONTANTWISSELMARKTEN OP DE BEURS TE BRUSSEL.

PLAATSE	1937	1938	1939
LONDEN 1 £ = 48,9111 helg.	29,2951	28,9306	27,9302
PARIS	27,9302	27,9302	27,9302
NEW-YORK (kabel) 1 \$ = 5,8996 helg.	5,9252	5,9180	5,9281
AMSTERDAM 100 fl. = 401,5083 b.	326,2083	325,6103	319,8391
ZURICH	135,9224	135,7878	134,4166
BERLIN 100 Rm. = 237,946 b.	238,3191	237,7908	238,3489
STOCKHOLM 100 Kr. = 267,6893 b.	151,0473	149,1259	146,7152
OSLO 100 Kr. = 267,6893 b.	147,1945	145,3616	142,9008
KOPENHAGEN 100 Kr. = 267,6893 b.	130,8009	129,1842	127,0364
MILAN 100 It. L. = 31,0492 b.	31,1877	31,1877	31,1790
BRUXELLES 100 bel = 5,9748 b.	4,3699	4,3684	4,3677
LISABON	5,257	5,2705	5,2857
MONTREAL	5,8877	5,8989	5,9000

PLAATSE	1937	1938	1939
LONDEN 1 £ = 48,9111 helg.	29,2951	28,9306	27,9302
PARIS	27,9302	27,9302	27,9302
NEW-YORK (kabel) 1 \$ = 5,8996 helg.	5,9252	5,9180	5,9281
AMSTERDAM 100 fl. = 401,5083 b.	326,2083	325,6103	319,8391
ZURICH	135,9224	135,7878	134,4166
BERLIN 100 Rm. = 237,946 b.	238,3191	237,7908	238,3489
STOCKHOLM 100 Kr. = 267,6893 b.	151,0473	149,1259	146,7152
OSLO 100 Kr. = 267,6893 b.	147,1945	145,3616	142,9008
KOPENHAGEN 100 Kr. = 267,6893 b.	130,8009	129,1842	127,0364
MILAN 100 It. L. = 31,0492 b.	31,1877	31,1877	31,1790
BRUXELLES 100 bel = 5,9748 b.	4,3699	4,3684	4,3677
LISABON	5,257	5,2705	5,2857
MONTREAL	5,8877	5,8989	5,9000

(1) Berkend op grond van den pondenkeers te Brussel, den dag van de notering. Vanaf November 1938 op den keers van den belga te Londen, om hetzelfde uur. — Met ingang van September 1939 geschiedt de berekening op grond van den keers van de Bank of England vastgestelden keers.
 (2) Berkend op grond van den pondenkeers te Brussel, den dag van de notering. Vanaf November 1938 geschiedde deze berekening op basis van den Rixingkeers te Londen, om II uur, en op den keers van den belga te Londen, om hetzelfde uur. — Met ingang van September 1939 geschiedt de berekening op grond van den keers van de Bank of England vastgestelden keers.
 (3) Berkend op grond van den pondenkeers te Brussel, den dag van de notering. Vanaf November 1938 geschiedde deze berekening op basis van den Rixingkeers te Londen, om II uur, en op den keers van den belga te Londen, om hetzelfde uur. — Met ingang van September 1939 geschiedt de berekening op grond van den keers van de Bank of England vastgestelden keers.
 (4) Rixingkeers te Londen, om II uur.
 (5) Keers door de Bank of England bepaald.

III. — TERMIJNWISSELKOERSEN.

TIJDVAK	AGIO (+) OF DISAGIO (—):														
	1°) IN BELGA, VOOR :										2°) IN % VAN DEN COONTANTKOERS				
	1 £		100 Fr. fr.		1 \$		100 Ned. Guild.		100 Zwitsersche fr		£	Fr. fr.	\$	N. G.	Zw. fr.
	Bieden (acheteur)	Laten (vendeur)	Bieden (acheteur)	Laten (vendeur)	Bieden (acheteur)	Laten (vendeur)	Bieden (acheteur)	Laten (vendeur)	Bieden (acheteur)	Laten (vendeur)	(Gemiddelde der bied- en laatkoersen)				

a) Wisselkoers op één maand.

1938 Jaargemidd.	+0,0789	+0,0896	-0,0877	-0,0781	+0,0199	+0,0200	+1,1268	+1,1744	+0,5154	+0,6751	+0,29	-0,49	+0,34	+0,35	+0,44
<i>Maandgemiddelden :</i>															
1938 September	+0,1156	+0,1090	-0,0767	+0,0606	+0,0256	+0,0229	+1,3000	+1,4273	+0,8947	+1,1600	+0,39	-0,43	+0,41	+0,43	+0,77
October	+0,0180	+0,0232	-0,1453	-0,1131	+0,0067	+0,0105	+0,4286	+0,7100	+0,2545	+0,3818	+0,07	-0,82	+0,15	+0,18	+0,24
November	+0,0012	+0,0023	-0,0762	-0,0600	+0,0048	+0,0061	+0,3136	+0,4000	+0,1250	+0,2750	+0,06	-0,44	+0,09	+0,11	+0,15
December	+0,0211	+0,0271	+0,0027	+0,0105	+0,0117	+0,0142	+0,6389	+0,8357	—	—	+0,09	+0,04	+0,22	+0,23	—
1939 Januari	-0,0063	-0,0032	-0,0108	-0,0063	+0,0072	+0,0079	+0,3841	+0,4962	—	—	-0,02	-0,05	+0,13	+0,14	—
Februari	+0,0120	+0,0169	-0,0021	-0,0050	+0,0075	+0,0056	+0,3875	+0,2531	—	—	+0,05	-0,02	+0,11	+0,10	—
Maart	+0,1878	+0,1850	+0,0947	+0,0953	+0,0444	+0,0448	+2,2556	+2,0727	—	—	+0,67	+0,60	+0,70	+0,69	—
April	+0,3591	+0,3575	+0,1625	+0,1794	+0,0864	+0,0246	+3,5000	+1,3000	—	—	+1,29	+1,09	+0,93	+0,76	+0,34
Mei	+0,0755	+0,0753	-0,0479	-0,0359	+0,0244	+0,0209	+1,4600	+1,1062	+0,6000	—	+0,27	+0,27	+0,39	+0,41	+0,45
Juni	+0,0375	+0,0413	+0,0158	+0,0218	+0,0135	+0,0154	+0,4125	+0,5687	—	—	+0,14	+0,12	+0,25	+0,16	—
Juli	+0,0243	+0,0265	+0,0040	+0,0096	+0,0128	+0,0134	+0,2833	+0,3139	—	—	+0,09	+0,04	+0,22	+0,10	—
Augustus	-0,0312	-0,0263	-0,0071	-0,0033	+0,0050	+0,0060	+0,0444	+0,0917	—	—	-0,11	-0,03	+0,09	+0,02	—
September	-0,0283	-0,0250	-0,0100	—	+0,0150	+0,0200	+0,1333	+0,2000	—	—	-0,11	-0,04	+0,30	+0,05	—
October	-0,0060	-0,0012	-0,0142	-0,0027	+0,0149	+0,0205	+0,3786	+0,5111	—	—	-0,04	-0,06	+0,30	+0,14	—
November	-0,0300	-0,0345	-0,0200	-0,0088	+0,0217	+0,0207	+0,2912	+0,6000	—	—	-0,14	-0,11	+0,35	+0,14	—
<i>Dagnoteeringen :</i>															
1939 November 3.	—	-0,020	—	-0,01	—	+0,018	—	+0,60	—	—	-0,08	-0,07	+0,30	+0,19	—
4.	-0,015	-0,010	—	-0,01	—	+0,017	—	+0,60	—	—	-0,05	-0,07	+0,28	+0,19	—
6.	—	-0,020	—	-0,01	—	+0,016	—	+0,60	—	—	-0,08	-0,07	+0,27	+0,19	—
7.	-0,025	—	—	-0,01	—	+0,016	+0,50	—	—	—	-0,11	-0,07	+0,27	+0,16	—
8.	-0,030	-0,020	—	-0,01	—	+0,016	+0,50	—	—	—	-0,10	-0,07	+0,26	+0,16	—
10.	—	-0,030	—	-0,01	—	+0,020	+0,50	—	—	—	-0,13	-0,07	+0,33	+0,15	—
13.	-0,025	—	—	-0,01	+0,016	—	+0,20	+0,60	—	—	-0,10	-0,07	+0,26	+0,12	—
14.	—	-0,025	—	-0,01	+0,020	—	+0,20	+0,60	—	—	-0,10	-0,07	+0,33	+0,12	—
15.	—	-0,025	-0,02	—	+0,020	—	+0,20	+0,60	—	—	-0,10	-0,15	+0,33	+0,12	—
16.	-0,030	-0,020	-0,01	pari	—	+0,020	+0,20	—	—	—	-0,10	-0,04	+0,33	+0,06	—
17.	—	-0,020	—	+0,01	—	+0,020	+0,20	+0,60	—	—	-0,08	+0,07	+0,33	+0,12	—
18.	—	-0,015	-0,01	—	+0,016	—	+0,20	+0,60	—	—	-0,06	-0,07	+0,26	+0,12	—
20.	—	-0,025	—	pari	+0,020	—	+0,20	+0,60	—	—	-0,11	—	+0,33	+0,12	—
21.	—	-0,035	—	pari	+0,025	—	+0,20	—	—	—	-0,15	—	+0,41	+0,06	—
22.	—	-0,040	-0,02	pari	+0,025	—	+0,20	—	—	—	-0,17	-0,07	+0,41	+0,06	—
23.	-0,050	-0,040	-0,02	-0,015	—	+0,030	+0,30	—	—	—	-0,19	-0,13	+0,50	+0,09	—
24.	-0,035	-0,030	-0,03	-0,01	—	+0,025	+0,30	—	—	—	-0,14	-0,15	+0,41	+0,09	—
25.	—	-0,035	-0,03	-0,01	+0,020	—	+0,35	—	—	—	-0,15	-0,15	+0,33	+0,11	—
27.	—	-0,040	—	-0,01	+0,025	—	+0,40	—	—	—	-0,17	-0,08	+0,41	+0,19	—
28.	—	-0,070	—	-0,02	+0,030	—	+0,30	+0,60	—	—	-0,29	-0,15	+0,50	+0,14	—
29.	—	-0,080	—	-0,02	—	+0,025	—	+0,60	—	—	-0,34	-0,15	+0,41	+0,19	—
30.	—	-0,090	—	-0,02	—	+0,025	—	+0,60	—	—	-0,38	-0,15	+0,41	+0,19	—

b) Wisselkoers op drie maanden.

<i>Jaargemiddelden :</i>															
1937	+0,0036	+0,0084	-0,6187	-0,5950	+0,0118	+0,0131	+0,5987	+0,6951	+0,0645	+0,2069	+0,02	-2,53	+0,21	+0,20	+0,12
1938	+0,2544	+0,2607	-0,2306	-0,2169	+0,0599	+0,0624	+3,4801	+3,6135	+1,2580	+1,4783	+0,89	-1,31	+1,03	+1,09	+1,01
<i>Maandgemiddelden :</i>															
1938 September	+0,4395	+0,4459	-0,1556	-0,1620	+0,0988	+0,0969	+5,4308	+5,6333	+1,8737	+2,2304	+1,56	-1, —	+1,65	+1,73	+1,53
October	+0,0960	+0,1085	-0,3725	-0,3662	+0,0312	+0,0411	+1,8909	+2,4842	+0,8056	+1,0625	+0,36	-2,34	+0,61	+0,68	+0,70
November	+0,0291	+0,0330	-0,2408	-0,2237	+0,0233	+0,0254	+1,2538	+1,3833	+0,5000	+0,8750	+0,11	-1,49	+0,41	+0,41	+0,51
December	+0,0983	+0,1064	-0,0074	-0,0055	+0,0474	+0,0480	+2,3588	+2,5105	—	—	+0,37	-0,06	+0,80	+0,75	—
1939 Januari	+0,0139	+0,0125	-0,0487	-0,0303	+0,0266	+0,0270	+1,4125	+1,4600	+0,6000	+1, —	+0,05	-0,25	+0,45	+0,45	+0,60
Februari	+0,0707	+0,0479	-0,0162	-0,0274	+0,0285	+0,0238	+1,2136	+0,7633	—	—	+0,21	-0,14	+0,44	+0,31	—
Maart	+0,5859	+0,5611	+0,2884	+0,2693	+0,1411	+0,1246	+6,7176	+6,3667	—	—	+2,06	+1,77	+2,22	+2,07	—
April	+0,7692	+0,6356	+0,4740	+0,2697	+0,1676	+0,0808	+8,6000	+3,9200	+1,3500	+1,6000	+2,53	+2,36	+2,09	+1,98	+1,01
Mei	+0,2355	+0,2564	+0,1096	+0,1080	+0,0728	+0,0661	+4,0556	+3,2625	+1,2000	+1,6000	+0,89	+0,70	+1,18	+1,16	+1,06
Juni	+0,1662	+0,1752	+0,0750	+0,0867	+0,0555	+0,0573	+2,0750	+2,1711	—	—	+0,62	+0,52	+0,96	+0,68	—
Juli	+0,0910	+0,0874	+0,0171	+0,0345	+0,0365	+0,0416	+1,0111	+1,0500	—	—	+0,32	+0,17	+0,60	+0,33	—
Augustus	-0,0562	-0,0329	-0,0064	-0,0066	+0,0219	+0,0210	+0,2700	+0,3800	—	—	-0,16	-0,04	+0,36	+0,10	—
September	-0,0725	-0,0666	—	—	pari	+0,0592	+0,0762	+0,1333	+0,2000	—	-0,30	—	+1,15	+0,05	—
October	-0,0067	-0,0011	-0,0392	-0,0300	+0,0644	+0,0647	+0,9412	+1,5833	—	—	-0,02	-0,25	+1,08	+0,40	—
November	-0,0443	-0,0561	-0,0677	-0,0510	+0,0879	+0,0666	+0,8071	+1,3200	—	—	-0,21	-0,44	+1,11	+0,33	—
<i>Dagnoteeringen :</i>															
1939 November 3.	—	-0,030	-0,07	-0,05	—	+0,055	—	+1,80	—	—	-0,12	-0,44	+0,92	+0,56	—
4.	—	-0,025	-0,07	-0,05	—	+0,053	—	+1,80	—	—	-0,10	-0,44	+0,88	+0,56	—
6.	—	-0,030	—	-0,05	—	+0,050	—	+1,80	—	—	-0,13	-0,37	+0,84	+0,57	—
7.	-0,030	—	—	-0,05	—	+0,050	+1,50	—	—	—	-0,13	-0,37	+0,83	+0,47	—
8.	—	-0,035	-0,07	-0,05	—	+0,045	—	+1,60	—	—	-0,15	-0,44	+0,74	+0,50	—
10.	—	-0,040	-0,07	-0,05	+0,045	—	+0,55	—	—	—	-0,17	-0,45	+0,82	+0,43	—
13.	-0,035	—	-0,07	-0,05	+0,050	—	+0,80	—	—	—	-0,15	-0,44	+0,81	+0,34	—
14.	-0,040	-0,030	-0,07	-0,05	+0,065	—	+0,80	—	—	—	-0,14	-0,44	+1,06	+0,34	—
15.	-0,040	-0,030	-0,07	—	+0,060	—	+0,70	—	—	—	-0,15	-0,51	+1,07	+0,25	—
16.	-0,035	-0,025	-0,06	—	+0,060	+0,60	+1, —	—	—	—	-0,12	-0,44	+0,98	+0,25	—
17.	—	-0,025	-0,05	-0,03	—	+0,060	+0,60	+1, —	—	—	-0,10	-0,29	+0,98	+0,25	—
18.	—	-0,025	-0,05	-0,03	+0,060	—	+0,60	+1, —	—	—	-0,10	-0,29	+0,98	+0,25	—
20.	—	-0,040	—	-0,03	+0,065	—	+0,60	+1, —	—	—	-0,17	-0,22	+1,07	+0,25	—
21.	-0,070	-0,060	—	-0,04	+0,080	—	+0,80	—	—	—	-0,27	-0,30	+1,32	+0,25	—
22.	—	-0,070	—	-0,04	+0,075	—	+0,60	—	—	—	-				

KAPITAALMARKT.

I. — NOTEERINGEN VAN ENKELE PUBLIEKE FONDSEN (*) (VERGELIJKENDE TABEL).

14

AARD DER EFFECTEN	Noteering voor	NOTEERING PER		
		2 October 1939	3 November 1939	1 December 1939
A. — Binnenlandsche schuld.				
I. — RECHTSTREEKSCHE BELGISCHE STAATSSCHULD (Rente bij te rekenen).				
2 1/2 % Schuld	100,—	50,—	48,30	48,10
3 % Schuld, 2 ^e reeks	100,—	66,25	65,75	66,50
3 1/2 % Schuld 1937	100,—	68,—	68,50	65,—
Geïnificeerde 4 % Schuld, 1 ^{ste} reeks	100,—	72,50	71,50	71,—
Geïnificeerde 4 % Schuld, 2 ^e reeks	100,—	72,50	71,50	71,—
2 1/2 % Schatkistbons op 5 jaar 1937	100,—	—	—	—
4 % Lotenleening van 1932	525,—	423,—	405,—	395,—
4 % Lotenleening van 1933	1.050,—	860,—	830,—	800,—
Lotenleening (voorloopige getuigschriften) 1938 (2)	500,—	381,—	391,—	387,—
II. — INDIRECTE STAATSSCHULD-EN DOOR DEN STAAT GEWAARBORGDE SCHULD (Rente bij te rekenen)				
4 % Lotenleening der Verwoeste Gewesten 1921	250,—	184,—	180,—	178,—
4 % Lotenleening der Verwoeste Gewesten 1922	262,50	195,—	191,—	185,—
4 % Lotenleening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	414,—	401,—	391,—
6 % preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (Zwitserse snede)	500,—	481,—	483,—	482,—
6 % preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (Nederlandse snede)	500,—	482,—	483,—	482,—
4 % preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (Belgische snede)	500,—	357,—	350,—	350,—
(*) 3 % Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, coupon Januari-Juli	100,—	52,10	54,—	56,75
1 1/4 % Intercommunale Maatschappij van den Linker Schelde-Oever (IMALSO)	100,—	—	70,—	—
4 % Nationale Maatschappij voor Waterdistributie	100,—	—	68,—	69,—
III. — RECHTSTREEKSCHE KOLONIALE SCHULD.				
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenleening 1888	100,—	115,—	117,—	121,50
Rente bij te rekenen :				
2 1/2 % Koloniale Schuld 1887	100,—	—	—	—
3 % Koloniale Schuld 1904	100,—	—	60,—	—
4 % Koloniale Schuld 1906	100,—	70,—	68,50	—
4 % Koloniale Schuld 1936	100,—	69,50	68,—	68,50
(*) 3 1/2 % Koloniale Schuld 1937	100,—	66,—	64,—	63,—
IV. — DOOR DE KOLONIE GEWAARBORGDE SCHULD (Rente bij te rekenen).				
6 % Congo Supérieur aux Grands Lacs (met recht tot omwisseling) (1)	500,—	—	—	—
4 % Congo Supérieur aux Grands Lacs (zonder recht tot omwisseling)	500,—	—	337,—	328,—
(*) 4 % Vervoer te water (Unatra), Winstbedeclende obligatiën	500,—	—	462,—	—
(*) 4 % Kivu (Spoorweg), kapitaal	1.000,—	—	—	—
(*) 4 % Buurtspoorwegen van Congo, pref.	500,—	—	—	357,—
V. — PROVINCIËN EN GEMEENTEN.				
Rente bij te rekenen :				
(*) 4 1/2 % Gemeentekrediet 1871 tot 1879	100,—	97,—	99,50	—
(*) 3 % " " 1886 tot 1911	100,—	65,—	65,—	65,—
(*) 4 % " " 1912 tot 1918	100,—	—	68,50	68,—
4 % " " 1927 tot 1929	100,—	—	68,—	68,—
4 % " " 1931 (Januari-Juli)	100,—	71,50	68,—	68,—
4 % " " 1932	100,—	67,75	68,45	67,05
4 % " " 1937	100,—	(2) 71,50	—	67,05
4 % Kasbons Gemeentekrediet 1934, terugbetaalbaar à 103 %	100,—	90,—	92,45	92,05
4 % " " 1938, " " 100 %	100,—	85,—	83,—	81,50
4 % Gemeentekrediet, 1938, Lotenleening (voorloopige getuigschriften)	500,—	—	413,—	425,—
Rente in de notering begrepen :				
3 % Provincie Antwerpen 1891	100,—	—	75,10	—
4 % Provincie Oost-Vlaanderen 1936	100,—	—	—	68,05
4 % Stad Antwerpen 1930 (Januari-Juli)	100,—	68,30	68,30	68,55
4 % " " 1933, terugbetaalbaar à 103 %	100,—	87,—	89,05	87,30
4 % " " 1936 (coupon 31 December)	100,—	65,95	66,05	66,50
4 % " " 1937	100,—	67,55	67,30	67,55
4 % Brussel 1930	100,—	66,75	67,05	(4) 67,55
4 % Brussel 1936, terugbetaalbaar à 103 %	100,—	—	83,—	81,25
4 % Brussel 1938	100,—	82,95	88,05	86,05
4 % Gent 1929	100,—	67,25	68,15	(4) 68,15
4 % Gent 1936	100,—	—	65,95	66,35
4 1/2 % Luik 1917	100,—	69,—	73,50	73,—
4 % Luik 1919	100,—	68,55	67,—	67,30
4 % Luik 1929	100,—	68,40	67,30	67,55
4 % Luik 1937	100,—	—	68,05	68,35
4 1/2 % Luik 1939 (kasbons)	100,—	94,85	96,30	96,05
Lotenleeningen. — Rente in de notering begrepen :				
2 1/2 % Antwerpen 1887, terugbetaalbaar à 110	100,—	57,50	62,25	(7) 65,25
2 % Antwerpen 1903, terugbetaalbaar à 110	100,—	—	—	53,—
2 1/2 % Brussel 1902, terugbetaalbaar à 110	100,—	56,—	61,—	62,—
2 % Brussel 1905, terugbetaalbaar à 110	100,—	44,—	52,—	(4) 50,—
(*) 2 % Kanaal en Zeevaartinstantellingen van Brussel 1897	100,—	46,50	50,75	51,75
2 % Gent 1896	100,—	—	50,—	—
2 % Luik 1897	100,—	43,50	50,—	49,75
B. — Buitenlandsche Staatsschuld.				
I. — LEENINGEN IN \$.				
6 % Belgische Schuld 1955	100 \$	—	(5) 86 1/2	—
6 1/2 % Belgische Schuld 1949	100 \$	—	(5) 90 1/2	—
7 % Belgische Schuld 1955	100 \$	—	(5) 96 3/4	—
II. — LEENINGEN IN £.				
4 % Leening 1936	100 £	52,—	59 1/2	60 3/8
4 % Leening 1937	100 £	—	60 1/2	65 7/16
III. — LEENINGEN IN FRANSCHE FRANKEN.				
5 1/2 % Buitenlandsche leening 1932 (Fransche goudfranken)	1.000 F.fr.	—	(5) 1.840 Bf.	2.755 Ffr.
5 1/2 % Buitenlandsche leening 1934 (Fransche goudfranken)	1.000 F.fr.	—	(5) 1.850 Bf.	2.755 Ffr.
5 % Buitenlandsche leening conversie 1934	1.000 F.fr.	—	(6) 859 F.f.	780 Ffr.
IV. — LEENINGEN IN NEDERLANDSCHE GULDENS.				
3 1/2 % Leening 1937	100 N.G.	62 7/8	63 3/4	58 1/4

(*) Over 't algemeen genieten de coupons der leeningen vrijdom van belasting, deze welke aan de belasting van 2 pCt. zijn onderworpen, zijn met een sterretje geteekend.

- (1) Interest tot 4 pCt. gewaarborgd.
- (2) Rentevoet 3 1/2 pCt. gedurende de eerste tien jaren; vanaf het elfde jaar zal de interest op 4 pCt. gebracht worden.
- (3) Tegen deze notering werden de verkoopers niet of slechts gedeeltelijk voldaan.
- (4) Tegen deze notering werden de koopers niet of slechts gedeeltelijk voldaan.
- (5) Noteering per 8 November 1939.
- (6) Noteering per 19 October 1939.
- (7) Gewijzigde notering : gold.

II. — MAANDELIJKSCHE INDEXCIJFERS VAN DE BEURS TE BRUSSEL.

DATUM	VASTRENDEERENDE FONDSEN (30)					NIET - VASTRENDEERENDE FONDSEN (120)												
	Algemeen indexcijfer	Recht- en onrechtstr. Belgische Staatsleening.	Provincie- en gemeente-leeningen	4 % Obligaties 17,25 % belasting	6 % Obligaties belastingvrij	Algemeen indexcijfer	Verzekeringen, banken en financieele instelling.	Onroerend' goederen, hypotheken en hotelwezen	Tramwegen	Buurtspoorwegen	Tramwegen en electric. (Trusts)	Gas- en electriciteit	Metaalnijverheid	Steenkolennijnen	Zink, lood en mijnen	Glas- en spiegelglas fabrieken	Textielnijverheid en zijdefabrieken	Koloniale waarden

Indexcijfer op basis van de notering der vorige maand.

1930 3 November ...	99	98	101	98	100	101	96	101	100	100	102	104	102	105	99	97	103	103
1 December ...	98	99	99	98	98	95	93	98	96	99	94	95	91	96	89	93	97	101

Indexcijfer op basis van de notering op 3 Januari 1928.

1938 3 October	118	114	126	141	102	38	29	24	28	23	58	79	117	21	56	23	30	31
3 November ...	120	117	129	141	105	38	27	24	26	22	57	78	128	22	59	22	30	29
1 December	120	116	129	143	104	37	26	23	26	22	56	77	122	22	59	22	29	30
1939 3 Januari	119	114	128	141	104	35	25	23	25	21	55	72	119	21	56	21	27	29
1 Februari	118	115	128	140	103	33	25	22	24	21	55	68	109	19	52	19	24	27
1 Maart	118	113	128	141	103	34	24	23	26	22	56	66	106	20	53	19	25	28
3 April	116	111	125	140	100	32	24	22	25	21	54	60	101	19	49	17	24	26
1 Mei	114	109	123	137	101	31	23	21	25	20	52	64	97	17	45	17	23	26
1 Juni	116	110	125	138	103	33	24	22	25	20	55	74	115	18	49	18	24	26
3 Juli	116	109	125	138	103	30	21	20	23	19	52	62	103	15	44	16	22	23
1 Augustus	116	111	125	138	102	31	22	19	23	19	52	71	105	16	44	16	23	24
4 September	114	110	122	135	101	29	19	19	21	17	50	62	96	13	40	16	21	22
2 October	106	96	116	130	95	27	18	18	18	14	40	54	110	12	35	17	25	16
3 November ...	106	94	117	128	95	27	17	18	18	14	41	56	112	13	34	16	25	17
1 December ...	104	93	115	126	93	26	16	18	17	14	38	53	102	12	31	15	24	17

(*) De belasting bedraagt 17,25 pCt. sedert 21 Januari 1939. (Wet van 18 Januari 1939.)

III. — NOTEERINGEN, RENDEMENTEN EN INDEXCIJFERS VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN.

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN								OBLIGATIES van maatschappijen Allerlei typen		
	Koers				Opbrengst (t. o. v. den koers alleen)				Gemiddeld netto rendement	Gemiddelde beurs-waarde	Indexc. gemiddelde beursv. 3-1-1938 = 100
	I Gefinific. Schuld 4 %	II Koloniale Schuld 1936 4 %	III Provinc., steden en gemeenten 4 %	IV Nijverheids-ondernem. 4 ½ %	I Gefinific. Schuld 4 %	II Koloniale Schuld 1936 4 %	III Provinc., steden en gemeenten 4 %	IV Nijverheids-ondernem. 4 ½ %			
1938 3 October ...	86,75	85,50	82,86	88,72	4,61	4,68	4,83	5,07	5,08	91,70	91
3 November ...	89,—	85,—	87,38	96,29	4,49	4,71	4,58	4,67	4,77	97,54	96
1 December ...	89,37	84,35	86,52	95,26	4,48	4,74	4,62	4,72	4,83	96,40	95
1939 3 Januari ...	88,80	84,—	85,36	94,23	4,52	4,75	4,69	4,78	4,87	95,03	94
1 Februari ...	88,75	82,—	85,61	92,03	4,51	4,88	4,67	4,89	4,84	94,49	93
1 Maart ...	87,60	83,—	85,08	90,49	4,57	4,82	4,70	4,97	4,89	93,54	92
3 April ...	86,50	81,25	83,08	86,43	4,62	4,92	4,81	5,21	5,09	89,90	89
1 Mei	85,25	82,—	81,19	85,87	4,69	4,88	4,93	5,24	5,10	89,69	89
1 Juni	85,25	82,90	83,57	90,30	4,69	4,83	4,79	4,98	4,96	92,19	91
3 Juli	84,—	81,50	82,25	88,66	4,76	4,91	4,86	5,08	5,01	91,15	90
1 Augustus ...	86,15	84,50	83,06	88,19	4,64	4,73	4,82	5,10	5,04	90,72	90
4 September ...	85,80	82,—	79,29	85,10	4,66	4,88	5,04	5,29	5,10	88,71	88
2 October ...	72,50	69,50	70,62	72,75	5,52	5,75	5,66	6,18	5,84	78,78	78
3 November ...	71,50	68,—	71,12	69,27	5,59	5,88	5,62	6,50	6,07	76,24	75
1 December ...	71,—	68,50	70,88	67,71	5,63	5,84	5,64	6,65	6,23	74,29	73

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op blz. 187.

IV. — UITGIFTEN VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDSEN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.

a) Retrospectief overzicht
(duizenden franken).

17

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamloze vennootschappen) (commandit. vennootschappen op aandelen) (personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhooging.	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1937.....	452	350.879	284.968	937	327.861	316.285	473	5.056.092	3.797.925	3.655.773
1938.....	367	243.321	210.138	1.263	331.881	324.532	321	1.506.970	1.354.377	1.275.638
1938 10 eerste maanden.....	310	197.567	169.630	889	235.592	229.361	253	1.167.644	1.076.218	1.013.539
1939 10 eerste maanden.....	261	179.858	156.177	952	225.286	218.394	197	672.096	544.175	439.362
1938 Augustus.....	14	2.790	2.593	70	31.587	31.208	14	109.775	80.174	74.849
September.....	28	16.110	15.398	90	19.517	19.232	15	262.210	75.466	72.586
October.....	30	11.806	10.246	96	22.893	22.673	16	39.090	27.983	27.586
November.....	23	22.980	18.664	104	30.123	29.558	19	119.380	67.362	62.141
December.....	34	22.774	21.844	270	66.166	65.613	49	219.946	210.797	199.958
1939 Januari.....	28	26.035	21.335	121	31.059	29.029	26	65.042	40.572	36.706
Februari.....	32	17.029	14.273	86	20.549	20.303	15	27.422	8.412	7.590
Maart.....	32	19.145	17.458	133	21.185	20.651	25	64.747	49.390	42.638
April.....	18	27.415	24.190	118	23.518	23.148	20	168.625	110.317	57.691
Mei.....	30	21.019	18.225	100	18.240	17.657	34	102.226	71.018	65.178
Juni.....	30	10.175	8.833	129	21.825	20.912	18	48.945	89.555	89.357
Juli.....	28	23.979	21.202	124	38.123	37.187	21	37.092	55.173	55.155
Augustus.....	23	12.466	10.826	59	19.320	18.358	12	71.601	45.599	22.130
September.....	9	6.600	5.000	27	6.900	6.582	13	28.200	31.625	30.825
October.....	26	15.995	14.835	55	24.567	24.567	13	58.196	42.514	32.092

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gezamen- lijke uitgiffen	UITGIFTE- PREMIËN (1)	ANDERE STORTINGEN DAN IN GELD		UITGIFTEN bestemd voor aflossing van oude leeningen (4)	Netto uitgiffen (5)
	Aantal	Nominaal bedrag			Nominaal bedrag	Inbreng in natura (2)		
1937.....	47	2.021.550	6.498.215	400.495	721.690	2.331.933	2.370.828	1.254.620
1938.....	21	392.190	2.321.769	6.375	572.606	808.173	152.500	675.594
1938 10 eerste maanden.....	20	390.190	1.899.567	6.375	432.476	738.351	152.500	485.768
1939 10 eerste maanden.....	11	41.200	990.519	—	396.133	203.898	—	255.102
1938 Augustus.....	—	—	114.551	—	31.360	72.495	—	4.795
September.....	2	34.500	145.593	—	60.555	19.125	10.000	52.036
October.....	1	49.215	111.697	—	26.655	22.590	—	60.475
November.....	1	2.000	122.465	—	47.533	44.375	—	20.455
December.....	—	—	299.737	—	92.597	25.447	—	69.371
1939 Januari.....	4	16.900	114.566	—	32.236	12.801	—	158.933
Februari.....	—	—	45.990	—	22.135	3.350	—	16.681
Maart.....	2	3.200	92.920	—	38.154	24.692	—	21.101
April.....	2	12.500	173.750	—	53.718	8.760	—	55.061
Mei.....	1	3.000	113.27	—	30.238	46.450	—	27.372
Juni.....	—	—	121.535	—	28.907	80.650	—	9.545
Juli.....	—	—	117.275	—	83.353	6.850	—	23.341
Augustus.....	1	5.000	82.385	—	39.257	1.655	—	15.402
September.....	—	—	45.125	—	17.320	15.000	—	10.687
October.....	1	600	83.676	—	50.820	3.700	—	17.574

- (1) In de gestorte bedragen niet begrepen.
(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhoelingen begrepen.
(3) In de kapitaalsverhoelingen begrepen.
(4) In de kapitaalsverhoelingen en de obligatie-uitgiffen begrepen.
(5) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatie-uitgiffen, de uitgifte-premiën, verminderd met de stortingen andere dan in specie en de emissies tot terugbetaling van vroegere leeningen.

IV. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.

b) Detail der uitgiften
(duizenden franken).

OCTOBER 1939.

BEDRIJFSKLASSEN	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1)						KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamlooze vennootschappen) (command. vennoot. op aand.) (personevennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)				OBLIGATIE- UITGIFTEN			Uitgifte- premiën (in de gestorte bedra- gen niet begre- pen)	ANDERE STORTINGEN DAN IN SPECIE				ONTBINDINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1) (naamlooze) (commanditaire op aand.) (personevennootschapp. met beperkte aansprakelijkheid)				KAPITAALS- VERMINDE- RINGEN (naamlooze vennootsch. (comm. venn. op aandeel.) (persone- vennootsch. m. beperkte aansprakel.)			
	naamlooze en commanditaire op aandelen			personevennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nomin. vergroot- ing	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag	waarvan conversie leenin- gen		Inbreng in natura		Inlijving van reserves (in de kapitaalsverhoog- ingen begrepen)	Liquidaties		Samensmel- tingen		Aantal	Bedrag			
	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde									naamlooze en commanditaire op aandelen	personeven- nootschapp. met beperkte aan- sprakelijkheid		Kapitaals- verhoogingen	Aantal	Bedrag	Aantal			Bedrag	Aantal	Bedrag
							Oprichtingen van vennootschappen	Kapitaals- verhoogingen	Liquidaties	Samensmel- tingen																
																		Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag			
1. Private banken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2. Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3. Financiële inrichtingen	7	7.705	7.455	—	—	—	1	40.000	6.000	1.200	1	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	26.060		
4. In-, uitvoer	—	—	—	1	50	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5. Handel in metalen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6. Handel in klerstoffen en meubel.	1	700	700	7	2.002	2.002	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7. Handel in eetwaren	2	1.100	1.100	10	613	613	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8. Diverse handel	8	2.995	2.245	17	1.972	1.972	4	860	3.145	2.993	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	150		
9. Suikerfabrieken	1	100	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10. Maalderijen	—	—	—	—	—	—	1	1.000	1.200	1.200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	400		
11. Bierbrouwerijen	—	—	—	1	690	690	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12. Stokerijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
13. Andere voedingsnijverheden	1	550	550	3	150	150	1	500	500	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1.878		
14. Steengroeven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15. Kolenmijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
16. Mijnbouw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
17. Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18. Electriciteit	—	—	—	—	—	—	1	1.500	2.500	2.500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
19. Electricische constructie	1	200	200	1	50	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20. Hôtels, bioscopen, schouwburgen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
21. Drukkerijen, publiciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
22. Textielbedrijf	—	—	—	1	725	725	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	500		
23. Kunstmat. en ceramische mater.	—	—	—	1	15.000	15.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	400		
24. Metaalnijv., mechan. constructie.	1	200	200	2	1.486	1.486	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	300		
25. Gebouwen, openbare werken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	112		
26. Papiernijverheden	—	—	—	—	—	—	1	1.000	500	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	175		
27. Plantages en kolon. vennootsch.	—	—	—	—	—	—	1	12.000	28.000	22.570	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1.500		
28. Chemische nijverheden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
29. Houtbewerkingsindustrie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
30. Leerboerijen, riemfabrieken	—	—	—	3	454	454	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	476		
31. Automobielen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
32. Glas- en kristalabrieken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
33. Spiegelgieterijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
34. Diverse nijverheden	2	1.600	1.440	4	725	725	3	1.336	669	629	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	500		
35. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	125.000		
36. Buurtspoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
37. Scheepvaart, vliegwezen	2	845	845	4	650	650	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1.060		
38. Telegrafen, telefonen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
39. Electricische tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
40. Autobussen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
41. Overige transportbedrijven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
42. Diverse andere nijverheden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
TOTAAL...	26	15.995	14.835	55	24.567	24.567	13	58.196	42.514	32.092	1	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	135.268	19	32.051

(1) Samenwerkende vennootschappen en creditverenigingen : 11 opgericht met een minimumkapitaal van fr 241.700; 6 ontbonden met een minimumkapitaal van fr 125.260.

**IV. — UITGIFTEN VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.**

c) Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd kapitaal
(duizenden franken). **OCTOBER 1939.**

17

INDEELING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.			KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamlooze vennootsch.) (Command. vennootsch. op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)			OBLIGATIE- UITGIFTEN		UITGIFTEPREMIËN (in de gestorte bedragen niet begrepen)	ANDERE STORTINGEN		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag	
	naamlooze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid	Oud kapitaal	Nominale verhooging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag		waarvan conversie- leeningen	Inbreng in natura (1)	Inlijving van reserves (2)	Liquidaties		Samensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde										Aantal		Nominaal bedrag

1. — Naar hun geografische ligging.

België	4	15.995	14.835	55	24.567	24.567	12	46.196	14.514	9.522	1	600	—	—	32.436	3.700	10.268	—	31.876
België en buitenland	—	—	—	—	—	—	1	12.000	28.000	22.570	—	—	—	—	18.384	—	125.000	—	—
Kongo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	175
TOTAAL...	26	15.995	14.835	55	24.567	24.567	13	58.196	42.514	32.092	1	600	—	—	50.820	3.700	135.268	—	32.051

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd kapitaal.

1 miljoen en —	22	7.450	6.540	54	9.567	9.567	8	3.646	2.364	2.172	1	600	—	—	11.036	—	3.795	—	5.251
van 1 tot 5 miljoen .	4	8.545	8.295	—	—	—	3	2.550	6.150	6.150	—	—	—	—	6.400	3.700	6.473	—	4.800
van 5 tot 10 miljoen .	—	—	—	—	—	—	1	40.000	6.000	1.200	—	—	—	—	—	—	—	—	6.000
van 10 tot 20 miljoen	—	—	—	1	15.000	15.000	—	—	—	—	—	—	—	—	15.000	—	—	—	16.000
van 20 tot 50 miljoen	—	—	—	—	—	—	1	12.000	28.000	22.570	—	—	—	—	18.384	—	—	—	—
van 50 tot 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 miljoen en meer.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	125.000	—	—
TOTAAL...	26	15.995	14.835	55	24.567	24.567	13	58.196	42.514	32.092	1	600	—	—	50.820	3.700	135.268	—	32.051

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhoogingen begrepen.
(2) In de kapitaalsverhoogingen begrepen.

**V. — OVERHEIDSLEENINGEN EN LEENINGEN UITGEGEVEN
DOOR INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT.**

**VI. — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN (1).**

18
19

TIJDVAK	RECHTSTREEKSCHE LEENINGEN VAN PUBLIEKRECHTELIJKE LICHAMEN (2)		BANKVERRICHTINGEN VAN HET GEMEENTECREDIET				TIJDVAK	Bedrag naar de gefinde inschrijvings- rechten berekend
	Voorschotten en terugbetalingen op leeningen toegestaan voor de betaling van :		Buitengewone uitgaven		Gewone uitgaven			
	in België	in het buitenland	Uit rekening genomen	Netto terugbetaald	Netto voorschotten	Netto terugbetaald		
	(duiz. franken)	(miljoenen)	(duizenden franken)					(duiz. frank.)
1937.....	6.955.000	{ Ned. G. 48 £ 5 }	451.491	205.369	200.606	206.350	1937 Maandgem...	211.092
1938.....	2.534.875	{ — }	699.505	258.243	231.272	237.796	1938 Maandgem...	232.768
1938 September..	—	—	63.467	26.997	22.348	18.015	1938 Augustus...	207.602
October....	1.000.000	—	36.289	17.849	13.619	36.747	September...	231.556
November...	675.000	—	52.109	11.470	11.426	38.898	October.....	210.985
December...	—	—	60.431	79.389	17.451	28.864	November...	190.178
1939 Januari...	—	—	29.424	26.897	24.142	28.237	December....	223.407
Februari...	—	—	43.892	19.221	25.173	17.517	1939 Januari....	208.370
Maart.....	—	—	46.030	27.098	22.699	9.724	Februari....	173.873
April.....	50.000	—	33.182	15.771	45.992	10.356	Maart.....	244.488
Mei.....	—	—	36.735	11.211	27.813	8.152	April.....	234.217
Juni.....	—	—	56.715	12.256	26.336	6.056	Mei.....	223.450
Juli.....	—	—	59.545	19.432	20.544	20.395	Juni.....	209.628
Augustus...	—	—	43.594	17.817	23.504	18.158	Juli.....	163.723
September...	—	—	41.636	8.300	37.715	11.142	Augustus...	275.805
October....	—	—	35.563	14.939	41.939	22.927	September...	154.655
November...	—	—	31.009	1.539	71.432	34.465	October.....	128.854

(1) Incl. de hernieuwingen aan het eind van het vijftiende jaar; deze beloopt ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheeken.
(2) Leeningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz.

RIJKSFINANCIËN.

I. — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN (volgens het « Belgisch Staatsblad »).

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar (die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken).

25

TIJDVAK	Rechtstreeksche belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Globale ontvangsten van het tijdvak	Globale gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
1937.....	2.998	3.027	3.653	9.670	—
1938.....	3.281	3.059	3.330	9.670	—
1938 Augustus.....	236	261	253	750	6.246
September.....	253	255	285	793	7.039
October.....	391	266	279	936	7.975
November.....	337	255	251	843	8.817
December.....	291	281	281	853	9.670
1939 Januari.....	453	246	289	968	968
Februari.....	197	214	254	665	1.633
Maart.....	217	273	296	786	2.419
April.....	283	245	259	787	3.206
Mei.....	295	244	257	796	4.002
Juni.....	221	277	269	767	4.769
Juli.....	316	265	272	853	5.623
Augustus.....	212	257	264	734	6.356
September.....	203	215	248	666	7.023
October.....	268	236	289	793	7.816

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1938 en 1939 vóór 31 October 1939 geïnd (gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken).

	Begrotingsjaar 1938 (2)		Begrotingsjaar 1939		October 1939	
	Geïnde ontvangsten	Budgetaire ramingen	Geïnde ontvangsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van	
					begrotingsjaar 1938 (2)	begrotingsjaar 1939
I. Rechtstreeksche belastingen.....	3.141	2.844	2.186	2.158	—	268
II. Douanen en accijnzen.....	3.061	3.094	2.448	2.638	—	236
waarvan douanen.....	1.544	1.650	1.219	1.306	—	95
accijnzen.....	1.297	(1) 1.430	1.076	(1) 1.323	—	128
III. Registratie.....	3.330	3.967	2.678	3.128	—	289
waarvan registratie en overschrijvingen.....	486	515	340	415	—	20
erfenissen.....	244	200	222	257	—	32
zegel en gelijkgestelde taxes.....	2.561	3.225	2.085	2.421	—	235
Totaal...	9.532	9.905	7.312	7.925	—	793
Verschil in vergelijking met de budgetaire ramingen.....	— 373		— 613			

NOTA. — Het tijdperk van invordering der rechtstreeksche belastingen duurt langer dan het kalenderjaar; het indienen der verklaringen door den belastingplichtige en het opmaken der rollen door het beheer, nemen inderdaad een zekeren tijd in beslag. Voor deze belastingsoort zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

(1) Accijnzen en bijzondere verbruikstaxes.

(2) Het begrotingsjaar 1938 is geëindigd op 31 Maart 1939.

**II. — DRIEMAANDELIJKSCHE TOESTAND VAN HET FONDS TOT DELGING
DER STAATSSCHULD.**

26

	3 ^e kwartaal 1938	4 ^e kwartaal 1938	1 ^{ste} kwartaal 1939	2 ^e kwartaal 1939
Verrichtingen in speciën. (<i>millioenen franken</i>)				
ONTVANGSTEN.				
Gewone dotaties voor de delging der geconsolideerde (gevestigde) schuld	175	128	256	145
Niet aangewende excedenten van de dotatie van Amerikaanse 6 ½ % te besteden aan het aanleggen van een productieve reserve (artikel 16 der wet van 24 Juli 1927)...	—	—	1	—
Geïnde interesten en coupons	3	—	2	—
Netto-opbrengst van de reserve van de 6 ½ % Amerikaanse leening	4	0,4	5	0,5
Cessie van stukken uit de portefeuille	19	—	2	0,5
Cessie van stukken aangekocht krachtens artikel 24 van het koninklijk besluit van 11 Mei 1935.	164	302	218	180
Interessen op titels verkregen krachtens het koninklijk besluit van 11 Mei 1935	11	—	21	3
Cessie van titels verkregen krachtens art. 11, 2 ^e lid, der wet van 23 Juli 1926	—	1	—	—
Interessen en amortisatie van de portefeuille der oude pensioenkas (artikel 1 van de koninklijke besluiten n ^o 221 en 222 van 27 December 1935)	13	8	26	5
Ontvangsten van het kwartaal	389	438	531	334
UITGAVEN.				
Kostprijs der stukken van de geconsolideerde (gevestigde) schuld voor de delging ingekocht of terugbetaald	174	171	127	231
Terugbetaling aan de Schatkist van een deel der dotatie aangaande geconverteerde Ameri- kaansche leeningen	—	0,2	—	—
Kosten betreffende de delging der geconsolideerde (gevestigde) schuld	0,3	0,2	0,3	—
Algemeene onkosten	0,1	0,1	0,1	—
Kostprijs der stukken verkregen krachtens artikel 24 van het koninklijk besluit van 11 Mei 1935.	173	290	198	169
Kostprijs der stukken aangekocht krachtens artikel 11, 2 ^e lid, der wet van 23 Juli 1926..	39	2	—	—
Storting in het Regularisatiefonds door afoudingen van de opbrengst van 1938	—	—	31	4
Storting in de Schatkist van de netto-opbrengst der reserve van 6 ½ % Amerikaanse in 1938.	—	—	10	—
Storting in de Schatkist van de interesten en de amortisatie van de portefeuille der oude pensioenkas	29	13	8	26
Interestcoupons op stukken aangekocht door het Regularisatiefonds van de Rentemarkt....	—	2	—	—
Kostprijs der titels verkregen voor de portefeuille	—	—	2	—
Uitgaven van het kwartaal	416	479	376	430
Batig saldo op het einde van het kwartaal	507	465	620	524

Verrichtingen in effecten (<i>millioenen franken</i>).				
DELGING DER GECONSOLIDEERDE (GEVESTIGDE) SCHULD.				
Nominaal kapitaal der stukken ingekocht of terugbetaald voor de delging gedurende het kwartaal.	169	129	143	251
CONVERSIE DER VLOTTENDE SCHULD.				
Bedrag der Schatkistbons omgezet in preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen tot op het einde van het kwartaal	4.175	4.175	4.175	4.175
PREFERENTE AANDEELEN VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN.				
Nominaal kapitaal der stukken : a) tegen specie uitgegeven	824	824	824	824
b) tegen niet afgestempelde Schatkistbons ingeruild	4.175	4.175	4.175	4.175
Beschikbaar saldo op het einde van het kwartaal	4.999	4.999	4.999	4.999
	1	1	1	1
Totaal der eerste uitgifte (artikel 2 der wet van 24 December 1927)	5.000	5.000	5.000	5.000
Niet uitgegeven	5.000	5.000	5.000	5.000
Nominaal kapitaal der aan het Delgingsfonds afgegeven stukken (artikel 11 der wet van 23 Juli 1926).	10.000	10.000	10.000	10.000
EFFECTENPORTEFEUILLE OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden aangekocht krachtens artikel 11, 2 ^e lid, der wet van 23 Juli 1926	115	120	117	117
PORTEFEUILLE VAN DE RESERVE VAN DE 6 ½ % AMERIKAANSCH LEENING OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden aangekocht ter uitvoering van artikel 16 der wet van 24 Juli 1927.....	269	269	269	267
PORTEFEUILLE VAN HET REGULARISATIEFONDS VAN DE RENTENMARKT OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden verkregen ter uitvoering van artikel 24 van het koninklijk besluit van 11 Mei 1935....	1.012	1.001	1.012	1.005
PORTEFEUILLE VAN DE OUDE PENSIOENKAS OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden gedeponneerd in het amortisatiefonds ter voldoening aan artikel 1 der koninklijke besluiten n ^o 221 en 222 van 27 December 1935	1.041	1.040	1.034	1.032
DEPOSITO'S DOOR STICHTINGEN VOOR DE AFLEVERING VAN INSCRIVINGEN OP NAAM 4 %, 3^e REEKS.				
Waarden gedeponneerd in het amortisatiefonds krachtens het koninklijk besluit n ^o 267 van 28 Maart 1936	335	335	335	335

**II. — DRIEMAANDELIJKSCHE TOESTAND VAN HET FONDS TOT DELGING
DER STAATSSCHULD**
(vervolg).

26

	Per 30 Septemb. 1938	Per 31 Decemb. 1938	Per 31 Maart 1939	Per 30 Juni 1939
Balans (duizenden franken).				
ACTIVA.				
Banken, postchèquerekening en kas	199.743	191.452	210.191	154.230
Tijdelijke beleggingen in buitenlandse deviezen	3.048	918	743	861
Delgingsreserve aangelegd bij buitenlandse bankiers	53.201	38.066	127.431	38.269
Terugbetaling van bij uitloting aflosbare titels, om te slaan	14.305	—	47.010	92.621
Nog te innen vervallen dotaties	891	142	—	4.757
Betalingsordonnantien in portefeuille	—	5	—	—
Te innen voorgeschoten interesten	—	—	1	—
Te innen voorgeschoten belastingen en kosten	332	29	9	—
Beleggingen der reserve van de 6 ½ % Amerikaansche leening	234.912	234.911	234.909	233.031
Totaal activa ...	507.032	465.524	620.294	523.770
Effectenportefeuille (tegen kostprijs)	104.717	105.786	105.455	105.117
Totaal activa ...	611.749	571.310	725.749	628.887
PASSIVA.				
Saldi van aan de delging te besteden dotaties :				
a) in Belgische franken	182.952	152.756	102.304	195.869
b) in deviezen	53.201	38.066	127.431	38.269
Reserve van de 6 ½ % Amerikaansche leening	238.842	239.238	234.397	234.782
Regularisatiefonds van de Rentemarkt	14.606	25.063	35.297	45.230
Opbrengst van de portefeuille van de oude pensioenkassen	13.117	8.128	26.405	4.998
Beschikbaar saldo :				
Niet aangewend deel van de netto-opbrengst der uitgiften van preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	54.083	54.083	54.083	54.083
Vrijwillige bijdragen	4.104	4.104	4.104	4.104
Totaal passiva ...	507.032	465.524	620.294	523.770
Excedent der inkomsten op de lasten	50.844	49.872	51.728	51.552
Totaal passiva ...	611.749	571.310	725.749	628.887

Winst- en verliesrekening
(duizenden franken).

DEBET.				
Beheerkosten	102	95	119	101
Kosten in verband met de delging	311	152	333	107
Interest coupons op titels aangekocht krachtens artikel 11, 2° lid, der wet van 23 Juli 1926	—	724	—	—
Totaal ...	413	971	452	208
Excedent der inkomsten op de lasten voor het kwartaal	2.234	—	1.850	—
Totaal ...	2.647	971	2.308	208
CREDIT.				
Gefinde interesten en coupons	2.647	—	2.308	32
Excedent der lasten op de inkomsten voor het kwartaal	—	971	—	176
Totaal ...	2.647	971	2.308	208
Batig saldo op het einde van het kwartaal	50.844	49.872	51.728	51.552

HET INKOMEN EN HET SPAREN.

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLooZE VENNOOTSCHAPPEN.

a) October 1939.

30

RUBRIEKEN	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO RESULTAAT		Uitgekeerde bruto winst	Obligatieschuld (2)	Bruto obligatiecoupons (1)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			

(duizenden franken)

A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België.

1a Particuliere banken	2	2	—	33.625	10.625	2.129	—	1.625	485	19
1b Banken van openbaar nut	—	—	—	—	—	—	—	—	229.228	9.013
2. Verzekeringen	4	3	1	18.322	4.127	5.261	—	2.219	—	—
3. Financiële inrichtingen	49	29	20	1.580.419	577.149	85.597	32.943	88.365	101.419	3.830
4. Invoer, uitvoer	6	3	3	34.280	7.381	4.246	197	4.220	—	—
5. Handel in metalen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Handel in klerst. en meubel.	17	9	8	33.280	2.114	1.283	1.209	226	—	—
7. Handel in eetwaren	18	14	4	21.091	3.665	941	1.230	217	—	—
8. Diverse handel	81	56	25	83.161	28.352	27.550	1.240	11.173	2.900	114
9. Suikerfabrieken	5	3	2	43.879	8.825	1.188	1.693	2.746	2.982	179
10. Maalderijen	7	7	—	62.835	17.740	8.391	—	7.239	—	—
11. Bierbrouwerijen	6	6	—	11.500	6.991	937	—	594	4.500	180
12. Stokerijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Andere voedingsnijverheden.	14	10	4	50.345	21.605	8.120	2.083	2.494	2.379	107
14. Steengroeven	13	8	5	62.300	14.436	2.434	1.558	1.488	5.314	333
15. Kolenmijnen	3	3	—	34.732	16.061	8.088	—	2.838	22.804	1.025
16. Mijnbouw	2	—	2	2.400	468	—	260	—	—	—
17. Gas	1	1	—	9.600	1.804	1.788	—	1.056	3.344	201
18. Electriciteit	5	5	—	135.000	42.120	13.115	—	1.094	43.112	2.135
19. Electricische constructie	11	6	5	76.232	29.292	4.494	316	1.462	500	40
20. Hotels, bioscopen, schouwv.	16	13	3	10.676	3.115	451	92	136	27.500	1.269
21. Drukkerijen, publiciteit	18	16	2	11.851	29.129	2.004	195	1.079	—	—
22. Textielnijverheid	36	28	8	112.266	92.350	3.500	1.998	2.811	1.280	57
23. Kunst- en cer. bouwstoffen.	8	4	4	14.709	17.219	2.044	554	1.311	34.711	1.735
24. Metaaln. en mechan. constr.	48	42	6	564.366	147.724	103.769	1.681	76.246	397.858	17.378
25. Gebouw (openb. werken)	8	4	4	5.201	472	54	616	—	6.737	337
26. Papiernijverheden	4	4	—	176.200	35.002	8.810	—	8.112	—	—
28. Chemische nijverheden	12	8	4	89.230	15.447	13.221	445	10.667	74.718	3.395
29. Houtnijverheden	8	2	6	12.276	3.023	192	1.858	106	758	34
30. Leerlooier. en riemfabrieken.	3	2	1	6.800	2.639	277	1.824	284	—	—
31. Automobielen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Glasblazerijen en kristalfabr.	10	6	4	33.300	9.817	2.047	449	1.283	—	—
33. Spiegelteterijen	1	1	—	61.730	8.121	22.827	—	20.605	—	—
34. Diverse nijverheden	37	23	14	122.983	54.095	12.029	954	5.739	—	—
35. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Buurtspoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Scheepvaart en vliegwezen	4	2	2	14.760	1.494	1.024	8	840	4.750	178
38. Telegrafen, telefonen	—	—	—	—	—	—	—	—	1.503	60
39. Electricische tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40. Autobussen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41. Andere vervoerondernem.	4	2	2	1.090	134	113	36	54	—	—
42. Diverse andere nijverheden.	2	1	1	4.500	645	1	644	—	—	—
TOTAAL...	463	323	140	3.534.939	1.199.972	347.925	54.083	258.329	968.782	41.619

B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo.

1. Bank, financ. vennootschap.	3	2	1	54.734	13.288	5.975	237	5.404	—	—
2. Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Nijverheidsvennootschappen.	17	14	3	229.003	22.894	55.019	784	40.301	—	—
4. Landbouwvennootschappen	3	2	1	23.822	2.827	877	2	1.152	—	—
5. Openbare diensten	2	2	—	96.750	40.521	10.933	—	8.521	—	—
TOTAAL...	25	20	5	404.309	79.530	72.801	1.023	55.378	—	—

C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland.

1. Electriciteit	1	—	1	38.750	10.318	—	812	—	—	—
2. Spoorwegen	1	—	1	—	161.458	—	258.315	—	4.899	269
3. Tramwegen	1	1	—	125.000	17.186	11.538	—	10.260	27.394	596
4. Plant. en kolon. vennootsch.	1	—	1	1.500	115	—	129	—	—	—
5. Diverse vennootschappen	7	5	2	287.000	61.998	17.313	1.929	3.542	18.831	1.034
TOTAAL...	11	6	5	452.250	72.071	28.851	261.185	13.802	51.124	1.899
Algemeen totaal...	499	349	151	4.391.498	1.207.431	449.580	316.291	327.599	1.019.906	43.518

(1) Daarenboven is er gedurende de maand October betaald : (duizenden franken)

Coupons van binnenlandsche Staatsleeningen	97.074
Coupons van leeningen van de Kolonie	28.936
Coupons van provinciën en gemeenten	30.946
Coupons van verscheidene leeningen	44.164

TOTAAL... 201.120

Coupons van buitenlandsche Staatsleeningen.....

(2) De getelde leeningen slaan op andere vennootschappen dan deze ongegeven in de vorige kolommen.
(*) Waar deze vennootschap sedert 1936 geen balans meer gepubliceerd heeft, is dit verlies over drie boekjaren verdeeld; het werd afgeschreven door annuleering van het kapitaal van fr 125 millioen.

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN (vervolg).
b) Retrospectief overzicht.

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO RESULTAAT		Uitgekeerde bruto-winst	Obligatie-schuld (1)	Obligatie-oupons (bruto)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(Duizenden franken)										
Jaar 1937	7.611	5.887	1.724	45.890.185	17.761.760	5.289.888	469.276	3.787.107	9.223.488	476.458
Jaar 1938	7.694	5.879	1.815	48.321.151	17.837.626	6.179.386	435.372	4.296.989	8.134.056	384.070
1938 10 eerste maanden.....	6.473	4.993	1.480	38.999.426	14.378.025	5.049.375	325.832	3.490.520	7.114.230	334.541
1939 10 eerste maanden.....	6.446	4.611	1.835	39.796.093	13.836.339	4.069.691	704.621	3.154.299	6.909.120	311.732
1938 Augustus	170	125	45	1.168.178	343.321	99.087	12.180	68.757	494.033	22.256
September	238	172	66	887.013	338.430	99.188	12.968	65.034	458.104	21.984
October	539	404	135	4.448.324	1.218.877	524.528	68.168	355.354	1.007.432	43.252
November.....	265	207	58	4.307.131	2.175.520	645.802	13.761	462.563	381.990	17.896
December.....	286	211	75	3.206.246	1.133.301	306.146	28.479	232.467	637.836	31.633
1939 Januari.....	115	95	20	945.378	241.946	126.774	4.347	77.723	980.310	45.922
Februari.....	187	145	42	619.122	113.121	42.032	19.707	26.279	567.252	25.659
Maart.....	1.298	947	351	5.143.110	2.549.165	505.073	45.435	389.062	456.287	22.048
April.....	1.679	1.183	496	8.792.066	2.010.671	815.296	91.459	620.109	1.029.369	43.312
Mei.....	1.218	867	351	8.944.179	4.680.939	1.016.669	85.025	805.868	403.807	18.349
Juni.....	638	453	185	3.185.604	791.710	303.074	31.873	227.661	550.427	25.768
Juli.....	426	295	131	5.803.852	1.726.228	646.262	47.697	563.657	937.177	44.340
Augustus.....	167	114	53	1.292.216	320.709	84.672	56.439	6.927	504.191	22.799
September.....	219	163	56	712.078	194.419	80.259	6.348	50.504	460.389	20.417
October.....	499	349	150	4.391.498	1.207.431	449.580	316.291	327.509	1.019.906	43.518

(1) Voor de maandelijksche resultaten, slaan de getelde leeningen op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen.

II. — ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS.

a) Inlagen op persoonlijke spaarboekjes (1)

(duizenden franken).

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het einde van het tijdvak (2)	Aantal spaarboekjes op het eind van 't jaar
1937.....	3.501.365	2.800.663	700.702	12.489.170	5.844.595
1938.....	3.331.391	3.496.925	— 165.534	12.670.559	5.973.300
1938 September.....	157.456	544.487	— 387.031	12.158.224	
October.....	392.378	328.208	64.170	12.222.394	
November.....	284.011	188.739	95.272	12.317.666	
December.....	249.353	243.383	5.970	12.323.636	
1939 Januari.....	317.844	200.562	117.282	12.787.841	
Februari.....	207.216	215.326	— 8.110	12.779.731	
Maart.....	193.282	406.173	— 212.891	12.556.840	
April.....	131.289	442.557	— 311.268	12.255.572	
Mei.....	224.931	214.043	10.888	12.266.460	
Juni.....	258.622	186.882	71.740	12.338.200	
Juli.....	216.926	188.497	28.429	12.366.629	
Augustus.....	162.883 (3)	363.512 (3)	— 200.629 (3)	12.164.948 (3)	
September.....	75.447 (3)	450.181 (3)	— 374.737 (3)	11.790.211 (3)	
October.....	94.370 (3)	173.622 (3)	— 79.252 (3)	11.710.959 (3)	
November.....	93.744 (3)	170.971 (3)	— 77.227 (3)	11.633.732 (3)	

(1) Deze cijfers geven enkel de bewegingen van het sparen aan.

(2) De tegoeden van de jaren 1937 en 1938 omvatten de gekapitaliseerde renten van het dienstjaar.

(3) Benaderingscijfers.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen ter Lijfrentekas

(duizenden franken).

TIJDVAK	HANDBEIDERS en vrije stortingen, buiten het raam van de verplichte verzekeringswetten (wetten van 16 Maart 1865 en 15 December 1937)	BEDIENDEN (wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	MIJNWERKERS (wetten bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengeordend)	Totaal
1937.....	298.675	44.386	14.241	357.302
1938.....	317.907	48.116	18.114	384.137
1938 April.....	27.831	4.093		
Mei.....	27.031	3.898	4.514	95.652
Juni.....	24.399	3.886		
Juli.....	25.398	3.867		
Augustus.....	25.367	3.840	4.575	92.342
September.....	25.500	3.795		
October.....	26.837	4.148		
November.....	25.562	3.972	4.538	96.214
December.....	26.814	4.323		
1939 Januari.....	27.272	3.781		
Februari.....	25.707	3.778	4.977 (1)	97.030
Maart.....	27.435	4.080		
April.....	26.146	3.914		
Mei.....	25.390 (1)	3.939	4.704 (1)	92.021
Juni.....	23.910 (1)	4.018 (1)		
Juli.....	24.172 (1)	3.917 (1)		
Augustus.....	21.837 (1)	3.825 (1)	4.582 (1)	
September.....				

(1) Benaderingscijfers.

III. — DRIEMAANDELIJKSCH LOONINDEXCIJFER. (Basis : loongemiddelden van 1933 = 100.)

TIJDVAK	ALGEMEEN INDEXCIJFER	INDEXCIJFER PER BEDRIJFSKLASSE																						INDEXCIJFERS der gemiddelde uurloonen per nijverheidsgroep				
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalnijverheden					Aardewerfabrieken steenbakkerijen	Glasnijverheden	Chemische nijverheden	Voedingsnijverheden	Textielnijverheden			Bouwnijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tabak	Papier		Kunstwerk en gevoelige instrumenten	Vervoer			Gas en elektriciteit	Nijverheden van	
				IJzerindustrie	Niet-IJzerhoudende metalen	Gietijeren, machinebouw en metaalbouw	Samen	Samen					Vlas, katoen, hennep en jute	Wol, tanijnen, beverik, con-fede	Samen					Fabrieken	Drukkerij en transformatie		Havenwerkers, sleepers	Spoorwegen (1)	Samen (1)		productie-goederen	verbruiks-goederen

a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon.

1937 Maart	106	111	102	116	112	103	109	101	104	107	103	100	102	103	99	109	108	107	102	101	121	97	101	102	108	103		
Juni	109	114	104	125	114	104	113	108	105	109	105	105	100	102	106	101	112	104	—	104	105	122	105	108	106	106	111	104
September	113	118	108	129	119	110	118	112	106	112	106	107	107	107	108	102	113	108	122	106	109	122	107	110	107	114	107	
December	115	121	108	129	121	112	119	115	108	114	108	109	108	109	111	105	115	109	115	106	114	130	113	116	110	117	109	
1938 Maart	116	123	112	130	121	115	121	110	112	115	108	111	110	111	112	106	116	113	115	108	117	127	110	113	111	118	111	
Juni	116	123	111	132	121	113	121	109	112	116	109	112	110	111	112	108	115	112	—	109	115	125	109	112	111	118	111	
September	117	123	108	132	121	113	121	110	110	117	109	112	111	111	114	109	115	113	—	110	115	125	115	115	111	118	110	
December	118	126	114	135	121	113	122	114	113	118	109	114	112	113	115	138	117	113	116	111	112	125	115	117	114	119	112	
1939 Maart	118	123	110	133	120	113	122	114	111	116	109	117	114	116	115	109	117	111	—	109	113	124	116	118	115	119	112	
Juni	118	122	109	135	119	113	122	110	112	115	108	114	111	112	116	109	117	105	—	110	114	122	109	112	113	118	111	
September	118	123	109	133	120	112	121	113	115	116	108	114	109	112	115	111	117	108	116	107	115	119	117	117	113	118	111	

b) Indexcijfer der loonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden.

1937 Maart	108	108	104	117	111	107	111	99	106	106	101	109	95	102	103	106	106	110	108	103	97	120	—	—	102	108	103
Juni	111	112	105	127	113	109	116	102	107	109	103	110	96	103	106	106	110	109	—	104	98	122	—	—	106	110	105
September	115	115	111	136	117	115	123	104	109	111	106	112	101	107	108	107	112	113	124	106	102	126	—	—	107	115	107
December	117	117	113	133	120	117	123	106	106	114	106	115	102	109	110	111	114	115	127	105	110	128	—	—	111	117	109
1938 Maart	118	116	114	132	120	120	124	107	112	114	106	116	104	110	111	111	116	115	127	106	112	125	—	—	112	118	111
Juni	118	114	114	136	120	117	124	106	110	116	107	116	105	111	113	112	114	115	—	107	110	127	—	—	112	117	111
September	118	114	116	145	120	115	127	106	111	116	107	115	104	110	114	115	115	116	—	108	110	128	—	—	112	119	111
December	120	117	118	142	120	115	126	108	113	117	108	117	106	111	115	114	116	115	126	108	110	129	—	—	113	120	112
1939 Maart	120	115	114	140	119	116	125	109	110	115	107	120	109	115	115	112	116	115	—	109	111	126	—	—	114	118	112
Juni	120	114	115	141	119	116	126	109	111	115	106	118	106	112	116	114	117	111	—	108	113	127	—	—	113	117	112
September	120	114	115	137	119	116	124	111	113	116	107	117	106	111	115	114	117	115	126	107	115	127	—	—	113	118	111

c) Indexcijfer der loonen van werklieden zonder vak of zonder specialiseering.

1937 Maart	111	108	99	123	114	109	115	105	119	113	104	106	105	105	106	103	110	109	106	105	121	126	—	—	107	109	104	102
Juni	114	112	101	141	116	119	122	114	119	116	106	106	106	106	109	103	112	108	—	108	122	123	—	—	102	112	106	103
September	118	115	106	147	121	114	127	116	117	119	108	108	109	108	112	107	115	113	122	110	127	125	—	—	103	115	110	104
December	119	117	108	140	123	117	126	112	113	122	109	111	111	114	107	116	115	115	115	110	134	128	—	—	115	117	112	106
1938 Maart	120	116	110	142	123	120	128	116	118	122	109	113	111	112	115	109	118	115	115	114	136	123	—	—	116	119	114	107
Juni	120	114	107	145	122	118	128	118	116	123	109	112	112	116	109	116	115	—	—	114	133	124	—	—	114	119	113	108
September	121	114	107	151	122	118	131	118	119	124	108	113	111	112	118	110	117	116	—	116	134	124	—	—	115	119	113	108
December	121	116	110	143	123	119	128	112	119	125	110	115	112	114	118	110	121	116	116	114	133	126	—	—	118	120	114	109
1939 Maart	122	116	108	142	121	119	128	112	116	123	109	120	113	116	119	112	120	116	—	114	133	133	—	—	119	119	115	109
Juni	121	113	107	144	121	118	128	121	115	123	109	118	112	115	118	110	119	112	—	114	134	122	—	—	118	119	114	108
September	121	112	107	144	120	118	128	121	116	122	108	115	113	114	118	111	119	115	116	105	134	121	—	—	118	119	114	108

SCHOMMELING volgens regime (2)

	I	II	III	
1937 Maart	109	104	102	
Juni	112	106	103	
September	115	110	104	
December	115	117	112	106
1938 Maart	116	119	114	107
Juni	114	119	113	108
September	115	119	113	108
December	118	120	114	109
1939 Maart	119	119	115	109
Juni	118	119	114	108
September	118	119	114	108

(1) Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der loonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

(2) Regime I : schommelingen volgens het indexcijfer van de kleinhandelsprizen of barema's van de verkoopprijzen.
Regime II : Paritaire commissies of andere verzoeningsorganismen.
Regime III : individuele beslissingen van werkgevers of vraag en aanbod.

* Voorloopige cijfers.

LOOP DER ZAKEN.

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE VERREKENKAMERS.

TIJDVAK	VERREKENKAMERS					Omloopsnelheid van het geld in de banken (3)	LIQUIDATIEKAS VAN DE BEURS VAN BRUSSEL			
	BRUSSEL EN PROVINCIE			BRUSSEL			CONTANT			TERMIJN
	Aantal kamers op het eind v. h. tijdsv.	Aantal verrekende stuks (duizenden)	Verrekende kapitalen (millioenen franken)	Aantal verrekende stuks (duizenden)	Verrekende kapitalen (millioenen franken)		Aantal zittingen	Aantal deelnemers op het eind v. h. tijdsv.	Geliqid. bedrag (millioenen franken) (1)	Geliqid. bedrag (millioenen franken) (1)
1937 Maandgemiddelde	38 (2)	343	31.057	167	22.648	5,45	20	320 (2)	1.152	174
1938 Maandgemiddelde	38 (2)	332	32.201	164	24.275	6,56	21	305 (2)	613	82
1938 September	38	320	34.021	157	24.430	7,36	22	300	386	86
October	38	334	36.304	162	28.471	—	21	305	647	94
November	38	320	26.223	157	19.469	—	19	305	409	54
December	38	344	30.484	169	22.346	6,37	21	305	405	47
1939 Januari	38	331	28.298	166	20.949	—	21	305	409	46
Februari	38	300	25.700	147	19.039	—	19	305	332	46
Maart	38	345	36.907	170	28.302	6,50	23	305	617	79
April	38	314	32.919	153	24.757	—	18	305	361	49
Mei	38	331	31.921	162	24.691	—	20	305	351	40
Juni	38	330	33.174	159	25.742	7,10	22	305	304	34
Juli	38	312	31.848	150	24.440	—	20	305	253	27
Augustus	38	300	31.322	142	22.202	—	21	300	276	38
September	38	272	29.426	121	21.960	7,13	21	300	416	59
October	38	299	34.694	140	27.256	—	22	295	256	37
November	38	261	33.797	127	26.076	—	19	295	224	25

(1) In dit bedrag zijn de aankopen of de verkoopen maar één maal geteld.

(2) Op 31 December.

(3) Verhouding van het totaal bedrag der in den loop van het aangeduide kwartaal verrekende bedragen tot het saldo, per eind trimester, der deposito-rekeningen op zicht en op minder dan 30 dagen.

II. — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

(millioenen franken).

TIJDVAK	Aantal rekeningen op 't einde van het tijdvak	Totaal tegoed (Daggemiddelde)	Tegood van particulieren	CREDIT		LEBET		Algemeene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van specie pCt.	Omloopsnelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Cheques en diversen	Giro's			
1937 Maandgemiddelde	(1) 412.126	3.366		4.925	12.393	4.900	12.409	34.627	89,0	4,72
1938 Maandgemiddelde	(1) 433.553	3.594		5.041	12.494	5.016	12.508	35.060	89,0	4,80
1939 September	426.460	3.484	2.602	5.492	13.044	5.813	13.055	37.404	93,8	5,21
October	428.217	3.504	2.452	5.990	14.215	5.829	14.208	40.242	87,9	5,50
November	430.560	3.621	2.587	4.511	11.763	4.471	11.783	32.528	88,3	4,68
December	433.553	3.654	2.678	5.297	12.921	4.833	12.941	35.993	88,5	4,50
1939 Januari	437.067	4.006	2.896	5.193	13.742	5.106	13.755	37.797	88,7	4,53
Februari	439.587	3.964	2.967	4.021	11.541	4.133	11.553	31.249	89,0	4,12
Maart	441.743	3.888	2.920	4.952	13.025	4.875	13.045	35.896	87,7	4,27
April	442.776	4.003	3.003	5.102	13.721	5.269	13.737	37.019	88,5	4,95
Mei	443.009	3.940	2.921	4.548	12.633	4.656	12.637	34.474	89,4	4,39
Juni	443.620	3.746	2.845	4.642	12.504	4.597	12.513	34.259	89,3	4,39
Juli	443.620	3.819	2.867	5.006	13.013	4.885	13.018	35.921	89,1	4,88
Augustus	444.243	3.603	2.800	5.485	14.153	5.686	14.177	39.501	89,7	5,51
September	445.125	3.523	2.544	4.603	12.213	4.755	12.207	33.779	88,3	4,93
October	445.969	3.747	2.839	5.551	14.032	5.168	14.031	38.783	88,8	4,93
November	446.200	3.874	2.786	5.006	13.343	5.014	13.346	36.708	89,7	4,94

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van den debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegood.

III. — GEVAARLIJKE OF HINDERLIJKE INRICHTINGEN.

Bron : *Arbeidsblad*.

Aanvragen om vergunning.

TIJDVAK	Voor het Rijk	Brabant	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Hene-gouwen	Namen	Luxemburg	Luik
1937	4.272	1.135	722	92	786	480	413	151	42	451
1938	3.744	976	704	100	378	408	472	114	28	564
1938 Juli	329	82	59	14	21	51	56	6	3	37
Augustus	336	85	65	7	16	34	70	10	2	47
September	277	80	52	3	17	25	39	14	1	46
October	276	81	42	13	31	21	35	7	2	44
November	248	62	59	9	8	23	44	5	4	34
December	249	76	59	1	27	23	17	10	—	36
1939 Januari	258	80	42	12	25	35	19	4	3	38
Februari	231	50	38	12	25	27	27	9	3	40
Maart	334	73	39	16	47	43	61	11	6	38
April	323	100	45	3	31	38	45	2	2	57
Mei	315	80	43	15	44	37	50	5	6	35
Juni	331	83	32	9	44	43	66	5	3	46
Juli	255	56	40	9	27	42	43	2	1	35
Augustus	307	59	65	7	42	35	62	10	5	37
September	212	68	36	2	16	33	16	7	—	34

IV. — VERHOUDING VAN DE ONBETAALDE TOT DE DOOR DE NATIONALE BANK VAN BELGIE TER INCASSEERING AANGEBODEN WISSELS.

38

TIJDVAK	AANTAL DER			BEDRAG DER		
	Aangeboden wissels	Onbetaalde wissels	%	Aangeboden wissels	Onbetaalde wissels	%
	(duizenden franken)					
1937.....	1.117.161	69.857	6,25	4.644.274	99.390	2,14
1938.....	1.473.634	100.453	6,82	8.145.032	157.898	1,94
1938 Augustus.....	121.944	7.950	6,52	807.139	11.972	1,48
September.....	121.865	11.417	9,37	554.951	19.701	3,55
October.....	152.369	10.462	6,87	877.433	17.178	1,96
November.....	128.356	7.950	6,19	849.872	13.569	1,60
December.....	113.350	8.406	7,42	674.074	12.114	1,80
1939 Januari.....	80.260	5.934	7,39	379.226	8.810	2,32
Februari.....	72.894	5.704	7,83	296.515	7.828	2,64
Maart.....	96.952	7.470	7,70	629.823	14.042	2,23
April.....	117.728	9.226	7,84	893.051	19.598	2,19
Mei.....	127.107	9.905	7,32	1.124.731	21.386	1,90
Juni.....	114.856	7.991	6,96	957.359	19.723	2,06
Juli.....	90.607	5.748	6,34	662.459	12.148	1,83
Augustus.....	76.142	10.065	13,22	372.922	16.145	4,33
September.....	129.434	17.504	13,52	666.883	40.194	6,03
October.....	101.886	12.297	12,07	655.952	33.162	5,06

V. — FAILLISEMENTEN,
BEKRACHTIGDE ACCOORDEN TOT VOORKOMING VAN FAILLISEMENT,
ZAKEN ONDER GECONTROLEERD BEHEER.
GEPUBLICEERD IN DEN « MONITEUR DU COMMERCE BELGE ».

a) Retrospectief overzicht.

39

TIJDVAK (13 weken)	Uitgesproken faillissementen			Accoorden tot voorkoming van faillissement			Zaken onder gecontroleerd beheer		
	1937	1938	1939	1937	1938	1939	1937	1938	1939
Eerste tijdvak.....	165	180	175	39	29	43	11	—	—
Tweede tijdvak.....	138	145	207	23	35	43	—	—	—
Derde tijdvak.....	111	118	140	17	23	42	—	—	—
Vierde tijdvak.....	146	179	—	29	44	—	—	—	—
Totaal...	560	622	—	108	131	—	11	—	—

b) Gedetailleerde opgave per bedrijfsgroep.

NOVEMBER 1939.

GROEP	AANTAL											
	FAILLISEMENTEN						ACCOORDEN TOT VOORKOMING VAN FAILLISEMENT					
	Physische personen	Personen-vennootschappen	Naamlooze vennootschappen	Personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid	Samenwerkende vennootschappen	Totaal	Physische personen	Personen-vennootschappen	Naamlooze vennootschappen	Personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid	Samenwerkende vennootschappen	Totaal
A. Handelsverrichtingen.....	38	—	1	—	2	41	5	—	—	—	—	5
B. Bankzaken en financiële ver-richtingen.....	2	3	1	—	—	6	—	—	—	—	—	—
C. Nijverheden.....	10	—	—	—	1	11	3	—	1	—	—	4
D. Vennootschappen wier hoofd-bedrijf in Congo gelegen is..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal...	50	3	2	—	3	58	8	—	1	—	—	9

PRIJZEN.

I. — INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN.

a) Officieel indexcijfer in België. — Algemeen indexcijfer en per bedrijfsgroep.

Basis : April 1914 = 100.

45 Bron : *Ministerie van Economische Zaken, Middenstand en Landbouw.*

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Voedingsproducten	Brandstoffen	Teer en derivat.	Producten der metaalbedrijven	Petroleum en derivaten	Producten der aardwerkbedrijven	Producten der glasbedrijven	Scheikundige producten	Kunstmeststoffen	Vetstoffen
<i>Aantal producten</i>	125	16	4	3	15	7	9	2	12	4	7
1937 Maandgemiddelde	684	632	839	648	759	1.000	871	549	599	448	570
1938 Maandgemiddelde	630	559	873	605	695	967	865	549	617	503	463
1938 September	622	544	858	581	682	922	858	549	620	509	460
October	617	529	837	571	689	910	859	549	609	519	442
November	610	514	837	560	685	906	859	549	602	520	436
December	607	528	855	538	678	905	847	549	591	524	419
1939 Januari	604	515	855	534	667	906	852	549	578	527	414
Februari	599	508	855	527	666	908	849	549	573	529	414
Maart	600	509	855	512	671	907	854	549	573	532	416
April	602	518	835	512	673	914	852	549	571	533	417
Mei	599	511	835	513	664	914	855	549	571	521	415
Juni	597	504	838	504	668	914	860	549	569	521	416
Juli	591	499	841	498	671	915	864	614	565	503	411
Augustus	594	502	843	498	691	915	859	614	565	500	404
Sep ember	706	653	871	683	779	1.115	859	626	615	527	627
October	735	639	871	729	807	1.266	854	626	632	530	706
November	762	638	969	712	842	1.467	846	626	637	531	651

TIJDVAK	PRODUCTEN DER VEZELBEDRIJVEN					Bouwmaterialen	Harsproducten	Producten der huiden- en lederb.	Tabak	Producten der papierbedrijven	Ruwe rubber
	Algemeen indexcijfer	Wol	Vlas	Jute	Katoen						
<i>Aantal producten</i>	19	5	5	2	7	13	2	9	1	1	1
1937 Maandgemiddelde	704	781	877	407	657	768	692	599	492	902	164
1938 Maandgemiddelde	592	606	842	365	520	774	534	476	513	736	125
1938 September	591	593	898	371	497	774	505	465	455	655	136
October	583	583	852	386	493	771	530	478	500	650	141
November	587	579	821	361	490	773	520	468	500	650	138
December	571	572	857	357	488	772	520	461	545	644	133
1939 Januari	583	560	929	400	480	775	532	466	545	644	130
Februari	567	547	852	439	469	773	538	462	545	644	133
Maart	563	548	826	449	465	773	555	465	545	644	134
April	570	530	826	558	463	772	548	461	545	644	133
Mei	563	530	788	501	476	772	526	471	545	644	133
Juni	557	529	755	484	483	772	506	471	545	644	135
Juli	549	538	715	472	480	772	505	471	545	644	138
Augustus	534	533	668	472	472	768	510	472	545	644	140
September	672	674	815	585	613	822	722	576	636	715	143
October	722	686	973	585	613	842	894	626	727	747	152
November	842	754	1.196	964	627	841	856	643	727	756	188

b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in het buitenland.

TIJDVAK	ENGELAND (Board of Trade) Basis : 1930	FRANKRIJK (Statistique Générale de la France) Basis : Juli 1914	NEDERLAND (Centraal Bureau voor de Statistiek) Basis : 1913	ZWITSERLAND (Office fédéral de l'industrie des arts et métiers et du travail) Basis : Juli 1914	ZWEDEN (Kommerskollegium) Basis : 1913	DUITSCHLAND (Statistisches Reichsamt) Basis : 1913	VER. STATEN (Bureau of Labor) Basis : 1926
1937 Maandgemiddelde	109	563	97	111	137	106	86
1938 Maandgemiddelde	101	640	92	107	130	106	79
1938 Augustus	99	644	90	105	128	106	78
September	98	646	91	106	127	106	78
October	99	654	91	106	128	106	78
November	98	657	91	106	127	106	78
December	98	666	92	106	127	106	77
1939 Januari	97	676	91	106	127	106	77
Februari	97	677	91	105	127	106	77
Maart	97	681	91	105	127	107	77
April	97	682	92	106	128	106	76
Mei	98	693	92	107	129	106	76
Juni	98	685	91	106	130	107	76
Juli	98	677	91	107	131	107	76
Augustus	98	672	90	107	133	107	76
September	105		98	117			
October	111			120			

II. — INDEXCIJFERS DER KLEINHANDELSPRIJZEN EN VAN DE KOSTEN VAN LEVENSONDERHOUD.

a) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België.

Basis : April 1914 = 100.

Bron : *Ministerie van Economische Zaken, Middenstand en Landbouw.*

TIJDVAK	Voor het Rijk	Antwerpen	Brussel	Gent	Luik
1937 Maandgemiddelde	735	778	791	733	732
1938 Maandgemiddelde	761	801	828	760	766
1938 15 Augustus	755	794	819	755	760
15 September	764	804	828	766	769
15 October	769	810	839	771	776
15 November	772	813	838	772	776
15 December	768	807	835	766	773
1939 15 Januari	769	807	835	768	774
15 Februari	759	798	826	758	763
15 Maart	754	785	822	755	758
15 April	751	791	817	752	753

b) Nieuwe indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België.

Basis : 1936-1938 = 100.

Bron : *Ministerie van Economische Zaken, Middenstand en Landbouw.*

DATUM	Voor het Rijk	Brabant		Antwerpen		Luik		Oost-Vlaanderen		West-Vlaanderen	Henegouwen	Limburg	Luxemburg	Namen
		Provincie	Stad Brussel	Provincie	Stad Antwerpen	Provincie	Stad Luik	Provincie	Stad Gent					
1939 15 Januari	105,8	105,9	105,6	104,5	103,9	107,0	106,9	105,5	105,8	104,3	106,9	106,8	105,6	106,4
15 Februari	104,4	104,2	104,0	103,5	103,1	105,2	104,8	104,2	104,5	103,3	105,5	105,1	104,4	105,0
15 Maart	103,6	103,5	103,4	102,8	102,5	104,4	104,0	103,6	104,1	102,5	104,6	104,4	103,6	103,7
15 April	103,1	103,0	102,8	102,4	102,2	103,6	103,3	103,1	103,8	102,1	103,9	104,1	103,1	103,1
15 Mei	102,9	102,9	102,7	102,3	102,1	103,5	103,3	102,9	103,8	102,0	103,9	103,8	102,6	102,5
15 Juni	103,1	102,8	102,5	102,5	102,4	103,8	103,8	103,2	104,1	102,5	104,0	104,3	102,4	102,5
15 Juli	103,5	103,0	102,7	102,8	102,5	103,8	103,7	103,6	104,5	102,9	104,5	104,6	102,8	102,9
15 Augustus	103,3	102,9	102,6	102,7	102,5	103,7	103,6	103,2	104,2	102,8	104,2	104,6	102,8	103,4
15 September	103,9	103,5	103,2	103,6	103,7	103,9	103,2	104,1	105,6	103,8	104,6	105,5	102,6	103,7
15 October	110,1	110,0	109,6	110,2	110,0	110,4	109,9	110,0	111,0	109,1	110,6	110,9	108,8	110,0
15 November	112,4	112,4	112,1	112,5	112,7	112,4	111,9	112,4	113,2	111,2	113,0	114,1	110,9	112,5

c) Indexcijfers van de kosten van levensonderhoud in België.

Arbeidersbudgetten, 3^e categorie : gezinnen welke beschikken over een inkomen van 30 frank tot minder dan 40 frank, per verbruikseenheid en per veertien dagen.

Basis 1921 = 100.

Bron : *Ministerie van Economische Zaken, Middenstand en Landbouw.*

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Voeding	Huisvesting en huisraad	Verwarming en verlichting	Kleding	Behoeften van hygiënischen, maatschappelijken en zedelijken aard
1937 Maandgemiddelde	199	175	404	186	239	181
1938 Maandgemiddelde	205	180	405	194	246	183
1938 Augustus	202	176	405	194	247	183
September	205	180	405	195	246	183
October	207	183	405	196	246	183
November	209	186	405	196	247	183
December	208	184	405	198	247	183
1939 Januari	209	186	405	199	247	183
Februari	205	180	406	199	247	183
Maart	203	176	407	199	247	183
April	200	172	407	195	247	183
Mei	198	168	407	196	249	184
Juni	199	170	406	197	249	184
Juli	200	171	406	196	249	184
Augustus	199	170	407	198	249	184
September	199	170	407	201	250	184
October	206	179	408	204	257	185
November	210	183	410	218	261	185

d) Indexcijfers van de kosten van levensonderhoud en van de kleinhandelsprijzen in het buitenland.

TIJDVAK	GROOT-BRITTANNIË (Ministry of Labour)	FRANKRIJK (Statistique Générale de la France)		NEDERLAND (Centraal Bureau voor de Statistiek)	ZWITSERLAND (Office fédéral de l'industrie, des arts et métiers et du travail)	ZWEDEN	DUITSCHLAND (Statistisches Reichsamt)	VEREEN. STAT. (National Industrial Conference Board)
	Kosten van levensonderh.	Detailpr. (gropend. ind. v. 34 artikelen gemid. v. 300 st.-d.)	Kost v. levensonder. (eenvorm gemaakte type-budgett-n)	Kosten van levensonderh.	Kosten van levensonderh. (34 steden)	Kosten van levensonderh. (49 steden)	Kosten van levensonderh.	Kosten van levensonderh.
	Basis : Juli 1914 = 100	Basis : Juli 1914 = 100	Basis : 1930 = 100	Basis : tijdvak 1911/13 = 100	Basis : Juni 1914 = 100	Basis : Juli 1914 = 100	Basis : 1913/14 = 100	Basis : 1923 = 100
1937 Gemiddelde ...	154	572	102,4	137,3	137	162	125,1	88,5
1938 Gemiddelde ...	166	658	116,6	138,6	137	166	125,6	86,4
1938 Augustus	156	657	117,2	138,4	136	—	126,5	85,9
September	155	—	—	138,7	137	—	125,2	85,9
October	156	—	—	138,3	137	167	124,9	85,8
November	156	690	120,3	137,4	137	—	125,0	85,6
December	155	—	—	138,3	137	—	125,3	85,8
1939 Januari	155	—	—	—	137	167	125,8	85,4
Februari	153	709	122,3	—	136	—	125,7	85,1
Maart	153	—	—	138,2	136	—	126,0	84,9
April	153	—	—	—	136	168	125,9	85,—
Mei	153	698	122,5	—	137	—	126,1	84,8
Juni	156	—	—	136,—	137	—	126,5	84,7
Juli	155	—	—	—	138	169	127,3	84,9
Augustus	155	—	—	136,5	137	—	127,3	—
September	165	—	—	139,1	138	—	—	—
October	165	—	—	—	140	—	—	—

III. — GROOTHANDELSPRIJZEN VAN ENKELE NIJVERHEIDSPRODUCTEN.

Bronnen : Kolen : Office belge des Charbons (O.B.C.). — IJzerindustrie : Binnenlandsche prijzen : Echo de la Bourse. — Prijzen bij den uitvoer : Cosibel.

TIJDVAK	Binnenlandsche prijzen (in franken per metrieke ton).							Prijzen bij den uitvoer (in goud-£ per Engelsche ton).												
	KOLEN							IJZERINDUSTRIE (*)					IJZERINDUSTRIE							
	Fijne vette gas- en cokolen	Gesichte vette huishoudkolen	Type C Belg. Staat	Fijne gewassene stoom 0/10	Gesichte half-vette huishoudkolen	Ruw mager gruis voor pulvero's	Mager gewassene graan, stoom 5/10	Mager nootjes voor huishouden 50/80	Billettes	Largets	Handelsstaal	Profielijzer	Dik plaatijzer	Dun plaatijzer herkookt open oven	Billettes	Largets	Handelsstaal	Profielijzer	Dik plaatijzer	Dun plaatijzer
1937 Maandgem.	131	179	136	121	202	85	137	227	869	991	1.014	1.014	1.248	1.666	4-1-2	4-1-1	5-0-5	4-12-8	—	—
1938 Maandgem.	147	188	151	126	209	93	142	237	877	986	1.100	1.100	1.300	1.720	4-0-1	3-15-8	4-17-10	5-0-7	5-15-7	7-8-9
1938 Augustus	144	190	149	123	209	89	138	236	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-19-2	3-18-4	4-15-8	4-15-6	5-9-5	7-6-9
September	139	192	149	122	212	88	139	242	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-18-0	3-14-1	4-16-8	4-13-2	5-8-8	7-1-2
October	143	191	149	123	212	90	139	243	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-12-10	3-13-11	4-16-8	4-13-9	5-4-7	6-8-8
November	143	192	149	123	213	91	139	243	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-11-2	3-9-2	4-16-0	4-12-4	5-7-7	7-2-8
December	148	196	149	128	216	95	143	244	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-8-5	3-10-8	4-14-10	4-13-9	5-5-4	7-7-10
1939 Januari	148	196	149	128	216	95	143	244	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-7-9	3-6-7	4-10-10	4-10-1	5-2-8	7-6-4
Februari	148	195	149	128	216	96	143	242	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-5-8	3-5-1	4-7-11	4-8-9	4-19-6	7-3-5
Maart	148	194	149	128	216	94	143	242	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-7-3	3-7-8	4-6-3	4-5-0	4-17-5	7-7-1
April	149	187	154	128	202	95	143	227	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-4-0	3-7-0	4-5-8	4-3-2	4-17-8	7-6-9
Mei	149	187	154	128	206	95	142	229	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-6-6	3-6-2	4-6-4	4-3-4	4-16-1	7-5-6
Juni	149	194	154	129	211	95	143	233	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-6-6	3-4-6	4-6-5	3-19-11	4-15-8	7-8-7
Juli	150	193	154	129	214	95	143	237	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-6-8	3-5-5	4-6-7	4-1-8	4-16-7	7-5-5
Augustus	149	199	154	129	216	95	143	240	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	3-6-0	3-4-9	4-4-0	3-19-10	4-18-3	7-4-5
September	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4-17-10	4-11-4	4-5-8	1-7-7-11
October	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5-16-3	5-10-2	6-17-2	2-8-5-1
November	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

(*) Vanaf October 1939, minima prijzen.

IV. — PRIJZEN VAN LANDBOUWPRODUCTEN.

a) Gemiddelde prijzen van granen en andere landbouwproducten op de regelende markten van België (« Belgisch Staatsblad »).

TIJDVAK	TARWE	ROGGE	HAVER	WINTERGERST	AARDAPPELEN		DRUGE CIOHOREI-BOONEN (laatste oogst)	TARWESTROO	RUV LAS	ONGEZOUT. HOEVE-BOTER (verkocht per kg.)	ONONT-VEETE WOL	VERSCHIEDEN EIEREN
	(laatste oogst)				Geldersche-muizen	Industrie	(laatste oogst)					
	in franken per 100 kg.										in fr. per kg.	
1937 Maandgemiddelde ..	135,62	123,44	114,66	117,21	40,38	39,05	117,02	25,63	97,47	22,66	23,72	0,56
1938 Maandgemiddelde ..	121,57	90,23	98,47	93,80	39,07	43,10	85,80	23,49	104,44	23,—	16,44	0,63
1938 Augustus	113,98	76,25	94,09	78,76	30,75	38,18	85,57	21,91	116,19	20,90	15,35	0,68
September	112,67	67,60	78,93	76,12	24,88	31,71	75,87	19,49	108,30	22,84	15,06	0,74
October	111,41	64,43	77,40	75,13	25,62	31,53	81,62	18,89	102,43	24,89	15,12	0,84
November	109,98	62,54	75,83	73,31	25,29	30,84	68,20	19,09	104,83	25,28	14,81	0,84
December	109,32	64,17	76,57	74,89	26,76	31,28	67,—	18,81	103,80	26,23	14,25	0,75
1939 Januari	110,53	63,96	78,85	74,62	31,53	35,34	66,12	19,07	109,28	25,03	13,94	0,70
Februari	111,62	61,52	76,31	73,61	32,35	35,48	67,60	20,09	113,13	24,80	14,37	0,49
Maart	116,63	59,93	75,92	74,35	31,55	35,33	71,60	20,92	108,06	22,87	14,40	0,45
April	119,73	60,47	79,13	75,92	35,65	39,28	75,72	20,37	104,41	19,94	13,50	0,46
Mei	119,69	58,92	81,31	75,89	29,12	34,68	74,75	20,53	104,90	18,48	13,—	0,46
Juni	118,23	59,04	80,—	75,38	23,97	30,57	73,30	19,62	101,89	18,87	12,90	0,52
Juli	117,06	59,40	78,06	73,66	35,25	35,05	75,16	19,44	101,98	18,57	13,31	0,55
Augustus	117,17	53,77	64,13	68,04	29,09	37,08	77,25	18,04	91,88	18,94	13,20	0,56
September	123,71	106,70	86,15	117,05	31,30	35,44	106,04	22,27	104,21	19,10	15,69	0,67
October	134,72	117,93	89,33	143,96	31,66	36,38	106,—	27,70	120,01	19,75	17,—	0,85

b) Gemiddelde prijzen der granen op de graanbeurzen van Kortrijk, Brussel, Charleroi, Namen en Luik.

Bron : Ministerie van Landbouw.

TIJDVAK	TARWE (goede handelskwaliteit)	ROGGE	HAYER	GERST	SPELT
	(in franks per 100 kg.)				
1937 Maandgemiddelde	133,43	119,99	113,22	116,45	96,49
1938 Maandgemiddelde	120,97	79,50	95,92	91,84	91,59
1938 September	116,94	64,98	75,65	74,80	81,71
October	114,16	62,15	73,08	74,06	80,66
November	112,10	60,29	72,33	71,73	81,85
December	111,65	61,94	73,94	73,36	83,55
1939 Januari	113,17	61,41	76,02	72,67	82,37
Februari	114,90	57,70	72,45	71,26	78,87
Maart	121,71	57,31	73,35	72,23	76,—
April	123,65	58,63	77,60	73,74	76,—
Mei	123,65	57,70	79,18	74,18	75,50
Juni	122,35	56,81	77,02	73,12	—
Juli	121,74	58,—	74,83	73,—	—
Augustus	105,—	52,33	60,65	68,24	—
September	122,63	106,05	85,22	122,78	86,83
October	134,11	115,56	87,41	148,19	99,—
November	134,20	108,—	83,14	139,87	94,87

V. — LANDBOUWINDEXCIJFERS (1).

Basis : 1936 = 100.

a) Indexcijfers voor het Rijk.

Bron : Ministerie van Landbouw.

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER VERKOOPPRIJZEN VAN AKKERBOUWPRODUCTEN																Akkerbouw algemeen indexcijfer
	ENKELVOUDIG INDEXCIJFER								INDEXCIJFER NA SEIZOENCORRECTIE								
	Tarwe	Rogge	Gerst en wintergerst	Haver	Stroo	Stroovlas	Cichorei-boonen	Suikerbiet	Aardappelen	Tarwe	Rogge	Gerst en wintergerst	Haver	Stroo	Suikerbiet	Aardappelen	
1937	122,0	147,5	133,0	127,0	136,5	115,0	151,0	122,0	87,5	122,0	147,5	133,0	127,0	136,5	117,0	87,5	112,4
1938	107,4	108,4	105,6	107,8	124,9	125,4	109,9	113,9	90,4	107,4	108,4	105,6	107,8	124,9	110,5	90,4	104,4
1938 Augustus	105,2	90,2	88,7	104,6	116,5	139,4	110,3	112,3	75,8	104,2	88,4	91,4	107,8	122,6	109,6	77,3	98,2
September	95,6	80,2	86,0	85,0	103,7	128,8	100,4	113,6	62,3	97,5	81,2	88,7	91,4	112,7	110,3	67,7	90,0
October	93,9	76,7	85,1	82,1	100,5	114,2	99,2	112,8	62,9	96,8	78,3	86,8	87,3	106,9	109,9	70,0	88,4
November	92,5	74,4	82,4	81,3	101,5	114,9	88,0	118,0	61,7	95,4	76,7	84,1	84,7	103,8	112,5	68,6	87,4
December	91,9	76,5	84,3	83,1	100,0	114,2	86,4	121,3	63,8	94,7	78,9	85,2	87,5	101,0	114,1	70,9	88,0
1939 Januari	92,3	75,8	83,5	85,4	101,4	121,2	85,2	118,9	73,6	95,2	79,0	84,5	89,0	98,4	112,9	76,7	90,5
Februari	93,5	71,2	81,9	81,4	106,9	125,5	87,0	118,0	74,6	95,4	74,2	82,9	84,8	103,8	112,5	74,6	89,8
Maart	101,0	70,7	83,0	82,4	111,3	116,7	92,3	122,7	73,6	102,0	72,9	83,0	84,1	107,0	114,8	74,3	90,7
April	101,9	72,4	84,8	87,2	108,4	112,3	97,7	132,6	82,4	100,9	69,6	80,8	81,5	103,2	119,8	77,0	91,2
Mei	101,6	71,2	85,3	89,0	109,2	113,7	96,3	137,3	70,2	98,6	67,8	80,5	81,7	104,0	122,1	64,4	86,5
Juni	100,5	70,1	84,0	86,5	104,4	105,2	94,5	131,8	60,0	95,7	66,8	80,8	78,6	100,4	119,4	51,7	79,8
Juli	100,5	71,6	83,9	84,1	103,4	109,0	96,9	133,2	77,3	93,9	68,8	85,6	77,1	102,4	120,1	68,4	86,2
Augustus	99,1	68,6	83,1	73,2	95,9	99,6	99,6	135,5	72,8	98,1	67,3	85,7	75,5	100,9	121,2	74,3	88,3
September	112,5	130,9	141,1	95,7	118,5	110,0	136,7	138,2	73,4	114,8	132,2	145,5	102,9	128,8	122,6	79,8	104,5
October	123,0	142,7	170,3	98,2	147,3	132,5	136,6	131,9	74,8	126,8	145,6	173,8	104,5	156,7	119,5	83,1	112,5

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER VERKOOPPRIJZEN VAN PRODUCTEN VAN DIERLIJKE OORSPRONG													Algemeen indexcijfer akkerbouw en dierlijke producten	
	ENKELVOUDIG INDEXCIJFER							INDEXCIJFER NA SEIZOENCORRECTIE							
	Ossen	Koeien	Kalveren	Varkens	Boter	Eieren	Paarden	Ossen	Koeien	Kalveren	Varkens	Boter	Eieren		
1937	107,0	105,5	111,5	94,0	120,0	102,0	110,0	107,0	105,5	111,5	94,0	120,0	102,0	108,4	109,4
1938	105,4	106,5	120,8	131,2	122,6	114,3	96,1	105,4	106,5	120,8	131,2	122,6	114,3	118,8	115,2
1938 Augustus	103,4	103,7	107,6	143,2	108,2	128,4	86,8	101,4	102,7	112,0	136,4	109,8	131,0	116,8	112,2
September	100,0	102,4	118,5	152,6	119,6	139,2	86,8	100,0	103,4	122,5	146,7	112,3	116,0	117,4	110,5
October	100,8	105,1	128,5	152,1	134,5	158,8	86,8	102,8	107,1	129,8	146,2	126,9	106,6	121,9	113,5
November	103,4	106,5	140,2	141,6	135,8	145,1	75,3	106,6	108,7	133,8	137,5	129,3	92,4	119,2	111,2
December	105,9	109,2	139,7	139,9	140,8	123,5	62,9	103,2	110,3	131,8	135,8	131,6	99,6	120,8	112,6
1939 Januari	103,6	103,7	120,6	133,0	129,3	115,7	63,4	103,8	105,8	113,8	136,6	120,8	110,2	117,4	110,7
Februari	103,2	103,1	103,6	123,4	133,5	84,3	63,4	103,4	106,3	105,4	125,9	124,8	93,7	113,3	107,5
Maart	104,3	105,3	113,6	120,6	117,4	82,4	75,5	105,6	106,3	111,4	124,3	115,1	117,7	114,4	108,5
April	109,5	110,8	127,1	113,8	104,5	87,6	75,5	103,3	109,7	125,8	118,5	113,6	134,8	117,0	110,6
Mei	115,4	111,8	125,3	111,2	100,4	80,4	77,2	109,9	103,5	126,6	115,8	115,4	121,8	115,1	108,0
Juni	115,6	111,6	115,5	108,9	101,6	97,1	78,2	111,2	108,3	121,6	115,9	114,2	131,2	116,1	107,0
Juli	114,5	111,4	113,4	113,0	101,2	100,9	73,2	111,1	109,2	119,4	114,1	110,0	123,0	112,8	106,1
Augustus	110,5	107,3	105,5	113,0	98,7	109,8	74,6	103,3	106,2	109,9	107,6	99,7	112,0	104,8	100,7
September	103,2	102,0	89,2	112,0	99,3	127,4	79,9	103,2	103,0	91,9	107,7	92,8	106,2	99,7	100,9
October	98,1	103,1	91,1	124,7	94,4	153,9	79,9	100,1	105,2	92,0	119,9	89,0	103,3	100,0	103,2

(1) De methode tot het berekenen van deze indexcijfers werd uiteengezet in ons Tijdschrift voor Inlichting en Documentatie, biz. 255 en 253 (September en October 1939).

Bron : Ministerie van Landbouw.

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER PRODUCTIEKOSTEN								
	Huurgelden	Loonen	Meststoffen	Veevoeders	Plant- en zaadgoed	Materieel	Belastingen	Algemene onkosten	Productie-kosten algemeen indexcijfer
1937	102,1	107,3	102,8	121,7	98,0	106,3	104,9	107,1	108,1
1938	102,3	109,4	108,5	127,7	95,1	108,5	107,5	111,0	111,0
1938 Augustus	102,5	110,8	108,0	118,8	96,5	108,5	108,2	110,0	110,0
September	102,5	110,8	109,1	116,6	91,8	108,5	108,2	111,4	109,7
October	102,5	110,8	110,2	113,2	91,8	108,5	105,3	112,1	109,2
November	102,5	110,8	110,0	109,6	91,8	108,5	105,3	112,5	108,6
December	102,5	110,8	108,7	117,6	91,8	108,5	105,3	112,0	109,9
1939 Januari	106,1	112,1	109,1	117,8	91,8	108,5	103,8	110,6	110,8
Februari	106,1	112,1	108,7	110,7	83,9	108,5	103,8	109,8	109,3
Maart	106,1	112,1	109,6	107,2	83,9	108,5	103,8	109,4	108,7
April	106,1	112,1	111,1	111,9	83,9	108,5	103,4	109,0	109,6
Mei	106,1	112,1	108,5	109,1	83,9	108,5	102,9	108,7	108,9
Juni	106,1	112,1	107,3	111,1	83,9	108,5	102,9	109,4	109,1
Juli	105,4	112,9	108,1	99,3	83,9	108,5	103,3	109,8	107,2
Augustus	105,4	112,9	106,2	95,3	83,9	108,5	103,1	109,6	108,5
September	105,4	112,9	109,0	135,8	87,4	108,5	110,2	110,2	114,2
October	105,4	112,9	114,0	145,2	87,4	108,5	113,6	116,8	117,0

b) Regionale indexcijfers.

Bron : Ministerie van Landbouw.

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER VERKOOPPRIJZEN																				
	AKKERBOUWPRODUCTEN						DIERLIJKE PRODUCTEN					AKKERBOUW- EN DIERLIJKE PRODUCTEN									
	Leemstreek van Midden-België	Vlaamsche zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen	Leemstreek van Midden-België	Vlaamsche zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen	Leemstreek van Midden-België	Vlaamsche zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen
1937	114,9	110,9	110,2	110,4	98,7	117,0	109,7	108,3	106,5	106,5	109,2	110,5	109,5	109,4	110,4	107,6	107,4	109,4	110,0	111,4	109,5
1938	107,1	102,0	104,8	99,8	95,1	106,4	101,7	118,2	119,7	118,7	119,5	118,9	117,6	118,0	114,7	115,3	115,2	115,3	118,1	114,8	114,3
1939 Januari	95,4	85,7	91,6	80,6	82,5	90,3	84,6	116,1	118,8	117,5	118,7	117,9	115,3	116,3	109,6	110,5	110,9	110,2	116,7	109,0	109,1
Februari	95,3	84,7	91,2	78,7	80,9	89,2	82,8	111,8	113,0	112,1	115,3	115,9	112,4	113,7	103,6	105,8	108,8	107,2	114,8	106,5	106,7
Maart	97,1	84,5	91,7	78,9	82,1	90,2	83,0	113,8	116,0	114,7	115,1	114,0	112,7	113,0	108,5	108,0	108,9	107,1	113,0	107,0	106,2
April	97,6	85,1	91,8	79,1	84,0	89,3	82,8	116,9	119,2	117,6	117,2	115,5	114,9	114,7	110,8	110,6	111,1	108,7	114,4	108,4	107,4
Mei	94,7	78,5	87,0	71,3	74,5	86,1	77,0	114,7	116,1	115,1	115,6	115,0	113,8	114,0	108,3	106,6	108,0	105,8	113,6	108,8	105,5
Juni	89,0	70,5	79,7	63,2	64,7	80,6	69,5	115,9	117,8	116,4	116,3	115,0	114,3	114,1	107,4	105,9	107,1	104,5	113,3	105,8	103,9
Juli	93,2	79,7	86,5	73,5	76,7	84,4	77,0	112,4	114,2	113,2	113,1	112,1	111,2	111,4	106,4	105,5	106,4	104,3	110,9	104,5	103,5
Augustus	95,0	81,8	88,3	76,5	81,8	85,5	79,2	104,5	106,0	105,5	104,9	104,2	103,7	103,9	101,5	99,9	101,2	98,6	103,4	99,1	98,3
September	108,7	101,6	102,8	100,6	90,8	105,2	96,9	99,6	101,2	100,8	99,5	98,5	98,5	98,7	102,5	101,3	101,3	99,8	98,3	100,2	98,3
October	117,0	109,8	112,1	100,7	96,0	113,8	103,7	99,8	102,3	102,0	99,8	98,3	98,5	98,9	105,2	104,2	104,6	102,0	98,2	102,3	100,0

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER PRODUCTIEKOSTEN																				
	MESTSTOFFEN						VEEVOEDERS					TOTAAL VAN DE PRODUCTIEKOSTEN									
	Leemstreek van Midden-België	Vlaamsche zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen	Leemstreek van Midden-België	Vlaamsche zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen	Leemstreek van Midden-België	Vlaamsche zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen
1937	103,7	102,7	103,3	100,0	98,0	101,0	95,7	122,3	122,6	122,3	120,7	118,5	122,7	124,6	108,3	108,6	107,8	108,4	108,4	108,0	105,6
1938	108,2	107,3	108,5	107,9	108,0	109,1	107,3	128,3	129,8	131,3	125,5	123,7	127,3	131,8	111,0	111,7	111,1	111,5	111,3	110,7	108,5
1939 Januari	108,4	107,8	109,0	110,0	110,9	110,6	111,2	118,1	119,9	122,0	115,7	115,0	116,6	120,9	110,6	111,2	111,1	110,8	110,6	110,6	110,2
Februari	108,0	107,4	108,6	109,5	110,2	110,1	110,4	110,8	112,7	115,1	108,5	108,3	109,1	113,4	109,1	109,5	109,7	108,8	108,7	109,0	109,5
Maart	108,7	108,3	109,5	110,8	112,2	111,4	112,8	107,3	108,6	110,3	105,7	105,6	106,0	109,0	108,5	108,8	109,0	108,3	108,1	108,6	109,4
April	109,6	109,6	110,7	113,6	115,7	113,7	117,4	111,8	112,1	112,6	111,6	112,0	111,3	111,3	109,3	109,6	109,5	109,9	109,8	109,6	109,9
Mei	106,5	106,7	107,8	110,8	112,4	111,1	113,8	108,8	109,8	111,4	108,3	109,1	107,6	109,2	108,4	108,8	108,9	108,8	108,9	108,7	109,4
Juni	105,6	105,7	107,4	108,5	110,4	109,7	111,2	111,0	111,0	111,3	111,2	111,6	110,7	110,6	108,7	108,9	108,8	109,2	109,4	109,2	109,3
Juli	105,5	104,9	106,6	105,9	106,7	107,3	106,6	99,0	99,2	100,0	99,4	100,7	98,3	98,1	106,8	106,8	107,1	106,5	106,7	107,1	108,7
Augustus	106,2	105,2	106,7	104,8	104,3	106,4	103,0	95,1	96,2	98,1	94,4	95,3	93,6	95,6	106,1	106,3	106,8	105,1	105,2	106,2	108,1
September	108,1	107,6	108,9	109,8	110,8	110,6	111,0	136,4	139,7	143,4	131,9	130,3	133,9	141,9	114,1	115,2	114,7	114,6	114,7	113,6	111,5
October	113,5	112,4	114,7	113,0	113,5	115,1	112,6	145,7	160,7	157,0	139,5	138,3	141,3	152,9	117,1	118,6	118,3	117,5	117,6	116,0	112,9

VOORTBRENGING.

I. — VOORTBRENGING DER STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN.

Bron : *Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.*

55

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN										
	GEMIDDELD AANTAL ARBEIDERS (duizenden)		NETTO HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOLEN PER BEKKEN (duiz. tons)							Gemiddeld aantal extractie-dagen	Voorraad op 't einde der maand (duiz. tons)
	onder-grondsche	onder- en boven-grondsche	Bergen	Centrum	Charleroi	Namen	Luik	Kempen	TOTAAL		
1937 Maandgemiddelde	86,5	124,9	421	364	652	34	450	552	2.473	24,6	605
1938 Maandgemiddelde	91,4	130,3	408	355	665	33	459	545	2.465	24,1	1.934
1938 Augustus	89,3	127,4	380	315	615	32	383	510	2.234	22,4	2.380
September	87,8	125,9	371	346	669	34	464	502	2.386	24,4	2.351
October	91,1	130,4	427	367	670	34	470	558	2.526	24,8	2.204
November	94,3	134,1	407	364	678	33	480	588	2.531	24,0	2.234
December	92,1	131,5	421	358	690	33	481	583	2.566	24,8	2.222
1939 Januari	94,5	133,8	441	387	704	34	503	595	2.664	25,4	2.333
Februari	91,0	130,2	385	320	632	31	452	537	2.357	22,8	2.506
Maart	92,8	132,3	451	379	717	36	511	630	2.724	25,9	2.686
April	93,6	134,0	400	352	644	31	456	569	2.452	23,2	2.524
Mei	93,6	133,9	422	358	677	32	468	613	2.569	24,0	2.274
Juni	93,8	133,4	403	386	712	33	491	638	2.662	24,9	2.311
Juli	90,1	129,6	339	308	606	33	469	567	2.322	22,7	2.275
Augustus	88,8	127,1	310	343	640	27	375	598	2.203	22,3	2.212
September	81,4	116,8	349	356	648	31	433	591	2.408	25,6	1.923
October	83,3	120,0	376	375	665	32	451	614	2.513	25,9	1.645

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (aan het eind van het tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tons)					
	Voortbrenging (duiz. tons)	Gemiddeld aantal arbeiders	Voortbrenging (duiz. tons)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren	Blik
1937 Maandgemidd.	489	3.974	155	893	47 (1)	320	315	7,7	231	3,0	—
1938 Maandgemidd.	392	3.775	142	870	37 (1)	205	184	6,0	145	2,5	0,2
1938 Augustus	363	3.696	125	839	35	196	176	5,6	149	2,2	—
September	356	3.625	139	848	35	197	180	6,6	156	2,8	—
October	384	3.685	136	862	36	216	201	6,3	179	2,9	0,2
November	380	3.685	136	839	36	222	213	5,7	188	2,3	0,2
December	406	3.768	136	836	37	232	214	5,5	176	2,6	0,3
1939 Januari	406	3.745	132	818	37	231	204	5,9	162	3,2	0,3
Februari	360	3.681	105	814	37	203	193	5,9	152	2,5	0,6
Maart	371	3.673	123	772	35	222	217	7,5	174	3,1	0,6
April	362	3.647	110	782	37	225	213	6,0	169	2,5	0,6
Mei	417	3.662	121	803	42	270	274	6,7	195	2,7	0,7
Juni	436	3.741	117	793	44	286	298	7,0	200	2,7	0,7
Juli	471	3.836	96	758	46	295	291	5,4	196	2,1	0,8
Augustus	470	3.860	110	754	45	280	277	5,8	185	2,4	—
September	419	3.761	126	735	38	206	206	6,1	145	10,6	—
October	474	3.813	155	836	39	256	255	6,0	196	10,8	—

(1) Op 31 December.

II. — DIVERSE PRODUCTIES.

TIJDVAK	KATOEN Halfjaar- lijksche productie van gesponnen katoen (tons)	WOL		BIERBROUWE- RIJEN Hoeveelheden aangegeven meel (tons)	STOKERIJEN Voort- gebrachte alcohol (hectoliters)	MARGARINE EN BEREIDE VETTEN		
		Drooginrich- tingen van Verviers, van Dison en van het Oosten (reeds gedroogd of enkel gewogen) (tons)	Kamwol- voorraden in de "façon", wolkammerijen (eind der maand) (tons)			Voort- brenging	Voor verbruik verklaard (tons)	Voor den uitvoer verklaard
1937 Maandgemiddelde	36.300 (1) 36.200 (2)	2.511	2.952	16.829	32.904	4.558	4.516	17
1938 Maandgemiddelde	29.100 (1) 32.600 (2)	2.274	3.801	16.087	38.730	5.089	5.072	17
1938 Augustus		2.027	3.753	18.171	37.539	4.282	4.228	23
September		2.316	3.525	14.489	40.379	5.558	5.910	23
October		2.836	3.626	16.771	30.674	5.311	5.263	30
November	32.600 (2)	2.674	3.879	15.869	42.032	5.779	5.597	12
December		2.631	3.951	13.696	48.340	6.452	6.553	17
1939 Januari		2.607	4.264	15.407	45.055	6.126	6.158	10
Februari		2.671	3.765	13.699	41.533	5.092	5.086	7
Maart		2.825	3.785	17.911	43.619	5.473	5.395	10
April		2.617	3.323	16.732	41.054	4.568	4.569	7
Mei	34.500 (1)	2.692	3.314	16.966	37.676	4.312	4.071	7
Juni		3.021	3.551	18.190	25.919	4.546	4.422	19
Juli		2.439	3.399	16.943	40.047	4.363	4.503	5
Augustus		2.589	3.648	15.842	43.303	5.497	5.629	22
September		2.767	4.468	11.088	32.023	4.772	4.681	4
October		3.185	4.177	11.837		5.581	5.266	7

TIJDVAK	SUIKER				VISSCHERIJ		LUCIFERS		
	Voortbrenging		Voorraden (raffinade- en ruwe suiker) (eind der maand) (tons)	Voor verbruik verklaard	Omzetten ter mijn van Oostende		Fabricage	Verbruik	Uitvoer (met onthefing van de accijns)
	Ruwe suiker	Raffinade- suiker			Hoeveelheden	Waarde			
1937 Maandgemiddelde	18.675	15.938	111.567	17.210	2.286	7.164	4.703	1.830	2.739
1938 Maandgemiddelde	15.099	18.745	124.816	17.612	2.481	7.445	3.956	1.725	2.334
1938 Augustus	9	17.797	69.211	16.773	3.061	8.246	3.423	1.915	2.422
September	17	17.211	49.212	19.191	4.071	7.705	4.121	2.096	2.482
October	50.708	22.248	68.435	21.263	3.031	8.128	5.302	2.810	3.489
November	120.898	27.371	161.138	18.841	2.812	7.208	4.893	1.522	2.302
December	8.949	19.236	158.699	15.193	2.179	7.453	3.992	1.513	2.105
1939 Januari	552	17.929	152.301	14.641	2.258	8.362	3.963	1.453	2.447
Februari	292	15.843	141.351	12.899	2.352	7.792	4.325	1.555	2.065
Maart	86	19.969	128.891	19.211	2.658	9.814	5.118	1.764	3.620
April	123	20.241	113.897	20.708	2.289	6.719	4.823	2.161	2.518
Mei	—	21.821	98.829	17.722	2.464	6.395	4.780	1.575	3.639
Juni	3	20.461	74.464	17.026	2.077	5.595	5.637	1.571	3.366
Juli	—	19.024	53.389	23.579	2.077	5.695	4.515	1.830	2.609
Augustus	7	21.677	25.579	20.112	2.662	7.067	5.109	2.000	3.695
September	91	17.462	9.655	27.823	7.665	2.556	5.515	2.827	3.854
October	72.752	19.771	50.384	28.780	12.083	5.141	5.744	3.856	3.225

(1) Productie van het halfjaar 1 Februari-31 Juli.
(2) Productie van het halfjaar 1 Augustus-31 Januari.

III. — BOUWBEDRIJVIGHEID.

TIJDVAK	BOUWVERGUNNINGEN VERLEEND IN STEDELIJKE CENTRA (53 CENTRA — 114 GEMEENTEN)		
	Nieuwbouw	Herbouw en verbouwingen	Totaal
1937 Voor het jaar	8.196	18.002	26.198
1938 Voor het jaar	8.585	16.416	25.001
1938 Augustus	816	1.379	2.195
September	575	1.438	2.013
October	566	1.024	1.590
November	533	1.072	1.605
December	424	1.012	1.436
1939 Januari	505	951	1.456
Februari	721	1.149	1.870
Maart	940	1.528	2.468
April	646	1.261	1.907
Mei	573	1.259	1.832
Juni	572	1.282	1.854
Juli	454	1.208	1.662
Augustus (1)	442	1.113	1.555
September (1)	110	501	611
October (2)	79	388	467

(1) Onvolledige cijfers (113 gemeenten op 114).
(2) Onvolledige cijfers (112 gemeenten op 114).

IV. — VOORTBRENGING VAN ELECTRISCHEN STROOM.

58

TIJDVAK	TOTALE PRODUCTIE (Centrales van 100 kWh. en meer) Bron: <i>Ministerie van Openbare Werken en Werkverschaffing</i>						PRODUCTIE van de 121 voornaamste industriële centrales Bron: <i>Association des Centrales electriques industrielles de Belgique</i>	
	PRODUCTIE (duizenden kWh.)						Totale productie (duiz. kWh.)	Gemiddelde dagproductie (miljoenen kWh.)
	Aantal centrales	Unie der electrische bedrijven van België	Verbond der industriële centrales	Niet aangesloten maatschap- pijen	Gemeen- telijke regieën	Totaal		
1937 Maandgemiddelde	343 (1)	198.932	213.803	28.234	21.424	462.393	—	—
1938 Maandgemiddelde	338 (1)	194.288	198.624	26.321	20.616	439.848	—	—
1938 Augustus	338	184.379	186.630	24.640	17.509	413.157	168.155	6,46
September	338	194.731	196.347	25.724	18.251	435.048	177.218	6,81
October	338	204.253	213.638	27.740	22.782	468.413	187.878	7,22
November	338	207.337	214.280	28.483	24.364	474.464	189.212	7,88
December	338	218.200	216.357	28.107	27.447	490.111	189.698	7,02
1939 Januari	355	217.255	214.820	29.772	26.635	488.482	186.775	7,18
Februari	355	195.481	192.896	27.778	22.632	438.787	170.454	7,10
Maart	354	218.876	214.559	31.550	23.918	488.903	190.151	7,31
April	354	192.663	200.359	28.857	19.996	441.875	177.113	6,81
Mei	354	182.439	218.713	29.710	18.155	449.017	192.685	7,70
Juni	354	178.536	227.097	28.831	18.017	452.481	199.800	7,68
Juli	354	173.089	222.932	27.476	15.720	439.217	195.995	7,54
Augustus	354	189.844	216.505	28.318	18.411	453.077	189.417	7,58
September	353	177.409	209.001	29.159	18.512	434.081	183.616	7,06
October	352	206.819	227.810	32.182	22.123	488.934	201.140	7,73

(1) Op het eind van het jaar.

V. — GASDISTRIBUTIE (1)

(duizenden kubieke meters).

Bron: *Ministerie van Openbare Werken en Werkverschaffing.*

59

TIJDVAK	GEMEENTEBEDRIJVEN		GASVERDEELINGSMATSCHAPPIJEN		Gasvoort- brengende nijverheids- maatschappijen die rechtstreeks verbruikende inrichtingen voeden (verkocht gas)	TOTAAL
	die zelf het gas dat zij verdeelen, geheel of gedeeltelijk voortbrengen (voortgebr. gas)	die het gas dat zij verdeelen, aankopen (aangekocht gas)	die zelf het gas dat zij verdeelen geheel of gedeeltelijk voortbrengen (voortgebr. gas)	die het gas dat zij verdeelen geheel of gedeeltelijk aankopen (aangekocht gas)		
1937 Maandgemiddelde	5.894	468	1.238	40.170	16.317	64.086
1938 Maandgemiddelde	5.915	463	1.208	39.810	9.876	57.273
1938 Augustus	6.294	801	1.492	41.447	7.900	57.934
September	6.173	536	1.322	41.301	5.966	55.298
October	6.222	402	1.179	39.702	9.277	56.782
November	5.815	358	1.103	38.283	9.378	54.937
December	6.419	386	1.255	42.688	9.494	60.242
1939 Januari	6.209	398	1.116	41.226	9.758	58.707
Februari	5.490	356	996	37.663	9.082	53.587
Maart	5.720	384	1.054	41.497	9.716	58.371
April	5.265	428	1.006	38.404	11.231	56.344
Mei	5.422	449	1.098	39.790	13.297	60.056
Juni	5.959	515	1.333	42.600	14.498	64.905
Juli	5.904	632	1.423	43.799	17.886	69.645
Augustus	5.979	722	1.438	43.753	18.395	70.287
September	5.540	407	1.217	39.884	15.632	62.680
October	5.274	317	1.023	37.271	19.005	62.890

(1) Deze statistiek betreft de verdeling van gas, verkregen door droge distillatie van steenkool. Zij omvat dus niet het soort-
gelijk gas, voortgebracht in de mijn-, metaal- en chemische cokesfabrieken of in de andere bedrijven en door de voortbrengers
voor eigen gebruik gebezigd.

VERBRUIK.

N. B. — Voor het verbruik van suiker, lucifers, margarine en toebereidende vetstoffen, zie tabel n° 56.

I. — INDEXCIJFERS VAN DEN VERKOOP AAN DE VERBRUIKERS.

Basis : maandgemiddelde van 1927 = 100 (1).

65

TIJDVAK	GROOTE WARENHUIZEN						Winkels met bijhuizen		COOPERATIES EN PATROONSWINKELS					
	Kleding		Meubelen		Huishoudelijke artikelen en andere (1)		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1937	1938	1937	1938	1937	1938	1937	1938	1937	1938	1937	1938	1937	1938
November.....	85	76	118	101	147	121	142	135	80	66	136	140	158	155
December.....	86	76	138	118	182	182	162	164	87	72	167	180	164	174
	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939
Januari.....	85	74	129	103	123	127	132	133	74	63	148	154	168	162
Februari.....	72	65	117	110	101	99	123	128	73	59	140	143	127	119
Maart.....	109	95	129	129	125	130	136	146	81	71	150	163	166	165
April.....	100	89	130	100	123	126	140	146	73	64	153	161	184	176
Mei.....	99	99	136	119	124	134	136	139	71	64	146	152	167	163
Juni.....	88	86	114	105	128	130	137	138	72	67	148	150	142	141
Juli.....	77	81	120	108	138	148	141	149	72	64	147	158	130	127
Augustus.....	55	50	96	84	124	142	137	158	67	61	142	176	114	123
September.....	76	99	114	71	137	171	150	202	69	65	175	212	164	237
October.....	99	96	116	66	126	138	140	(*) 171	68	63	140	166	220	222

(1) Basis van de indexcijfers van de groote warenhuizen (huishoudelijke artikelen en verscheidene) = het maandgemiddelde over 1934.

(*) Voorloopig cijfer.

II. — TABAKSVERBRUIK.

(Fabricage en invoer.)

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruintabak (tons)
	(millioenen stuks)			
1937.....	192	584	5.258	12.945
1938.....	195	615	5.108	13.201
1937 2 ^o kwartaal.....	43	140	1.395	3.283
3 ^o id.....	46	153	1.406	3.420
4 ^o id.....	57	169	1.252	3.274
1938 1 ^{ste} id.....	47	152	1.263	3.223
2 ^o id.....	48	200	1.444	3.246
3 ^o id.....	42	133	1.312	3.299
4 ^o id.....	57	129	1.089	3.433
1939 1 ^{ste} id.....	45	117	1.070	3.152
2 ^o id.....	40	135	1.376	3.436
3 ^o id.....	39	130	1.404	3.654

III. — SLACHTINGEN IN DE 13 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND.

67

TIJDVAK	Groot vee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
1937 Maandgemiddelde.....	16.561	656	12.727	29.991	6.957
1938 Maandgemiddelde.....	16.457	778	10.957	23.066	6.304
1938 Augustus.....	18.004	761	13.252	23.308	2.882
September.....	16.057	788	9.578	18.897	3.953
October.....	18.822	1.002	9.333	23.356	10.229
November.....	17.740	866	9.665	23.217	13.537
December.....	15.260	919	8.904	21.624	13.636
1939 Januari.....	16.012	917	12.212	22.581	8.968
Februari.....	15.186	822	13.043	20.001	6.588
Maart.....	18.069	871	16.844	23.553	5.573
April.....	14.831	770	14.353	18.357	3.701
Mei.....	10.493	903	16.135	25.312	3.330
Juni.....	15.120	787	13.323	22.733	2.117
Juli.....	16.003	871	11.685	24.663	2.231
Augustus.....	19.668	975	13.045	25.295	2.308
September.....	26.433	1.075	10.910	24.704	3.399
October.....					

VERVOER.

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN.

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken).

70

TIJDVAK	ONTVANGSTEN				UITGAVEN	SALDO	UITBATINGS-COEFFICIENT
	Reizigers	Goederen	Buitengewone inkomsten	Totaal			
1937 Maandgemiddelde	69,8	149,4	4,9	224,1	221,0	3,1	98,63
1938 Maandgemiddelde	70,2	136,7	5,0	211,9	226,2	- 14,4	106,78
1938 Augustus	99,9	126,9	4,4	231,2	221,8	9,4	95,94
September	79,9	143,3	4,8	227,9	220,7	7,2	96,84
October	67,3	151,6	4,7	223,6	220,1	3,5	98,43
November	54,5	148,8	4,2	207,5	219,9	- 12,4	105,95
December	57,8	141,5	5,5	204,8	225,7	- 20,9	110,20
1939 Januari	66,8	139,2	8,5	214,7	226,8	- 12,2	105,62
Februari	53,9	126,5	6,0	186,5	217,6	- 31,2	116,70
Maart	62,4	145,9	6,2	214,5	220,0	- 14,5	106,76
April	70,8	142,3	5,8	218,8	220,9	- 2,0	100,92
Mei	71,9	151,9	6,6	230,4	220,2	10,2	95,57
Juni	69,3	151,7	6,0	227,0	220,4	6,6	97,10
Juli	94,2	141,0	6,2	241,4	230,6	20,9	91,36
Augustus	89,0	139,7	6,4	235,2	218,7	16,5	92,98
September	50,4	144,3	6,6	201,4	217,8	- 16,4	108,12
October	48,4	154,0	8,0	210,4	213,6	- 3,2	101,51

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1).				c) Transportstatistiek. 1° Algemeen spoorverkeer.							
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN.					
					Aantal (duizenden)	Reizigers-Km. (millioenen.)	Ton (duizenden)	Ton-km. (millioenen)				
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	Totaal	
1937 Maandgemidd..	438.774	132.576	108.493	547.267	16.870	512	6.090	205	204	110	519	
1938 Maandgemidd..	388.982	114.745	90.664	479.647	16.234	497	5.250	186	154	88	429	
1938 Augustus	377.312	101.951	87.807	465.119	16.818	653	4.911	175	139	73	386	
September	399.858	118.692	96.075	495.933	16.173	530	5.440	196	165	86	447	
October	433.676	135.446	97.584	531.260	16.004	485	5.907	204	171	93	468	
November	424.833	122.017	94.742	519.575	16.093	475	5.940	205	167	105	477	
December	382.513	134.608	91.991	474.504	15.068	450	5.226	177	176	118	471	
1939 Januari	368.597	130.560	89.095	457.692	16.780	496	4.990	170	167	97	434	
Februari	339.856	108.450	79.899	419.755	14.292	417	4.573	155	148	82	385	
Maart	392.725	118.072	87.221	479.946	15.660	461	5.246	179	167	85	431	
April	376.007	128.090	84.736	460.743	14.966	463	5.237	186	167	83	436	
Mei	400.619	140.343	95.620	496.239	16.125	505	5.727	191	196	109	496	
Juni	406.538	129.738	100.441	506.979	15.105	493	5.848	190	204	120	514	
Juli	368.714	112.613	94.553	463.267	15.346	569	5.310	172	200	84	456	
Augustus	379.086	114.627	92.876	471.962	15.274 (2)	563 (2)	5.283	178	184	86	448	
September	390.057	143.102	71.524	461.581								
October	441.757	149.098	83.058	524.815								

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, 't zij voor stations van het net van de Maatschappij.

't zij voor stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Excl. heropgeroepen militairen.

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN

(vervolg).

c) Transportstatistiek (vervolg).

2° Vervoer der voornaamste zware goederen.

A. — Gezamenlijk verkeer.

70

TIJDVAK	(duizenden tons)										
	Totaal	Landbouw- en voedings- producten	Brand- stoffen	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbe- drijven, zand, kiesel en aarde	Textiel, leerlooi- er, kleding	Chemische en artseni- kundige producten	Nijver- heidsvetten en oliën, petroleum, teer	Verschil- lende
1937 Maandgemidd..	6.090	379	2.434	572	653	556	777	65	202	82	370
1938 Maandgemidd..	5.250	347	2.161	401	439	476	794	54	191	66	320
1935 September	5.251	258	2.117	416	492	493	845	131	143	59	297
December	5.055	326	2.236	449	504	378	525	47	162	61	307
1936 Maart	5.563	298	2.276	453	536	541	734	50	215	68	392
Juni	3.767	227	1.486	328	355	366	556	29	128	53	239
September	5.492	281	2.152	435	542	534	822	104	192	63	367
December	5.942	385	2.679	511	609	443	629	67	188	72	359
1937 Maart	6.147	341	2.472	536	672	592	726	64	255	98	391
Juni	6.316	243	2.515	567	826	594	898	53	175	61	384
September	6.251	289	2.434	584	664	630	869	100	198	71	412
December	5.985	330	2.370	674	608	456	747	49	275	106	370
1938 Maart	5.647	301	2.110	424	428	555	996	51	228	81	373
Juni	5.000	207	1.954	388	422	509	983	39	125	56	317
September	6.440	284	2.232	378	429	496	864	81	268	63	345
December	5.226	315	2.506	408	547	374	450	62	200	70	304
1939 Maart	5.246	307	2.180	368	517	455	727	55	216	68	353
Juni	5.648	244	2.446	550	639	495	872	46	155	55	346

B. — Belgisch binnenlandsch verkeer.

TIJDVAK	(duizenden tons)										
	Totaal	Landbouw- en voedings- producten	Brand- stoffen	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbe- drijven, zand, kiesel en aarde	Textiel, leerlooi- er, kleding	Chemische en artseni- kundige producten	Nijver- heidsvetten en oliën, petroleum, teer	Verschil- lende
1937 Maandgemidd..	3.527	253	1.692	11	186	350	610	13	94	30	288
1938 Maandgemidd..	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248
1938 Juli	3.013	125	1.327	9	116	317	779	6	74	23	237
Augustus	3.071	143	1.373	13	130	317	694	38	89	23	251
September	3.384	183	1.566	12	134	322	737	26	98	26	280
October	3.700	532	1.734	11	136	295	640	9	83	25	235
November	3.766	804	1.648	11	131	277	550	8	71	24	242
December	2.962	177	1.743	7	133	212	353	8	75	23	231
1939 Januari	2.909	148	1.795	8	130	201	369	9	82	25	232
Februari	2.729	131	1.468	13	122	231	410	9	98	23	224
Maart	3.225	162	1.574	12	146	288	623	9	119	24	268
April	3.259	135	1.711	21	130	270	641	8	87	27	229
Mei	3.321	115	1.741	10	136	297	684	8	87	25	238
Juni	3.384	118	1.679	10	154	314	750	9	71	27	252
Juli	3.030	123	1.515	22	122	296	617	8	76	28	243
Augustus	3.166	149	1.569	21	134	296	614	33	95	27	228

II. — HAVENVERKEER.

71

TIJDVAK	a) Haven van Antwerpen.											
	Bronnen : Havendienst van Antwerpen en « Bulletin over den Handel met de vreemde landen ».											
	ZEEVAART						BINNENVAART					
	IN			UIT			IN			UIT		
Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen		Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden steren)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden steren)	Goederen (duizenden metrieke tons)	
			geladen	ledig (op ballast)								
1937 Maandgemidd..	1.032	2.093	1.193	864	167	1.177	4.129	1.422	469	3.994	1.378	422
1938 Maandgemidd..	980	2.012	989	846	134	975	3.699	1.222	382	3.562	1.187	368
1938 September.....	1.025	2.142	1.012	855	139	993	3.921	1.252	368	3.589	1.135	405
October.....	1.012	2.042	928	915	132	1.042	3.916	1.220	376	3.757	1.198	318
November.....	987	1.987	1.000	838	143	1.166	3.780	1.234	399	3.463	1.148	314
December.....	1.007	2.097	1.027	870	153	1.145	3.195	1.064	399	3.207	1.045	355
1939 Januari.....	1.018	2.240	1.004	847	155	952	3.910	1.245	269	3.662	1.224	302
Februari.....	939	1.931	924	841	119	932	3.664	1.126	392	3.503	1.134	331
Maart.....	1.046	2.124	903	901	136	1.002	4.054	1.284	361	3.950	1.246	285
April.....	1.040	2.107	926	926	132	921	3.960	1.290	399	3.852	1.253	346
Mei.....	1.093	2.212	994	954	122	1.084	3.996	1.373	438	3.721	1.297	342
Juni.....	1.066	2.233	1.137	931	131	1.199	4.266	1.397	464	3.876	1.279	432
Juli.....	1.018	2.051	937	894	126	1.168	3.836	1.259	344	3.834	1.266	407
Augustus.....	983	1.950	990	858	139	1.135			421			380
September.....	(*) 258	(*) 523										
October.....	(*) 346	(*) 666										
November.....	(*) 377	(*) 564										

TIJDVAK	a) Haven van Antwerpen (vervolg).				b) Haven van Gent.							
	Bron : Havendienst van Antwerpen.				Bron : Havendienst van Gent en Bulletin over den Handel met de vreemde landen.							
	OPGELEGDE ZEE-SCHEPEN (op het eind van de maand)				ZEEVAART					BINNENVAART		
	Aantal schepen		Tonnenmaat (duizenden register-tons)		IN			UIT		GOEDEREN (duizenden metrieke tons)		
totaal	Belgische	totaal	Belgische	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Gelost	Geladen	
1937 Maandgemidd..	(1) 5	(1) —	(1) 19	(1) —	185	189	243	186	190	94	212	186
1938 Maandgemidd..	(1) 15	(1) 3	(1) 37	(1) 3	151	162	191	151	162	87	170	127
1938 September.....	22	5	57	11	157	201	196	146	180	75	172	99
October.....	18	4	44	7	147	160	174	151	175	101	163	116
November.....	16	3	38	3	163	172	241	161	156	77	150	124
December.....	15	3	37	3	158	163	204	162	174	103	152	106
1939 Januari.....	12	2	33	2	141	153	151	141	157	116	144	82
Februari.....	12	2	31	2	131	124	171	134	134	88	133	128
Maart.....	10	2	25	2	161	137	139	160	134	78	124	142
April.....	9	2	17	2	153	141	161	154	138	59	131	125
Mei.....	5	2	5	2	148	144	152	149	147	76	131	120
Juni.....	5	2	5	2	177	165	133	172	157	116	140	122
Juli.....	4	2	4	2	168	184	220	166	183	117	146	165
Augustus.....	4	2	4	2	181	171	227			112	117	154
September.....					58	75						
October.....					59	51						
November.....					64	71						

(*) Cijfers door de *Moniteur des Intérêts Matériels* gepubliceerd.
 (1) Op het eind van het jaar.

II. — HAVENVERKEER (vervolg).

TIJDVAK	c) Haven van Brugge-Zeebrugge. Bronnen : Havendienst van Brugge en « Bulletin over den Handel met de vreemde landen ».						d) Haven van Groot-Brussel. Bron : Havendienst van Brussel.						
	ZEEVAART			BINNENVAART			ZEEVAART				BINNENVAART		
	Binnengekomen zeeschepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	GOEDEREN (duizenden metrieke tons)		Gelost	Geladen	BINNENGEKOMEN		VERTROKKEN			GELOST EN GELADEN GOEDEREN (duizenden metrieke tons)	
			Gelost	Geladen			Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)		Goederen (duizenden metrieke tons)
1937 Maandgemiddelde...	172	189	59	34	21	4	72	37	32	73	38	39	570
1938 Maandgemiddelde...	131	163	37	26	13	2	52	28	22	52	28	29	492
1938 September.....	133	105	41	26	10	3	44	23	23	45	24	21	492
October.....	127	150	33	31	10	2	58	30	19	52	25	29	492
November.....	130	145	35	28	15	2	66	36	26	67	36	42	450
December.....	166	208	34	36	16	1	58	38	35	60	39	43	387
1939 Januari.....	146	185	27	39	16	3	60	40	25	63	41	39	462
Februari.....	134	162	38	33	19	3	45	23	15	46	27	33	453
Maart.....	146	183	26	27	15	3	48	22	17	47	22	23	543
April.....	133	166	21	30	11	2	50	30	17	49	27	33	481
Mei.....	134	191	31	37	14	3	65	30	27	61	30	32	498
Juni.....	128	156	42	28	15	4	63	32	27	62	31	29	504
Juli.....	159	235	65	19	13	3	84	39	38	85	40	31	489
Augustus.....	123	174	44	29	10	2	80	41	30	79	38	40	499
September.....	27	46					40	29	20	45	32	36	485
October.....	25	33					46	26	16	46	29	33	550
November.....	15	19					30	13	8	30	13	13	510

TIJDVAK	e) Haven van Oostende.															
	ZEEVAART						BINNENVAART						STAATSPAKETBOOTEN			
	BINNENGEKOMEN			VERTROKKEN			BINNENGEKOMEN			VERTROKKEN			BINNENGEKOM.		VERTROKKEN	
	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnenmaat	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnenmaat	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Aantal reizigers (duizenden)	Aantal schepen	Aantal reizigers (duizenden)
1937 Maandgemiddelde..	71	39	10	71	39	21	107	20	8	109	3	—	100	32	101	33
1938 Maandgemiddelde..	69	41	10	69	41	20	88	16	7	86	3	—	95	27	95	27
1938 September.....	85	62	2	84	61	21	92	17	9	89	3	—	127	27	127	47
October.....	55	31	13	56	31	22	80	14	7	80	2	—	63	7	62	8
November.....	54	31	11	56	32	26	83	16	8	85	2	—	62	5	62	6
December.....	71	33	19	68	33	20	63	11	6	66	2	—	64	11	64	7
1939 Januari.....	58	31	10	62	32	19	69	12	6	62	1	—	63	7	63	11
Februari.....	47	27	21	46	25	14	66	12	7	65	3	—	56	5	56	6
Maart.....	52	32	12	54	35	11	74	11	3	89	7	—	63	6	63	7
April.....	49	32	3	48	31	17	86	17	8	79	1	—	74	19	75	20
Mei.....	52	33	11	52	33	17	93	17	7	82	3	—	71	16	71	16
Juni.....	79	67	6	76	64	18	112	21	8	114	6	—	92	18	93	21
Juli.....	111	94	26	115	97	20	109	20	9	95	3	—	154	51	154	43
Augustus.....	121	105	20	116	103	27	110	22	13	107	9	3	173	58	174	73
September.....	22	14		24	16		52	10		59	3		34	2	34	3
October.....	12	12		12	12		72	16		66	6		14	1	14	2
November.....	16	10		17	11		57	13		55	1		11	1	11	1

BUITENLANDSCHE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSCHE ECONOMISCH UNIE MET DE OVERIGE LANDEN.

75

I. — SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMEENE NOMENCLATUUR AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913.

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tons)					WAARDE (miljoenen franken)					GEMID- DELDE PRIJS PER TON (franken)			
	Levende dieren	Voe- dings- mid- delen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Totaal	Levende dieren	Voe- dings- mid- delen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Onbew. goud en zilver gouden en zilver. munt				Totaal
INVOER														
1937 Voor het jaar	12,0	4.076	34.063	835	38.986	36,0	5.419	15.869	6.163	405,5	27.893	715		
1938 Voor het jaar	8,6	3.777	27.110	659	31.555	28,2	4.660	12.612	5.395	471,7	23.167	734		
1938 Juli	0,7	289	2.219	54	2.562	2,1	370	943	417	54,3	1.786	697		
Augustus....	0,9	321	2.202	56	2.579	3,2	395	1.127	389	46,4	1.961	760		
September ..	0,7	344	2.267	47	2.659	2,2	401	1.001	409	32,6	1.845	694		
October.....	0,3	372	2.226	57	2.655	1,7	414	999	423	18,6	1.855	699		
November....	0,3	382	2.249	52	2.683	1,4	408	1.004	425	56,7	1.895	706		
December....	0,3	337	2.294	51	2.622	2,0	381	1.161	424	17,6	1.986	757		
1939 Januari	0,1	296	2.283	54	2.633	0,9	334	1.224	441	70,8	2.071	787		
Februari....	0,3	304	2.098	54	2.456	1,5	319	1.061	459	41,3	1.841	750		
Maart	0,3	359	2.166	65	2.590	1,4	367	1.120	519	40,4	2.047	791		
April	0,2	307	2.150	62	2.519	1,-	318	927	425	38,7	1.709	679		
Mei	0,2	347	2.489	63	2.897	1,6	365	995	443	33,5	1.839	633		
Juni	0,1	416	2.381	59	2.857	0,7	388	962	418	29,0	1.798	629		
Juli	0,8	272	2.533	56	2.862	3,2	260	885	397	41,-	1.587	572		
Augustus ...	0,9	279	2.469	52	2.802	3,2	261	1.057	399	56,2	1.777	634		
September ..	0,6	171	1.495	31	1.698	2,0	210	455	198	37,7	904	551		
UITVOER														
1937 Voor het jaar	6,3	730	18.516	5.758	25.010	67,4	1.364	11.252	12.523	310,0	25.516	1.020	2.377	91,5
1938 Voor het jaar	5,5	604	17.209	4.189	22.008	67,4	1.134	9.790	10.502	231,1	21.724	987	1.443	93,8
1938 Juli	0,5	35	1.352	331	1.719	5,5	73	704	825	15,5	1.623	944	164	90,8
Augustus....	0,5	29	1.429	321	1.780	6,3	61	858	788	11,0	1.725	969	236	88,0
September ..	0,4	36	1.499	343	1.879	5,6	72	829	849	20,0	1.776	945	68	96,3
October.....	0,4	52	1.665	360	2.078	4,3	91	905	941	18,2	1.959	943	103	105,6
November....	0,5	56	1.546	404	2.007	6,1	99	892	923	26,0	1.946	969	50	102,6
December....	0,3	90	1.331	383	1.805	4,4	137	919	963	23,4	2.047	1.134	61	103,0
1939 Januari	0,3	51	1.277	338	1.667	4,2	98	802	823	21,8	1.749	1.050	322	84,5
Februari....	0,5	42	1.289	317	1.649	5,3	92	907	823	23,4	1.851	1.122	9	100,5
Maart	0,5	39	1.345	368	1.752	5,6	80	900	881	25,5	1.892	1.079	155	92,4
April	0,5	35	1.356	359	1.750	5,1	69	725	838	20,0	1.656	946	53	96,9
Mei	0,4	41	1.656	406	2.103	4,9	79	940	979	16,8	2.020	960	178	109,7
Juni	0,5	52	1.870	451	2.374	4,8	88	886	1.056	25,8	2.061	868	263	114,6
Juli	0,7	30	1.695	425	2.151	7,4	61	812	969	19,6	1.889	869	224	113,6
Augustus....	0,6	41	1.715	427	2.184	5,0	74	958	969	24,7	2.031	930	254	114,3
September ..	0,2	10	1.123	266	1.399	2,6	25	657	774	5,7	1.464	1.049	530	156,4

INVOER- (+) OF UITVOERBALDO (-) VAN DE HANDELSBALANS
(miljoenen franken)

VERHOUDING VAN UIT- TOT INVOER IN PCT.

II. — SAMENVATTING NAAR DEN GRAAD VAN VOLTOOIING DER PRODUCTEN
(rangschikking aangenomen door den Raad van den Volkenbond op 17 September 1935).

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tons)				WAARDE (millioenen franken)			
	Ruwe artikelen	Artikelen welke een verwerking hebben ondergaan		Totaal (1)	Ruwe artikelen	Artikelen welke een verwerking hebben ondergaan		Totaal (1)
		gewone verwerking	grootere verwerking			gewone verwerking	grootere verwerking	
INVOER.								
1937 Voor het jaar	29.755	8.557	752	39.065	13.754	7.641	5.860	27.662
1938 Voor het jaar	24.452	6.432	670	31.555	11.297	6.267	5.163	23.167
1938 Juli	1.988	526	48	2.562	844	550	399	1.786
Augustus	2.005	521	53	2.580	1.063	430	349	1.939
September	2.100	516	43	2.658	890	535	388	1.845
October	2.039	533	83	2.655	900	531	404	1.855
November	2.054	552	77	2.683	937	483	418	1.895
December	1.946	628	50	2.623	1.011	545	372	1.887
1939 Januari	1.979	602	52	2.633	1.022	558	421	2.071
Februari	1.873	511	51	2.455	976	428	393	1.839
Maart	1.961	568	60	2.589	982	522	504	2.048
April	1.914	544	59	2.517	774	478	415	1.708
Mei	2.240	598	59	2.898	856	591	447	1.839
Juni	2.198	604	55	2.857	844	515	409	1.798
Juli	2.245	543	53	2.840	708	446	395	1.592
Augustus	2.233	545	50	2.828	794	523	402	1.776
September								

UITVOER.								
1937 Voor het jaar	11.462	11.716	1.833	25.011	5.021	11.846	8.666	25.689
1938 Voor het jaar	11.041	9.281	1.682	22.008	4.394	9.321	7.873	21.724
1938 Juli	846	742	131	1.719	317	686	614	1.623
Augustus	939	717	123	1.779	344	682	701	1.734
September	963	775	142	1.875	362	780	624	1.777
October	1.103	829	143	2.077	413	857	682	1.960
November	1.023	840	144	2.007	382	869	669	1.945
December	857	789	157	1.805	411	866	761	2.040
1939 Januari	787	761	118	1.667	368	794	575	1.749
Februari	761	767	121	1.649	374	710	753	1.851
Maart	971	636	145	1.752	398	750	724	1.888
April	910	697	141	1.749	330	731	576	1.656
Mei	1.139	801	163	2.103	409	917	683	2.017
Juni	1.244	961	168	2.374	378	840	728	2.053
Juli	1.051	961	127	2.147	326	884	662	1.882
Augustus	830	1.197	155	2.184	263	1.030	581	1.889
September								

(1) Incl. onrangschikbare of aan bijzondere voorwaarden onderworpen artikelen.

WERKLOOSHEID.

I. — MAANDCIJFERS.

Bron : Nationale Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

MAAND	Aantal werkloze verzekerden								Verloren werkdagen			
	Absolute cijfers				Gemiddelden per 100 verzekerden				Per 1.000 verzekerden en per week	In % van het totaal der mogelijke werkdagen		
	Geheel werkloos		Gedeeltelijk werkloos		Geheel werkloos		Gedeeltelijk werkloos					
	1937	1938	1937	1938	1937	1938	1937	1938	1937	1938	1937	1938
October	91.993	135.847	81.504	154.827	10,1	14,1	8,9	16,1	686	958	11,4	15,9
November	115.564	150.892	110.176	156.470	12,7	15,5	12,1	16,1	872	1.123	14,5	18,7
December	136.298	167.145	147.510	232.788	14,9	16,9	16,1	23,6	1.114	1.420	18,6	23,7
	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939
Januari	146.678	173.299	178.668	218.334	15,9	17,4	19,4	21,9	1.213	1.318	20,2	22,0
Februari	141.499	166.851	164.444	178.051	15,3	16,7	17,8	17,8	1.195	1.208	19,9	20,1
Maart	131.007	152.735	136.510	148.688	14,2	15,1	14,8	14,7	1.038	1.092	17,3	18,2
April	121.734	144.932	136.141	145.062	13,1	14,3	14,7	14,3	992	1.056	16,5	17,6
Mei	121.763	150.021	171.217	157.655	13,1	14,8	18,4	15,6	1.014	1.073	16,9	17,9
Juni	115.382	144.188	158.064	146.928	12,3	14,2	16,8	14,5	956	1.010	15,9	16,8
Juli	114.555	144.651	152.286	159.801	12,1	14,3	16,1	15,4	936	990	15,6	16,5
Augustus	118.750	150.791	149.096	163.355	12,5	14,9	15,7	16,1	899	1.021	15,0	17,0
September	124.010	183.292	144.074	158.385	13,0	18,2	15,1	15,7	950	1.259	15,8	21,0

II. — WERKLOOSHEID PER PROVINCIE.

Bron : Nationale Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

a) Aantal gecontroleerde werklozen (daggemiddelde).

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Voor het RIJK		ANTWERPEN		BRABANT		WEST-VLAANDEREN		OOST-VLAANDEREN		HENEGOUWEN		LUIK		LIMBURG		LUXEMBURG		NAMEN	
	van	tot		Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal
	1939 April	—		—	24	171.384	181.039	39.494	40.559	21.471	22.570	27.423	28.748	39.113	43.126	25.859	26.647	10.393	11.684	3.285	3.294	906	906
Mei	—	—	28	174.059	186.993	41.520	42.800	22.226	23.541	27.169	28.961	40.044	45.734	25.182	26.217	10.363	12.102	3.199	3.212	779	779	3.577	3.647
Juni	—	—	24	163.867	175.250	38.995	40.068	20.921	22.146	24.141	25.769	37.445	42.318	26.718	27.581	9.091	10.738	2.834	2.846	656	656	3.066	3.128
Juli	—	—	29	163.532	173.732	38.473	39.494	21.248	22.432	25.470	26.981	36.556	40.553	25.842	26.740	9.525	11.048	2.774	2.785	699	699	2.945	3.000
Augustus	—	—	23	165.850	176.033	39.345	40.334	21.529	22.719	25.688	27.428	37.402	41.389	25.556	26.358	9.550	10.954	3.028	3.050	826	826	2.916	2.975
(*) September	—	—	24	203.355	222.884	48.162	49.537	25.467	27.189	36.281	42.532	42.489	49.137	29.648	31.087	12.636	14.631	3.655	3.674	1.238	1.238	3.779	3.856
(*) October	—	—	29	180.279	193.978	43.802	45.151	23.877	25.401	33.458	37.556	37.173	41.425	25.227	26.175	10.374	11.823	2.846	2.861	894	895	2.628	2.693
(*) November	—	—	23	185.956	202.806	45.540	47.198	26.484	28.309	33.269	38.314	37.992	42.952	24.988	26.340	10.467	12.318	3.228	3.253	944	945	3.071	3.129
1939 September ...	4	9	6	206.773	226.809	49.934	51.296	25.915	27.688	33.342	38.556	44.371	52.199	30.848	32.438	13.352	15.512	3.975	3.990	1.228	1.229	3.808	3.892
	11	16	6	213.950	235.018	50.488	51.920	26.701	28.457	38.374	44.995	44.445	51.858	31.403	33.024	12.983	15.103	3.834	3.855	1.403	1.403	4.319	4.403
	18	23	6	199.905	219.327	46.146	47.511	25.000	26.729	37.040	43.781	41.546	47.709	28.887	30.263	12.602	14.554	3.539	3.559	1.239	1.240	3.907	3.981
	25	30	6	192.793	210.361	46.081	47.421	24.252	25.883	36.369	42.795	39.593	44.784	27.453	28.622	11.609	13.356	3.272	3.292	1.081	1.081	3.083	3.147
October	2	7	6	186.093	202.443	44.830	46.190	23.322	24.937	35.743	41.508	38.353	43.170	26.317	27.367	11.021	12.621	2.858	2.871	1.014	1.014	2.635	2.705
	9	14	6	181.171	195.812	44.493	45.816	23.614	25.196	34.227	38.864	37.448	41.969	25.620	26.264	10.224	11.717	2.690	2.705	817	819	2.398	2.462
	16	21	6	181.289	194.290	44.302	45.650	23.902	25.386	33.592	37.234	37.365	41.508	25.422	26.306	10.148	11.573	2.868	2.881	960	961	2.730	2.791
	23	28	6	177.771	190.067	43.051	44.379	24.132	25.586	32.154	35.399	36.543	40.485	24.784	25.664	10.411	11.779	3.076	3.090	886	887	2.734	2.798
November	30	4	5	175.072	187.276	42.333	43.719	24.413	25.893	31.575	34.715	36.158	39.994	24.351	25.272	10.064	11.424	2.740	2.757	793	794	2.645	2.708
	6	11	5	178.753	195.058	44.267	45.823	25.201	26.911	31.784	37.008	36.685	41.427	24.273	25.494	10.057	11.825	3.060	3.078	786	786	2.640	2.706
	13	18	6	182.561	199.207	45.321	47.023	25.643	27.360	32.791	37.967	37.372	42.211	24.528	25.819	10.192	12.002	2.995	3.018	870	872	2.849	2.935
	20	25	6	185.819	202.983	45.808	47.494	26.692	28.605	33.506	38.509	37.839	42.905	24.706	26.136	10.245	12.202	3.120	3.150	962	963	2.941	3.019
	27	2	6	196.690	213.977	47.763	48.450	28.401	30.358	34.996	39.771	40.070	45.261	26.446	27.912	11.372	13.446	3.737	3.765	1.158	1.159	3.855	3.855

b) Aantal opgeteekende dagen werkloosheid (duizenden dagen).

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Voor het RIJK		ANTWERPEN		BRABANT		WEST-VLAANDEREN		OOST-VLAANDEREN		HENEGOUWEN		LUIK		LIMBURG		LUXEMBURG		NAMEN	
	van	tot		Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal
	1939 April	—		—	24	3.916	4.128	898	925	492	517	625	653	895	984	594	602	239	271	75	76	20	20
Mei	—	—	28	4.828	5.176	1.149	1.186	620	659	752	799	1.110	1.262	698	726	289	337	89	90	21	22	100	101
Juni	—	—	24	3.876	4.140	924	950	499	528	571	607	881	993	629	649	217	256	68	68	15	15	72	74
Juli	—	—	29	4.688	4.995	1.105	1.126	614	647	727	765	1.049	1.189	741	769	274	311	82	80	19	20	84	87
(*) Augustus	—	—	23	3.766	3.995	890	912	492	519	591	620	843	936	582	601	217	248	69	69	19	19	66	68
(*) September	—	—	24	4.817	5.276	1.129	1.169	606	647	839	1.008	1.006	1.160	719	743	295	340	87	88	28	28	90	92
(*) October	—	—	29	5.176	5.569	1.238	1.277	689	734	965	1.084	1.069	1.188	729	756	300	341	82	82	26	26	75	79
(*) November	—	—	23	4.242	4.631	1.022	1.060	608	651	763	878	868	980	574	604	240	284	73	73	22	22	69	71
1939 September ...	4	9	6	1.224	1.338	292	307	153	164	197	228	263	308	184	194	74	83	24	24	7	7	23	23
	11	16	6	1.270	1.395	297	306	160	170	228	268	264	307	188	197	77	90	22	23	8	8	26	26
	18	23	6	1.183	1.298	270	278	149	159	220	260	244	280	173	181	75	87	21	21	7	7	23	24
	25	30	6	1.140	1.245	270	278	144	154	214	252	235	265	174	171	69	80	20	20	6	6	18	19
October	2	7	6	1.103	1.200	262	270	139	149	213	248	227	255	157	163	66	75	17	17	6	6	16	16
	9	14	6	1.076	1.163	260	268	141	151	204	232	223	249	151	157	61	70	16	16	5	5	14	15
	16	21	6	1.077	1.153	259	267	143	152	200	222	223	247	152	157	61	69	17	17	6	6	16	17
	23	28	6	1.051	1.126	252	260	144	153	191	209	216	239	148	153	62	70	18	18	5	5	16	17
November	30	4	5	866	927	205	212	122	129	157	173	180	198	121	126	50	57	14	14	4	4	13	14
	6	11	5	885	966	214	222	125	134	158	184	182	206	121	127	50	59	15	15	4	4	13	13
	13	18	6	1.084	1.187	266	276	155	166	196	227	222	250	147	154	61	72	18	18	5	5	17	17
	20	25	6	1.105	1.207	269	279	159	170	200	230	225	255	148	156	61	73	18	18	6	6	17	18
	27	2	6	1.168	1.271	273	283	169	181	209	237	239	269	158	167	68	80	22	22	7	7	22	23

(*) Voorloopige cijfers.

BANKSTATISTIEKEN.

I. — BELGIE EN BELGISCH-CONGO.

a) Nationale Bank van België.

Voornaamste posten van de weekstaten

(millioenen franken).

85

TIJDVAK	Goudvoorraad	Buitenslandsche deviezen en goudwaarden	Wissels		Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Vorderingen op den Staat	Overheidsfondsen	Bankbiljetten in circulatie	Rek.-courantsaldi		Totaal der opeischbare schulden	Dekkingspercentage	Discontroet voor geaccepteerde wissels (2)	Renteroet voor beleening op overheidsfondsen (2)
			binnenlandsche	buitenlandsche					Diverse	Van 's Rijks-schatkist				
Jaargemiddelde :														
1938	15.945	4.717	1.486	16	286	742	1.144	21.812	2.118	227	24.157	66,01	2,61	3,70
Maandgemiddelde :														
1938 September ...	15.504	4.877	1.412	14	414	735	1.147	22.081	1.202	76	23.959	64,96	3,—	4,—
October	16.393	5.057	2.335	13	276	735	1.153	23.334	1.962	456	25.752	63,66	2,92	4,—
November	17.065	4.512	1.632	11	242	735	1.152	22.547	2.016	605	25.168	67,80	2,50	4,—
December	17.207	4.580	1.103	11	227	735	1.152	22.076	2.137	641	24.854	69,23	2,50	4,—
1939 Januari	17.157	4.618	952	11	181	729	1.163	21.941	2.286	413	24.640	69,93	2,50	4,—
Februari	17.341	4.604	873	11	190	722	1.173	22.122	2.363	256	24.741	70,09	2,50	4,—
Maart	15.659	3.775	1.433	11	464	722	1.170	21.604	1.362	95	23.061	67,91	2,50	4,—
April	15.318	2.807	2.392	15	729	722	1.191	22.152	791	51	22.994	66,62	3,20	4,70
Mei	15.428	2.480	2.877	19	530	722	1.269	22.300	685	90	23.075	66,86	3,32	4,82
Juni	15.828	3.313	1.970	16	311	722	1.210	22.167	914	106	23.187	68,26	3,—	4,50
Juli	16.585	3.981	1.214	13	313	712	1.222	22.741	1.037	51	23.829	69,60	2,58	3,60
Augustus	17.810	4.385	1.190	17	489	709	1.265	24.048	1.542	32	25.622	69,51	2,50	3,50
September	18.162	4.664	2.254	21	1.089	709	1.634	27.186	1.065	23	28.274	64,24	2,50	3,60
October	18.089	4.393	2.682	19	758	709	1.668	27.032	934	12	27.978	64,65	2,50	3,50
November	17.993	3.701	3.540	18	944	709	1.580	27.403	824	7	28.234	63,73	2,50	3,50
Weekgemiddelde :														
1939 November 2 ..	18.020	4.093	2.777	18	1.038	709	1.596	27.144	854	9	28.007	64,34	2,50	3,50
8 ..	18.029	3.926	3.296	19	761	709	1.597	27.195	881	7	28.083	64,20	2,50	3,50
16 ..	18.037	3.602	3.699	18	1.076	709	1.561	27.558	887	6	28.451	63,40	2,50	3,50
23 ..	17.931	3.499	3.837	17	862	709	1.577	27.416	766	7	28.189	63,61	2,50	3,50
30 ..	17.047	3.383	4.089	18	982	709	1.568	27.700	734	7	28.441	63,10	2,50	3,50

(1) Sedert 6 Juli 1939, is het disconto voor geaccepteerde wissels of documentaire wissels en bankaccepten in vertegenwoordiging van verkopen in het buitenland van in België gefabriceerde producten op 1,50 pCt. bepaald.

(2) Sedert 6 Juli 1939, is de rente voor beleeningen op Belgische Overheidsfondsen met maximum 120 dagen looptijd, vastgesteld op 2,50 pCt.

b) Bank van Belgisch-Congo.

Voornaamste posten van de maandstaten

(millioenen franken).

TIJDVAK	DEKKINGSVOORRAAD			Diverse kasgelden en tegoed bij banken	Wissels op Congo, op België en op andere landen	Debiteuren	Circulatie (Bankbiljetten en munten)	CREDITEUREN		Dekkingspercentage
	Gouden munt en muntmateriaal	Gouddeviezen	Totaal					dadelijk opvraagbaar	op termijn	
1937 Jaargemiddelde	98,3	67,4	165,7	344,1	174,4	168,3	342,6	559,5	58,6	48,39
1938 Jaargemiddelde	155,9	17,1	173,0	246,3	226,4	169,3	377,2	502,5	64,5	45,85
1938 31 Juli	165,9	—	165,9	360,4	173,7	163,1	380,1	565,0	61,6	43,64
31 Augustus	165,9	—	165,9	254,8	240,0	158,3	374,4	519,0	61,2	44,32
30 September	165,9	—	165,9	190,0	292,0	155,6	369,0	497,6	61,0	44,96
31 October	165,9	—	165,9	134,2	319,9	150,2	363,1	481,0	50,9	45,68
30 November	165,9	—	165,9	149,8	293,8	184,9	364,6	503,8	52,9	45,49
31 December	165,8	—	165,8	193,0	244,7	188,9	395,8	488,1	46,9	41,90
1939 31 Januari	165,8	5,0	170,8	212,2	267,4	167,6	308,4	504,1	49,7	42,88
28 Februari	165,8	5,0	170,8	232,6	262,1	164,4	401,3	523,0	48,2	42,58
31 Maart	165,8	—	165,8	267,8	211,6	167,1	387,6	530,6	51,3	42,79
30 April	165,8	—	165,8	275,6	197,0	171,6	376,9	529,1	42,0	44,—
31 Mei	165,8	—	165,8	282,2	221,9	172,4	380,7	562,7	41,2	43,56
30 Juni	170,9	—	170,9	261,9	249,5	162,8	389,8	546,7	44,6	43,83
31 Juli	170,9	—	170,9	207,9	327,5	190,0	394,1	596,8	51,2	43,35
31 Augustus	170,9	—	170,9	250,4	336,4	186,5	389,0	636,1	49,6	43,92
30 September	170,9	—	170,9	225,1	331,8	200,6	385,2	595,0	48,2	44,36

c) Algemeene driemaandelijksche staat der Belgische banken (1)
 door de Nationale Bank van België gepubliceerd
 (millioenen franken).

85

RUBRIEKEN	30 Sept. 1938	31 Dec. 1938	31 Maart 1939	30 Juni 1939	30 Sept. 1939
ACTIVA.					
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :					
Kas, Nationale Bank, Postrekeningen	1.493	2.106	1.263	978	1.281
Daggeld	314	579	524	785	388
Bankiers	3.040	2.686	3.320	3.006	2.622
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	294	517	477	409	359
Andere te innen waarden op korten termijn	1.509	1.539	1.603	1.617	1.285
Wissels	2.190	3.747	3.283	3.365	3.682
Prolongaties en voorschotten op effecten	1.347	1.292	1.322	1.135	862
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	895	872	1.017	956	936
Diverse debiteuren	5.447	5.272	5.604	5.475	5.207
Effecten	5.174	4.838	4.026	4.607	5.094
a) Belegde wettelijke reserve	141	144	148	149	149
b) Belgische overheidsfondsen	4.025	3.710	3.770	3.498	3.590
c) Buitenlandsche overheidsfondsen	58	44	66	34	308
d) Bankaandeelen	334	335	334	324	333
e) Andere fondsen	616	605	608	602	714
Diversen	286	168	204	220	241
Niet gestort kapitaal	50	52	52	54	53
<i>Totaal beschikbare en vlottende middelen...</i>	22.040	23.668	23.685	22.613	22.010
C. Vastgelegde middelen :					
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	4	5	5	5	7
Gebouwen	335	329	333	331	328
Participaties in de dochtermaatschappijen voor immobiliën	171	171	171	171	170
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiliën	117	116	100	98	96
Materieel en meubilair	15	13	13	13	13
<i>Totaal vastgelegde middelen...</i>	642	634	622	618	614
Algemeen totaal activa ...	22.682	24.302	24.307	23.231	22.624

PASSIVA.

A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :					
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeischers	297	128	413	219	687
Daggeld	26	10	50	28	35
Bankiers	1.215	1.473	1.336	1.299	1.175
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	230	300	259	227	174
Geaccepteerde wissels	895	873	1.019	958	937
Andere te betalen waarden op korten termijn	459	389	850	535	485
Crediteuren wegens wissels ter incasso	878	819	800	801	766
Deposito's crediteuren	14.610	16.313	15.635	15.286	14.423
a) Dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	12.868	14.592	13.993	13.798	12.983
b) Op meer dan 30 dagen	1.742	1.721	1.642	1.487	1.440
Obligaties en kasbons	61	55	32	29	29
Nog te storten op fondsen en participaties	261	255	247	246	252
Diversen	441	380	357	268	359
<i>Totaal opvraagbaar...</i>	19.373	20.995	20.998	19.899	19.322
C. Niet opvraagbaar :					
Kapitaal	2.686	2.685	2.676	2.678	2.650
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	64	64	64	64	64
Wettelijke reserve (artikel 13, koninklijk besluit 185)	145	146	151	152	151
Beschikbare reserve	371	376	377	393	391
Reserfefonds	42	36	41	46	46
<i>Totaal niet opvraagbaar...</i>	3.309	3.307	3.309	3.333	3.302
Algemeen totaal passiva ...	22.682	24.302	24.307	23.231	22.624

(1) Omloopsnelheid van het geld in de banken, zie tabel nr 35.

II. — BUITENLANDSCHE CIRCULATIEBANKEN.

86

a) Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken.

	Sedert	%		Sedert	%
België	6 Juli 1939	2,50	Joego-Slavië	1 Februari 1935	5,—
Bulgarije	15 Augustus 1935	6,—	Letland (1)	1 Januari 1939	5,—
Dantzig	2 Januari 1937	4,—	Litauen	15 Juli 1939	6,—
Denemarken	10 October 1939	5,50	Nederland	29 Augustus 1939	3,—
Duitsland	22 September 1932	4,—	Noorwegen	22 September 1939	4,50
Estland	1 October 1935	4,50	Polen	18 December 1937	4,50
Finland	3 December 1934	4,—	Portugal	11 Augustus 1937	4,—
Frankrijk	4 Januari 1939	2,—	Roemenië	5 Mei 1938	3,50
Griekenland	4 Januari 1937	6,—	Spanje	5 December 1938	4,—
Groot-Brittannië	26 October 1939	2,—	Sweden	14 December 1939	3,—
Hongarije	29 Augustus 1935	4,—	Bohemien en Moravië	1 Januari 1936	3,—
Indië	30 November 1935	3,—	Vereenigde Staten (Feder. Reserve Bank of New-York)	27 Augustus 1937	1,—
Italië	18 Mei 1936	4,50	Zwitserland	26 November 1936	1,50
Japan	11 Maart 1938	3,46			

(1) Discontovoet voor handelshuizen. Voor creditinstellingen : 4 1/2 pCt.

b) Banque de France.

Weekstaten

(in millioenen franken).

DATUM	Munt en munt-materiaal	Tegood in het buitenland	Wisselportefeuille en publieke waarden		Beleeningen op effecten	Voorloopige renteloze voorschotten aan den Staat (terugbetaalbaar krachtens artikel 8 van overeenkomst van 12-11-38)	Voorloopige voorschotten aan den Staat (overeenk. van 29 September 1938 goedgekeurd bij decreet van 1 September 1939)	Bankbiljetten in circulatie	Creditsaldi in rekening-courant	Dekkings-percentage	
			Gedisconteerd handelspapier								Aangekocht verhandelbaar papier
			binnenlandsch	buitenlandsch							
1937 Jaargemidd. .	56.612	15,1	9.374	16,4	1.393	3.856	—	88.288	17.726	53,40	
1938 Jaargemidd. .	—	21,9	10.513	20,3	1.475	3.740	—	101.704	23.291	—	
1938 : Gemiddelde van 1-1 tot 10-11.	56.086	—	—	—	—	—	—	—	—	45,90	
Gemiddelde van 17-11 tot 31-12	87.265	—	—	—	—	20.627	—	—	—	61,01	
1938 8 September.	55.808	24,5	9.166	17,3	1.358	3.717	—	102.900	18.714	45,89	
6 October ..	55.808	10,0	18.416	24,6	1.967	3.988	—	118.290	23.707	39,30	
10 November.	55.808	12,2	12.941	26,5	1.997	4.005	—	108.771	26.987	41,11	
17 November.	87.264 (1)	13,5	12.070	25,8	2.253	3.971	20.627	107.349	37.785	60,13	
8 December .	87.265	19,1	10.783	22,7	2.500	3.708	20.627	108.779	33.911	61,16	
1939 5 Januari . .	87.265	14,6	7.923	23,1	2.677	3.686	20.627	111.520	29.081	62,07	
9 Februari . .	87.266	15,3	7.743	20,2	3.012	3.422	20.627	111.253	27.877	62,72	
9 Maart	87.266	14,0	6.830	18,4	3.037	3.371	20.627	113.886	24.336	63,13	
6 April	87.266	13,8	6.651	17,5	3.873	3.397	20.577	120.303	18.775	62,75	
4 Mei	92.266	15,6	7.476	16,8	3.862	3.441	20.577	125.353	19.460	63,71	
8 Juni	92.266	14,7	6.964	15,5	3.631	3.468	20.577	121.287	23.517	63,72	
6 Juli	92.266	14,0	6.420	14,7	3.481	3.557	20.577	123.478	20.379	64,14	
10 Augustus .	97.266	13,8	6.441	14,1	3.595	3.502	20.577	123.733	25.939	64,99	
7 September .	97.266	7,2	20.101	19,7	4.520	3.824	20.577	146.149	20.239	58,46	
5 October . .	97.266	17,2	13.185	19,7	4.309	3.724	20.473	145.716	18.094	59,38	
9 November .	97.266	35,9	8.470	19,0	4.576	3.653	20.473	146.721	16.067	59,75	

Discontovoet { huidige : 2 % sedert 4 Januari 1939.
vorige : 2 1/2 % sedert 25 November 1938.

(1) Herwaardeering van den goudvoorraad op basis van 27,5 mgr. goud van 0,900 fijn per frank.

c) Bank of England.
Weekstaten
(in duizenden £).

86

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het «Banking Department»				Bank- biljetten in circulatie	Deposito's				Verhoud. v. d. goudv. v. h. Bank. Dep. tot het saldo van haar dep. %
	Goud (Issue Departm.)	Gouden en zilveren munt (Banking Departm.)	Door den Staat gewaar- borgde fondsen	Disconto en beleening	Andere waarden	Totaal		Openbare organismen	Banken	Andere deposito's	Totaal	
1937 Jaargemidd.	321.351	1.071	98.357	6.855	21.164	126.376	479.590	19.514	97.155	37.243	153.912	29,6
1938 Jaargemidd.	326.411	995	103.168	9.581	20.986	133.735	485.562	18.200	106.224	36.230	160.654	28,0
1938 7 Septemb.	326.414	1.421	101.336	5.354	22.073	128.703	480.115	32.151	91.259	34.852	158.262	30,1
5 October.	326.414	1.344	121.871	10.205	22.477	154.553	505.784	12.055	109.703	37.141	158.899	13,8
9 Novemb.	326.414	1.292	101.571	11.103	20.979	133.653	482.690	15.937	109.498	35.504	160.939	27,9
7 Decemb.	326.416	1.198	66.136	17.871	21.503	105.510	487.752	18.628	102.945	35.944	157.517	44,3
1939 4 Januari.	326.416	685	71.381	48.906	22.380	142.667	488.071	20.503	135.955	37.241	193.699	35,6
11 Januari.	126.414	652	96.171	22.122	22.321	140.614	475.644	19.214	118.139	36.653	174.006	29,5
8 Februari.	126.414	890	77.636	20.649	22.357	120.642	474.998	15.351	103.950	35.490	154.791	33,7
8 Maart . . .	226.033	1.041	89.246	3.360	22.395	115.001	479.178	11.449	97.424	35.804	144.677	33,1
5 April . . .	226.160	1.105	100.351	8.485	21.509	130.345	491.451	16.042	91.947	40.529	148.518	24,1
10 Mei	226.160	703	114.126	8.102	21.245	143.473	495.894	19.059	101.356	36.279	156.694	19,7
7 Juni	226.160	587	114.176	7.801	22.608	144.585	498.371	18.401	100.623	36.104	155.128	18,2
5 Juli	226.414	671	118.706	8.789	22.465	149.960	505.722	19.301	98.477	37.561	153.339	13,9
9 Augustus . .	246.417	687	114.831	5.955	21.533	142.319	521.877	31.846	81.654	35.929	149.429	16,8
6 Septemb. (1)	102	536	123.721	6.017	25.213	154.951	549.886	15.029	111.267	41.235	167.531	18,3
4 October . . .	165	735	113.616	2.392	22.335	138.343	538.749	15.346	106.034	40.867	162.247	25,9
8 Novemb. . .	193	935	102.246	5.451	21.923	129.620	528.372	21.267	101.859	41.477	164.603	32,0

(1) Overdracht van goud naar het Egalisatiefonds.

Discontovoet { huidige : 2 %, sedert 26 October 1939.
vorige : 3 %, sedert 28 September 1939.

d) Nederlandsche Bank.
Weekstaten
(in millioenen guldens).

DATUM	Munt en munt- materiaal	Wissels		Beleening			Bank- biljetten	Credit- saldi inrekening- courant	Dekkings- percentage
		Binnen- landsche	Buiten- landsche	op titels	op goederen en ceelen	Totaal			
1937 Jaargemiddelde	1.158	17,2	3,2	183	2,8	186	828	555	83,71
1938 Jaargemiddelde	1.484	10,0	4,8	295	1,3	296	944	870	81,79
1938 10 October	1.495	18,5	4,0	289	1,3	290	1.069	757	81,85
7 November	1.502	15,7	4,0	307	1,3	308	1.016	835	81,15
5 December	1.486	10,9	3,6	306	1,6	307	1.010	819	81,28
1939 9 Januari	1.489	8,4	3,6	305	1,7	307	988	839	81,47
6 Februari	1.489	8,1	3,1	299	1,7	301	993	828	81,77
6 Maart	1.442	7,4	3,1	244	1,3	245	988	730	83,91
11 April	1.317	11,0	2,7	208	0,9	209	1.022	535	84,51
8 Mei	1.227	11,6	2,7	215	1,0	216	1.056	422	83,02
5 Juni	1.227	11,6	2,7	209	0,7	210	1.034	436	83,48
10 Juli	1.151	10,1	2,2	222	0,9	223	1.025	382	81,81
7 Augustus	1.154	9,9	1,8	214	1,2	215	1.014	387	82,34
4 September	1.139	84,5	1,6	247	1,4	248	1.206	303	75,44
9 October	1.113	35,2	1,6	225	1,6	227	1.129	291	78,39
6 November	1.115	17,9	1,6	212	1,7	213	1.114	272	80,44
4 December	1.034	48,2	1,6	215	4,4	219	1.158	195	76,41

Discontovoet { huidige : 3 %, sedert 29 Augustus 1939.
vorige : 2 %, sedert 3 December 1936.

e) Nationale Bank van Zwitserland.

Weekstaten

(in millioenen Zwitsersche franken).

DATUM	Goud- voorraad	Tegoed in het buitenland	Binnen- landsche wissels	Beleening	Correspon- denten	Bank- biljetten in circulatie	Andere terstond opvorderbare verplichting.	Dekkings- percentage
1937 Jaargemiddelde	2.638	182	12,0	32,5	12,3	1.382	1.460	98,56
1938 Jaargemiddelde	2.852	394	35,7	22,8	15,5	1.558	1.807	96,46
1938 7 September	2.847	374	11,0	20,4	4,5	1.546	1.775	96,98
7 October	2.851	311	110,4	26,8	4,6	1.803	1.565	93,86
7 November	2.873	302	96,0	24,8	3,7	1.696	1.668	94,38
7 December	2.890	284	95,8	27,5	4,1	1.670	1.697	94,26
1939 7 Januari	2.890	281	140,1	19,7	5,0	1.675	1.717	93,46
7 Februari	2.813	255	148,9	18,8	4,4	1.620	1.673	93,18
7 Maart	2.813	265	114,3	24,3	5,2	1.642	1.631	94,03
5 April	2.633	249	171,5	25,9	7,0	1.741	1.405	91,60
6 Mei	2.472	264	172,5	32,0	3,9	1.748	1.237	91,07
7 Juni	2.471	266	36,1	28,8	4,2	1.699	1.148	96,18
7 Juli	2.469	271	37,8	29,5	5,5	1.711	1.141	96,07
7 Augustus	2.461	274	41,6	26,8	4,3	1.711	1.135	96,12
7 September	2.419	283	61,9	48,7	5,0	2.067	787	94,71
7 October	2.419	278	86,6	45,4	5,2	2.043	823	94,10
7 November	2.353	316	86,4	60,2	7,1	2.002	852	93,55

Discontovoet { huidige : 1 1/2 %, sedert 26 November 1936
vorige : 2 %, sedert 9 September 1936.

f) Reichsbank.

Weekstaten

(in millioenen RM.).

1° Tot 15 Juni 1939.

DATUM	Goud- voorraad	Deviezen als goud- dekking geldende	Pasmunt	Waarden tot bijkomende dekking	Wissels	Beleeningen op onderpand	Gediscont. Schatkist- bons	Bank- biljetten in circulatie	Verschill. opeisbare schulden	Dekkings- percentage van goud en deviezen
1937 Jaargemiddelde	68,8	5,8	192	133	4.893	43,3	14,7	4.778	739	1,35
1938 Jaargemiddelde	70,8	5,6	174	394	6.039	45,0	11,3	6.228	983	1,06
1938 6 Augustus	70,8	5,6	142	549	6.063	38,7	2,6	6.429	958	1,03
7 September	70,8	5,4	133	550	6.378	28,5	0,2	6.690	948	1,00
7 October	70,8	5,7	92	550	7.337	19,6	0,8	7.541	887	0,91
7 November	70,8	5,8	121	548	7.020	32,9	0,5	7.423	918	0,92
7 December	70,8	5,6	134	548	7.252	47,1	0,1	7.629	1.003	0,88
1939 7 Januari	70,8	5,7	168	554	7.225	44,1	1,5	7.705	950	0,88
7 Februari	70,8	5,9	203	671	6.761	43,8	1,2	7.549	1.064	0,89
7 Maart	70,8	5,7	179	677	7.084	37,9	0,2	7.737	1.027	0,87
6 April	70,8	5,6	121	668	7.776	37,8	2,3	8.165	1.060	0,83
8 Mei	70,8	5,9	123	659	7.473	48,5	1,2	8.262	1.219	0,81
7 Juni	70,8	5,7	153	921	7.174	34,1	2,3	8.192	1.117	0,82

2° Sedert 23 Juni 1939.

DATUM	Dekkingsreserve aan goud en deviezen	Bezit aan wissels, cheques en Schat- kistwissels	Papier aangekocht krachtens § 13, nr 3 (als toegevoegde dekking dienend)	Beleeningen op onderpand	Pasmunt	Bankbiljetten in circulatie	Verschillende opeisbare schulden	Dekkings- percentage van goud en deviezen t. o. v. de gezamenlijke opeisbare verplichtingen
1939 7 Juli	76,6	7.779	925	57,3	133	8.631	987	0,80
7 Augustus	76,6	8.188	919	24,9	125	8.799	1.036	0,77
7 September	76,8	10.592	1.063	32,0	63	10.970	1.611	0,61
7 October	76,7	9.754	1.349	20,9	237	10.695	1.395	0,63
7 November	76,6	9.625	1.218	34,9	345	10.583	1.552	0,63

Discontovoet { huidige 4 %, sedert 22 September 1932.
vorige : 5 %, sedert 28 April 1932.

g) Federal Reserve Banks.
Weekstaten
(in millioenen \$).

86

DATUM	MUNTVOORRAAD		WISSELS		Nationale publieke fondsen	Bankbiljetten in circulatie (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Dekkings- percentage (1)
	Goud- certificaten op de Schatkist	Andere reserves	in herdisconto van de member- banks	in de open markt gekocht				
1937 Jaargemiddelde	8.939	297	13,9	3,4	2.504	4.221	7.326	80,0
1938 Jaargemiddelde	10.423	402	8,6	0,5	2.564	4.200	8.980	82,1
1938 10 Augustus	10.642	394	6,9	0,5	2.564	4.136	9.249	82,4
7 September	10.640	356	7,1	0,5	2.564	4.212	9.147	82,3
5 October	10.976	367	7,3	0,5	2.564	4.263	9.437	82,8
9 November	11.327	352	7,8	0,5	2.564	4.356	9.654	83,4
7 December	11.672	346	6,0	0,5	2.564	4.422	9.950	83,6
1939 4 Januari	11.848	365	4,3	0,5	2.564	4.441	10.146	83,7
8 Februari	11.989	442	7,4	0,5	2.564	4.345	10.437	84,1
8 Maart	12.194	415	3,3	0,5	2.564	4.343	10.597	84,4
5 April	12.582	361	2,6	0,6	2.564	4.398	10.891	84,7
3 Mei	13.128	364	3,5	0,6	2.564	4.465	11.362	85,2
7 Juni	13.401	350	3,5	0,6	2.564	4.476	11.618	85,4
5 Juli	13.543	318	4,6	0,6	2.551	4.543	11.649	85,6
9 Augustus	13.923	349	4,9	0,5	2.443	4.551	11.950	86,5
6 September	14.461	308	6,0	0,5	2.594	4.684	12.505	85,9
4 October	14.705	325	6,7	0,5	2.785	4.732	12.916	85,2

Discontovoet van de Federal Reserve Bank of New-York { huidige : 1 %, sedert 27 Augustus 1937.
vorige : 1,50 % sedert 2 Februari 1934.

(1) Verhouding muntvoorraad tegenover opesibbare schulden

h) Sveriges Riksbank.

Toestand op het eind van ieder maand

(in millioenen Kr.).

TIJDVAK (op het einde van het jaar of van de maand)	Metaalvoorraad (1)		Rekening-courant in het buitenland	STAATS- FONDSEN		BETAALBARE WISSELS EN WAARDEN		Rekeningen en voor- schotten in rekening- courant	Bankbiljetten in circulatie	REKENING-COURANTSALDI				Emissierecht (2)	VERHOUDING, IN %	
	In het binnenland	In het buitenland		Zweedsche	Vreemde	Zweedsche	Vreemde			Staat	Handelsbanken	Andere rekeningen	Buitenlandsche banken		vande metaalvoor- raad tot de biljet- tencirculatie	van de metaal- voorraad tot het emissierecht
1936	459	69,8	259	29,7	70,4	12,2	391	25,3	893	278	294	15,4	3,0	1.269	51,45	36,21
1937	471	68,1	256	6,1	39,6	12,3	749	25,4	980	311	434	6,4	61,4	1.291	48,02	36,45
1938 September	573	110,7	548	72,0	32,8	12,2	411	25,9	1.083	248	678	2,9	69,3	1.496	52,89	33,30
October	591	115,9	473	82,0	31,8	13,2	385	28,0	1.028	237	673	4,1	71,1	1.531	57,49	33,58
November	591	115,8	491	87,0	32,1	14,1	351	32,7	982	484	452	3,2	89,5	1.533	60,18	33,55
December	591	115,8	414	102,0	34,0	13,2	386	36,8	1.061	418	428	3,4	83,7	1.533	55,76	33,58
1939 Januari	594	135,5	448	112,0	36,0	12,3	298	39,9	979	350	583	3,4	87,5	1.538	60,63	33,62
Februari	595	135,3	468	117,0	36,2	12,1	259	42,7	991	345	564	3,1	87,6	1.541	60,06	33,64
Maart	596	135,2	460	127,0	38,9	12,6	231	47,6	1.054	324	524	3,6	69,1	1.543	56,59	33,66
April	601	146,6	488	137,0	49,3	12,8	153	51,4	1.041	347	500	3,2	72,1	1.551	57,66	33,72
Mei	614	144,6	526	147,0	45,9	13,2	87	56,3	1.012	506	397	3,5	66,2	1.572	60,68	39,08
Juni	615	146,5	550	152,1	45,7	12,5	50	57,2	1.059	490	368	4,3	63,0	1.570	58,12	39,20
Juli	621	146,1	560	162,1	45,5	11,2	22	59,2	1.025	350	541	4,9	64,0	1.567	60,60	39,65
Augustus	633	148,9	545	182,1	43,6	11,3	19	60,5	1.126	338	483	3,2	58,7	1.589	56,24	39,86
Sep.ember	634	152,3	470	190,0	43,6	13,0	15	78,4	1.259	320	327	3,4	53,6	1.547	50,35	40,99
October	626	106,1	392	203,0	43,3	13,8	17	111,5	1.248	291	246	3,4	31,4	1.485	50,17	42,19
November	627	106,0	348	213,0	40,9	65,2	18	150,0	1.232	519	90	3,0	20,2	1.551	50,91	40,44

Discontovoet { huidige : 2 1/2 %, sedert 1 December 1933.
vorige : 3 %, sedert 1 Juni 1933.

(1) De metaalvoorraad omvat het door de Bank in het binnenland aangehouden goud, alsmede het in het buitenland gedeponeerde goud (ten hoogste 15 pCt. van de totale dekkingsvoorraad).
(2) De bank mag bankbiljetten in omloop brengen voor een bedrag gelijk aan het dubbel van haar metaalvoorraad + (sedert 30 Juni 1933) 350 miljoen kronen.

i) Japansche Bank.
Weekstaten
(in millioenen yens).

DATUM	MUNT EN MUNTMATERIAAL			Speciaal fonds voor buitenlandsche valuta	Gedisconteerde wissels	Voorschotten aan den Staat	Voorschotten	Voorschotten op buitenlandsch papier	Obligaties van de Schatkist	Bijzettencirculatie	DEPOSITO'S VANDE REGERING			Andere deposito's	Overige verplichtingen	Gezamenlijke verbindtissen	Dekkingspercentage (munt en muntmateriaal verbindtissen)
	Gouden munt en goudmunt- materiaal	Andere	Totaal								Rekening- courant	Diverse	Totaal				
1937 Jaargemiddelde	624	46	670	—	535	154	29,9	86,1	676	1.532	217	129	346	72	163	2.113	31,7
1938 Jaargemiddelde	665	41	706	(1) 300	456	2,9	30,4	30,8	1.251	1.930	278	150	428	112	132	2.602	27,1
1938 9 Juli	801	47	848	—	434	2,9	30,4	23	1.090	1.871	131	139	270	113	136	2.390	35,5
6 Augustus	501	46	547	300	486	2,9	32,1	23	1.141	1.965	179	157	336	70	147	2.518	21,7
10 September	501	46	547	300	468	2,9	30,4	15	1.366	1.843	452	178	630	122	139	2.734	20,0
8 October	501	44	545	300	482	2,9	30,5	15	1.441	1.940	411	201	612	143	140	2.835	19,2
5 November	501	47	548	300	477	2,9	30,5	25	1.571	2.042	430	200	630	89	215	2.976	18,4
10 December	501	49	550	300	418	2,9	30,6	15	1.495	2.105	187	216	403	202	120	2.830	10,4
1939 7 Januari	501	46	547	300	403	2,9	30,7	22	1.845	2.318	306	251	557	148	145	3.168	17,3
4 Februari	501	36	537	300	420	2,9	30,5	25	1.619	2.246	265	295	560	85	121	3.012	17,8
4 Maart	501	34	535	300	416	2,9	30,2	31	1.627	2.234	225	323	548	89	170	3.041	17,6
8 April	501	26	527	300	407	2,9	30,6	15	1.650	2.162	323	298	621	110	137	3.030	17,4
6 Mei	501	37	538	300	402	2,9	30,1	15	1.499	2.142	226	213	439	134	162	2.877	18,7
10 Juni	501	39	540	300	399	2,9	30,4	29	1.475	2.060	277	230	507	180	128	2.875	18,8
15 Juli	501	47	548	300	397	2,9	30,6	22	1.560	2.194	331	257	588	99	113	2.994	18,3
19 Augustus	501	46	547	300	387	2,9	30,2	29	1.497	2.244	227	285	512	84	119	2.950	18,5
9 September	501	49	550	300	390	2,9	30,3	58	1.630	2.284	325	286	611	81	137	3.113	17,7
7 October	501	45	546	300	408	2,9	30,3	74	1.852	2.504	359	271	630	85	124	3.343	16,3

Discontovoet { huidige : 3,46 %, sedert 11 Maart 1938.
vorige : 3,285 %, sedert 7 April 1936.

(1) Deze post komt in de weekstaten slechts sedert 23 Juli 1938 voor.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL.

STAAT in duizenden Zwitsersche goud-franken [eenheden van 0,29032258... gr. fijn goud (art. 5 der statuten)].

87

	Per 31 October 1939		Per 30 November 1939	
ACTIVA.				
I. <i>Goud in baren</i>	17.532	3,9	22.100	4,8
II. <i>Kas</i> : Specie en tegoed bij banken	15.851	3,5	28.078	6,2
III. <i>Call-gelden</i>	13.814	3,0	12.356	2,7
IV. <i>Herdiscontabel papier</i> : 1° Handelswissels en bankaccepten	109.498	24,2	70.867	15,4
2° Schatkistpapier	48.521	10,7	88.822	19,3
V. <i>Fondsen op termijn tegen interest uitgezet</i> : Op ten hoogste 3 maanden	158.019		159.689	
	26.575	5,9	20.653	4,5
VI. <i>Wissels en onderscheiden beleggingen</i> : 1° Op ten hoogste 3 maanden : a) Schatkistpapier	23.205	5,1	26.811	5,8
b) Onderscheiden beleggingen	64.575	14,3	42.830	9,3
2° Op 3 tot 6 maanden : a) Schatkistpapier	50.845	11,2	53.260	11,6
b) Onderscheiden beleggingen	27.942	6,2	46.206	10,1
3° Op méér dan 6 maanden : a) Schatkistpapier	22.040	4,9	15.940	3,5
b) Onderscheiden beleggingen	25.658	5,7	25.474	5,6
VII. <i>Andere activa</i>	214.265		210.581	
	6.233	1,4	5.530	1,2
TOTAAL ACTIVA ...	452.289	100,0	459.587	100,0

PASSIVA.

I. <i>Kapitaal</i> : Geautoriseerd en geëmitteerd kapitaal: 200.000 aandelen van 2.500 Zwitsersche franken ieder	500.000		500.000	
Aandelen met 25 % volgestort	125.000	27,6	125.000	27,2
II. <i>Reserves</i> : 1° Wettelijke reserve	5.117		5.117	
2° Dividende-reservefonds	6.659		6.659	
3° Algemeen reservefonds	13.317		13.317	
	25.093	5,6	25.093	5,5
III. <i>Lang loopende deposito's</i> : 1° Deposito's op rekening van de Trust der annuïteiten	153.096	33,8	153.096	33,3
2° Deposito der Duitsche regeering	76.548	16,9	76.548	16,7
	229.644		229.644	
IV. <i>Kort loopende en dadelijk opvraagbare deposito's</i> : 1° Circulatiebanken voor eigen rekening : a) Op 3 maanden maximum	2.677	0,6	1.602	0,3
b) Op zicht	17.497	3,9	26.073	5,7
2° Circulatiebanken voor rekening van derden : Dadelijk opvraagbaar	20.174		27.675	
	1.539	0,3	1.278	0,3
3° Andere deposanten : a) Op 3 tot 6 maanden. — Deposito der Fransche regeering (Saargebied)	697	0,2	697	0,1
b) Op ten hoogste 3 maanden	26	0,0	26	0,0
c) Dadelijk opvraagbaar	886	0,2	776	0,2
	1.609		1.499	
V. <i>Deposito's op zicht (goud)</i>	10.664	2,4	10.266	2,2
VI. <i>Verskillende posten</i>	38.566	8,5	39.132	8,5
TOTAAL PASSIVA ...	452.289	100,0	459.587	100,0

NOTA. — In dezen staat is niet begrepen het goud voor rekening van circulatiebanken bewaard en de fondsen dienende tot betaling van de internationale leeningen waarvan de Bank voor Internationale Betalingen trustee of fiscaal agent is.

INHOUDSTAFEL DER DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN.

	Tabel		Tabel
BEVOLKINGSSTATISTIEK VAN BELGIË	1	III. — Groothandelsprijzen van nijverheidsproducten	47
GELDMARKT.		IV. — Prijzen van landbouwproducten	48
I. — Discontovoet en rentestand voor beleeningen	2	V. — Landbouwindexcijfers	49
II. — Rentevoet der Schatkistcertificaten en kortlopende bons	3	VOORTBRENGING.	
III. — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemeene Spaar- en Lijfrentekas	4	I. — Steenkoolmijnen en metaalproductie ..	55
WISSELMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN.		II. — Diverse producties	56
I. — Noteering der edele metalen te Londen.	9	III. — Bouwbedrijvigheid	57
II. — Contantwisselkoersen op de Beurs te Brussel	10	IV. — Electriciteit	58
III. — Termijnwisselkoersen	11	V. — Gas	59
a) wisselkoers op é n maand;		VERBRUIK.	
b) wisselkoers op drie maanden.		I. — Indexcijfers van den verkoop aan de verbruikers	65
KAPITAALMARKT.		II. — Tabakverbruik	66
I. — Noteeringen van enkele publieke fondsen	14	III. — Slachtingen	67
II. — Indexcijfer van de Beurs te Brussel ..	15	VERVOER.	
III. — Noteeringen, rendementen en indexcijfers van de voornaamste obligatietypen	16	I. — Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	70
IV. — Kapitaaluitgiften in België en Belgisch-Congo	17	a) Uitbatingsontvangsten en -uitgaven;	
a) retrospectief overzicht;		b) Wagons aan de nijverheid geleverd;	
b) detail der uitgiften;		c) Verkeer :	
c) ingedeeld naar de belangrijkheid van het kapitaal.		1° algemeen spoorverkeer;	
V. — Overheidsleeningen	18	2° zware goederen :	
VI. — Hypotheekinschrijvingen	19	A) gezamenlijk verkeer;	
RIJKSFINANCIËN.		B) binnenlandsch verkeer.	
I. — Opbrengst van de belastingen	25	II. — Havenverkeer	71
II. — Toestand van de Fonds voor Delging der Staatsschuld	26	a) Antwerpen;	
HET INKOMEN EN HET SPAREN.		b) Gent;	
I. — Rendement der Belgische naamlooze vennootschappen	30	c) Brugge-Zeebrugge;	
a) detailgegevens per bedrijfsklasse;		d) Groot-Brussel;	
b) retrospectief overzicht;		e) Oostende.	
II. — Algemeene Spaar- en Lijfrentekas	31	BUITENLANDSCHE HANDEL.	
a) inlagen op particuliere spaarboekjes;		I. — Indeeling aangenomen door de overeenkomst van Brussel	75
b) stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen ter Lijfrentekas.		II. — Indeeling naar den graad van verwerking der producten	76
III. — Driemaandelijksch loonindexcijfer	32	WERKLOOSHEID.	
LOOP DER ZAKEN.		I. — Algemeen overzicht	80
I. — Verrekenkamers	35	II. — Indeeling per provincie	81
II. — Postchèque- en giroverkeer	36	BANKSTATISTIEKEN.	
III. — Gevaarlijke of hinderlijke inrichtingen. — Aanvragen om vergunning	37	I. — België en Belgisch-Congo	85
IV. — Onbetaalde wissels	38	a) Nationale Bank van België;	
V. — Faillissementen en accoorden tot voorkoming van faillissement	39	b) Bank van Belgisch-Congo;	
a) retrospectief overzicht;		c) Driemaandelijksche staten der Belgische banken, door de Nationale Bank gepubliceerd.	
b) detail per bedrijfsklasse.		II. — Buitenlandsche circulatiebanken	86
PRIJZEN.		a) Discontovoet;	
I. — Indexcijfers der groothandelsprijzen ..	45	b) Staat van de Banque de France;	
a) in België;		c) » Bank of England;	
b) in het buitenland		d) » Nederland. Bank;	
II. — Indexcijfers der kleinhandelsprijzen en van de kosten van levensonderhoud	46	e) » Zwitsersche Nationale Bank;	
a) kleinhandelsprijzen in België;		f) » Reichsbank;	
b) nieuwe indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België;		g) » Feder. Res. Banks;	
c) kosten van levensonderhoud in België;		h) » Sveriges Riksbank;	
d) kosten van levensonderhoud en kleinhandelsprijzen in het buitenland.		i) » Japansche Bank.	
		III. — Bank voor Internationale Betalingen ...	87

Abonnementsprijs per jaargang : 100 frank voor België.
120 frank voor het buitenland.

Losse exemplaren : fr. 7,50 voor België.
fr. 9,— voor het buitenland.

Prijs van het speciaal nummer : « Overzicht van den economischen toestand
van België », in den loop van het voorafgaande jaar:
20 frank voor België.
25 frank voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgirorekening n° 500 van de Nationale Bank van België.

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenschen te ontvangen : de Nederlandsche of de Fransche.

Voorheen Drukkerijgesticht
TH. DEWARICHET
J., M., G. en L. Dewarichet,
Brs & Zrs, maat. in gez. naam
Wildewoudstr. 16, Brussel.

17596